RODICA OJOG-BRAȘOVEANU

O toaletă à la Liz Taylor

3

Ed. Ladrian

Rodica Ojog-Brașoveanu

Nepoatei mele, Mădălina

1

„AM SĂ-L UCID!”

Prin ochii Ancăi Dragu trecu o flacără pe care bărbatul n-o observă. Își lega cravata bleumarine cu picouri sidefii. Străluceau discret ca niște spinele. În oglinda toaletei se reflecta patul dublu florentin, noptierele cu veilleuse gemene. Două vase de argint. Le coafau abajururi enorme din mătase trandafirie.

Marian Dragu se consultă în oglindă cu privirea aceea specială care încearcă să fie obiectivă, să se detașeze, să împrumute nepărtinirea ochiului străin. Era încântat de propria imagine „arăt de un milion de dolari!” dar spuse altceva:

— O chestie e certă! În materie de cravate și batiste, în sfârșit, accesorii, italienii sunt imbatabili.

Nevastă-sa îl fixa din fotoliul scund, de budoar. Stătea picior peste picior, într-o atitudine de contemplație ironică, bălăbănindu-și papucul pe vârful degetului gros.

— Da știu că te gătești! E așa de interesantă șoricuța de astă seară?

Marian se îmbrăca rar în costum, preferind vestimentațiile juvenile: canadiene, vindiacuri și blugi, șepcuțe de licean, cămăși din pânză topită descheiate până la plex și care lăsau să se vadă medalionul de aur cu semnul scorpionului. Își închipuia că toate acestea îl fac să pară mult mai tânăr. Era de o cochetărie feminină, se îngrijea și conserva cu grijă și aplicație de actriță. Nu fumase niciodată în viața lui, bea cu multă moderație și detesta să-și spună vârsta.

Pe nevastă-sa, chiar după nouă ani de căsătorie, contrastul dintre toaleta meticuloasă, de pisicuță, și aspectul viril al bărbatului nu înceta s-o surprindă. Marian Dragu era ceea ce femeile obișnuiesc în general să definească drept „un tip superb”, apăsând puternic pe cea de-a doua silabă. Foarte înalt, avea un trup de bun gimnast chipul seducă-

tor, oleacă prea frumos în prima tinereţe, câştigase după treizeci de ani în vigoare. Una din particularităţile cele mai fascinante ale lui Dragu era râsul puternic, plin de viaţă, cascadă de tinereţe punând în valoare o dentiţie ce ar fi stârnit invidia aştrilor de la Hollywood.

— Dacă mi-a plăcut totdeauna ceva la tine. Anca, este că ai umor.

— Ştiu mai bine decât oricine ce am în dotare. Zi, cine-i zâna?

Încerca să păstreze un ton detaşat, egal, să voaleze orice tuşă de gelozie.

— O femeie extraordinară. Într-adevăr un exemplar de excepţie, şi ştii că nu mă prea avânt în adjective.

— Nimeni nu-ţi poate contesta competenţa în materie.

Şi era sinceră. De pe la treisprezece-paisprezece ani, fără cel mai mic efort din partea lui, muierile îi picau în braţe, ca drogate. Într-a IX-a, la liceu, o prietenă de-a maică-sii, femeie matură, avocată renumită, având ea însăşi copii mari, făcuse pentru el o pasiune smintită.

Bărbatu-său îi descoperise, fără investigaţii complicate. Răpusă de patimă, femeia comitea zilnic zeci de imprudenţe, îl aştepta cu maşina după terminarea orelor de şcoală, îl săruta în plină stradă sub ochii stupefiaţi ai trecătorilor. Urmase, evident, divorţul. Scandalul imens dăduse start unei cariere sentimentale care amintea, păstrând proporţiile, de cea a unui Rudolf Valentino sau Ramon Novarro.

— Ce înţelegi tu prin exemplar de excepţie?

— Adică nemaiîntâlnit. Simplu, nu? Arată dumnezeieşte, mintea îi e la fel de arătoasă ca şi înfăţişarea, are toate datele unei mari doamne.

— Aha! Vasăzică de aia ai abordat strai de recepţie.

— Normal! Un mantou de vulpi argintii şi o tarabă de bijuterii impun partenerului o anume ţinută.

— Hm! exclamă roasă de gelozie Anca. Taraba de giuvaeruri nu-i dovadă de gust distins.

Marian Dragu zâmbi. O ciupi neglijent de obraz.

— Depinde cine şi cum le arborează, draga mea. Stilul e tot!

Femeia îşi feri capul. Gândi otrăvită că în nouă ani de căsătorie nu primise nici o podoabă. Verighetele le făcuse ea din nişte fleacuri de aur două coroniţe, un inel fără piatră şi un rest de lanţ, rămase de la bunici.

— Cine suportă oficiul financiar? Ce-i bărbatu-său?

— Vezi, iubito, spuse Dragu atingând perfid o chestiune dureroasă, există femei care şi-au depăşit condiţia de serve obsedate să pună mâna pe un titrat, ele refugiindu-se în posturi umile de mici amploaiate cu preocupări intense în vederea realizării unei bucătării economicoase. De pildă, Lelia câştigă cât trei bărbaţi. Nu-i măritată.

Anca, desenatoare tehnică la un institut de proiectări, îşi muşcă buzele. De când se căsătoriseră, aluziile sau trimiterile directe la absenţa unei diplome universitare (şi o gratulau toţi: Marian, soacră-sa, amicii familiei) îi înveninau zilnic existenţa. Orice pretext era bun pentru a o răni sângeros: faptul că se scumpiseră roşiile, că Vasileştii şi-au schimbat Dacia cu un Taunus, că femeia de serviciu cere acum 25 de lei pe oră, sau că n-au fost invitaţi la soareaua doctorului Gabrea.

Soacră-sa: „Dacă amândoi soţii câştigă e altceva. S-au dus vremurile când trăgea doar bărbatul iar doamna, cu zestre confortabilă, întindea pasienţe. Azi, fără diplomă, dacă găseşti prostul să te ia, eşti o povară ruşinoasă.”

Cumnatu-său: „Gabrea invită numai lume bine. Ai văzut? Pe Matei, de când s-a însurat cu funcţionărica aia, nu l-a mai chemat niciodată.”

Marian: „Nu trebuie să ştie toată lumea că ai doar liceul. Nu zic să minţi, dar poţi lăsa să se înţeleagă că ai măcar A.S.E.-ul. Sunt economistă la.”

Anca oftă imperceptibil. Întrebă cu voce uşor alterată:

— Te-ai culcat cu nababa ta?

— Încă nu. Probabil că se va comite astă-seară.

O rostise cu naturaleţe, fără urmă de jenă. Îi plăcea să-şi povestească aventurile şi Anca ştia toate muierile din ultimii nouă ani, ba şi de dinainte, deţinând fişe complete: studii, stare civilă, salariu, nume, aptitudini de pat etc.

Pentru a fi complet edificată nu trebuia să cenzureze corespondența şi compartimentele secrete ale portefeuilles-ului să-i controleze telefoanele sau să-l sărute după ureche pentru a detecta marca de parfum a ultimei cuceriri. Marian îşi trăia ceea ce pentru un alt bărbat ar fi constituit o a doua existență pe față, la lumina unui bec de 1 000 de waţi, într-o paralelă firească, fără umbră de clandestinitate.

Sadism? Orgoliu de puşti înfumurat sau de colecționar de dame? Încă nu ştia exact şi, uneori, Anca se gândea cu satisfacție la suferința lui Marian (avea să fie crâncenă!) când, căzut în dizgrațiile inerente vârstei, va pierde adorația femeilor.

Dragu îşi verifică portvizitul „am două mii la mine, pentru orice eventualitate" şi îşi trase pe mânecă raglanul de un cenuşiu de argint.

— Deci nu m-aştepți diseară. Dacă sună Olga, spune-i că sunt la maică-mea. Tensiune, crampe, bătături, mă rog, inventezi tu ceva.

— Te-ai plictisit de ea?

Olga era amanta oficială a ultimelor şase luni. Marian Dragu ridică din umeri.

— Încă nu-mi dau seama. Acum mă interesează altcineva. Pa, Pusi. Zâmbi fermecător: Nu-mi urezi succes?

„Ba să crăpi!", dar se stăpâni. Surâse galben:

— Cum să nu?! Am să-ți țin pumnii. Ştii cum e prima oară, se mai întâmplă şi rateuri.

Bărbatul ridică arogant bărbia.

— Era cazul să cunoşti până acum firma! Garantată, credit nelimitat.

Îl auzi în vestibul fluierând vesel se simțea tânăr, întreprinzător, plin de seducție, gata să ia cu asalt orice redută, apoi uşa apartamentului se închise cu zgomot.

Anca se apropie de oglindă. Avea treizeci şi patru de ani, dar părea de patruzeci şi cinci. Cearcănele înfipte pe obrajii supți încă din primele luni de căsătorie n-aveau să mai dispară niciodată, după cum niciodată n-aveau să se mai întoarcă prospețimea chipului, privirea înstelată. În dantura impecabilă un canin albăstrui îi rănea surâsul.

„De ce rabd? De ce nu plec în lume? Mai sunt tânără, mai pot fi iubită.” Iubită, cum Marian n-o iubise niciodată. O luase pentru că altfel așternutul Ancăi îi era inaccesibil. Fata îl adorase din prima secundă dar, lipsită de temperament, îi rezistase. Într-un puseu de încăpățânare, Marian, împotriva opoziției familiei, consimțise să intre în primărie.

— O să mi-o plătească! decise femeia cu voce tare. Cu preț cumplit! Ultimul pe care-l poate plăti cineva!

Se duse în bucătărie şi luă al treilea festal. Gestul cu care duse paharul la gură era acela al sinucigaşului. Dar nu ea avea să moară. O hotărâre ireversibilă.

2

— Dacă nu-l ucid, înseamnă să mor eu. În consecință.

Olga Gabrelotti verifică telefonul dacă are ton. Aştepta de cinci ore s-o sune, tresărea la fiecare tril emis de cutia din ebonită. Aparatul îl moştenise de la taică-său, care-l achiziționase în 1935.

— Câți ani ai împlinit tu, Olguțo?

Tânăra se uită surprinsă la bătrână. Fuma rezemată de spătarul canapelei.

— Ce-ți veni, tanti?

— Aşa. Mă uit la tine că ai sărit din treizeci şi tot nu ți-a venit mintea la cap.

Olga încleştă pumnii. Când era furioasă, îndepărtata origine italiană devenea de-a dreptul stridentă. Avea priviri înflăcărate, ten cald, catifeliu şi o gură lacomă. Una din acele guri care par totdeauna mai pline de dinți decât ale altora, sugerându-ți animale puternice, primejdioase: lei, tigri. O gură feroce.

— Ține minte că de mâna mea moare.

Mătuşă-sa scutură indiferentă scrumul.

— Nu vorbi prostii. În fond, individul. Apropo, cu ce se ocupă?

— E inginer.

— Da. Puteam să pariez. Plouă cu din ăştia, îți vine să crezi că nu mai există alte profesii pe lume. Ce voiam să-ți spun. Da! În fond, ți-a promis ceva?

Olga avu o scurtă ezitare. Nu, nu-i făgăduise nimic şi chiar în primele cinci minute petrecute împreună îi mărturisise că e însurat.

„Pe toată viața" adăugase, strângând-o uşor de mână.

Dansau în casa unor amici comuni care sărbătoreau un eveniment de familie.

„Chiar aşa?"

„Îhî, surâsese Marian. Sunt hotărât să nu greşesc a doua oară."

Mătuşă-sa conchise încântată:

— Ei vezi? Ascultă-mă pe mine, deşi sfaturile sunt totdeauna inutile. Vorba aia, fiecare ştie să greşească şi singur. Când întâlneşti un bărbat ca Don Juanul tău imposibil, scandalos de seducător din ce înțeleg eu, amuză-te cât poți, dar ai grijă să-ți încui inima în safe suprablindat. Dacă eşti însă slabă de înger, coteşte-o urgent pe altă uliță.

Olga o măsură sarcastică:

— Aşa ai procedat tu?

Tanti Sofia fusese o femeie plină de draci. Cu poveştile ei de dragoste, doar inventariate, ai fi umplut volume. Ultima oară se amorezase la aproape cincizeci de ani. Cea mai frumoasă dragoste dintre toate, dar şi cea mai dureroasă.

Olga continuă, aranjând nervoasă revistele de pe masă:

— Mie îmi faci pe înțeleaptă? Eram o puştoaică pe atunci, dar țin minte perfect cum te învârteai ca turbată prin casă aşteptând să sune Ovid, sau cum naiba îl chema.

Sofia Macarie, femeie în vârstă, corpolentă şi elegantă, avea înfățişarea clasică a pocheristei înverşunate. Erau greu de definit amănuntele din aspect sau vestimentație care-ți sugerau cartofoarea, dar, privind-o, instinctiv o vedeai ținând țigara într-o mână şi cărțile în cealaltă.

— Faptul că eu am greşit odinioară nu e suficient pentru a mă împiedica să văd erorile altora. Ba dimpotrivă!

— Atunci nu-mi mai vorbi mie de vârstă. Că ai treizeci, cincizeci sau o sută de ani, tot aşa iubeşti.

— Sunt de acord. Hai s-o luăm altfel. Ce vrei de la tip? Să divorțeze?

Olga strânse cordonul halatului de baie. Avea un trup picant, care în ciuda rotunjimilor nu-şi pierduse linia. Fausse maigre.

— În definitiv, de ce nu? Ar trebui s-o vezi pe nevastă-sa. O oaie leşinată, fără pic de nerv sau farmec. Se îmbracă exact ca o provincială, fără stil.

— Chestia-i să se dezbrace cu stil, o întrerupse mătuşă-sa.

— Slăbeşte-mă cu spiritele! Şi care pe deasupra mai e şi cretină! Imaginează-ți că dacă am să-i comunic ceva lui Marian sau viceversa i-o spunem direct, deşi ştie că sunt metresa lui.

— Exact ce-i trebuie inginerului tău. Doar un imbecil ar schimba-o. La genul lui, n-avea nevoie de temperament acasă.

Olga trânti cu zgomot pieptenele pe toaletă.

— Începi să mă enervezi. Pe mine mă iubeşte.

— Ți-a spus-o el?

— Trebuie să mă iubească! strigă femeia.

— Asta-i cu totul altceva. Fetițo! Bărbații ca Marian nu iubesc niciodată. Nu pot iubi! Îi stricăm noi, de mici. Cel mult îşi pierd mințile la bătrânețe pentru câte o puştoaică. Şi, chiar şi atunci, nu iubesc practic femeia respectivă, ci tinerețea ei. O fac cu intensitate, cu o ardoare amplificată de sentimentul că ei şi-au halit porția de tort. Îi umilesc zaharina şi pastilele pentru inimă, controlul periodic al tensiunii, paradontoza care avansează, genunchii deveniți indiscreți prin stofa pantalonilor şi mereu înfrigurați.

— Teorii de cafeluță, şuetă de babete.

— Ți-l aminteşti pe Cernea? A lucrat împreună cu taică-tău la minister. Ce bărbat superb a fost ăsta, întreabă-mă pe mine! Nu, nu, nu mi-a văzut niciodată lenjeria intimă, îl ştiu însă bine, frecventam aceleaşi cercuri. Dumnezeule! Nu-l uit prin '50-'55 la mare! Dansa pe terasă la Rex, într-un costum alb cu fular bleumarin la gât. Un zeu! În fine, pe la vreo cincizeci şi ceva de ani şi arăta încă splendid a făcut o

pasiune dementă pentru o mucoasă care abia terminase facultatea. Ascultă-mă, Olguțo! Doar cu zece ani înainte, nici măcar nu i-ar fi îngăduit să-i facă ghetele. O nefericită cu chip de broască râioasă prăpădita avea fața plină de coşuri, un bazin de vacă şi în plus crăcănată.

Olga îşi înfipse mâinile în şolduri:

— Şi ce vrei să-mi demonstrezi cu asta?

— Dacă n-ai înțeles, e inutil să mă repet.

— N-am înțeles şi nu vreau să înțeleg! Îl iubesc! urlă. E viața mea! Asta e mult mai uşor de priceput.

— Hm! „Iubeşte-mă că te tai!" spunea badea Vasilică.

— Chiar aşa!

Olga se îndreptă furioasă spre telefon.

— Îl sun!

— Iar? Te-ai uitat la ceas?

— Nu-mi pasă!

Sofia Macarie scoase o țigară din pachet.

— Indiferent cât ar fi de înțeleaptă nevastă-sa, există totuşi o decență, Olga. Parc-ai fi crescută într-un tractir.

— De vreme ce lui nu-i pasă de legitimă, nu văd de ce aş menaja-o eu.

— Olga!

Femeia zvâcni din umeri „lasă-mă dracului în pace!" şi formă nervoasă numărul.

— Cu Marian!

Mătuşă-sa o urmărea perplexă:

„Ce maniere! Fără scuze, fără bună-seara. Nebună asta pe de-o parte, iar ălălalt îşi aranjează combinațiile prin nevastă. Te pomeneşti c-o pune să-i primenească şi patul când îşi primeşte curtezanele. Nu mai există nici o perdea. Sigur, ne-am făcut şi noi de cap, dar existau totuşi nişte limite, se păstra un minim de conveniențe. Hotărât, e o lume în care nu mi-ar plăcea să trăiesc. Nu regret deloc că nu mai sunt tânără."

Văzu figura pleoştită a nepoată-sii şi-i îndreptă o privire interogativă. Brusc, Olga apucă o vază de porțelan şi-o izbi de perete:

— Bestia!

— Ți-a răspuns el?

— Nu. Curva de nevastă-sa!

— Asta-i cea mai bună! râse bătrâna. Tot nevastă-sa e, nu tu care-i împrumuți bărbatul! Excelentă gluma! Abia aştept s-o vând!

Olga n-o asculta.

— Mi-a zis că va lipsi toată noaptea.

— Marian?! întrebă stupid Sofia Macarie.

— Dar cine?! Vlad Țepeş? E cu o damă, ceva nou, un „exemplar de excepție”.

— Ce-ar fi să te culci?

— Remedii mai inteligente nu cunoşti? Apucă umerii pufoşi ai bătrânei şi începu s-o zgâlțâie cu putere. Dacă mă conving că aşa stau lucrurile într-adevăr.

„Şi se va confirma”, gândi Sofia Macarie.

— ...îl ucid. Ți-o jur! Îl ucid!

Bătrâna oftă:

„Nu m-ar mira.”

3

— Îi dau una în cap şi-l achit!

Bătrânul trase cu urechea spre „adăile de dincolo” şi îşi continuă monologul. Fixa fotografia unei femei mature cu trăsături cam pline, dar dulci. Cândva, acum cinci-şase decenii, fusese considerată o mare frumusețe, dar azi, cei născuți după războiul din Coreea îi priveau chipul dând sceptic din cap. „Poate, dar nu-mi prea vine a crede.”

— Da. Elvira! Îl achit... Chiar pe finu-tău. Un monstru! Ca întreg neamul lor. Toți au fost demenți, canalii, bandiți. Am optzeci de ani... Ce-or să-mi facă? Tot dau ortul popii, măcar să plec dincolo răcorit.

Se ridică anevoie din jilț şi închise aparatul de radio. Un Philips răguşit, achiziționat în '37. Era ora unu şi crainica Europei libere, Alexandra Polizu, citea ultimul buletin de ştiri.

Cu paşi nesiguri (flebita, tu-i mama ei!) se apropie de patul aşternut şi potrivi încă o dată pernele şi păturile. Spre deosebire de mers, senil, greoi, dureros, gesturile aveau vigoare. Anton Cernat era un bătrân puternic, cu trăsături hotărâte, nealterate de vârstă. După moartea nevesti-sii, acum cincisprezece ani, avusese mai multe legături. Pe ultima o lichidase cu câteva luni în urmă. Două perechi de palme şi „uită-mi numărul de telefon." Iubita şaizeci de ani, văduvă, pensionară şi bunică fusese obraznică: îi ceruse să închidă televizorul (erau în pat) şi femeia refuzase.

„Poți s-o faci şi tu la fel de bine. Adăugase ironică: Apeşi cu degetul pe butonul roşu."

Bătrânul alungă gândul scârbit.

— Ce te poți aştepta de la o profesoară de lucru manual? Față de Elvira însă aveam dreptul să am pretenții. Da, mă înnebuniserăți cu fumurile voastre. Boieri vechi, pământeni, cu urice şi hrisoave de noblețe, proprietăți şi moşii nu puteai să pui degetul pe hartă fără să dai de vreun acaret al Scarlaților, pension în străinătate, tânără, frumoasă! Toate fâs! Unde ți-a fost capul, Antoane? se întrebă a mia şi a mia oară bătrânul cu ciudă proaspătă, intactă, de parcă nu trecuseră cincizeci de ani de atunci.

Se lăsase păcălit ca un copil de faşă. Latifundiile de zestre se dovediseră a fi nişte ferme părăginite şi o prăvălie falimentară, pensionul din Elveția şcoala ortodoxă de pe Principatele Unite, tinerețea cea mai sinistră farsă! Era cu doisprezece ani mai bătrână ca el. Trucaseră pur şi simplu actele, şi faptul că-l născuse pe Dorel la patruzeci şi cinci de ani fusese o adevărată minune. Măcar de-ar fi luat premiul Nobel pe chestia asta!

Frumusețe! Anton Cernat scrâşni iar din măselele tratate, îmbrăcate în viplă. Fusese şi rămăsese un bărbat sanguin, plin de pofte, care

cerea în primul rând de la o femeie să fie muiere. Lui Anton îi plăceau „bucățelele bune, pietroase, cu ochi jucăuşi şi apetituri zburdalnice”.

Înainte de a fi împlinit cincizeci de ani, Elvira era o babă (se trecuse vertiginos) cu cărnuri moi, striate de vinişoare albastre şi roşii, cu gura pustiită de paradontoză. Avea oroare de dentist, şi „pauzele” le umplea cu ghemotoace de vată. Cât despre pat, ferească sfântul! Pântece şi sâni de gelatină, picioare reci.

— Şi totuşi n-am abandonat-o. Puteam să-i părăsesc atunci, în refugiu, pe ea şi pe plodul ei. Sau după ce s-a prăpădit Dorel. Mi-a fost milă. Am fost un imbecil. Pe urmă, mi l-a vârât în suflet pe Marian. „Că să năşim, nu mai am somn de când s-a dus băiatul. Drăguleştii sunt oameni de condiție, cu influență, bine situați.” Mie-mi spui?! Bogați ca o turmă de păduchi. Numai eu ştiu cât am cheltuit pentru canalia asta. Meditatori în liceu, pe urmă facultatea. Cine i-a făcut rost de serviciu în Bucureşti? Şi mulțumirea? Spune-mi dumneata! se adresă el unui interlocutor imaginar. Care a fost recunoştința? A sărit cu cuțitul la mine. Sunt cinci ani de-atunci, şi de cinci ani, crede-mă, domnule dragă, eu n-am mai stat cu el la masă. Ba, îmi datorează optzeci şi şase de mii de lei, toate economiile mele, şi-acum vrea să mă dea afară din casă. La situația lui, are nevoie de şase camere. Cum, nu mă crezi?

Întinse brațul şi trase sertarul noptierei. Acolo, la îndemână, se aflau prinse într-o clamă vreo şase coli aşternute mărunt. Alături de sume mari cinci mii cinci sute un televizor, o mie rate la mobilă, zece mii un serviciu Rosenthal erau trecute şi cheltuielile mărunte, de o meschinărie hilară: doisprezece lei şase pâini în 3 ianuarie 1970 (nu lipsea niciodată data), trei lei o ciocolată (îi trebuia Elvirei s-o piseze deasupra tortului), o pâine, un kg de miere etc.

— Da, şi-acum umblă să mă dea afară din casă.

Cu opt ani în urmă, Marian, vrând să-şi cumpere maşină, îl convinsese pe naşu-său să-şi lichideze garsoniera, să-i „împrumute” patruzeci de mii şi, evident, să se mute la el.

— Am fost un dobitoc. Asta am fost.

După ce Marian se însurase, viața pentru Cernat devenise un iad. Nu pentru că Anca ar fi fost din cale-afară de rea cel mult Marian era cel care o ticăloşise, dar modul de viață al tinerilor i se părea de nesuportat. În realitate, bătrânul Cernat, obişnuit să fie şi să se comporte ca un stăpân absolut, încercase inconştient să se impună ca atare şi în casa lui finu-său. El ar fi vrut să le dicteze programul de viață până în cele mai personale probleme. Le cenzura relațiile, „De ce îl primiți în casă pe Popescu? E un profitor, sau o canalie, sau neam prost etc.", decreta asupra meniurilor, aprovizionării de toamnă, datei curățeniei mari, orelor între care puteau petrece.

Cu un asemenea prilej, muzica şi dansul prelungindu-se după ora unu noaptea (o sâmbătă cu sfânt), Anton Cernat năvălise în living urlând că nici el, nici vecinii nu se pot odihni şi adresându-se întregii asistențe: „Ia mai duceți-vă pe la casele voastre!" Indignat, furios, Marian îl luase de umeri vrând să-l scoată afară. Bătrânul interpretase gestul ca pe o intenție de violență şi ridicase pumnul. Marian pusese mâna pe cuțit.

— Acum trei săptămâni, armă bătrânul, m-am trezit cu boarfele împachetate lipsisem vreo trei ceasuri, eram la policlinică, ştiți, joia am raze şi cu o cheie în mână. Da, da, domnule dragă. Mă şi mutase într-un bordei, la o bătrână. O odaie cu chirie, ca să ajung în camera mea trebuia să trec printr-a ei. M-am dus la Procuratură. Aşa am rămas aici.

Anton Cernat dădu din cap cu tristețe şi oftă.

Aici. Care era viața lui? Zile oribile cu şicane mici şi mari, fiecare parcă mai perversă, generate de o fantezie inepuizabilă. Televizorul urla... Radioul dat la maximum şi, brusc, la orele cele mai imposibile, frigiderul blocat („Trebuie chemat specialistul, dracul ştie ce s-o fi întâmplat." „Vorbă să fie! Când cei doi stau la masă, untul, ouăle, oalele cu mâncare nu lipsesc") Cada interzisă cu săptămânile. Canalia şi cu nevastă-sa aveau grijă să epuizeze ceasurile de apă caldă.

Ieri de mânie, sângele îi năvăli în obraji vopsindu-l vânăt l-a auzit spunându-i Ancăi: „Dacă nu se cară urgent, îl denunț că are cocoşei."

Cocoşei. Doi bănuți ca de cincisprezece bani, mascota lui din timpul războiului.

— Da, conchise Anton Cernat, poate că eutanasia nu-i chiar o crudă, bestială aberație, aşa cum ne-am închipuit. Asemenea canalii trebuie stârpite. Un real serviciu adus societății. Şi am s-o fac!

4

Cristea nu se scula niciodată înainte de douăsprezece, aşa că Mielu 46 petrecu ceasurile dimineții căscând gura, „pipăind piața” şi „bursa” de pe strada Covaci. Făcu un mic business cu un casetofon vândut de doi arabiți fraieri, probabil proaspăt picați în meleag, căci, o dată dezmeticiți şi deprinzând obiceiurile pământului, bronzații dovedeau reale aptitudini în materie de învârteli: de la ciubucurile mărunte (cafea boabe, săpunuri, fumegante imperialiste mai ales Kent şi Marlboro, sprayuri, chewing-gum sau fleacuri de aur cu piață de desfacere în cooperativele Higiena), până la loviturile babane cu valută forte sau autoturisme.

Lucian Cristea, sau mai simplu şi generalizat Luc (singurul din tagmă fără vreo poreclă mai colorată), îi deschise cu ochii cârpiți de somn. Bombăni ceva nedesluşit şi se vârî din nou, vertiginos, în aşternutul răscolit, se înveli până sub nas era vestit de friguros şi întrebă înfundat, de sub plapumă:

— Ce-i, şase? Nu te-a învățat guvernanta că vizitele sunt valabile după ora cinci?

— Iartă-mă, coane. Eu sunt seralist.

— Păi pune mâna pe carte atunci! Bagă difuzorul!

— Am prins un pont a-ntâia!

Luc îl măsură sceptic, de la ghetele uriaşe, de gigant, nr. 46 (de unde şi porecla), şocante la un bărbat slăbuț care nu depăşea 1,60 m, până la şapca de piele cu bumb în creştet. Nu, sărmanul nu era prea chipeş, cu gura lui ondulată şi nasul posomorât, cârmit brusc de la

jumătate spre stânga. Din cauza figurii triste însă, făcea bine la înmormântări şi, cu asemenea prilejuri, avea totdeauna asigurat un loc în fotoliul I. Interesant era însă că, în ciuda înfăţişării funebre, 46 era de o egală bună dispoziţie, deloc complexat, şi acosta optimist, cu tupeu de Alain Delon, doar femei de nota zece.

Cristea îi dădu brânci:

— Cuvântează fiule, că mă trage la picioare.

Mielu 46 îşi roti semnificativ privirea. Era garsoniera clasică a blocurilor construite înainte de război. O cameră foarte mare, o baie comodă şi un antreu încăpător. Când o vizitase prima oară, îşi manifestase mirarea:

— La asemenea hogeac cum dracul n-au sculptat şi o bucătărie?

— Arhitectul avea ulcer, rânjise Cristea. Băieţică, garsonierele astea erau făcute cu schepsis. Cotețe del amore. Unul, doi sau trei inşi, în funcţie de lovele, făceau o asociaţie şi plăteau împreună chiria; p'ormă picau la mica înţelegere: azi vin eu s-o domiciliez, mâine tu, şi aşa mai departe.

Pentru un ochi avizat, surprinzător era însă decorul odăii, o combinaţie ciudată de mobile şi obiecte vechi, „boiereşti”, şi altele amintind de locuinţele mic-burgheze, chiar de mahala, de acum cinci-şase decenii. Astfel, pe scoarţele olteneşti spânzurate pe perete (oroare!) vegheau blând icoane vechi, în vreme ce vase de argint candelă, cristelniţă, amfore, ceainic englezesc, samovar, pahare de botez etc. sălăşluiau alături de infame porţelanuri de bazar; tablouri sfârşit şi început de epocă, portrete de oameni avuţi debordând de bijuterii, zulufi, pincenezuri, decolteuri generoase şi umeri pufoşi, canotiere à la Caragiale şi mustăţi în furculiţă dominau două bufete unde tronau glastre ieftine. De pildă, clasica fântână arteziană îmbrăţişată de două nuduri despletite din sticlă cafenie. Zânele aveau o poziţie extrem de incomodă: îngenuncheate, rezemate cu fesele în călcâie în vreme ce braţele se căutau înnodându-se pe la spate într-o performanţă de fachir.

Cristea, ghicind temerile lui Mielu 46, anticipă:

— Da, Lelia e în baie. Ai ceva împotrivă?

Rodica Ojog-Brașoveanu

Mielu coborî glasul:

— Uite, patroane, care-i chestia! Ştiu că gagica-i cuşer şi că mergi cu ochii legaţi pe mâna ei. Mie, însă, tot mi-e teamă şi băieţii nu-s nici ei mai viteji. Ghina e de sex feminin. Ăi mai daţi în paşte caizi s-au pârlit din pricina câte unei gagici: aşa au ajuns de-au spart norma la sare fină alde Fane Grunding, Nelu Bâţ îl ştii matale, ăla frigurosul Mitică Shop, ca să nu mai citǎm şi presa străină.

Cristea i-o reteză sec:

— Pauză! Cine zice de Lelia, mă-njură de mamă!

— În regulă, Luc!

— Dă-i cep la text!

Mielu 46 se lăsă pe spatele fotoliului îmbrăcat în creton, îşi încrucişă degetele peste pântecele supt şi începu să-şi rotească morişcă degetele cele mari.

— E un tip care stă pe Ana Ipătescu.

Cristea ciuli urechile. Pe bulevardul „barosanilor” nu stau naţionalizaţi.

— Gagiul, urmă 46, inginer.

— P...ţ făcu decepţionat celălalt, reproducând un zgomot intestin. Patru-cinci mii salariu, CAR plătibil tot anul, ca să consume concediul la hotel şi nu soileală la pânză cu pepsi cald şi haleală adusă în portbagaj, mici pe plajă.

Colţul gurii lui Mielu dezvălui în surâs maliţios un canin îmbrăcat în aur. „Vipla ţine la opinci. Când te ajungi, trebuie retuşată poza.”

— Te grăbeşti, patroane! Nu ştiu ce hram poartă gagiul, dar după inventar zici că-l cheamă Ali-Baba.

— Adică?

— Icoane, argintoase, jaduri, limbiste [timbre] şi alte chestii valabile. Nu merge la ştifturi.

— Pontu-i sigur?

— Sută la sută!

— Scuipă fasolea!

— Îl cunosc pe ăla de-i citeşte contorul. Clar? Ce-a văzut la gagiu în casă îi zice Marian Dragu, cică n-a ginit în trei cincinale de meserie.

Îl întrerupse intrarea tumultuoasă a Leliei, care, aşezându-se pe brațul fotoliului, îl luă pe după umeri şi-l sărută pe păr.

— Ce plăcere! Amicul meu 46.

— Chiar el, bâlbâi Mielu, incapabil să reziste farmecului femeii.

Avea în jur de douăzeci şi cinci de ani, dar nu-i dădeai mai mult de nouăsprezece; genul despre care nu-ți poți închipui în ruptul capului cum va arăta la patruzeci. Părea imposibil ca figura aceasta ingenuă, cu obrajii proaspeți, prototipul splendorii de pension, cântată de trubadurii începutului de veac, să îmbătrânească vreodată. Deşi „demodată” în viziunea estetică a contemporanilor, captiva prin inedit, unicat de feminitate între băieţoasele puse în circulație de Brigitte Bardot, „îmbufnata” anilor '60.

Totul la Lelia era miniatural, suav, celest: culorile de arhanghel, candoarea privirii, dulceața glasului. Din clasele primare visase să fie actriță; vis alimentat de rude, prieteni, cunoştințe, „artistă să te faci!”, în urma unei naive dar generalizate convingeri că pentru scenă e suficient un fizic agreabil (în cazul Leliei, cu totul singular) şi să ai memorie. „Chestia-i până înveți rolul.”

Căzuse de două ori la Institutul de teatru şi ancorase în existența întreținutei de lux. Avea o priză excepțională la bărbații maturi, săriți din patruzeci de ani, şi în palmaresul carierei ei sentimentale se înscriau mai ales profesionişti de mare cotă: avocați, medici, vreo doi scriitori celebri, un compozitor de succes etc.

Cu Cristea se încurcase închipuindu-şi că e un mare aventurier. Riscurile escrocului îi biciuiau imaginația romanțioasă, îi plăcea să-l confunde cu condottierii fenomenului infracțional contemporan. „Nu m-aş putea culca niciodată cu un contabil sau cu un notar”, afirma mereu. În mintea Leliei, slalomul primejdios printre paragrafele Codului Penal echivala curajul, bărbăția, tentativa aspră, forțând porțile succesului.

Luc se ridică în capul oaselor.

— Marian Dragu ai spus? Inginer?

— Da, patroane, eşti la potou.

Cristea azvârli o privire semnificativă spre Lelia.

— Omul nostru! Urmă afirmativ-interogativ, vrând să se asigure: Un tip până în patruzeci, moacă telegenică, „nu-i scoateți în cale neveste, surori, fiice, copilițe până în 170 de ani.” Răpune tot, nu-i rezistă nici cucoanele din fotomontajul ortodox: Paraschiva, Ecaterina, Filofteia.

Lelia se ridică şi se privi în oglindă. Era incapabilă să lase să treacă un sfert de ceas fără să se contemple. Şi, când nu se uita în oglindă, îşi consulta într-un soi de itinerar cerc unghiile, gamba, buclele lungi, faldurile rochiei acum ale halatului, decolteul.

— El e, Luc! Nu încape nici o îndoială.

Cei doi colaborau, păcălirea fleților cvadra şi cvincvagenari fiind unul din divertismentele (altele erau loviturile mari) cuplului Luc-Lelia. De altfel, Lelia îi era fidelă, îl iubea sincer şi discret, Cristea asistă la toate „escapadele” amantei lui.

Fu rândul lui Mielu 46 să-şi manifeste surpriza:

— De unde naiba îl ştiți?

Lelia zâmbi. Dinții aveau albeața albăstruie a laptelui, erau uşor orientați înăuntru, ca la păpuşile de porțelan ale bunicilor. Cei mai frumoşi şi cei mai vulnerabili, dar asta avea s-o afle peste vreo douăzeci de ani.

— Am rendez-vous cu el astă-seară. Ți-am spus, Luc, că nu mă înşel niciodată? L-am mirosit imediat că nu-i proletar.

Cristea o învălui într-o privire fierbinte. Erau de toate acolo: dragoste, admirație, încredere desăvârşită, aproape fanatism. Şi-ar fi sacrificat mai degrabă mâna dreaptă decât s-o piardă.

— I-ai vizionat apartamentul? se interesă Mielu.

Lelia îşi scutură buclele râzând:

— Fără OK-ul lui Luc? Eşti copil!

Cristea râse superior, cu satisfacție de proprietar.

— N-o cunoşti, amigo! Ce-i drept, sortiment ca Lelia nu întâlneşti cu duzina la Lido sau Athénée.

— Caramba! exclamă Mielu. (Habar n-avea ce înseamnă, dar suna bine.) Eşti un baftangiu.

— Ştiu... Propui deci o gaură la tezaurul Dragu din ulița. Ipătească-i. Mi-ar plăcea să mergem la sigur.

— Ia-o pe şosea, coane! Cum adică?

— Trebuie să fim convinşi că merită deplasarea.

Mielu îl cercetă cu o privire subțiată.

— Adică îți închipui că Nelu Watt mi-a vândut iordane?

— Țț! Chestia e ca acareturile să nu fie ştifturi. Am nevoie aici de ochi şcolit, nu seralist. Pe un ageamiu îl aiureşte tot sclipiciul. Nichelul zice că-i argint, bronzul aur, orice peisaj cu beznă e Rembrandt. Inventarul trebuie să-l facă Lelia.

Fata era expertă, în orice caz mult mai competentă decât oricare dintre ei. Bunică-său avusese un prosper magazin de antichități pe vremuri, concurându-l pe Djaburov, taică-său, naționalizat, lucrase până la infarct ca specialist consultant în Consignația.

— Gagiul e însurat, observă Mielu. Chiar dacă-i dai tu liber Leliei, cum poate s-o primească ăla cu nevastă-sa în casă?

Fata râse:

— De ce cu nevastă-sa? N-are decât s-o expedieze. Marian e îndeajuns.

— Marian? o întrerupse neliniştit Cristea.

Deşi miza ferm pe corectitudinea Leliei, trandafirul înflorit în inimă mai avea spini:

— Ați ajuns intimi?

Lelia îi sări sprintenă de gât:

— Luc, dragul meu! Tipul îmi ciuguleşte din palmă, a cheltuit cu mine într-o singură seară la Inter peste două mii de lei, şi vrei să mi se adreseze cu Milady?

— O meriți, iubita mea, rosti fermecat Cristea, sărutându-i mâna.

— Spuneam, continuă Lelia cu un ton de fetiță îngâmfată de fapt, mai mult răsfăț decât infatuare, că Marian e atât de prins, încât cred că nu-mi poate refuza nimic. Pretindea că din barul lui nu lipseşte ab-

solut nici o băutură e colecționar şi că anevoie l-ar putea pune cineva în încurcătură solicitându-i vreo marcă de whisky sau şampanie fără să-l poată mulțumi. Am să-i spun că am chef de un coniac Napoleon ori trotil Amiralul Nelson. Aşa cum l-am intuit, snob şi grozav de mândru de muzeul lui, se va grăbi să mi-l ofere acasă. Copii, trebuie să încep să mă îmbrac!

— OK! făcu Mielu ridicându-se. În consecință, urmează secundo tempo: inventarierea tezaurului şi p-ormă dăm gaură. Sper să mă țineți la curent.

Lelia îi atinse obrazul cu mâna parfumată:

— Te-am uitat noi vreodată? Dintre toți prietenii lui Luc, pe tine te iubesc cel mai mult. Nu ți-a spus-o încă? E un rău!

Mielu, care ştia că femeia minte mai al naibii decât un sobor de dascăli greci, roşi totuşi de plăcere şi se plecă într-o reverență de nouăzeci de grade. Încercă stângaci ceea ce îşi închipuia că ar fi grațioasa reverență a marchizilor din secolul al XVIII-lea.

— Cu plecăciune!

Ieşi demn, țeapăn, dorindu-şi din suflet (se simțea urmărit cu privirea) să fi avut măcar cu zece centimetri mai mult.

— Ăsta-i Mielu, zâmbi Cristea.

Lelia îi sări de gât, apoi îşi făcu degetele cornițe.

— Beeee!

5

Va muri deci.

Ecoul ultimei bătăi a orologiului mai pendulă, reverberație palidă în încăperea ticsită de mobilă.

Laura Mircescu deschise încet ochii. De la un timp, pleoapele prea grele îi perdeluiau privirea, se săltau anevoie. Gestul de a le ține cu arătătorul, mai ales pe cea stângă, devenise o necesitate. Fusese o femeie frumoasă, celebră în epocă, şi chiar acum, la optzeci şi cinci de

ani, impresiona tenul catifelat, trăsăturile de o noblețe princiară. Vârsta nu-i alterase cochetăria. Continua să se fardeze îngrijit încă de dimineață, peruca bleu-argintiu era de calitate, papucii, capotul, şalul de mohair, elegante, nu cedaseră comodităților senectuții.

— Mă auzi, mamă?

Bătrâna dădu imperceptibil din cap. Somnola toată ziua în jilțul comod de lângă sobă când avea chef întindea mâna să răspundă la telefon. Sistemul de a lăsa aparatul să sune în van îl exaspera pe fiu-său.

„Există apeluri importante pe care le ratez din cauza ta."

„Cine are cu adevărat nevoie de tine te găseşte oricum. Gândeşte-te că ai locui singur. Iar pe mine..., pe mine n-are cine să mă mai caute. Amicii mei sunt definitiv cazați la Bellu sau în Père Lachaise..."

În ton se simțea resemnarea amară a mondenei frenetic solicitate altădată.

— Te aud, Alfred. Aud totul, dar mă interesează prea puține.

— Hm! exclamă sarcastic Mircescu. Îmi închipuiam că certa perspectivă ca fecioru-tău să devină un asasin ți-ar fi putut stârni un minim de curiozitate.

Bătrâna îşi umflă buzele disprețuitoare:

— À d'autres, mon petit! Mirceştii n-au avut niciodată vocația actelor extraordinare. Moi, fleaşcă...

Avea un stil special de a pronunța x-urile. Astfel „extraordinar" devenea „egztraordinar", rostea „egzagera", cerea să i se „egzplice".

— Mi se pare totuşi că papa reuşise destul de bine.

— Şansă, fiule. Ursitoare generoase i-au netezit drumul încă din leagăn. Relații, avere, tradiție. Cu cine a avut el de luptat? S-o fi început ca Zăvoianu. Mă-sa purta opinci din coajă de tei, iar el a venit la liceu la Craiova cu o hăinuță şi trei patace în buzunar. După douăzeci de ani, nevastă-sa se balada la Paris în Rolls şi se îmbrăca la Lanvin.

Mircescu respiră adânc. În special corelația cu Zăvoianu îl crispa. Fusese ani de zile amantul „en titre" al Laurei Mircescu şi probabil marea dragoste a vieții ei. Înainte încă de a o înțelege. Alfred, copil pe atunci de şapte-opt ani, îl detestase instinctiv. Un bărbat abrupt, nu-

Rodica Ojog-Brașoveanu

mai vână, cu trăsături unghiulare şi glas bruscat. Emana atâta virilitate, atâta forță, încât, vorba lui Mitică Mătăsaru, judecător la Curtea Supremă, ofensa. „Individul mă umileşte, mon cher. În fața lui mă simt ceva între moluscă şi eunuc.”

— Uită-te la tine! conchise bătrâna. N-ai fason de paladin.

Alfred Mircescu începu să dea nervos din picior. Nu trebuia să se uite în oglindă, ştia cum arată. Scund şi slab până la monstruos (nu depăşise niciodată patruzeci şi opt de kilograme şi, la aproape cincizeci de ani, se îmbrăca la magazinele pentru adolescenți), avea un chip de o neaşteptată frumusețe feminină. Cu alt trup, bineînțeles, ar fi făcut furori în epoca Polei Negri şi a lui Leonardo. Tot ansamblul emana pregnant o atmosferă de anormal; doar privindu-l încercai o senzație de pervers şi obscen, te gândeai la vicii murdare față de care băutura ori jocul de cărți ar fi ținut de regnul preşcolar. Fără legătură, preciză săltându-şi arogant bărbia:

— Sunt doctor în ştiințe medicale, premiat.

— De o sută de academii, îl întrerupse Laura Mircescu, dintre care cea mai importantă-i cea din Tombuctu, ai făcut un vagon de comunicări de importanță mondială şi ta-ta-ta şi tu-tu-tu.

Alfred îşi înfipse mâinile în buzunarele hainei de casă vişinii.

— Ascultă, mamă, de când mă țin minte ai făcut totul ca să mă umileşti. De ce? Şi în ce scop? Ce ai realizat?

Bătrâna se prefăcu că doarme. În realitate, ea se simțise totdeauna umilită aducând pe lume un hibrid. Nu dorise acest copil. Mai corect spus, ar fi dorit ca altul să fie tatăl. La ce te puteai aştepta însă din partea Mirceştilor? Toți în neam fuseseră la fel: lipsiți de vigoare, limfatici, jalnici, mai ales după treizeci şi cinci-patruzeci de ani, când aerul lor de copii întârziați devenea strident. Erori ale naturii. Capabili ce-i drept şi robaci, căci trebuie să-ți ocupi cu ceva timpul când femeile se uită la tine ca la un gândac, iar pentru viciu îți trebuie talent, energie, sănătate.

Alfred Mircescu îi scutură uşor umărul.

— Minți! Nu dormi.

Maică-sa deschise anevoie un singur ochi:

— Poate că n-am chef să te ascult. Oricum, am obosit. Ai reclamat furtul automobilului? Pufni: Doar unui mic imbecil ca tine i se pot întâmpla asemenea curiozități ridicole!

— Eşti nedreaptă. Se fură în fiecare zi.

— Eu cunosc o grămadă de lume căreia nimeni nu i-a furat nimic.

— Pe cine cunoşti tu.

Iritat, medicul părăsi încăperea.

Ştia că Laura nu-l iubeşte, o simțise încă din copilărie şi totuşi el continua să nutrească pentru ea sentimentele cele mai devotate. N-avea pe nimeni afară de ea. Nici măcar un prieten. Se simțea singur şi devorat de ură.

În bibliotecă fostul birou avocațial al bătrânului Mircescu şi din care nu păstrase decât biblioteca, o canapea de piele şi două marine de Catargiu Alfred îşi umplu o ceaşcă din cafeaua păstrată caldă în termos. Ca în întreg cartierul, ca în aproape tot Bucureştiul, nu existau gaze decât între miezul nopții şi şase dimineața, şi Alfred, congenital anemic, tremura vârtos. Frigul cumplită iarnă! îi intrase în oase şi, în ciuda paliativelor (radiatoare încinse, sticle cu apă fierbinte, pernă electrică), avea impresia că nici măcar soarele torid al unei Andaluzii sau vipia Pompeiului n-ar mai reuşi să-l dezmorțească.

Cu mâna nesigură, înghețată, duse ceaşca la buze. Avea să-i demonstreze maică-sii, sieşi, tuturor. Care toți? îl străpunse ca un ac gândul. Nu interesa pe nimeni, străbătea străzile, oraşul, viața, ignorat până la a se simți invizibil. Telefonul care tăcea cu săptămânile (din când în când o greşeală îi stârnea mici sincope de emoție), cutia poştală veşnic goală spuneau suficient despre drama singurătății absolute în marele oraş.

Se aşează pe canapea şi îşi duse genunchii la gură cu o mişcare caracteristică. Deasupra căminului fals atârna portretul unui străbun, paharnic în vremea domniei lui Ghica în Țara Românească. Tabloul acesta exercitase totdeauna asupra lui o fascinație specială, îl atrăgea, fără să ştie de ce, chipul de rozător al boierului. Îl simțea aproape, fibre obscure păreau să realizeze, peste secole, o stranie afinitate între

Rodica Ojog-Braşoveanu

cele două „stârpituri”. Intuia, intuise mereu, că Mircescu cel vechi fusese infirm. Figura tipică, de o spiritualitate sensibilă, ca şi mâinile, nervoase, prea delicate, „inteligente”, cu vârful degetelor răsucite în sus, nu puteau aparţine decât unui cocoşat. Din păcate, documentele de familie nu pomeneau nimic despre o asemenea tară, iar caftanul bogat cu chenar somptuos de samur nu îngăduia să-i vezi spinarea schiloadă. Pentru Mircescu, portretul paharnicului avea atâta concret, un concret imperios, palpabil, prezent, încât dacă într-o zi i-ar fi sunat la uşă, nu ar fi fost surprins şi l-ar fi poftit înăuntru cu naturalețe.

— N-am altă soluție. În ultimă analiză, puțin importă ce crede unul sau altul, n-am nimănui nimic de demonstrat, dar, ca să trăiesc eu, trebuie să moară el.

Îl avea pe Dragu în fața ochilor, seducător, de o sănătate stridentă, individul sortit succesului fulgerător şi nelaborios. Era de ajuns să existe, să-l vezi, să surâdă.

De fapt, maică-sa, Laura, fusese vinovată, mă rog, relativ vinovată, autoarea inconştientă a iadului în care se zbătea de atâția ani. Bineînțeles, el, Alfred greşise dar îşi închipuia că şapte ani de detențiune constituie o plată copioasă pentru o mică intervenție, efectuată până în '66 zilnic, în serie, de mii de medici din mii de localități, pentru treizeci de lei „bucata”. Tânăra era o rudă îndepărtată, şi doamna Mircescu, căreia nimeni nu-i bănuise vreodată patriotisme de clan, insistase ca Alfred să opereze. Un chiuretaj clandestin, nefericit.

Fusese condamnat la doisprezece ani (beneficiase de o amnistie şi scăpase cu şapte) şi „decorat”, bineînțeles, cu interdicția dreptului de a mai profesa cândva.

În timpul detenției, bătrâna, ale cărei noțiuni despre bunurile materiale, în general, erau minime şi fanteziste, înstrăinase patru piese de o valoare inestimabilă. O icoană a Sfântului Martin datată din secolul XI, o cristelniță masivă de argint, care făcuse parte din tezaurul Maricăi Brâncoveanu, un ulei de Picasso şi un desen de Toulouse-Lautrec.

Fireşte, doamna Mircescu ştia că nu vinde semințe, dar se lăsase amețită de suma cash cu multe zerouri: avea nevoie de bani pentru

avocat, pachetele lunare ale lui Alfred („de parcă mi-ar fi trimis sandvişuri sărate cu diamante") şi, natural, confortul ei diurn.

„Pentru cincizeci de mii!". Mircescu nu izbutea să se liniştească. Îi spusese de atâtea ori maică-sii că nu există piață în România pentru asemenea capodopere, care ar fi înnobilat colecțiile unui Aga-Khan, Onassis, Rockefeller.

Le achiziționase Marian Dragu, căruia Laura, într-un puseu de luciditate, îi smulsese promisiunea scrisă (total lipsită de relevanță juridică) că va putea reintra în posesia respectivelor bunuri dacă îi restituie suma cu dobândă legală într-un interval de cinci ani.

Pentru superficialitatea doamnei Mircescu exista o singură circumstanță atenuantă. Negocierile avuseseră loc după cutremur, când cotele la bursa artei înregistrau cifrele cele mai scăzute după epoca de aur a Talciocului. „Nu merită, domnule, să bagi bani, să te sacrifici pentru ziduri, țoale, giuvaeruri sau semnături celebre. N-ai văzut la cutremur? Praful s-a ales din toate. N-au fost mai deştepți Cătăneştii care s-au distrat toată viața şi n-au nici frigider? etc."

Fireşte, când doctorul Mircescu, încropind suma de cincizeci de mii, se prezentase la Dragu, cerând rezilierea actului de vânzare, acesta îi râsese în nas. De altfel, era de-ajuns să-i vezi surâsul feroce, mâinile rapace, ca să-ți dai seama că n-ar lăsa să-i scape din mână câteva sute de mii de dolari. La un moment dat, plictisit de insistențe, îi spusese răspicat:

„Ascultă, domnule doctor! De ce nu mă dai în judecată?"

„Ştii la fel de bine ca şi mine. N-am nici o şansă să câştig. Legal, ai toate drepturile."

„Şi-atunci?"

„Fac apel la omenia dumitale. Sunt într-o situație disperată, n-am serviciu. Capodoperele pe care ai pus mâna au aparținut străbunicilor mei. Le-au achiziționat şi păstrat cu sfințenie din considerente artistice, dar gândindu-se şi la vremuri de restrişte."

„Ce pot să fac? Asta-i negustoria! Azi câştig eu şi pierzi dumneata, mâine viceversa."

„Sunt de acord să pierd, dar în limitele unor parametri financiari decenți. Este inuman. Şi să mai ştii, domnule inginer, că avuție dintr-aceasta, dobândită cu japca şi sângeroasă fraudă, n-aduce noroc.”

„Zău?! Ia fă dumneata un voiaj la New York, convoacă la un congres pe tovarăşii capitalişti capete de afiş ca Rockefeller, Ford, Morgan, explică-le teoria asta barocă şi să văd dacă-şi împart safe-ul cu dumneata. La baza tuturor marilor averi deschide Economia Politică au stat totdeauna frauda, escrocheria, şantajul, mărțişoarele picante ale Codului Penal. Şi să nu-ți închipui că străbunii dumitale maharajahi şi-au rostuit comorile făcând muşchi la coarnele plugului.”

Galben de mânie, înfrigurat, doctorul Alfred Mircescu se repezi la bibliotecă şi scoase o sticlă de vodcă. O duse direct la gură. Gestul revenea din ce în ce mai frecvent.

„E limpede! oftă Mircescu. Aici nu mai am nimic de făcut. Orizontul meu e definitiv blocat. Trebuie să plec dincolo. Iar dincolo, la cincizeci de ani şi lefter, n-ai nici un haz. Un culcuş sub podurile Senei, oftica, dejunuri încropite din pubele înainte de a apuca gunoierii să le deşerte, haine vechi dăruite de oficiile de ajutor ale bisericilor ortodoxe.”

— Nu, domnule Dragu, nu te vei bucura de agoniseala Mirceştilor. Decât să mor eu, prefer să mori dumneata.

Trase hotărât sertarul unui scrin Biedermeier şi scoase o fiolă umplută cu un lichid verzui.

„Nici măcar n-o să te chinuieşti. Sunt un tip eminamente uman.” Îl izbi propria figură reflectată în oglindă: un cap de mort care rânjea.

6

„Îl ucid!”

Se uită la calendarul de perete şi calculă, mişcând buzele:

„Suntem în 12. Am s-o fac pe 15. E sâmbătă, ziua mea bună. Da. Cu cât mai repede, cu atât mai bine. Nu mai am nimic de pierdui.”

— Domnu' Nanu! Domnu' Nanu, mă auzi'?

Bărbatul avu o schimă de plictiseală, brațele îi țâşniră brusc: „Ce dracu' mai vrea şi asta?”

Răsuci cheia şi crăpă uşor uşa. Încercă să-şi stăpânească glasul:

— S-a întâmplat ceva?

Proprietăreasa, o femeie de şaizeci de ani, cu obraz, trup şi şorț, peste capot, toate clasic „cumsecade” se interesă încercând să inventarieze odaia peste umerii lui Nanu:

— N-ai ieşit de trei zile, domnu' Nanu. Mă gândeam. Am o ciorbiță de pui, dreasă cu ou şi smântână, e fierbinte, fierbinte!

Octavian Nanu clătină capul, mulțumind din vârful buzelor. Are o criză de ulcer, ține regim etc.

Doamna Lucreția oftă „de!” şi se întoarse la bucătărie. Era văduvă de cinci ani, iar fiică-sa, copil unic, se măritase la Cluj. Bătrâna se simțea singură în hudubaia cu odăi înalte, sobe pântecoase şi marchiză (carouri de sticlă albastră şi galbenă), o casă tipică a Bucureştilor vechi, ridicată, aşa cum avertiza frontonul de ipsos, la 1890. De altfel, după cum se confesa vecinelor, singurătatea o determinase să închirieze una din camere.

„Mi-e urât pustiul odăilor. N-am cu cine schimba un cuvințel, şi să ajung să vorbesc singură ori cu motanul nu vreau. Nu mi-e de chirie, am pensie frumuşică, iar fata îmi tot trimite. S-a luat cu un doctor.”

Din nefericire, Octavian Nanu o dezamăgise cumplit. Nu era amator de şuetă, nu aprecia cafelușele extra, naturale, bursa bârfelor din cartier ori de la Europa liberă îl lăsa rece.

„Ciudată făptură! se minună (pentru a câta oară?) doamna Lucreția. Slujbă, şi repede în aşternut. Nu tu o berică, o muiere, un televizor. Mirarea bătrânei mergea în crescendo: o carte, domnule, ori o gazetă! Dar baremi un telefon. În trei luni nu l-a căutat nimeni, n-a ridicat receptorul o dată...”

În camera lui, Octavian Nanu aprinse țigara de la mucul celeilalte. Îi era lene să se întindă după cutia de chibrituri. Camera fusese a Lucicăi, fiica proprietăresei. În rafturile micii biblioteci mai existau manuale şcolare, caiete, ici-colo ursuleți, căței, păpuşele de la Fondul

Plastic. Cadourile unui Gigei, Bogdan sau Cătălin, adolescenți cu portofele goale, dar inima doldora de fiorii primei iubiri.

Între volumele lui Teodoreanu, Fata din Zlataust şi Secretul Anei Florentin, se afla un teanc de ilustrate legate cu panglică verde. Una dintre ele, expediată de la mare şi semnată Andrei, era cel puțin aşa apreciase Nanu reprezentativă.

Te salut, coajă blondă! Am ancorat la Mamaia. Reşedința la pânză! Purii fac pe acrobații dar sunt scârțari. Duc deci o viață sportivă. Roşii calde, pepsi idem, duş colectivist, WC-ul, curs de step. Cum m-au sărit la chenzina asta, ioc lovele, ioc discotecă. În schimb, ultraviolete şi talpă în fiecare seară pe faleză. Dus şi întors, dus şi întors. Aş putea da ora exactă. Ți-am pupat revlonul, Andrei.

Octavian Nanu se întoarse cu fața spre perete. De câte ori vedea teancul de ilustrate îşi amintea de scrisorile lui către Cecilia.

„Îi scriam în versuri! Cât puteam fi de penibili, Dumnezeule! Auzi! „Fecioara mea de vis. Iubirea noastră, floare albă. Infinitul din ochii-ți însetați."

Îl părăsise imediat ce-şi pierduse serviciul. Ar fi fost în stare să-şi sacrifice mama pentru ea (în fond o şi făcuse după primele întâlniri, subvențiile lunare încetaseră), iar Cecilia nici măcar nu voise să-l asculte.

„Te rog încetează! Am simțit de la început că eşti gelos pe Dragii. Nu-i suporți succesele, inteligența, victoriile. Eşti un meschin incapabil să admiți că cineva ți-ar putea fi superior. Invidia nu te lasă să admiri. Da, asta e! N-ai capacitate de admirație."

„Cecilia, te implor, ascultă-mă! Nu-mi pasă că are nasul mai frumos decât al meu, că toate toantele din institut, de la Sanda, femeia de serviciu, până la şefa contabilă, sunt picate după el. Dar înțelege că omul ăsta nu numai că mi-a furat munca, dar mi-a mai aruncat în spinare şi un fals..."

„Asta o spui tu. Ştiu precis că situația ta a fost serios analizată de COM."

„Dacă s-ar fi dovedit ceva, eram azi în puşcărie, nu-ți dai seama?"

„Ai un director cumsecade şi şansă."

În ochii ei, scăpase ieftin doar cu desfacerea contractului de muncă conform unei litere ambigue, cvasi-inofensive. După două săptămâni Dragu îi semna lucrarea şi pleca la specializare pentru un an în RDG.

Încă şase luni, spusese medicul. Cu aproximaţie.

„Ei şi? Ce mai contează o săptămână-două în plus sau în minus? N-am împlinit încă treizeci şi cinci de ani, dar mă simt de şaptezeci... Un cretin afirma că la un individ nu actul de naştere contează, ci buletinul arterelor. Imbecil! Important e cât şi ce ai simţit. Unii ard într-un an mai mult decât într-o viaţă, iar alţii nu ard niciodată, chiar dacă ajung centenari."

— Ar mai fi o şansă, încheiase doctorul. Există la Los Angeles un sanatoriu unde se fac experienţe interesante cu rezultate, hai să zicem optimiste. O echipă de medici condusă de doctorul Armstrong. Din comunicări reiese că au reuşit să aducă pe linia de plutire cazuri disperate...

— Vă bateţi joc de mine! Cum să ajung acolo? Cine-mi dă drumul? De unde dolari?

— Domnule Nanu, eu te informez. Am această obligaţie. Dacă dispui sau nu de mijloace financiare, aceasta este o chestiune care te priveşte. Poate că ai neamuri pe acolo, prieteni. În sfârşit, nu se ştie niciodată.

Din odăile doamnei Lucreţia răsună glasul dulceag cu tremolouri demodate al lui Jean Moscopol. Placa, patent Philips, fusese înregistrată în 1932. Patefonul era contemporan.

„Mână birjar şi du-mă în noapte."

Octavian Nanu îşi astupă urechile.

„Nu mai am ce pierde. Sâmbătă 15 decembrie." Şi îşi imaginează cu voluptate faire-part-ul care avea să apară în gazetă până la sfârşitul săptămânii. „X, y, z, nevastă, părinţi, naşi, cumnaţi, cuscri, nepoţi şi etc... cutremuraţi de durere anunţă trecerea în nefiinţă (expresia de ultimă oră) a celui ce a fost inginerul Marian Dragu."

7

— Ma chère, spuse colonelul Odobescu, în locul tău aş încerca să discut mai serios cu Marian.

Zoe Dragu îl cântări cu o privire ironică. Bătrânul, distins ca totdeauna, elegant, stătea răsturnat în fotoliu, picior peste picior, cu tâmpla rezemată în degetul gros şi arătătorul mâinii stângi. O poziție specifică, inimitabilă, confortabilă elegantă.

— Îl cunoşti pe Marian de când era la grădiniță. A solicitat şi acceptat vreodată conseil-ul cuiva? Tu deviens gaga, mon petit.

Colonelul îşi suflecă buza inferioară. Nu fusese niciodată un bărbat frumos, dar avea masculinitate. Chiar şi acum, la şaptezeci de ani, sugera forță, vigoare. Nu dusese niciodată o viață de sihastru, dar excesele le compensase prin intense exerciții fizice (oină în tinerețe, scrimă, echitație, tenis) şi anumite reguli fixe, respectate cu foarte mici abateri. De pildă, evita să bea alcool înainte de apusul soarelui, duşurile reci chiar şi iarna erau obligatorii, la fel jumătatea de oră de gimnastică matinală. Aceeaşi disciplină stimulată probabil şi de temperamentul bărbatului pe care femeile nu încetează să-l intereseze toată viața (majoritatea, după şaizeci de ani, îşi uită sexul, nu mai cedează locul unei cucoane în tramvai, uită s-o lase să intre prima într-un stabiliment sau altul) era evidentă şi în aspectul colonelului, totdeauna impecabil.

— Draga mea, eu te consiliez pe tine, nu pe el.

Zoe Dragu râse cochet:

— Mă ştii pe mine mai docilă? Am făcut toată viața doar ce m-a tăiat capul. Marian îmi seamănă.

Odobescu surâse. Ținea şi azi la Zoe. Acum treizeci şi cinci de ani fusese extrem de atrăgătoare. Picantă, amuzantă, cu un apetit de viață inepuizabil şi o tonă de sex-appeal. Fusese o pasiune fulminantă, împărtăşită, care cu timpul se transformase într-o tandră şi afectuoasă camaraderie. După moartea lui Dragu, acum douăzeci de ani, îi propusese să legalizeze legătura. Refuzul Zoei îl ofuscase atunci. Azi, îi era

recunoscător. Căsătoriți, probabil că relațiile dintre ei ar fi evoluat altfel, nu s-ar mai fi simțit la fel de bine împreună. Puțini sunt cei care într-un mariaj ştiu să păstreze intacte valorile reale ale unei iubiri. Intervin meschinăriile, o anume intimitate, care deviază în lipsă de pudoare. Ținută neglijentă, zgomote în baie, rufărie dubioasă, gură ştirbă cu proteza la vedere, pe chiuvetă sau în paharul de pe noptieră. „Suntem în familie."

O cercetă de la vârful escarpenului Zoe nu primea niciodată în rochie de casă până la coafura savant neglijentă. („Părul trebuie să pară natural, să nu se vadă că acum ai ieşit din mâna coafezei. Când văd ororile acelea de buclişoare, încleiate cu fixativ.")

Colonelul o aprecie ca un cunoscător. Rămăsese o cucoană bine, la care îți face plăcere să te uiți. O femeie în vârstă, bineînțeles, dar distinsă, cu clasă. Una din calitățile Zoei era că, deşi mereu în pas cu moda, se îmbrăca adecvat vârstei, adaptându-şi cu subtilitate vestimentația la canoanele impuse de Nina Ricci, Casa Chanel sau Yves Saint Laurent.

— Lăsând la o parte chestiunea de principiu, în definitiv ce te îngrijorează la Marian? În ce sens ar trebui să discut cu el?

— Ma chère, există o vorbă: În dragoste nu trebuie să fugi, ci să pleci la timp. Eu consider că aforismul nu are aplicație exclusivă în amor, ci e universal valabil.

— Nu înțeleg. Unde să fugă Marian? Şi de ce? Sau de cine?

— Oriunde şi de toată lumea. Nu i-ar strica o schimbare de climă şi de zonă.

— Asta aşa, pour changer? Se plictiseşte în Bucureşti?

— Îi plictiseşte pe alții, ca să uzez de un termen indulgent. Bref, consider că un an-doi petrecuți în provincie i-ar prii grozav.

— Vorbeşte limpede! De ce?

Colonelul stinse țigara privind concentrat scrumiera.

— Spuneai, şi-i adevărat, că Marian îți seamănă. Dar până şi defectele tale devin delicioase datorită farmecului tău şi faptului că eşti o per-

Rodica Ojog-Brașoveanu

soană agreabilă. Marian face totul, cel puțin asta-i impresia, pentru a deveni antipatic. Dur vorbind, e de-a dreptul detestat. Şi nu de un ins, doi.

— Scurt! Despre ce-i vorba?

Odobescu îşi coborî privirea încurcat. Zoe Dragu îi sesiză stânjeneala şi insistă:

— Te rog, fără menajamente. Ştii că nu cad pe spate din orice fleac.

— În definitiv, nu-ți ofer nici o noutate. După cum ți-ai dat de mult seama, afacerile lui Marian nu sunt tocmai curate.

— E dotat cu simț comercial. De unde l-a moştenit, habar n-am, dar incontestabil are stofă de mare negustor. Încă din facultate s-a descurcat perfect cu banii, îşi cumpărase magnetofon, motocicletă, avea o garderobă fără cusur şi ştii bine că atunci eu nu mai dispuneam.

Colonelul o privi dintr-o parte, „hai să fim serioşi!”

— Lasă-mă cu fleacurile din studenție. S-o luăm concret! Marian e inginer de zece ani. Cunoşti salariile.

— Ei, şi?

— Ai o bandă pe ochi, ma chère? Cum îți explici că, la un venit destul de modest, Marian este astăzi, raportat la condițiile existente, un adevărat nabab?

— Insinuezi că a furat?

— Nu. A escrocat.

Sângele vopsi obrajii discret fardați ai Zoei Dragu.

— Dacă afirmația ar fi venit din partea altcuiva, l-aş fi dat afară.

— Mi-ai cerut să nu te menajez. Ascultă, Zoe! Oamenii de la care Marian a achiziționat o piesă sau alta fac parte din lumea noastră. Ceea ce a rămas din lumea noastră. Dacă pe tine s-au jenat să te informeze, cu mine n-au fost la fel de delicați. Capodopere cu cotă maximă pe piața occidentală au intrat în casa lui fecioru-tău la prețuri ridicole.

— Cine i-a obligat să vândă?

— Sărăcia, boala sau circumstanțe care impuneau urgență. Unele înstrăinări au fost făcute sub condiții de restituire pe care Marian, ulterior, nu le-a respectat.

Doamna Dragu săltă capul disprețuitoare.

— Să-l defere justiției.

— Nu pot s-o facă, le lipsesc armele legale.

— Şi-atunci?

— Există celelalte, nelegale. Crime nu se comit doar în vest.

— A, sări Zoe Dragu, acum m-am convins că te-ai sclerozat! O şi văd pe madame Mircescu, sau pe consilierul Dumşa, de la care a luat colțarul baroc, manevrând revolvere sau flacoane de cianură... Caraghios! De trei ori caraghios! Cred că ai reluat de curând Procesele celebre ale lui Henri Bordeaux. Acolo mişună asasinii şi kilogramele de arsenic. Era epoca, ce vrei!

Bătrânul încercă dintr-o dată un sentiment de penibil. Acum, aici, în încăperea agreabilă, feminină tară a cădea în dulceag, temerile lui exprimate cu glas tare, gravitatea cuvântului crimă i se părură ridicole. Totuşi, nu capitulă.

— Dragă Zoe, din câte am văzut şi trăit în şaptezeci de ani, oamenii prea deştepți nu sfârşesc niciodată bine.

— Zău?! Istoria e plină de asemenea specimene şi toți au statui.

— După ce în prealabil au primit un cuțit în inimă sau un glonț în tâmplă. Iar pe Marian nu-l cheamă Iulius Cezar, nici Henric al IV-lea şi nici Abraham Lincoln, aşa că bronzul e discutabil. Când trăieşti doar printre vrăjmaşi, trebuie să fii atent unde pui piciorul şi în ce pat te culci. Începând cu nevastă-sa.

— Te rog! îl întrerupse Doamna Dragii. Nu-mi vorbi de ființa aceea. Am ştiut de la început că nu-i de Marian.

— Eu aş fi zis dimpotrivă, surâse Odobescu.

— E lipsită de personalitate, n-are clasă, n-are educație.

— Nu l-ar fi suportat altfel.

— O oiță, continuă înverşunată Zoe Dragii, care ar fi fost o bună nevastă pentru un mic funcționar. Ca să-l stăpâneşti pe Marian îți trebuie altă rasă, alt nerv. Un minim de subtilitate.

— O asemenea femeie, ripostă colonelul, ar cere infinit mai mult decât poate oferi Marian.

Rodica Ojog-Brașoveanu

— Fiecare marfă cu prețul ei. Din fericire, fiu-meu arc în această privință ochiul sigur, evaluează exact. În fond, îl felicit, ştie să trăiască, nu trebuie să întrebe pe nimeni ce are de făcut.

Colonelul Odobescu rosti pe gânduri:

— Ştie să trăiască. E stupid.

— Ce-i stupid? întrebă din ce în ce mai montată Zoe Dragu.

În fond, nu era de acord în totalitate cu existența lui Marian, iar uneori îi lua apărarea nu atât din afecțiune excesivă cât din spirit de contradicție şi repulsie congenitală pentru orice imixtiune în viața altuia. Insistă:

— Ce-i stupid?

— Ai băgat de seamă? surâse Odobescu. Tot ce-i bun în viață e ori imoral, ori îngraşă.

Zoe Dragu se strâmbă:

— Asta nu-i de la tine.

— Ei bravo! râse colonelul arătând cu degetul gros spre lustra aprinsă. Că parcă electricitatea ai inventat-o dumneata...

— Hai să nu ne mai certăm. În definitiv, Marian e destul de mare ca să-şi poarte singur de grijă. Ce-ai zice de un macao?

— Volontiers, madame!

Zoe Dragu deschise scrinul şi scoase cărțile de joc. Încerca o vagă neliniște nedefinită şi constată plictisită că i se zbate ochiul stâng. Se gândi să-l sune pe Marian, aşa, ca să-i audă doar glasul, dar se răzgândi. „Fleacuri!”

— Ciudat! remarcă în timpul jocului. Am impresia că aud în permanență un fâlfâit de aripi, de parcă o pasăre mi-ar zbura pe lângă urechi.

Colonelul îşi ridică privirea deasupra ochelarilor.

— Ți-ai controlat tensiunea?

Zoe Dragu clătină din cap.

— Nu. Nu e de la tensiune. Am mai avut aceeaşi impresie când.

Îi fu teamă să-şi continue gândul şi puse cartea pe masă.

„Şeptarul de pică. Nenorocire şi lacrimi. Ce-mi veni?”

O toaletă à la Liz Taylor

8

— Draga mea, arăți absolut divin.

Lelia, contrar femeilor frumoase, atât de obişnuite cu omagiile, încât nu mai reacționează nici în fața complimentelor jenant de măgulitoare al căror metru vizează Everestul, surise cu timiditate de fetiță.

— Adevărat?

Marian Dragu, prea versat pentru a se lăsa păcălit de ingenuitatea reacției, aprecie totuşi ineditul de stil. O prinse tandrii de bărbie.

— N-am pronunțat în viața mea un cuvânt mai adevărat.

O învălui într-o privire admirativă. Era îmbrăcată cu rafinament, în nuanțe desăvârşite ținând seama de blondul părului, ajutat discret de L'Oreal 3 să bată în argintiu. Întreaga toaletă era cenuşie: rochia angorată, blana delicată petit-gris, accesoriile. Un fular rose pal ținea culoarea obrajilor şi a buzelor cu frăgezime de fetiță.

Pe Calea Victoriei, Dragu înregistră încântat privirile trecătorilor; aceleaşi omagii mute în sala Melody-ului.

Inginerul alegea restaurantul în funcție de clasa victimei. Astfel, Continentalul şi Athénée Palace-ul erau rezervate exemplarelor de notă maximă rarisime a căror poziție socială şi materială corespundeau fiziculului de excepție. Aceasta era categoria „Lady” şi despre care Dragu îşi închipuia că ar putea fi competitive chiar la Ritz, Hilton, Claridge, Tour D'Arent, sau new yorkezul 21. Erau şi singurele numere pentru care se decidea să îmbrace costum şi cravată.

„Intelectualele” erau conduse la Capşa: „Nu-i muzică (fireşte, restaurant cu adevărat de elită), vezi lume ceva mai scuturată, mai apar din când în când şi exponate ale fostelor clase exploatatoare; în fine, ce a mai rămas. Oricum, putem discuta în linişte.”

Pe gâsculițele frumuşele, de obicei studente sărăcuțe, provinciale modeste sau mici funcționare după două-trei rateuri la facultate, le impresiona „Bulevardul”, fastuos în abundența lui de oglinzi, marmură şi aurărie. Muzica de café-concert a lui Tudor Pană le făcea sentimen-

tale şi, după două pahare de vin, începeau să se simtă bine, nu le mai inhibau serviciile complicate de masă, faptul că nu ştiau să atace un şalău bonne-femme ori Chateau-Briand-ul, sau că toaleta lor încropită din împrumuturi nu era exact ceea ce ar fi trebuit să fie.

Paraşutelor le asorta Berlinul gălăgios cu mulți studenți greci, dans dezlănțuit şi nici un fel de pretenții vestimentare. Uneori, când Anca lipsea din oraş, se sărea restaurantul, respectivele fiind aduse direct acasă şi servindu-li-se acelaşi meniu: vodcă, sticksuri şi covrigei uscați, ultimele casete ale ultimei formații en vogue, atmosferă clar-obscură.

Dragu observă încântat eleganța discretă cu care mânca Lelia (nu balet, „fiți atenți ce desăvârşit despic eu morunul sau puiul de baltă") în general, atitudinea extrem de naturală. În mod evident, nu debuta azi în lumea marilor restaurante.

— Câți ani ai, Lelia?

Femeia făcu ochii mari şi lăsă tacâmurile din mână. Inginerul se grăbi să completeze:

— La vârsta ta asemenea mărturisiri avantajează. Eşti scandalos de tânără.

— Peste zece ani n-am să mai fiu şi-atunci ai să calculezi: „Stai să vezi! Dacă în '83 avea aşa şi pe dincolo, înseamnă acum. Extraordinar, n-aş fi crezut!"

Dragu începu să râdă. Îi prinse mâna şi-i sărută podul palmei.

— Ştii, Lelia, ceva mă surprinde.

— Îî ? făcu fata ridicând sprâncenele şi clipind, de fapt clămpănind des ca o păpuşă. „Compoziția" o făcea extrem de tânără, părea o elevă de liceu care izbutise să plece boită de acasă, fără s-o vadă maică-sa.

— Mi se pare ciudat, rosti aprinzându-i bricheta, că nu te-am întâlnit până acum. Era imposibil să nu te fi remarcat!

— Ce caraghios eşti! Gândeşte-te că am terminat liceul abia acum doi ani.

„Asta înseamnă cel puțin şapte!", socoti pentru el Dragu, dar se mulțumi doar să dea din cap, auditor amabil.

— Şi, în consecinţă, nu ieşeam. Ai mei erau, sunt cam ortodocşi. Şi mai e ceva. Bucureştiul are circa două milioane de locuitori, fără a mai pune la socoteală flotanţii, cei veniţi ocazional, cu treburi sau să caşte gura, străinii. Nu era greu deci să nu ne întâlnim.

Dragu ştia că are dreptate. De fapt, azvârlise afirmaţia doar pentru a deschide pârtie unor întrebări mai directe. Părinţi ortodocşi... Pe undeva normal. Lelia stârnea şi sfinţii zugrăviţi pe ziduri de biserică.

— Să ştii că în provincie mentalitatea a rămas rigidă.

— De unde eşti, Lelia?

— Din Râmnicu Vâlcea. Ultimul an de liceu l-am făcut însă aici. Am stat la sora maică-mii.

Fata se întrerupse. Îl zărise în sfârşit pe Luc şi se simţi dintr-o dată mult mai liniştită. Cristea ocupase o masă în apropierea orchestrei. Îl însoţea 46, înduminecat într-un costum sobru cu vestă şi papion. Părea un personaj din Opera de cinci parale în travesti.

— Şi după aceea? se interesă încet Dragu.

— A! Am dat la Institutul de teatru şi am căzut.

— N-ai perseverat?

Lelia îşi clătină buclele blonde.

— N-am talent. Hai să zicem că fiind fotogenică aş fi intrat la cinematografie. Şi după treizeci şi cinci de ani ce făceam? Pelicula nu iartă. Dacă n-ai har, ca actriţă în maximum zece ani eşti perisabilă. Vin altele, tinere, fără riduri, „la modă."

— Gândeşti teribil de lucid. N-ai încercat şi în altă parte?

— Ţţ! M-am măritat.

— Serios? Încă nu mi-ai spus.

— Când era să ţi-o spun! râse Lelia. Dacă pui cap la cap orele petrecute împreună nu întrunim nici măcar o normă.

— Cine e tipul? Mai există în viaţa ta? Hai, vorbeşte-mi, nu mă lăsa să te trag eu de limbă.

Lelia ridică din umeri:

— Era medic, cu cincisprezece ani mai mare ca mine. Te rog să mă crezi că ne-am iubit.

— Slavă Domnului, respiră inginerul, că o spui la trecut.

— Poate-l iubesc şi azi. Nu ştiu, adăugă visătoare.

După cum Dragu îşi asorta restaurantul la victimă, Lelia îşi recita autobiografia trei sau patru variante bine puse la punct ținând seama de hramul fraierului. Pentru Marian alesese basmul fermecătoarei tinere văduve, incapabilă să se desprindă de umbrele trecutului, dar care în bună parte corespundea realității.

— A murit, explică, într-un accident de avion în Franța. Se afla la un congres. Sunt doi ani de-atunci.

— Îmi pare rău, îngână inginerul de circumstanță. Scuză-mă că te întreb. Din ce trăieşti acum? N-ai deloc aerul unei salariate care aşteaptă chenzina, făcând socoteala că în sfârşit poate luna viitoare va reuşi să-şi cumpere rochia visată timp de un semestru. Lelia îşi coborî privirea.

— Mi-a lăsat mult, foarte mult. În obiecte şi bani numerar.

— Care se vor epuiza într-o zi.

— Deocamdată trăiesc doar din dobânzi. Iar într-o zi, mă voi recăsători. O să-ți par burgheză, adăugă roşind („cum Dumnezeu reuşeşte?!”, se minuna mereu, până la exasperare, 46), dar vreau să am măcar trei copii.

„Îți stau la dispoziție, replică Dragu în gând. Uite o tehnică la care mă pricep binişor.”

Lelia se uită la cupa goală şi Dragu i-o umplu cu şampanie, fără să mai aştepte chelnerul.

— E răsuflată. Trebuie să-mi promiți că vii într-o zi la mine. Vreau să-ți ofer un Binet 1910. Mai am câteva sticle de la taică-meu.

Era una din pastilele preferate ale inginerului, făcând parte din repertoarul rezervat celor de nota 10 sau intelectualelor, rar, în crize acute de grandomanie, şoricuțelor. Sticlele existau, într-adevăr, dar goale. Ocazional, când voia să ia maul, le umplea cu Zarea obişnuită, în care punea o jumătate de linguriță de bicarbonat, apoi improviza o mică toaletă de staniol. Toantele, amețite de muzică, de alcoolul consumat înainte, de lumina difuză şi de farmecul inginerului, se lăsau

impresionate de bubuitul formidabil al sticlei destupate. Unele îşi notau pe pachetul de ţigări, cu dermatograf, marca.

Lelia îşi ridică privirea limpede:

— Şi cu nevastă-ta ce faci? Am apreciat că m-ai avertizat chiar de la început că ai nevastă. Nu ştiu dacă eşti un om bun sau rău, dar, dat fiind startul, nu te văd mincinos şi asta înseamnă ceva.

— Ai să te convingi că nu te înşeli. Dar fiindcă veni vorba de starea mea civilă. Cum de-ai acceptat să te întâlneşti cu un bărbat ocupat?

— Mă simt extraordinar de bine cu tine, parcă am fi camarazi de-o viaţă. Ţi-am spus că intenţionez să mă recăsătoresc peste doi-trei ani. Până atunci însă vreau să mă distrez, dar mai ales să cunosc viaţa, oamenii. Tu nu eşti un personaj comun.

— Deci mă studiezi. Mă aşteptam la ceva mai măgulitor, dar deocamdată mă mulţumesc şi cu atât. Dansezi?

— Valabil tandemul, trebuie să recunoşti, aprecie Mielu 46. Gagiul e Neckermann, zici că-i din patria dolarului.

Luc concedă zgârcit:

— Mda, nu-i rău.

El însă arăta foarte bine într-un ansamblu pus în circulaţie de Sfântul acum vreo douăzeci de ani, dar care continua să rămână în actualitate. Înfăţişarea masculină, un anume aer sportiv, altul decât cel al profesioniştilor, îi determina pe cei mai mulţi să-l califice spontan drept om al apelor sau aerului. De altfel, dintre toate ocupaţiile pe care şi le atribuia, în funcţie de împrejurări, avea predilecţie pentru cea de aviator.

Îşi rezemă bărbia în mâinile încrucişate, observându-i pe cei doi. Într-adevăr făceau o pereche remarcabilă. Dansau decent un tango celebru, languros, ce-ţi purta gândul spre meleaguri cu excedent de soare şi băuturi cu multă gheaţă, dar nu crispat. Armonia desăvârşită nu era însă a perechii rodate, ci a două trupuri tinere, bine făcute, cu graţie firească. „În orice caz, îşi zise Cristea, îţi dai imediat seama că ăştia doi încă nu s-au culcat împreună.”

Fin observator, Luc se lăuda, şi nu fără temei, că-i este de ajuns o singură privire pentru a ghici starea socială şi materială, statutul civil,

în fine, tot hramul unui individ. Cât priveşte cuplurile, îl amuza (în special în restaurante) să ghicească stadiul legăturii. „Sunt la prima ieşire, copiii se tatonează. Pe ăia de vizavi îi vezi? Cu gonzesa vopsită ca un drapel! Încă nu s-au sărutat. Nici blonda cu grasu! N-au făcut până azi amor, dar, după ce pleacă din birt, se lasă cu aşternut. Frumoşii de alături? Ascultă-mă pe mine, luna viitoare serbează cel puțin două cincinale de când nu se mai deranjează reciproc."

— Măiculiță! exclamă Mielu holbându-se. Fii atent, neamule, ce depou are dama în fustă verde! Uite-o acolo, lângă coloană, dansează cu un bărbos!

Luc îşi întoarse privirea plictisit. Femeia, cam la vreo treizeci de ani, reprezenta exact genul lui Mielu. Chip drăgălaş, ochi drăcosi, bărbie dublă, şezut mai mult decât generos. Simțindu-se admirată, îşi conduse partenerul pe nesimțite spre masa escrocilor, făcând fițe, adevărate acrobații cu fesele agresive.

Lui Mielu 46 îi străluceau ochii.

— Ce cotlete babane!

— Mă, tu eşti nebun! spuse Cristea sincer consternat. Asta dacă-ți dă un brânci, iei trenul de Chitila fără să mai treci prin gară. Te catapultează!

— Nu-mi duce grija. O invit la noi la masă.

— Auzi! Fără chestii din astea. Te trezeşti la căminul din Bolintin? Nu vreau scandal.

— Stai țeapăn, milord. Tipu-i mameluc, nu-şi ruinează bicepşii pentru o gagică. Dama mă place, ce mai! De cinci minute îmi arată ce dentist bun are...

Într-adevăr, femeia râdea cu gura până la cercei, aruncându-le priviri directe, aproape agresive. Cristea dădu un bobârnac brichetei fine, cu marginile placate.

— Te place pe dracu'!

Mielu se ridică şi se îndreptă spre toaletă. Luc îl avertiză încă o dată:

— Ai grijă! Nu vreau circ.

Rămase pe gânduri, uitându-se după Lelia şi Dragu, care părăsiseră ringul. Se întreba dacă „safe-ul” inginerului merita eforturile Leliei şi riscurile pe care le presupunea implicit o eventuală devalizare.

De câte ori o însoțea, umbră discretă, în astfel de întreprinderi, Cristea încerca un sentiment de autonemulțumire, foarte aproape de greață. Traficarea farmecelor iubitei ofensa bărbatul din el, o anume mentalitate extrem de virilă. Şi deşi era încredințat că manevrele Leliei se opreau categoric la uşa tuturor dormitoarelor, presimțea că țineau totuşi de arsenalul prostituției. Luc detesta proxeneții. I se părea firesc să fure, să spargă, să escrocheze, dar găsea abject să comercializeze trupul femeii iubite. Iar în momente de mare sinceritate îşi spunea că, traficând grațiile Leliei, nu era mai puțin ticălos.

În fond, Cristea avea veleități de burghez pus pe pricopseală. Visul lui era „marea lovitură”, care-i va permite să ducă o viață de cetățean cumsecade, în perimetrii materiali concepuți de el. O vilă cu verandă (neapărat verandă, dă bine, sună bine, arată bine), „asezonată” cu obiecte de calitate (n-aveau fireşte să lipsească televizorul în culori şi video-casetofonul), o maşină imperialistă, o rezervă serioasă în aur şi valută. Toate alături de Lelia, bineînțeles, şi unul sau doi copii care să mişune în grădină, jucându-se cu un câine de rasă. Spre deosebire de alți amici din tagmă, Luc nu viza un viraj spre occident.

— Ce să facem acolo? îi explicase Leliei în nenumărate rânduri. Nu poți fi bun meseriaş decât în țara în care te-ai născut. Trebuie să cunoşti oamenii, deprinderile, unde trebuie să dai gaură, başca tehnica locală. Safe-urile lor nu seamănă cu casa de bani a lui Costică, responsabil la Restaurantul Răzoare. Pe urmă e concurența. Adică mă duc eu, tolomac de pe malul Dâmboviței, să suflu în ciorba boşilor din Chicago?

— Unii o fac, zâmbise Lelia. Există escroci internaționali, capete de afiş pe listele Interpolului.

— Există. Dar ăia sunt umblați, şcoliți (ştiu cel puțin trei-patru limbi capitaliste), au tradiție. Că trag la Ritz în Paris, la Royal în Monte Carlo sau la Hilton în New York, tot la îndemână sunt. Vorba aia, am

fost o singură dată la Praga şi nu ştiam, la hotel Park, pe ce buton să apăs ca să evacuez WC-ul.

— Astea se învață cel mai uşor. Chestia-i să ai bani.

— Zi-mi unde e îngropată oala cu galbeni, că mă arunc într-acolo în pas gimnastic.

— Adevărat, pentru o femeie e mult mai uşor.

— Tot copil ai rămas, Lelia. Nu zic, eşti superbă, dar ştii ce concurență-i acolo? „Fetițele" debutează la cincisprezece-şaisprezece ani, la douăzeci şi cinci eşti purie şi, dacă n-ai izbit-o, treci la sectorul marinari beți, în speluncile din Marseille sau Barcelona. Iar gagicile sunt trăznet! Îmi spunea unul călătorit, şi tipu' nu-i un ageamiu, că cele mai frumoase muieri din Paris le-a văzut făcând trotuarul în Pigale. Baremi halotcele din Amsterdam cică stau în vitrină aşteptându-şi muşterii îți taie pur şi simplu răsuflarea, zici c-ai picat în haremul lui Soliman Magnificul.

— E chestie şi de noroc.

Cristea îi prinsese amândouă mâinile:

— Şi cu mine ce faci?

Ridică privirea, uitând să tragă din țigară. Mielu 46 se întorcea radios ținând şoldana de braț.

— Faceți cunoştință. Domnişoara Vali.

Femeia chițăi, întinzând o mână grăsulie cu degete strangulate de trei-patru inele banale şi de prost-gust, dar de care era foarte mândră.

— Poți să-mi spui Vali. E mai simplu.

Avea o voce neaşteptat de subțire, pițigăiată, față de gabaritul generos. Emana un miros special de brună asudată. Stridentă era lăcomia de toate soiurile şi nuanțele de care părea impregnată întreaga făptură. O simțeai lacomă dinaintea unei mese copioase, în pat, la vederea unui portofel bine garnisit, mereu flămândă, avidă, nesățioasă. Peste fusta verde purta un pulover care-i desena sânii enormi şi burleurile lăsate de sutien, dar amănuntul îl stimula teribil pe Mielu. Îi mângâia spinarea ondulată, iar ochii îi străluceau încântați.

Cristea, fără să-i dea atenție, se uită la Mielu:

— Unde-i mocofanul?

— Şi-a adus aminte că mâine semnează o condică, rânji Mielu. Bărbatul tău e în câmpul muncii, nu-i aşa, scumpete?

— Nu-i deloc al meu, ciripi grăsana. Am fost colegi de liceu, atât.

Cristea îi îndreptă o privire ascuțită.

„Tu ai făcut liceul şi pe mine mă cheamă Dama cu camelii."

Întoarse plictisit capul spre masa Leliei. Cei doi păreau adânciți în discuție, foarte ocupați şi încântați unul de celălalt. Cristea simți o strângere de inimă. Dincolo de gelozia pe care încerca totdeauna să şi-o reprime, avea o stare de nelinişte nouă. Trăia sentimentul primejdiei, presimțea eşecul. Mai mult, nenorocirea.

Vali, surprinzându-i încordarea şi direcția privirii, îl măsură malițioasă:

— Îți place cetățeanca? E bine, nu zic, dar cu frumosul ăla de la masă îşi pârleşte manichiura. Ciuleşte receptorul, că ştiu ce vorbesc.

— Adică?

— Am cunoscut două tipe care s-au îmbătat cu verde de Paris din cauza lui.

— I-auzi! se minună Mielu.

— Pe cuvânt de sindicalistă. E inginer, procopsit are un coteț ca'n Dallas dar fiară mare.

— Adică? insistă Cristea.

— Nu i-a scăpat fâță pe care să-şi fi pus ochii. Fetele-i pică popice la picioare, gagiul are un lipici nemaipomenit, dar baiul e că în aşternut îşi prăpădesc nu numai acele de păr, dar şi inimioarele. Când se plictiseşte, cam după o lună, două, le şutează ca pe o coajă de portocală. Toantele îi plâng pe sub fereşti, câte două-trei o dată.

Mielu o privi rânjind:

— Tu n-ai fost toantă, nu-i aşa?

— Nu! râse Vali. Pe mine nu m-a vrut el.

Luc se crispă. Dragu săruta palma Leliei, care râdea. Ciudat! Lelia nu îngăduise nimănui până acum asemenea intimități. Şi râsul... Râsul

acela senzual, din piept, pe care i-l cunoştea atât de bine. Cristea încleştă pumnii. Era râsul clipelor la care îşi închipuia că doar el avea dreptul.

Lelia ținea paharul lângă buze fără să soarbă din el. Surâdea vag, pe gânduri, neluându-şi ochii de la chipul inginerului.

— Rămâne deci stabilit, rosti Dragu. Azi e miercuri. Sâmbătă bem împreună şampania Binet 1910.

— Ascultă, zâmbi fata. Părerea mea e s-o păstrezi pentru o persoană mai competentă.

— E plăcerea mea. În fond, era încântat de replica ei. „Nu-i proastă. Alelalte îmi înghițeau motorina dându-mi să înțeleg că doar cu licori de juma' de secol sunt deprinse."

— Şi cu doamna Dragu cum rămâne? Unde o expediezi?

După zvâcnetul de nepăsare al umerilor, înțelese cât de puțin conta femeia aceea în viața lui. Apoi, pe neaşteptate, cu o surpriză care-i împietri o clipă obrazul, realiză cât de bine se simțea în compania inginerului. Că Marian Dragu îi plăcea, cum nu i-a mai plăcut nici un bărbat înaintea lui.

„Şi Luc?" Îşi stăpâni pornirea instinctivă de a-şi întoarce capul spre masa lui Cristea. Nu-i era teamă de expresia de pe chipul lui. Îi era teamă de a ei. „Şi totuşi pe el îl iubesc. Ăsta mă amuză ca un cățel, ca o jucărie, ca un capriciu, ca un mărțişor..."

— Nu-ți face probleme, draga mea, spuse cu suficiență şi ton de stăpân absolut Marian. Doamna Dragu n-a văzut-o pe maică-sa de astă-vară. Mi se pare normal şi cuviincios ca, după atâta vreme, să petreacă împreună la Caracal acest sfârşit de săptămână.

Umplu din nou cupele:

— Ultimul pahar, iubita mea!

Era într-adevăr ultimul, dar n-o ştia.

O toaletă à la Liz Taylor

9

Joi seara, în conformitate cu un obicei care data de câțiva ani, Marian trecu s-o vadă pe maică-sa. O găsi ca totdeauna, în ținută de vizită, coafată, parfumată; privind-o îți venea să te uiți instinctiv după mănuşi şi poşetă. Părea totdeauna gata să iasă pe uşă. Deux-pièces-ul lamat însă, de un verde adânc, mineral, smaragdul din deget şi escarpenii fini din antilopă cenuşie denunțau intenții festive. Inginerul îi sărută obrazul întins cu mişcarea caracteristică a femeii care-şi menajează machiajul şi începu să râdă.

— Străluceşti, ma chère, ca un pom de Crăciun.

— Mersi, eşti amabil. Adică sunt stridentă, se strâmbă Zoe Dragu.

— Nici gând. Pur şi simplu brillezi. la spune tu adevărul! Vreun crai? Îm?

Zoe zâmbi cochet. Vorbe în vânt, desigur, dar era agreabil ca cineva să-şi închipuie că mai pot exista cuceriri în viața ei. Ultimul amant îl avusese cu doi ani în urmă. Cine spunea că dragostea-i bine venită la orice vârstă? Personajul trebuie să fi fost un nesimțit libidinos. Fă striptease la şaptezeci de ani, muşcă umărul sau buzele partenerului cu o proteză a două mii de lei bucata, zi-i iepuraş sau pisicuță amantului-amantei, contemporani cu Răscoala Boxerilor.

— Mon cher, vine o vreme când până şi celor mai neserioşi dintre noi ne vine mintea la cap. Mă duc la Lizeta, că are lume.

— A avut lume şi altădată şi te-ai dus mai puțin gătită.

— A venit Blanche în țară.

— Care Blanche?

— Ei, care! Angeleasca, măritată Dupuis. Un oarecare Dupuis, zarzavagiu sau măcelar en gros, nu ştiu bine, dar Blanche îşi dă aere de parcă ar fi un de Guise.

Marian începu să râdă. Acum ştia despre cine-i vorba. Măcelarul sau zarzavagiul era de fapt proprietarul câtorva supermagazine alimentare din Franța. Fără exagerare, unul din regii capitalului.

Rodica Ojog-Braşoveanu

— Mă plictiseşte, continuă Zoe Dragu, s-o văd cum se uită la noi ca la nişte spălătorese falimentare, cum se făleşte cu ceasul de la Cartier, mantoul de la Sophie Sitbon, poşeta „un capriciu delicios, dragele mele” de la Kenzo etc.

— Clar! înțelese Dragu aşezându-se la locul lui preferat, un fotoliu cu spatele spre fereastră.

După ce Marian terminase facultatea, Zoe hotărâse să vândă apartamentul în care locuise cu bărbatu-său din 1940. „Eu, îi explicase fiului, nu sunt îndeajuns de bătrână, iar tu eşti de-ajuns de mare ca să avem dreptul la o viață personală. Nu suport să incomodez, dar nici să fiu incomodată.”

În consecință, îi dăduse o parte din bani lui Marian, iar cu restul achiziționase un apartament pe Dimitrov, schimbat apoi cu o garsonieră dublă, pe Bulevardul Dacia, adevărată bijuterie: dale roşii în loc de parchet, lumini camuflate în antablament, baia căptuşită cu faianță turquoise, boiserie de mahon.

Inginerul îşi plimbă privirea asupra decorului familiar. După înstrăinarea apartamentului, maică-sa îşi păstrase obiectele preferate, îi îngăduise lui să-şi aleagă tot ce pofteşte, restul vânduse. Marian se stabilise de mult asupra pieselor pe care le va păstra după moartea Zoei. (N-o dorea, ținea sincer la maică-sa.) Avea să rețină orologiul Second Empire, o piramidă încadrată de două obeliscuri, combinație de marmură neagră şi de Suedia; greoi, desigur, prea important, fără grație, dar se potrivea cu colțarul baroc. Va păstra şi reproducerea după Murillo. Reproducerea Zoei n-avea cine ştie ce valoare, dar pictorul fusese îndemânatic şi tabloul, discret prin dimensiuni, avea să „dea bine”, rapel cu gobelinul din sufragerie La vendidia, culesul strugurilor. Va vinde „chinezăriile”, porțelanuri, jaduri şi miniaturi din fildeş, căci nu ținea la arta orientală, ca şi biroul venețian, sinistră mixtură sepulcrală de abanos şi sidef.

— Cine mai vine? întrebă cu o curiozitate moale.

Zoe îşi tamponă delicat nările cu batista.

— În principiu, aceiaşi. Atena şi cu bărbatu-său, Gigeta e extraordinar ce s-a îngrăşat în ultima vreme...

— Dă-i voie, râse Marian, la şaizeci şi opt de ani...

— Şaptezeci şi unu, preciză apăsat Zoe, dar tot nu-i dau voie, a devenit repulsivă. Mă rog, avocatul Radian.

— Tot craidon?

— Mai sobru, după operaţia de prostată. Cine mai vine. A, da, Matilda şi, evident, Odobescu...

— Mon colonel! exclamă inginerul pocnindu-şi călcâiele, fără să se ridice din fotoliu. Ce mai face?

— Apropo de Ion.

Zoe se opri. Îşi ţuguie buzele şi se uită la fiu-său clipind des.

— Ce-i cu Ion?

Evident, Marian cunoştea relaţiile dintre colonel şi Zoe. Împlinise doisprezece ani când, uitându-se pe gaura cheii în dormitor, îi văzuse dormind îmbrăţişaţi. Taică-său avea un proces în provincie. De câte ori îşi amintea de întâmplare, Dragu zâmbea. „N-am avut nici un şoc, n-a căzut nici un univers. În ziua aia aveam teză la istorie, «Războaiele punice» şi am copiat cu râvnă. De, eram blindat încă de atunci.”

— Dragul meu, nu trebuie să ţi-l descriu pe Ion, ştii că a fost toată viaţa un caraghios, dar păstra lotuşi anumite limite. Acum e de-a dreptul penibil. Cred că-i sclerozat.

— Lasă preambulurile, mamă. În general, te exprimi mai direct.

— Sunt atât de consternată eu însămi!

— Ciudat! Tu nu vii uşor de-a dura!

— Fără îndoială. Acum însă. Ideea e de-a dreptul fistichie. Gândeşte-te numai! îşi Închipuie că eşti ameninţat cu moartea.

— Niciodată nu m-am simţit mai sănătos!

— Nu fi imbecil, mon petit. Îi e teamă de un asasinat!

— Asasinat?!

— Textual. Ca soluţie, îţi sugerează să te refugiezi câţiva ani în provincie.

Marian Dragu râse artistic. Hohote distincte subliniind aberantul temerii şi al soluției. Ceva însă în gargara de ilaritate răsuna nesigur, fals, şi Zoe Dragu îşi concentră privirea:

— Marian! Te cunosc bine şi ştiu că nu eşti o pildă de virtute. N-am fost nici eu şi ar fi ridicol să-ți pretind ție mai mult.

Inginerul o asculta cu buzele încleştate. (O venă pe care acum o observa Zoe prima oară îi zvâcnea sub ureche. Părea ceva viu, o râmă care se zvârcoleşte, o omidă, şi doamnei Dragu îi venea să întindă mâna s-o dea la o parte, s-o alunge.)

— Mai ştiu, sau intuiesc că nu toate afacerile tale au fost tocmai... elegante, dar mi-am zis că asta-i negustoria... Spune-mi, dragul meu, există cineva pe care să-l fi supărat chiar atât de tare, să-l fi rănit atât de adânc încât să-ți dorească moartea?

Dragu se ridică şi începu să se plimbe prin odaie. Din când în când, lua câte un obiect în mână, îl răsucea, sau pur şi simplu îi schimba poziția.

— Vezi, mamă, există oameni şi oameni. Iar reacțiile diferă în funcție de temperament, mentalitate, stare de spirit. I-am văzut pe unii făcând icter pentru că, la piață, au scos din portofel o hârtie de zece, convinşi fiind că dau una de cinci, iar vânzătorul, chilipirgiu, nu le-a atras atenția şi evident nu le-a dat restul. Alții, în schimb, acceptă cu seninătate că li s-a furat în tramvai o mie de lei sau că au spart un vas de preț. „Dacă-mi rupeam o mână mă aranja mai bine?”

— În consecință?

— În consecință, consider că față de tot ce-am făcut, dar absolut tot, doar un nevropat, un nebun furios, ar putea să-mi dorească moartea.

Se simțea însă îngrijorat, nu era la primul avertisment şi, dintr-o dată, vizita nu-i mai făcu plăcere. Rămase încă un sfert de oră schimbând fraze de circumstanță, apoi ieşiră împreună şi o conduse pe Zoe până la prima stație de taxiuri. Când maşina demară, doamna Dragu îi făcu un semn grațios cu mâna.

Îl vedea pentru ultima oară.

10

— Pe patul din dormitor, sacul de voiaj era aproape plin.

Anca Dragu, în capot şi cu obrazul dat cu cremă, recapitulă cu glas tare:

— Cred că am pus totul: vasăzică o bluză de schimb, foile cenuşii, furou, cămaşa de noapte. Trusa de cosmetice. A, da, să nu uit! Peria de dinți. Rânji sinistru: Ar fi culmea. Tocmai peria de dinți.

Trase fermoarul doar pe jumătate şi duse sacul în vestibul. Marian nu era acasă, anunțase că întârzie la o canastă şi o rugase să noteze pe agendă numele persoanelor care-l caută în lipsă. Anca se executase conştiincios şi cu litere majuscule: Olga (cea mai isterică dintre toate!), Florina (perseverentă încă după şase luni de abandon), Andreea (miorlăială sâsâită), tovarăşa Doina de la organizarea muncii (trombon! tovarăşa de la... te caută la serviciu, nu acasă la zece noaptea!).

Anca se trânti pe pat cu o carte, dar îşi dădu seama imediat că e incapabilă să se concentreze. „De-ar trece şi ziua de mâine! Să fie mai repede sâmbătă nu mai am răbdare.”

Starea aceasta de febrilitate o sfâşia. Nu mai ştia cu ce să-şi ocupe timpul. Spălase, călcase, îşi făcuse valiza cu două zile înainte.

Scoase sticla de whisky din bar şi umplu sonda până la jumătate. În mod obişnuit, nu se atingea de băuturile străineşti, acestea fiind destinate decorului sau unor guri simandicoase care trebuiau zdrobite de un anumit modus vivendi. Însuşi Marian, când era singur, se mulțumea cu vodca autohtonă, eventual Havana Club. La „Vagabondu” (Johnnie Walker), Tovarăşul Nelu (Lord John), Cucu Ana (Queen Ann) etc, se uita cu duioşie de mamă, neîndrăznind să le atingă decât cu cârpa de praf.

Anca sorbi cu voluptate din licoarea aurie. Nu fusese o băutoare, maică-sa, zgârcită şi austeră, nu-i îngăduise nici măcar o linguriță de bere sau vin chiar în sărbători, şi îşi amintea azi amuzată că, până a se căsători cu Marian, nu comanda în restaurante decât limonadă sau pepsi.

Nu pentru că s-ar fi ambalat cu Marian, abstinent din patologică dorință de conservare. Constatase însă că serile, nopțile în care lipsea le îndura mai uşor, fantezia până la obscen de plastică, imaginându-şi partidele lui cu diverse partenere pierdea din acutul contururilor şi cel puțin adormea. Se trezea în zori cu gura uscată, ochii injectați şi obrazul ciudat de întins. Buhăiala, în fază incipientă, îi dădea un aer de prosperitate. Colegele o întrebau numele cosmeticienei. Anca răspundea invariabil: o cheamă Vodca. Prietenele râdeau câş: „A început şi asta să se creadă spirituală."

Acum, turnându-şi al treilea pahar, decise definitiv că alibiul ei era perfect, că întreaga combinație nu prezenta nici o fisură. Nu era o concluzie îmbujorată cu efectul alcoolului, se simțea sigură. Amănuntele le pusese la punct perfect lucidă şi reflectând vreme de săptămâni.

„Sâmbătă dimineața voi fi o femeie văduvă." Se auzea declarând cu obrazul desfigurat de durere şi păr răvăşit (obligatoriu răvăşit, dă un aer nenorocit, mai eficace decât lacrimile) anchetatorului:

„Am luat trenul de ora şase şi cinci spre Caracal. (Fii atentă! Nu uita să iei bilete şi pune şalul persan e ca un stindard pentru ca ulterior casierița să te poată identifica.) Nu ne-am certat. Am plecat pur şi simplu s-o văd pe mama. E singură, în vârstă, n-am fost la ea de astă-vară. Apoi mi s-a telefonat de la procuratură... Altceva nu ştiu nimic..."

— Ba ştii, fetițo, continuă cu glas tare. Te vei trezi ca de obicei înaintea lui Marian, îi vei pudra peria de dinți cu cianură. O să aştepți până crapă, ştergi toate urmele în linişte şi pleci cu trenul următor, de nouă patruzeci.

La ora aceea, n-avea cine s-o vadă părăsind blocul. Dobreştii erau la băi, bătrâna Scurtu era în spital, Cernat nu ieşea înainte de douăsprezece, poştaşul venea după prânz.

Până stinse lumina, Anca se delectă gândindu-se la modelul rochiei de doliu. „După şase luni, am s-o port cu perle... dă foarte distins."

Adormi. În timpul somnului întinse mâna căutând reflex trupul bărbatului. Degetele se înfipseră crispate în aşternutul rece.

11

În mintea Olgăi Gabrelotti răsuna, refren insuportabil, discuția cu Marian.

— Draga mea, a fost frumos, dar acum a trecut. Fii înțelegătoare.

— Mie nu mi-a trecut.

— Ți se pare. Sunt convins că exagerezi.

Reuşise să-i vorbească dând buzna peste el la institut. Năvălise în birou ca o furie şi se proptise dinaintea biroului şuierând:

— Îți bați joc de mine?

Jenat de privirile sarcastice ale colegilor, Dragu se ridicase şi, luând-o afectuos de braț, o scosese pe coridor.

— Nu vrei să discutăm în altă parte?

— Aici!

— Olga, fii rezonabilă.

— De cinci zile te ascunzi de mine, acum nu mai scapi.

— Facem o convenție. Mă aştepți la patrii jumătate în stație.

Intraseră apoi într-un birt modest. Dragu încercase să-i explice dialectic şi cu toate menajamentele că legătura nu-l mai interesează.

— În definitiv nu ți-am ascuns că sunt însurat, nu m-am angajat cu nimic.

Olga îl sfârtecase cu privirea.

— Vrei să-mi spui că te-ai întors la nevastă-ta? Că de dragul ei mă concediezi?

— De ce nu? E o femeie onorabilă, drăguță şi la care țin foarte mult. Ca dovadă, nici o clipă nu m-am gândit s-o abandonez. Ți-am promis vreodată s-o fac?

Adevărat, nu-i făgăduise, dar faptul în sine i se părea Olgăi un amănunt lipsit de importanță. Temperament pătimaş, vulcanică până aproape de patologic, neobişnuită să-şi frâneze poftele, nu suporta organic să-i stea ceva sau cineva în cale. Părinții, divorțați pe când era copil de şcoală primară, nu o struniseră. Foarte tineri atunci când se

despărțiseră, având fiecare o viață privată agitată şi încercând vagi remuşcări față de Olga, încercau să-şi panseze conştiința făcându-i cadouri costisitoare, răsfățând-o în timpul liber. Şi-o azvârleau unul altuia şi fetița, până la terminarea liceului, îşi plimba garderoba prin taxiuri din Cotroceni la Domenii. De câte ori era expediată „te muți la taică-tău" sau „mergi la maică-ta" primea „bacşiş" o pereche de blugi, ghete mocasin, un lănțişor de aur.

Se căsătorise la nouăsprezece ani, cu un coleg de facultate, un băiat frumuşel, blond ca un arhanghel, domol. După câteva reprezentații însă de impetuozitatea din partea Olgăi, o luase la goană iepureşte, întorcându-se la părinți...

„Şi-a găsit o târfă! Ei bine, nu, dragul meu! Cu mine nu merge. Şi nu merge, pentru că nu pot trăi fără tine. N-o să fii al meu, dar nici al alteia nu vei fi, chiar dacă îmi rup capul! Mi-e absolut indiferent, orice s-ar întâmpla."

Planul i se părea excelent şi eficace, ca toate soluțiile simple: Marian avea sâmbătă SRL. Nevastă-sa va fi plecată în provincie după cum îi comunicase ea însăşi. La prânz îi va suna la uşă cu un buchet de flori şi o sticlă de whisky. „Nu mai am nici o pretenție, bem pentru despărțire, îți urez noroc!"...

Verdele de Paris avea să desăvârşească restul.

12

Anton Cernat închise aparatul de radio. Îi deranja gândurile. Pe chipul parcă de lemn, doar privirea încordată viețuia. Stătea în fotoliul orientat spre fereastră, uitându-se fix la cerul cenuşiu de iarnă.

„Mai sunt două săptămâni până la Crăciun. Nici atâta. Ei bine, pe ăsta o să-l rateze. „

Îşi aminti iar, clocotind de furie, de alte sărbători când făcuse sacrificii mai ales în anii grei de după război pentru ca „să se bucure bă-

iatul”. Şi toate numai din pricina Elvirei: „Noi n-avem copii, îi suntem naşi, o să ne fie de ajutor la bătrâneţe.”

— Am avut pe dracu'! mârâi Cernat uitându-se cu ură la fotografia Elvirei, al cărei obraz i se părea acum puhav, ochii palizi, mustind de idioţenie. Tu baremi ai crăpat înainte de a-ţi admira opera, iar mie, vezi bine ce ajutor îmi dă! Brânci în groapă!

Când Marian împlinise optsprezece ani, Elvira, cu aceleaşi argumente oscilând între calculul meschin al investiţiilor pentru viitor şi afecţiunea caracteristică femeii care şi-a pierdut copilul şi acum îi căşunează pe odrasla vreunui neam sau al câte unui vecin şi începe să-l plouă cu dragoste anormală şi cadouri, îl determinase să-i dăruiască ceasul lui de aur, un Loginnes de buzunar cu patru capace. Vezi Doamne, majoratul!

„Ce dobitoc am fost! Cu ce naiba m-a ameţit? Măcar de aş fi iubito, măcar de m-ar fi făcut fericit în pat! Sau să-mi fi păsat de bătrâneţe. Eram sănătos tun, nici acum nu-s bolnav iar toţi ai mei au trăit peste optzeci de ani şi nici unul n-a murit în baston sau cărucior.”

Greşeala cea mai mare o săvârşise însă când renunţase la propria lui locuinţă şi se mutase la „canalie”. Băiatul n-avea maşină. „Ptiu! scuipă spre propria-i imagine din oglindă: Bătrân sclerozat!” Se gândise însă că odaia e complet separată, cu duş, şi după chef ar fi participat sau nu la viaţa tinerilor Dragu. Când nu mai avusese nimic de obţinut de la el, Marian încuiase definitiv uşa corespondentă.

— Aici te-a ars, finule! rânji Anton Cernat. Am cheia. O să intru peste tine şi înainte de a-ţi face cruce avu un gest semnificativ Kaput! Amin! Şi asta cât de curând. Dacă nu eu.

Îl înecă un acces de tuse. Când isprăvi, se apropie de calendar. Fără să fie propriu-zis credincios, bătrânul îşi închipuia că o crimă săvârşită chiar în timpul sărbătorilor de Crăciun ar cântări mai greu la judecata cea mare. De aceea, devansase data crimei.

Rămăsese pentru sâmbătă 15 decembrie.

13

Piatra scăpăra splendid la lumina veilleusei. Era un smaragd de trei carate instalat pe o crenguță de briliante. Un model de acum circa o sută cincizeci de ani, dar „anticele” aveau picanteria lor, se purtau din nou alături de străbunii nobili.

Pe doctorul Alfred Mircescu îl umfla râsul când auzea câte o cuconiță (în materie de snobism, femeile dețin campionate), prima sau a doua generație după WC-urile cu faianță de lemn de un par te ții, cu celălalt dai după câini pomenind în treacăt de bunica Sturdza sau verii Ghiculeşti. Cu surâs condescendent, spre sporirea notei de autentic şi justificarea numelui plebeu, un „escu” oarecare, strecurau şi câte o mezalianță; mariajul neconvenabil era determinat în general fie de pasiunea bunicii pentru un mişel de rând, ofițer de obicei, sau de falimentul bunicului prinț, care fatal dusese la însoțirea cu un negustor bogat.

În continuare, „strănepoata” Callimachilor, sau Ghiculeştilor, sau Mavrocordaților îşi arăta inelul, broşa ori brățara rostuite de pe la bătrâne, autentice aristocrate ajunse în mizerie:

— Uite vezi, ăsta îl am de la bunica (sau stră, sau mătuşa mare, sau). Era născută Cantacuzino. Din păcate, au rămas doar câteva piese. Apoi, cu oftat şi surâs resemnat: Ştii cum a fost atunci, după ce s-au schimbat vremurile. S-a pierdut totul.

Artistele în materie făceau rost şi de fotografii vechi, cucoane şi domni importanți în straie bogate plini de giuvaeruri vezi pozele de la Bellu. Erau preferate burțile cu veste şi hara-kiri de lanțuri pe care le presimțeai scumpe şi grele la cântar, barbetele şi mustățile à la Franz-Josef, uniformele de generali de la 1877, crinolinele şi umerii goi, ori, dimpotrivă, cascadele de dantele Bruxelles ori Valenciennes, à la Marie Stuart.

Răposații, uitați de decenii în albume de catifea cu colțuri de argint, zâmbeau iar pe ziduri de bloc nou, contemplând căpiați oameni a căror existență n-ar fi presimțit-o chiar dacă şi-ar fi închipuit că neamul nu li se va stinge niciodată.

Mircescu puse inelul la loc, în cutiuța de marochin roşu pe care literele de aur Valentin Rue de la Paix se desluşeau încă perfect.

Momeala! Da, momeala ținuse.

— Am un inel de vânzare, domnule inginer. O adevărată piesă.

Glasul lui Marian Dragu răsunase plin de uimire în receptor:

— Ia te uită! Cum se face că vă adresați tocmai mie? Dintre toate calificativele cu care m-ați dezmierdat, „escroc" a fost cel mai gingaş.

— Sunteți dintre puținii în măsură să precizeze giuvaerul şi care poate oferi o sumă substanțială, nediluată de rate.

— Perfect! Ce propuneți?

— Vă pot face o vizită sâmbătă?

— Prefer să vin eu la dumneavoastră.

— Regret, dar mi-e imposibil. E ultimul obiect de preț al mamei şi nu ştie că am de gând să-l înstrăinez. Trebuie menajată.

— Înțeleg. Rămâne atunci pe luni, să zicem.

— Insist pentru sâmbătă, domnule Dragu. (Nevastă-sa îi comunicase că pleacă la Caracal, deci lucrurile se aranjau cum nu se poate mai bine.) Am nevoie stringentă de bani, până la sfârşitul acestei săptămâni.

Alfred Mircescu puse inelul alături de o fiolă cu un lichid de un verde identic cu cel al smaragdului.

„Coincidențele destinului!" traduse Mircescu.

Un frison care-i zgâlțâia tot trupul îl cuprindea la gândul că-şi va recupera comorile, cristelnița brâncovenească, icoana veche de o mie de ani, Picasso-ul, desenul lui Toulouse-Lautrec... I-l făcuse cadou după operația reuşită o bătrână a cărei bunică, Elsa Filip, o aventurieră, colindase lumea împreună cu un taraf de lăutari. Cărbunele lui Lautrec o surprinsese la Moulin Rouge.

Doar mâna lui genială ar fi putut reda mişcarea aceea îndrăzneață, de pasăre venită în picaj, a arcuşului. Elsa fusese desenată din spate, cu profilul abia schițat rezemat de vioară. O capodoperă pe care n-ar fi schimbat-o cu nici unul din desenele lui Ingres.

„Să-mi aduc aminte să iau sacul albastru. Intră totul acolo, şi nu atrage atenția.”

I se făcu dintr-o dată foame şi părăsi odaia.

În bucătărie, Laura Mircescu mânca fursecuri de ciocolată cu lapte. Îşi măsură fiul ironică.

— Ce-a rămas cu asasinatul tău, Alfred? Urmăresc în fiecare zi decesele din gazetă cu sufletul la gură. Zău, prea îmi dai emoții. À mon âge, tu sais.

Alfred Mircescu deschise hotărât frigiderul. Scoase untul şi un pate de ficat şi declară pe un ton care se voia indiferent:

— Consultă-l pe cel de luni, dar nu înainte de a-ți lua propranololul.

— Luni?! De ce luni?

— Pentru că duminică nu apare România liberă.

— Tiens! Înseamnă că sâmbătă.

— Exact. Sâmbătă.

Bătrâna chicoti, dar nu comentă. Îşi muie buzele în cană, apoi, aducându-şi aminte, rosti pe un ton diurn:

— Să nu uiți de andive, Alfred.

— Acum s-a închis. E ora două.

— Bineînțeles că nu acum. Dar mâine să nu uiți. Adăugă sarcastică: Sâmbătă s-ar putea să fii prea ocupat.

14

„Doamne! De-ar înceta odată! Simt că înnebunesc!”

Octavian Nanu strângea pumnii de furie. Capul îl ținea între două perne rezemate de brațele ridicate. Inutil! Trăncăneala leneşă a cucoanei Lucreția spărgea zidurile încăperii, străpungea pânza pernelor, îi sfredelea burghiu urechile.

Din pricina frigului, proprietăreasa încuiase celelalte odăi şi îşi primea acum prietenele în dormitor.

— Da, draga mea, o potriveşti bine din făină cât cuprinde ştii, până se îngroaşă, ca la clătite.

Nanu făcea eforturi disperate să n-o audă.

„Sâmbătă! Mai am treizeci şi şase de ore... După aia, nu mă mai interesează nimic."

Avu un râs care răsună ca un scâncet.

„E ultima vineri pe care o trăieşti, tovarăşe inginer Dragu!"

Încercă o voluptate specială gândind, ultima. Şi repetă cuvântul, de astă dată cu voce tare:

— Ultima.

— Taci! făcu dincolo coana Lucreţia ridicând un deget. Parcă zise ceva. Îî ? Mi s-o fi părut! Spui drept, n-am mai pomenit asemenea naţie de om şi slavă Domnului, n-am trecut nici eu prin lumea asta cu urechile astupate. Răposatul, după cum bine ştii, a fost grefier patruzeci de ani la raionul Tudor Vladimirescu, mă rog, cum îi zicea, şi auzea destule. Venea acasă şi tot povestea.

— Dacă te deranjează, auzi Nanu glasul celeilalte o ştia, o cumătră cu multe şorţuri şi urechea din naştere în forma găurii de cheie de ce nu-i faci vânt?

— Aia e, că nu mă deranjează, râse cucoana Lucreţia. Nici nu-l simt. Da' spune şi dumneata, coană Valerică! Stă la mine de aproape doi ani şi nu ştiu dacă a strănutat o sută de cuvinte. Omul, că-i necăjit, ori bucuros, tot mai sloboade un of! ori un ha, ha, ha! Spui drept, mi-e milă să-l dau afară. Când mă gândesc la el, parcă văd un câine fără de stăpân, amuşinând porţile în noapte aprigă de iarnă.

— „Câine fără stăpân, repetă Octavian Nanu foindu-se în aşternutul prea fierbinte, umed ca un scutec, ca un chilot de baie îmbrăcat sub pantaloni înainte de a se fi uscat. Şi are dreptate!"

Aşa se simţise după ce-l abandonase Cecilia. Îngrozitoare zile, săptămâni, luni. Se gândise la sinucidere, la crimă, simţea nevoia unui act disperat. O reîntâlnise după vreo cinci ani, tot zveltă, tot fâşneaţă, mereu cochetă dar în mod evident îmburghezită. Emana din întreaga ei făptură un sentiment de automulţumire, de suficienţă, de „m-am

Rodica Ojog-Brașoveanu

ajuns”. Se cazase bine era căsătorită cu un colonel de aviație şi devenise extrem de importantă.

— Eşti fericită?

Se întâlniseră cu totul întâmplător în Piața Romană şi se lipiseră de ceasul de la Leonida ca să nu încurce circulația.

— Dar, bineînțeles! Am doi copii. Vino într-o zi la noi, să ne vezi apartamentul, să-l cunoşti pe bărbatu-meu. Trebuie să-ți spun că-i un om supercivilizat, ştie că ai existat în viața mea. În fond, de ce nu am rămâne prieteni?

Nanu se crispase. Detesta stilul bărbatului nobil a cărei siguranță de proprietar e travestită în înțelepciune cu mult sos de distincție. Vezi romanele englezeşti: Lady Abigail şi Sir John s-au iubit în copilărie, au fost chiar logodiți... Şi ce importanță are? Hai să uităm fleacurile, suntem amici, marțea viitoare dejunăm la King.

— Pe Dragu l-ai mai văzut?

Cecilia îl măsură surprinsă.

— Dragu?! Bag de seamă că ai rămas un caraghios. N-a însemnat niciodată nimic pentru mine.

— Şi atunci? De ce m-ai părăsit?

— Am realizat la timp că nu-mi poți oferi nimic sau mă rog, foarte puțin din tot la ceea ce aspiram eu. Hai să lăsăm momentele dezagreabile! Spune-mi când vii să ne vezi. Uite, mie mi-ar conveni de pildă miercuri seara. Îți explic unde stau, e foarte simplu.

Nanu o ascultase cu un sfert de ureche. Intuia perfect cum avea să decurgă vizita, o etalare de multilaterală bunăstare: „Uite, covorul ăsta e manual, a costat atâtea mii de lei şi leul era leu”, sufrageria, refuzată la export, dormitorul stil, uzina muzicală în care intrase iar o căruță de bani. Urma obligatoriu un recital al copiilor geniali, „ia spune tu, Cătălin, poezia aia cu bunica şi gâscanul”, apoi repertoriul colonelului isprăvi vitejii decorații şi „între noi fie vorba” cât îl costase remontul vilei.

— Tai mărunțel, faci un rântaş şi...

„Tai mărunțel. Nu! rânji Octavian Nanu. Eu n-o să fac tocană. Dau o singură dată... ştiu cum să înfig cuțitul. De jos în sus! Şi adânc. Rămâne pe sâmbătă.” Îi reveni absurd în minte titlul unui roman de-al lui Hilton şi parafrază „Adio, mister Dragu!”

Râse şi în curând adormi.

— Nu-l ții în cuptor mai mult de zece minute. Smântâna o serveşti la masă.

15

Când intră în vestibul, inginerul Dragu oftă cu satisfacție. „În sfârşit! Liber până luni. „

Îşi lăsă ca de obicei servieta pe cuierul oglindă şi se descălță.

— Anca! Ai venit?

Întrebase maşinal. Dacă nu ținea în brațe o femeie, prefera să fie singur şi urmărea cu oarecare sentiment de nemulțumire ceasul care parcă totdeauna se grăbea când nevastă-sa trebuia să se întoarcă. Anca venea de obicei spre şase. Lucra departe şi până acasă trebuia să schimbe trei mijloace de transport. În realitate, Dragu ar fi putut-o scuti de tracasatul drumului aducând-o cu maşina, îşi menaja însă timpul şi „calul”. Uneori, văzându-l pierzându-şi ceasuri întregi îngrijind Taunusul roşu achiziționat cu doi ani în urmă, Anca se simțea cuprinsă de ură. Ar fi aruncat-o în aer şi era încredințată că, având de ales între nevastă şi maşină. Marian ar fi sacrificat-o fără şovăială pe cea dintâi.

Telefonul țârâi discret şi inginerul, în halat, se trânti pe canapea, pregătindu-se pentru o şuetă plăcută.

— Da, răspunse cu glas de o virilitate afectată.

O voce voalată, evident contrafăcută, se interesă:

— Dragu?

— Da, răspunse inginerul puțin contrariat.

Nimeni nu i se adresa punctând scurt doar numele de familie. Nici măcar la serviciu.

— Cu ce vă pot fi de folos?

Celălalt râse.

— Am vrut să te avertizez că mâine, sâmbătă, vei muri. La revedere.

Perplex, inginerul înregistră declicul convorbirii întrerupte şi rămase cu receptorul în mână. Încercă să râdă: „Ce banc tâmpit!”

Simțea însă vag că glasul acela nu era pus pe bancuri.

Când se trezi, constată că nevastă-sa trecuse pe acasă. Văzu plasele în bucătărie încă nedesfăcute, iar pe biroul lui corespondența adusă cu poşta de după-amiază. Una din scrisori îi era adresată cu mențiunea „strict personal”. Surâse satisfăcut băgând de seamă că plicul e intact. La începutul căsătoriei lor luptase serios cu nevastă-sa pentru a o determina să respecte secretul corespondenței.

— Între doi soți nu trebuie să existe secrete.

— În cazul în speță, principiul mi se pare total lipsit de urbanism şi mahalagesc.

— Ştiai că nu te însori cu o prințesă.

— N-am pretins decât un minim de civilizație. De altfel, problema o pot rezolva foarte simplu, deschizându-mi o căsuță poştală.

Tăie plicul cu coupe-papier-ul (era atât de pedant, încât nu suporta cel mai mic semn de dezordine, până şi jurnalele abandonate la coş erau îngrijit împăturite, niciodată făcute ghemotoc) şi cercetă nedumerit foaia albă pe care erau scrise doar câteva cuvinte:

„Mâine vei muri. Dacă ai de luat dispoziții testamentare, grăbeşte-te.”

Încercă să citească şi luă la întâmplare o carte găsită pe noptieră. O citea Anca: Moartea unui preşedinte.

„Aha! Kennedy! Uite de ce o țineau şalele şi pe asta!”

Nevastă-sa citea enorm, făcând eforturi disperate să-şi completeze lacunele educației. Din păcate, lectura fără metodă, neîndrumată, nu izbutise s-o ducă prea departe. Cunoştințele dobândite de ea se asemănau cu oaze pierdute într-un deşert imens, între care nu existau căi de legătură. Îi lipsea asociația, liantul ideilor. De pildă, acum va şti tot ce se poate şti despre asasinarea lui Kennedy, habar n-având însă ce-i cu războiul de secesiune sau cam pe unde ar veni pe hartă Texasul.

Astfel, în discuții mai subțiri, făcea gafe lamentabile, înregistra grave scurtcircuite de cultură, făcându-i pe cei din jur să-şi plece ochii jenați. Cei mai puțin gingaşi o corectau cu brutalitate.

„Moartea" cuvântul rămăsese înfipt în mintea inginerului şi, excedat, azvârli cartea, având grijă să-i ascundă titlul sub o ilustrată rămasă pe noptieră.

Dădu drumul la casetofon şi îşi turnă un deget de whisky „ca să-şi mai schimbe ideile."

Glasul Nathaliei Johnson, ajutată de trompeta lui Marsalis, umpleau încăperea cu o muzică ciudată, cu stridențe agreabile de pasăre exotică.

Caseta se întrerupse brusc. „Iar a umblat proasta aia la sculă", îşi zise iritat. Brusc, rămase țintuit locului.

După câteva clipe, banda continuă să se deruleze:

— ...Te omor! Ah! Cu câtă satisfacție am s-o fac! O meriți, bestie!

Marian Dragu simți că transpiră. Era glasul Ancăi. Înțelese imediat ce se întâmplase. Neorientându-se în multitudinea de butoane şi clapete, se autoînregistrase la un moment dat fără să-şi dea seama. Nu o dată o surprinsese vorbind singură.

Glasul Nathaliei Johnson reluă insinuant:

— I love you.

Trecu în bucătărie şi îşi turnă un pahar cu sifon. Îl bău pe nerăsuflate, şi apoi încă unul. Auzi prin peretele subțire gâjâitul bătrânului Anton Cernat, care se foia prin odaia lui ca un vierme ostenit.

„Altul care bombăne singur. Trăiesc într-o casă de nebuni! Trebuie să fac neapărat ordine şi în chestiunea asta."

— Îl ucid! Cu satârul îl ucid! rosti tare Anton Cernat. Nu îmi mai pasă de nimic. Ce-or să-mi facă la optzeci de ani?

Dragu simți un cârcel în inimă. „Ce-i asta? Complot?"

— Atunci rămâne aşa cum am stabilit.

— Da da. răspunse distrat Dragu.

Vocea inginerului i se păru Leliei neaşteptat de rece.

— Ascultă, am impresia că ideea nu te mai amuză cine ştie cât. Nu te sfii, pot renunța, am şi alte variante pentru mâine seară.

— Nu fi copil. Bineînțeles că abia aştept să te văd. Rămâne la şapte. Adăugă fără să-şi dea seama: Sper să nu intervină nimic.

— Ai grijă, în caz că-mi dai plasă, nu te iert în veci! Unica scuză decesul.

Râse şi închise.

Marian Dragu rămase câteva clipe înmărmurit. Simți că nu mai rezistă şi începu să se îmbrace cu gesturi precipitate.

Era ora 20,30.

16

În nări îi stăruia încă aroma suavă a parfumului folosit de Melania Lupu. O vizitase în timpul după-amiezei. Se vedeau cam o dată, de două ori pe lună şi maiorul, care făcea reale acrobații de timp pentru a nu rata aceste întâlniri, se simțea mereu fermecat de personalitatea bătrânei. Melania părea că se potolise. Devenise o pensionară cuminte, care-şi umplea existența cu mici distracții inofensive. Uneori, maiorul se întreba în ce mod îşi cheltuieşte ea acum fantezia frenetică „schizofrenică" zicea altădată, energia, apetitul de gangster care operează cu mănuşi de dantelă.

Întâlnirile decurgeau în acelaşi mod. Când vremea o îngăduia, făceau plimbări lungi prin Cotroceniul năpădit de roze sau la şosea, prin cartierele preferate de Melania. Iubea în special Aleile Zoe şi Alexandru, unde încerca emoții speciale.

„Mă întreb adeseori de ce oare străduțele acestea mă tulbură atât de tare! Îmi vine să cred că poate am trăit aici într-o altă existență. Căci fiecare casă mi-e dragă, mi-o simt aproape când încerc să ghicesc ce se petrece dincolo de perdea sau oblon, simt cum îmi bate inima. Cred că poate aş ghici realitatea dacă mi s-ar îngădui să vizitez fiecare imobil. Dumneavoastră ce părere aveți?"

Maiorul, căruia subtilitățile metempsihozei îi scăpau, ocolea afirmațiile directe dând răspunsuri evazive:

„E interesant. Mi-amintesc că în adolescență am citit romanul Umbre al lui Hilton. Era vorba despre o situație similară, doar că peisajul respectiv îl constituia un lac situat pe vârf de munte. În sfârşit, cam pe aici."

O dată cu venirea toamnei, întrevederile aveau loc în salonaşul bătrânei. Maiorul învățase care sunt obiceiurile preferate ale Melaniei şi ale inevitabilului Mirciulică, iar bătrâna învățase să prepare cafeaua după gustul lui Cristescu şi băgase de seamă că preferă Cointreau-ul vârfuit cu un deget de Maraschino.

Cele două ceasuri de taclale treceau în zbor. Discutau câte în lună şi în stele, îşi aminteau de cunoştințe comune cei mai mulți ofensaseră normele de legalitate şi morală iar câteodată, maiorul îi povestea dosare vechi. Melania dorea să i le prezinte în formulă enigmistică, ea amuzându-se să ghicească soluția.

Cristescu se întorsese la minister cam în jur de opt seara şi agățându-şi paltonul în cuier îşi zise că Melania, şubredă oricum, a cam slăbit. Îl îngrijora mai ales paloarea şi o tuse uşoară, dar persistentă ca un tir şi pe care nu i-o cunoscuse înainte.

Când inginerul Dragu intră în birou, tocmai îşi spunea că ar fi trebuit să insiste mai mult, la nevoie s-o silească să viziteze medicul.

— Luați loc, spuse maşinal. Cu ce vă pot fi de folos?

— Mă numesc Marian Dragu, inginer la ICSP. Domnule maior, sunt amenințat cu moartea.

Cristescu îl cântări dintr-o privire. Un bărbat foarte bine, elegant, tipul de dandy al anilor '50. Părea echilibrat nimic din faciesul şi comportamentul neurastenicului, aşa că afirmația era cel puțin surprinzătoare.

— Cine vă amenință şi de ce?

— De ce? inginerul săltă brațul într-un gest semnificativ: Habar n-am!

„Vorbă să fie! reflectă Cristescu. Oricât de aberant ar fi motivul şi oricât de țicnit proprietarul lui, ca să devină vindicativ la acest mod,

Rodica Ojog-Brașoveanu

trebuie cât de cât tulburat. I-ai asasinat cocoşul care te trezea dimineață de dimineață în zori sau cel puțin l-ai înjurat cu sârg, într-un schimb amabil de pumni.”

— Şi cine semnează amenințarea?

Marian Dragu surâse nesigur:

— Cine. Într-adevăr, cine sau câți?

De astă dată, maiorul simți nevoia să-şi pună ochelarii de distanță. Nu, categoric n-avea de-a face cu un client antrenat al secțiilor de psihiatrie. „Dacă ăsta-i vreun nevropat, înseamnă că eu, în douăzeci şi cinci de ani de poliție, n-am învățat nici cât ştie un agent de la circulație.”

— Câți? Nu vă ascund că sunt uluit. Pentru ca un singur individ să colecționeze resentimente atât de grave şi de numeroase, fie trebuie să ocupe o funcție extrem de importantă de la înălțimea căreia a împărțit răul cu sacul, fie avem de-a face cu un infractor extrem de abil. A pricinuit necazuri grele celor din jur, dar din păcate ele scapă bisturiului justiției. Şi atunci, o reclamație la Procuratură fiind ineficace, oamenii protestează în mod personal. În ce ipostază vă aflați dumneavoastră, sau care e a treia variantă?

— În orice caz, fotografia mea nu figurează la rubricile citate. Cât despre a treia, rămâne ca dumneavoastră s-o ghiciți. Eu nu vă pot spune nimic în plus.

— Să încercăm totuşi, propuse maiorul. Primo! De unde ați concluzionat că sunt mai mulți cei care doresc să vă ucidă?

— În cursul zilei de azi, am primit cinci avertismente aproape identice. Ai să mori !

— Sub ce formă?

— Telefoane, o scrisoare anonimă, amenințări formulate de un vecin pe când îşi închipuia că nu e auzit şi chiar.

— Chiar? întrebă Cristescu urmărindu-l cu interes crescând. Chiar?!

— Mi-e penibil s-o spun, dar asta-i situația: chiar şi nevastă-mea.

— Există formulări care țin de stările excesive. Evident, ele nu sunt civilizate, dar din păcate destul de frecvente în viața de cuplu: „Te

ucid! Îți crăp capul!" Şi vorba lui Caragiale „Să ştiu că intru în cremenal!"

Inginerul îşi trecu mâna — degete pătrate, puternice, masculine dar lipsite de delicatețe, observă Cristescu, uite un băiat brutal, fără scrupule, căruia nu i-aş încredința-o niciodată pe fiică-mea — peste fruntea boltită, fără riduri.

— Amenințarea n-a fost proferată cu ocazia vreunui scandal. Nevastă-mea obişnuieşte să vorbească singură. Fără să-şi dea seama, s-a înregistrat pe o bandă. Am ascultat-o azi întâmplător.

— Înțeleg. Iată un început de drum. Cel puțin în privința doamnei, mi-ați putea desluşi motivul pentru care vrea să rămână văduvă. E o stare civilă puțin îmbietoare şi divorțul, înaintea crimei, ar rezolva simplu orice nemulțumiri.

— Vine dintr-o familie cu nervii zbuciumați. Există, nu-i aşa, mulți nebuni, dar ăştia din neamul ei au şi certificat. O vară neurastenică îşi petrece cea mai mare parte a anului în sanatoriul de la Predeal, un bunic s-a sinucis, mătuşă-sa.

Îl întrerupse trilul telefonului. Maiorul înclină uşor capul a scuză şi ridică receptorul. Ciripitul dulce al Melaniei Lupu îi descreți fruntea.

„Trebuie să ştiți că Mirciulică vă mulțumeşte grațios pentru parizer. Adevărat, şi mie mi s-a părut extrem de apetisant. Mi-am îngăduit o singură felioară. Prefer să aibă el ceva gustos şi proaspăt, căci are un stomac sensibil, iar chifteluțele de peşte de la Gospodina i l-au deranjat grozav."

— Mă bucur, doamnă.

— Sunt convinsă că v-am deranjat, dar mi-am spus că indiferent cât de ocupată ar fi o persoană, o veste bună dată asupra nopții nu poate decât să-i priască.

— Nici de astă dată nu v-ați înşelat.

Când închise telefonul, după convenționalele urări, pe figura maiorului mai stăruia un zâmbet duios. Se uită la Dragu care-l urmărea intrigat şi respiră adânc:

— Vă rog să mă scuzați. Deci nervi neliniștiți. Apropo de doamna. Ar mai exista şi alte pricini?

— Da. O gelozie patologică.

— Motivată?

— Depinde cum vreți s-o luați. Cunoaşteți un singur bărbat care să fi fost fidel, dar cu desăvârşire fidel nevesti-sii? Nu mă cheamă Sfântul Grigorie Decapolitul carele a sălăşluit vreme de şapte ani în aşternut cu o desfrânată fără s-o atingă, şi în afară de asta, personajul, din câte ştiu eu, nu era însurat.

Cristescu se gândi o clipă de câte ori a înşelat-o el pe nevastă-sa, alt Othello cu ghenă şi fustă, dar renunță. Nu era tare la aritmetică.

— Vedeți, în această chestiune, problema se poate pune din punctul de vedere al discreției, frecvenței şi al comportării față de soțul inocent. O infidelitate machiată practic nu s-a comis. Când scoți însă drapele că ai aflat ce culoare de portjartier preferă Coca, sau Lili, sau...

— Care bărbat normal o face? îl întrerupse inginerul. La o gelozie, repet, maladivă, nevastă-mea mai adaugă şi un strivitor complex de inferioritate.

Maiorul îl măsură lung:

— Oare nu l-ați alimentat?

— Ăsta sunt şi mi se pare absurd să mă cobor pentru a ajunge la nivelul ei. Ştiu să țin în mână o furculiță, am o frază corectă, n-am inconveniențe. Ea nu e receptivă, comite în societate gafe după gafe, îşi face o virtute din a fi brutală şi prost crescută. Simte diferența, mai ales, de tratament din partea apropiaților, şi din cauza asta a ajuns să mă deteste. Mi-aduc aminte de un dejun, la maică-mea. Eram vreo cinşpe-şaişpe persoane şi printre altele ni s-a servit o supă. Singurul leorbăit care se auzea în sufragerie era al nevesti-mii.

Cristescu încercă să reconstituie peisajul matrimonial al soților Dragu. El superb, pretențios, crescut într-o casă bună, ea modestă, cumsecade probabil, dar incapabilă să urce câte două trepte o dată ca să ajungă la ceea ce el învârtea pe degete din grădiniță. Mai realiza că Dragu, pentru a face afirmații atât de neelegante despre nevastă-sa,

trebuie să se fi aflat într-o stare de acută surescitare. În lumea lui, oricât de oribil ar fi partenerul de viață, nu-l blamezi în fața străinilor.

— Încep să înțeleg, în sfârşit, încerc. Hai să inventariem acum ceilalți candidați. Cine v-ar putea detesta în asemenea măsură încât să vă dorească moartea?

— Vă repet, nu ştiu.

— S-o luăm alt fel! Ce duşmani, chiar dacă termenul e grav, aveți? Sau măcar oameni care nu vă simpatizează, deşi e absurd, dacă nu-mi place cum zâmbeşte Ionescu, să vâr cuțitul în el.

— Duşmani? Dragu ridică din umeri. Vorba moldoveanului: vrăjmaşi să dea Dumnezeu, că junghere sunt destule. Teoretic, fireşte că am colecționat inimiciții. Oamenii de regulă sunt invidioşi, nu suportă succesul semenilor. Foarte puțini sunt în stare să admire, să se bucure de izbânda altuia.

— Pricep, surâse blând maiorul, că dumneavoastră faceți parte din categoria învingătorilor ale căror victorii îi îmbolnăvesc de hepatită pe cei din jur. De, nu-i plăcut să inventariezi în jur doar tenuri şofranii.

— Nu sunt un infatuat, domnule maior.

„Şi încă ce infatuat! reflectă Cristescu. Dacă ai putea, ți-ai ridica o statuie în Piața Palatului, în mantie de o bate vântul şi cu un deget ridicat... Da, domnule, oare de ce suflă crivățul în toate veşmintele şmecherilor imortalizați în bronz sau piatră şi de ce naiba țin toți mâna întinsă?" La a doua întrebare aflase răspuns cu câteva săptămâni în urmă. Se afla în Piața Universității, în dreptul statuii lui Heliade Rădulescu. Întâmplător, auzise schimbul de replici al unor puşti care veneau din spate:

— Alo! Frumosule! Ştii de ce a întins gagiul degetul?

— Țț!

— Ca să vadă dacă plouă...

— Dar, continuă Dragii, am înregistrat succese puțin comune pentru vârsta mea!

— Ce fel de succese?

Rodica Ojog-Braşoveanu

— Pe toate planurile, răspunse cu naturalețe inginerul. Profesional, material, ca, ezită negăsind imediat cuvântul, ca bărbat.

— Fiți mai explicit, vă rog.

Inginerul schiță un gest „cum doriți!” şi începu să vorbească limpede, în fraze rotunde parcă dinainte formulate, îndelung repetate. Subiectul, în mod evident, îi făcea plăcere.

— Profesional, am mai multe invenții la activ, o specializare în RDG, câteva turnee în URSS. Dispun de un salariu maxim, iar în perspectivă am fost propus să conduc o sucursală pe care întreprinderea noastră urmează s-o deschidă în Franța, la Paris. Se uită la Cristescu triumfător: Un inventar, consider eu suficient pentru a fi invidiat, duşmănit, calomniat.

— Da, admise maiorul. Din punctul de vedere al funcției, al veleităților, există persoane pe care aceste realizări nu le lasă să doarmă. Din acest punct de vedere m-ar interesa eventual câteva nume.

Dragu respinse categoric:

— Nu există asemenea persoană.

— De ce? zâmbi maiorul. Considerați că nu puteți fi înlocuit?

— Da. În conjunctura actuală, ținând seama de activul valorilor profesionale din institutul nostru, această eventualitate este exclusă.

— Nimeni nu-i de neînlocuit, domnule inginer. A murit Shakespeare şi soarele a continuat să răsară... În sfârşit, nu modestia e defectul dumneavoastră principal. Deci, asta e situația profesională. Referiți-vă acum la succesele de ordin material.

— Hm! Veți medita din nou asupra modestiei mele. Am realizat o casă cum nu sunt multe în țara asta. Dacă vreți să vă convingeți, sunteți oricând bine venit.

— Vă cred pe cuvânt. Deci, multe obiecte de artă, valori, piese de excepție.

— Exact.

— Şi care-i secretul? Oricât de bine ați fi retribuit, nu realizezi muzee dintr-un salariu.

— Nu contest că am avut şi şansă şi un start favorabil. Părinții mei au fost bine situați. De la ei am moştenit, ca să zic aşa, un fond de bază, pe care eu l-am exploatat inteligent şi având tot timpul o idee foarte exactă despre cotele de la bursa artei. Adăugați plecările în străinătate, care totdeauna aduc beneficii.

— Exprimat mai plebeu, ați cumpărat ieftin şi ați vândut scump. S-a simțit cineva frustrat în urma acestor operațiuni?

— Habar n-am şi nici nu mă interesează. La urma urmei, dacă intru într-un magazin şi achiziționez un obiect care nu corespunde prețului, adică realizez că m-am păcălit, nu mă duc a doua zi să arunc în aer unitatea.

— Comparația e speculativă, dar mă rog... Au existat deci persoane care s-au considerat spoliate. Din nou, aceeaşi rugăminte: oferiți-mi câteva nume.

— Imposibil. Ar trebui să vă dau o listă a tuturor tranzacțiilor mele, urmând să vă informați personal în ce măsură au rămas nemulțumiți.

— Vă rog s-o pregătiți.

— Am să încerc. Nu țin registre.

— Dar aveți facturi şi chitanțe. Obiectele prețioase oricât aş fi de novice în materie au de obicei buletin de identitate. Referiți-vă acum la a treia categorie de succese.

Dragu surâse încurcat:

— Mi-e foarte penibil.

— Depăşiți momentul. Nu dați impresia unui ruşinos...

— Domnule maior, eu nu sunt vinovat că Lili m-a preferat lui Costică sau că nevasta lui Nelu îmi face avansuri.

— Nici în această direcție nu-mi puteți oferi nume?

Pe chipul inginerului se ivi o expresie de mare senior, gentilomul sans peur et sans reproche de pe vremea turnirurilor, gata să-şi sacrifice viața pentru onoarea stăpânei inimii sale.

— Regret, dar aş fi lipsit de cel mai elementar cavalerism, nominalizând. Ar fi inelegant față de doamnele în cauză, dintre care multe sunt cineva sau soții de „cineva.”

Cristescu râse:

— Îți vine să crezi că au existat legiuni de femei în viața dumneavoastră. După cum se vede, ați lucrat în toate domeniile la scară maximă. Bun! Ce pot face eu acum?

— Asta trebuie s-o ştiți singur, replică parcă ofensat inginerul. Existența unui cetățean e amenințată, trebuie să luați măsuri.

— Domnule inginer, în douăzeci şi cinci de ani de meserie întâlnesc primul caz de acest gen, şi din câte ştiu eu nici colegii mei n-au întâlnit ceva asemănător. Ascultându-vă, mi-au venit în minte romanele care apăreau cândva în Colecția celor 15 lei. Doar că acolo, pentru realizarea misterului şi a suspensului, victima nu era avertizată că va fi ucisă. În mod normal, doar dacă nu ai de-a face cu un sadic, în speță ar fi vreo cinci, te dai peste cap pentru a-ți lua prada prin surprindere. Un om neavizat, în anumite situații, se comportă ca un copil. Avem deci de-a face cu un caz singular. Oferiți-mi o idee: cum vă putem ajuta?

Inginerul, ofuscat, ridică dezamăgit din umeri.

— Dacă ştiam că aşa stau lucrurile, renunțam să vă mai deranjez.

— Vreți să vă instituim o escortă? Admitem că mijloacele umane şi materiale de care dispunem ne-ar permite această soluție. Dar pentru cât timp? O lună? Două? În vremea aceasta, pretendentul la titlul de asasin stă cuminte şi aşteaptă să vină la zar. Amână doar deznodământul.

Inginerul Dragu se ridică:

— În consecință, mă condamnați la moarte?

— Din câte am înțeles, râse maiorul, ați făcut-o dumneavoastră înşivă. Că nu sunt de acord cu sentința „privată”, asta e cu totul altceva. Vă pot oferi totuşi un sfat: fiți prudent, evitați locurile şi orele pustii, dar mai ales încercați să-i mulțumiți pe nemulțumiți.

— Aberant! Vă mulțumesc pentru consultație.

— Totdeauna la dispoziția dumneavoastră.

Marian Dragu părăsi biroul cu paşi apăsați.

„Hm! reflectă Cristescu mângâindu-şi bărbia despicată, bine rasă. Infect individ. Realmente nu văd ce pot face pentru el. Să sperăm într-o bufonadă.”

Gândurile, însoțite de adierea unui surâs, alunecară din nou spre Melania Lupu. La ora aceasta, aproape zece, desigur îl culcase pe Mirciulică şi-i fredona „Berceusa” de Mozart.

17

Lelia plecase de două ore şi jumătate să-l întâlnească pe Dragu şi încă nu dăduse nici un semn de viață. Se înțeleseseră să-l sune chiar din locuința inginerului un telefon măsluit, adresându-se unui unchi imaginar prin care să le dea OK-ul. Aparatul tăcea însă şi Cristea tresărea la fiecare zgomot.

Mielu 46, „locotenentul” lui, îi urmărea ironic zbuciumul, meşterind chewing-gum.

„Îi e ăstuia acum de tezaurul inginerului, cum mi-e mie de statuia Aviatorilor. Îi pasă de gagică să nu fi ajuns la maioul frumosului.”

Cristea stinse a cincea țigară, fumată doar pe jumătate. Se plimba agitat prin încăpere, izbindu-se mereu de picioarele întinse ale lui Mielu.

— Ce-ai cu umblătorii mei, coane?

Îşi schimbă totuşi poziția, lăsându-i drumul liber.

— Nu pricep ce s-a întâmplat. Trebuia să sune de cel puțin o oră.

— S-o fi defectat telefonul ăluia, opină fără credință Mielu.

În ceea ce-l privea, n-avea nici un dubiu. Leliei îi plăcuse Dragu, trebuia să fii amiralul Nelson de ambele faruri ca să nu-ți dai seama.

Mielu 46, copil al cotloanelor neguroase din marele oraş, avea filozofia lui de viață, care excludea din capul locului noțiuni ca cinste sau morală. „Cred într-un tip atâta vreme cât ceea ce face sau îi cer îi aduce vreun profit sau îi produce o plăcere în organism..”

În consecință, considera cuvântul de onoare drept o figură de stil, nu credea în nimic, şi ar fi fost în stare să vândă şi sicriul lui taicăsău, împreună cu locatarul, dacă afacerea ar fi fost rentabilă.

— S-a defectat pe dracu'! făcu iritat Cristea. N-ai idei mai deştepte? Se bătu cu degetul în tâmplă: Acolo, la tine, nu-i trafic deloc?

Rodica Ojog-Brașoveanu

— Sunt sens unic! Ascultă, apropo de idei. De ce nu bagi matale o sârmă? Dacă răspunde, îl ceri pe mitropolitul Moldovei şi te scuzi că-i greşeală.

Cristea se repezi la aparat şi formă numărul inginerului.

— Degeaba!

Mielu 46 îşi stăpâni zâmbetul. „Cred şi eu! Că ăla răspunde la ţignale când îi arată damei o figură de judo.”

Cristea trânti receptorul şi spuse brusc:

— Ascultă, nu mai ține. Uite cum procedăm.

— Poruncă!

— Eu rămân aici, pe fază, poate că totuşi sună, iar tu te duci acolo, în recunoaştere. Ceva s-a întâmplat. Uite cheile de la maşină.

Mielu se întoarse după vreo oră, palid şi extrem de agitat.

— E groasă, coane!

— Ce-i? De ce ai întârziat atâta?

— Am dat târcoale o vreme cotețului, ca să mă orientez. Pe urmă, am urcat la individ şi am sunat la uşă. La o adică, mă dădeam drept unul care-l caută pe naşu' Costică.

— Şi?

— Zexe! Mucles! Mi s-a părut curios că n-aud nimic. Ea şedințe din astea, se vâră difuzorul, ştii, de atmosferă.

— Zii mai repede!

— Mi-am scos scula şi i-am dibăcit broasca. Nu cine ştie ce. Un 333 England. Când intru, doar o aplică aprinsă şi-l văd pe Superbu' la podea, făcut țăndări. M-am cărăbănit accelerat.

— Şi Lelia?

— Nici urmă.

*

— Alo! Alo! Miliția?

— Da, răspunse ofițerul de serviciu.

— Miliția?

— Da, tovarăşe!

Califică expert: „Bătrân, surd şi speriat”.

— Mă numesc Anton Cernat şi locuiesc pe Ana Ipătescu 99 C Vecinul meu de apartament, inginerul Marian Dragu, a fost asasinat.

18

— M ă simt vinovat, spuse Cristescu.

Colonelul Ionaş îl privi scurt. Maiorul era palid şi trăda o tulburare care nu-i era caracteristică.

— Nu-s nici patruzeci şi opt de ore de când individul mă avertizase că va fi ucis. Şi totuşi l-am lăsat să plece.

— Ce puteai face? Să-l cazezi la noi? Nu, dragul meu, e absurd să-ți inventezi culpe. Ce fel de om era?

Cristescu oftă încercând să reconstituie portretul inginerului.

— Genul de bărbat care reuşeşte totdeauna, nu prea scrupulos în alegerea cărărilor şi mijloacelor. Egoist până la ferocitate, narcisist desăvârşit se admira şi din față şi din profil, şi pe din afară şi pe dinăuntru, teribil de infatuat. Dacă i s-ar fi dat posibilitatea să se mai nască o dată, nu şi-ar fi schimbat cartea de vizită nici cu Alexandru Macedon. Un asemenea bărbat atrage fulgerul inimicițiilor ca un magnet.

— Băieții din echipă păreau striviți de decorul apartamentului.

— Într-adevăr, e „gălăgios”, uluitor de somptuos. Muzeu fără cea mai mică notă de exagerare şi nu trebuie să fii expert ca să-ți dai seama că fiecare obiect de acolo, raportat la un salariu obişnuit, reprezintă ani de muncă. Asemenea inventar, fără pleaşca unei moşteniri sau altă lovitură băftoasă de destin, nu se poate realiza într-o singură viață.

— Poate că mobilul crimei ar trebui căutat cam pe aici.

Cristescu ridică o clipă ochii spre figura jovială a colonelului. Era un bărbat între două vârste, corpolent, şi care îşi economisea mişcările şi gestica la maximum. Se deplasa foarte rar pe teren, dar prin compensație, mintea afirmau colegii îi funcționa cu două sute pe oră.

— E adevărat, lipsesc în mod evident nişte obiecte... Vreo cinci icoane se cunosc pe perete locurile unde au fost agățate. iar inginerul,

un estetician absolut, chiar vânzându-le n-ar fi lăsat zidul ştirb şi probabil piese de argintărie. Dragu fiind adept al simetriei o simți în fiecare încăpere, reperezi imediat pauza, lipsa obiectului geamăn. În sfârşit, în privința asta nevastă-sa ne va oferi date complete. Nu cred însă că jaful a fost mobilul crimei.

— De ce?

— Las la o parte intuiția, dar un element mi se pare relevant. Dragu a fost un bărbat puternic, în stare să se bată cu trei inşi o dată. În casă nu există nici o urmă de altercație violentă. L-am găsit prăbuşit cu fața în jos şi craniul zdrobit. A fost deci luat prin surprindere, când se afla cu spatele spre agresor.

— Continuă.

— În casa Dragu, snob prin excelență, dispunând şi de o anumită suprafață socială, n-ar fi intrat un borfaş oarecare. Nu era tipul la care să aibă oricine acces şi pot să jur că fără firmă simandicoasă de la director în sus cel puțin nu treceai dincolo de preşul de picioare din fața uşii.

— Comorile despre care îmi pomeneai puteau tenta şi personaje mai „nobile”. Există borfaşi şi borfaşi: găinari care operează în tramvai sau de mare clasă.

— Mă rog, totul e posibil... Ce mă supără cel mai tare este că nu putem stabili ora crimei.

— Da, făcu Ionaş, asta încurcă într-adevăr situația.

Toată ziua fusese un ger cumplit nu ostenise nici acum, iar din cauza unei conducte sparte de câteva zile, locuințele din blocul de pe Ana Ipătescu rămăseseră neîncălzite. Cadavrul fusese găsit în stare de perfectă conservare, împiedicând aprecierea chiar cu cea mai generoasă aproximație a orei la care victima încetase din viață.

— Vecinul de apartament Ionaş îşi coborî privirile în dosar căutându-i numele Cernat ăsta, n-a putut oferi nici un indiciu?

— Afirmă că s-a simțit foarte rău şi sâmbătă şi duminică şi s-a drogat cu tranchilizante. De fapt, nici azi nu se simțea faimos e evident bolnav, aşa că declarația pe care i-am luat-o a fost sumară.

— N-am reținut. Cum a descoperit crima?

— Locuieşte în comun cu victima. L-a şocat faptul că telefonul suna de două zile fără să răspundă nimeni şi mai ales faptul că, luni dimineaţa, nu l-a auzit pe Dragu plecând la serviciu. A deschis uşa, fiind naşul victimei avea cheia, şi astfel a avut posibilitatea să admire peisajul. A scăpat o replică ciudată.

Colonelul Ionaş îl privi interogativ:

— A fost, sunt convins, rosti maiorul pe gânduri, o afirmaţie involuntară. Oamenii care vorbesc singuri, mai ales bătrânii, şi individul mi-a dat senzaţia că face parte din faună, pierd la un moment dat autocontrolul. Sunt atât de obişnuiţi să peroreze fără interlocutor, încât nu-şi mai dau seama că sunt auziţi, înregistraţi, că există martori.

— Ce a zis în fond? se interesă colonelul nerăbdător.

— „Mi-a luat-o altul înainte.”

19

Pe taică-său nu-l avea în peisajul amintirii, deşi Anca nu mai era chiar copil când acesta se prăpădise, în urma unei intervenţii chirurgicale. Una din puţinele fotografii rămase îl amintea aşa cum arătase probabil în realitate, un bărbat insignifiant, pe care, ca să nu-l ignori, trebuia să te controlezi, reprezentând exact ceea ce fusese: un funcţionar modest la Secţia Financiară din Caracal. Nu-ţi trebuia fantezie ca să-i intuieşti genul: mohoreală congenitală, teamă isterică să nu-şi indispună superiorii, obsesia zilei de mâine, economii şi, mai ales, ca mentalitate de viaţă „nu mă bag, nu mă amestec.”

Maică-sa i se asortase perfect. Fără să fi fost urâtă, era prototipul de femeie care se mărită greu, prin intermediul peţitorilor, după ce a colecţionat o sumă frumuşică de „vederi” infructuoase. De altfel, se căsătorise târziu, spre treizeci şi cinci de ani şi, ca toate femeile care s-au cazat anevoie, avea să păstreze toată viaţa cultul „aracului de izmană de la casa omului”.

Aşa o crescuse şi pe Anca, într-un respect umil pentru bărbat, oricât ar fi de ticălos. Profera, printre alte crezuri, principiul că o căsnicie, oricât de rea, e mai bună decât nici una, decreta fără drept de apel că, dacă o căsătorie e nefericită, vina aparținea totdeauna, dar totdeauna, numai femeii. Detesta cochetăria, machiajul, risipa şi „ultima modă”: o rochie trebuie să țină cel puțin cinci ani, după care devenea bună de piață sau pe sub palton, pantofilor practici, comozi, dar mai ales rezistenți li se preconiza o existență de decenii, o singură umbrelă era tocmai de-ajuns pentru toată viața.

Anca nu ținea la maică-sa. Îi reproşa educația rigidă, viața searbădă la care o silise, faptul că-i sigilase din copilărie uşa bucuriilor, silind-o să privească pe gaura cheii la fericirea altora. Anca nu-şi serbase niciodată ziua de naştere („Fleacuri! risipim bănuți scumpi pe mofturi!”), purtase în permanență haine cu două-trei numere mai mari, astfel încât, când îi ajungeau pe măsură, erau zdrențe, culori închise, de preferință cafeniu, care țin la curse lungi.

Acum, deşi ştia dinainte cam la ce gen de judecăți şi sfaturi trebuia să se aştepte din partea maică-sii, Anca simțea nevoia să se confeseze, să-şi comenteze nefericirea.

Se aflau în ceea ce doamna Vintilă obişnuia să numească cu suficiență odăița-salon: o canapea, două fotolii, câteva scaune şi o masă rotundă, de mijloc, aşternută cu un macrameu. Toate vechi, ponosite, fără strălucire; un interior în care nu țipa bucuria de a trăi. Pe o etajeră, câteva fotografii de familie.

Doamna Vintilă întindea o pasiență interminabilă. La un moment dat, îşi ridică ochii şi abandonă cărțile, răvăşindu-le.

— Da' cu tine ce-i? Nu pari într-ale tale. Nici aici bătu cu unghia într-un popă de pică nu-ți dă bine.

Anca oftă, agățându-se de întrebare.

— Degeaba, mamă! Nu merge deloc treaba cu Marian. Nu merge!

Bătrâna de fapt nu era bătrână, dar aşa păruse toată viața îşi țuguie buzele, devenind brusc atentă.

— Nu-i nevoie să strigi. De ce zici că nu merge?

— Nu mă iubeşte, nu are pentru mine nici cel mai elementar respect.

— Vina ta, fată, că n-ai ştiut să-l faci să te iubească şi să te respecte.

— Ah, mamă, veşnicile dumitale teorii.

— Născoceşte tu altele. Ce înseamnă că nu te iubeşte'? Te bate?

— Nu-i vorba de asta...

— Te ocăreşte? Vine beat? Banii ți-i aduce în casă? Ce mai vrei atunci? Ție ți s-a urât cu binele. Deveni brusc îngrijorată: Ori poate vrea el despărțenie?

— Nu ştiu ce vrea el, rosti Anca ostenită, dar eu m-am gândit nu o dată la divorț.

Doamna Vintilă se holbă:

— Să divorțezi?! Te-ai smintit! Crezi că vine altul să te ia? Har Domnului, cadră de frumoasă nu te-am greşit, avere să îmbrobodeşti vreun fleț n-ai, prea tânără nu mai eşti. Nu mai pomenesc de dandanaua cea veche, de mă mir, zău, cum de încă n-a răsuflat. Auziți, oameni buni! se adresă ea zidurilor, sau poate fotografiilor de pe etajeră. Leapădă boț de aur, pentru că nu-i face serenade şi n-o dezmiardă cu pana unde ştiu eu.

— Dar înțelege, mamă, urlă Anca, mă disprețuieşte, mă umileşte, la fiecare ocazie îşi bate joc de mine!

— Ce-i aia te umileşte?

— Îmi scoate mereu pe nas că-s incultă, că-s din familie de mahalagii nevoiaşi, că nu-s titrată.

Ofensată în fond, dar rămânând ferm pe poziție, maică-sa netezi cu degetele muncite fața de masă.

— Nu eşti titrată. Ştii bine cum te-am crescut: cu acul şi cu maşina de scris. Eu te-am scos la un liman. Mai încolo, trebuia să te descurci, nu să-ți salți poalele până-n cercei. Îți luai un serviciu şi terminai facultatea la fără frecvență. Da' şi el e capiu'. Ce? Când s-a însurat nu ştia pe cine ia?

Anca nu-i răspunse. Continuă, simțind nevoia să se descarce:

— În fiecare zi e cu altă muiere. Nu mai pot răsufla o clipă din cauza telefoanelor. Atâta are în cap: bulendrele iui, dar-ar focul în ele, şi curvele! Zece, o sută, o mie!

— Ai vrut bărbat chipeş.

— Nu! Să-l fi luat cu gheb, aşa-i? Da' ce, eu îs chioară?

— De când îi lumea, frumosul, cât ai întoarce capul, sare gardul la vecinică. Lasă că-i trece, mai ai şi tu răbdare câțiva ani, să ajungă la tâmplă sură.

— Ei bine, urlă, nu mai am răbdare! Îmi zici că nu-s zână şi nici prea tinerică. Când te-ai măritat dumneata erai mai bătrână decât sunt eu astăzi.

— Oi fi fost, dar nu aşa trecută. Cercetează-te în oglindă!

— Şi de ce crezi că arăt ca o babă? izbucni fiică-sa în lacrimi. De bine? De zile senine? De prea multă dragoste?

— Nu, de proastă. Ehe! Pe tine te-a răzgâiat Dumnezeu. Ia să fi muncit tu acolo, la împins vagoane, să fi avut o liotă de copii, sau să fi rămas văduvă ca mine, cu plod aninat de poale. Bagă-ți mințile în cap, vezi-ți de slujbă şi de gospodărie, că nu cunoşti cât e de amarnic traiul de una singură.

Anca îşi şterse lacrimile. Rosti cu glas înghețat:

— O să-l cunosc. Am şi început să-l cunosc.

Doamna Vintilă, izbită de subtextul tonului, o privi încordată:

— Ai băgat divorț?

— Nu. Şopti cu privirea pierdută: Am făcut altceva. Ceva îngrozitor.

20

Anton Cernat, martorul care descoperise asasinatul, se simțea prea rău pentru a putea da vreo declarație, soția inginerului încă nu-şi făcuse apariția, iar bătrâna doamnă Dragu se eschivase, rugându-l pe maior s-o mai cruțe câteva zile. În treacăt, îi sugerase să discute cu colonelul Odobescu. Îşi închipuia că i-ar putea oferi unele informații.

Colonelul locuia pe o străduță, prin spatele cinematografului Patria, într-o casă veche, aşa-zis boierească. Castanii din grădină dădeau pitoresc şi o anume atmosferă întregului ansamblu. Cris-tescu îşi zise că, privind imobilul cu ferestre înalte, à la Française, uşa de fier forjat şi zidurile năpădite de iederă, făcând abstracție de ceea ce lăsai dincolo de gardul de piatră, te puteai lesne crede în anii '20 sau '30. Nimic din evoluția oraşului nu alterase aerul de epocă al aşezării.

Odobescu îl primi în odaia lui (locuia în comun cu nişte rude), şi maiorului îi fu de-ajuns o singură privire pentru a identifica şi situa personajul. Un bon viveur care ştiuse totdeauna să ia ce e mai bun de la viață, indiferent de vicisitudinile înfruntate. Era elegant, cu un sacou dintr-o stofă moale, cadrilată, pe nuanțe de bej, coniac, zahăr ars, la care asortase un pulover pe gât cafeniu. Emana o aromă discretă de săpun (ai fi zis că acuma a ieşit de sub duş) şi lavandă fină.

— Doamna Dragu, începu maiorul, a avut amabilitatea să-mi dea telefonul şi adresa dumneavoastră.

Colonelul acuză o oarecare nedumerire.

— Curios, nu m-a avertizat.

— Firește, trece prin momente dificile. Din câte am înțeles, inginerul era copil unic.

„Nu mi-o desena dumneata pe Zoe, îşi zise colonelul. O doare, bineînțeles, dar nu se prăbuşeşte niciodată."

— Copil unic, desigur. Ce nenorocire!

— A afirmat că mi-ați putea oferi unele informații.

Odobescu îi strecură o privire rapidă, pe sub sprâncene.

„E clar! Zoe vrea să vorbesc, altfel nu-i servea ăstuia tuyau-ul. Dar cât? Şi până unde? Unde să mă opresc?"

Şovăiala bătrânului provocată de dilemă îl înşelă pe maior, crezând că doar încearcă să-şi adune gândurile.

Se uită primprejur. O încăpere clasică de ofițer superior cavalerist din alte timpuri. Câteva tablouri bune (Cristescu nu era un cunoscător, dar o intuia vag după rame şi discreția pânzelor), două statuete ecvestre din bronz, fotografii, grupuri de militari unde, pesemne, l-ai fi

identificat anevoie pe tânărul de acum patruzeci-cincizeci de ani. Pe divan era azvârlit un brocart vechi, iar pe noptieră se afla un Telefunken antebelic al cărui potențiometru înțepenise probabil pe unde scurte...

Ion Odobescu își drese glasul.

— Informații e mult spus. Mai degrabă impresii. Cred că Zoe, vreau să spun doamna Dragu, îndreptându-vă spre mine, s-a gândit la o discuție avută acum vreo patru sau cinci zile. Suntem prieteni vechi, pe Marian îl ştiu de când purta breton şi pantaloni golf. Îi împărtăşeam nişte temeri în ceea ce îl priveşte.

Cristescu îl întrebă din ochi: „adică?”

— Vedeți... Marian ducea o viață cum să spun o viață imprudentă! Îi spuneam şi maică-sii. Fiecare dintre noi avem duşmani, dar băiatul acesta reuşea să-şi atragă mereu noi inimiciții.

— Încercați un portret, sugeră maiorul. Mă interesează punctul dumneavoastră de vedere.

— Portretul! râse încetişor Odobescu. Mi-e destul de dificil să reconstitui relieful, geografia caracterului lui. Nu se lăsa pătruns. nu era un campion al confierilor. Avea un charme incontestabil, irezistibil, fiind în acelaşi timp un dur. Dur ca un gangster.

Se opri brusc.

— Nu vă jenați de cuvinte, domnule colonel, surâse Cristescu, intuindu-i scrupulele. Discuția aceasta este strict confidențială. Nu mă puteți ajuta decât rămânând în limitele strictei sincerități.

— Da, înțeleg. Când interesele i-o dictau, era neîndurător feroce aş zice. Asemenea oameni, dacă ştiu să se ferească bine, ajung de obicei extrem de departe. Marian a clacat. N-a văzut de unde porneşte glonțul.

Cristescu ceru permisiunea să fumeze, şi Odobescu îi împinse scrumiera.

— V-aş fi recunoscător dacă mi-ați prezenta unele pilde de... ferocitate. Dar, înainte de aceasta, aş vrea să epuizăm o altă problemă. Soția victimei, Anca Dragu, pare deocamdată exclusă din cauză. N-a fost

în Bucureşti. Mă refer la ziua crimei. De altfel, încă nu s-a întors. M-am interesat la serviciu, în sfârşit, am luat toate informațiile cuvenite. Există însă o casetă unde proferează amenințări clare...

Maiorul îi explică în câteva cuvinte despre ce era vorba, iar Odobescu începu să râdă cu amărăciune.

— Asta seamănă cu o sentință de condamnare pe care ți-o semnezi singur. Biata fată. Uite că o dată a avut totuşi şansă.

— Vă solicit o simplă opinie, care desigur nu vă angajează cu nimic. Vi-o imaginați în ipostaza de asasină a propriului ei soț?

— Nu, sincer nu. E o ființă slabă. Căsătoria asta a fost o greşeală de la început.

— De ce?

— Domnule maior, eu sunt un om bătrân şi am rămas la mentalitatea epocii mele. Poate mă înşel, deşi în forul meu intim sunt încredințat că nu greşesc şi că teoria mea va rămâne valabilă totdeauna, indiferent de meridian, ev sau orânduire socială: oamenii nu trebuie să se amestece între ei.

— Nu cred că v-am înțeles foarte bine.

Odobescu se lăsă pe spatele fotoliului şi îşi încrucişă degetele peste pântecele supt.

— Una dintre condițiile pentru ca o căsnicie să izbutească este ca cei doi parteneri să provină din acelaşi mediu. Asta contează chiar mai mult decât dragostea. Nivelul social al celor doi trebuie să fie acelaşi, căci în căsătorie nu funcționează principiul vaselor comunicante. Foarte puțini izbutesc şi aceasta-i valabil şi pentru bărbați, şi pentru femei să-şi depăşească tarele, limitele propriei clase, să zicem. Iar când prima fierbințeală se domoleşte, păcatele țâşnesc ca nişte fântâni arteziene, vreau să zic devin vizibile, stridente, enervante în ochii celui aflat din start pe o treaptă superioară. Anca era o fată modestă... Avea nevoie de un alt fel de soț. Zâmbi: Mi-aduc aminte. Se aflau la începutul căsniciei, Marian era la serviciu. Anca făcea curățenie de Paşti. Enervată de aspectul icoanelor, înnegrite de ani, de veacuri aş zice, le-a frecat cu Alba menaj. Şansa a fost că n-a avut timp să deterioreze

prea multe. Vă dați seama cum a reacționat Marian. În asemenea situații trimiterile la originea modestă sunt inevitabile. Şi aceasta face parte din gafele mari. Existau celelalte, mici, dar care irită prin multitudine şi frecvență; mâncatul necivilizat, economiile dezgustătoare (lenjerie neîngrijită, ca şi ținuta de casă „nu se vede”!), confidențele făcute servitoarelor în pragul bucătăriei.

— Mulțumesc. Cred că încep să reconstitui peisajul conjugal al soților Dragu. Referiți-vă acum la ceilalți eventuali vrăjmaşi.

— Nu ştiu ce să vă spun, în afară de impresii şi generalități. Se pare, cred că a făcut negocieri mult prea... avantajoase.

— În termeni mai puțin indulgenți asta ar putea însemna speculă? Escrocherii? Amândouă?

Bătrânul, deşi el însuşi se referise la escrocherii în discuția cu Zoe Dragu, păru speriat de calificare.

— A, nu. Cred că e exagerat, ştiți, oamenii când sunt în pierdere. În sfârşit. De fapt, pe mine lucrurile acestea m-au interesat foarte puțin. Colportările, viața altora mi-au fost totdeauna indiferente. Cum spun americanii, nu m-am născut cu ochiul şi urechea în formă de gaura cheii.

— Şi totuşi, insistă Cristescu, dețineți unele informații, chiar dacă vagi.

— Doar ce-am auzit întâmplător. Oamenii cu care a tranzacționat Marian fac parte din... lumea noastră, unde am rămas foarte puțini. Poți vedea câți, cu ocazia înmormântărilor.

— Perfect. Câteva nume!

Colonelul surâse încurcat:

— Cu certitudine vă pot oferi unul singur. Asta însă nu înseamnă că aş suspecta persoana respectivă de crimă.

— Nu înseamnă deloc, îl asigură Cristescu.

— Da... hm... da... Nu ştiu în ce măsură ar avea dreptate, dar doctorul Alfred Mircescu s-a considerat totdeauna jefuit, spoliat de Marian. Tranzacțiile era vorba parcă de mai multe obiecte au fost încheiate de maică-sa, în vreme ce Mircescu executa o pedeapsă.

— Altcineva?

— Nu pot numi pe nimeni precis. Mircescu cred că v-ar putea da relații mai multe.

Brusc, Cristescu păru fulgerat de un gând neașteptat. Își roti semnificativ ochii prin interiorul unde mai existau vestigii de prețioasă bunăstare.

— Dragu a avut afaceri și cu dumneavoastră?

Colonelul începu să râdă cu poftă:

— Ce idee! Nu, domnule maior. Pe mine m-au spoliat naționalizarea și Talciocul.

21

Doamna Laura Mircescu își sorbea tacticos cacaoa cu lapte. Deși proteza o deranja puțin „trebuie chemat tehnicianul” , nu muia bucățelele de cozonac în ceașcă, conținutul părându-i-se după aceea orribil. Esteticul fusese crezul dintotdeauna al bătrânei și îl cultivase în toate sensurile și clipă de clipă. Chiar azi, ostenită de ani și fără slujnică, trăia în condițiile celor mai rafinate norme de civilizație. Față de masă impecabilă brodată cândva la Robescu (galbenă pai la ceai, albă la dejun și cină), tacâmuri de argint, cești, servicii de porțelan etc. Nu lipsea niciodată o floare grațioasă una singură! într-un pahar de cristal zvelt, la fel de grațios.

Se ridică greoaie de la masă, fără s-o strângă. Avea s-o facă Alfred, care în general îndeplinea micile oficii gospodărești și efectua cumpărăturile. În baie, clăti proteza, își fardă din nou buzele, se cercetă lung, din toate părțile, cu aceeași privire de acum cincizeci de ani și păru mulțumită.

Se întoarse în odaia de zi și, ca de obicei, se așeză în balansoar. Ochelarii și ziarul se aflau la îndemână, pe o măsuță turcească. Alături îl auzea pe Alfred meșterind ceva. Zgomot de instrumente ce presupun în general „artizanaturi” de finețe. Adora să repare ceasuri sau

să „comită” din te miri ce sârmuliţe subţiri, fâşii de aramă, anouri de sticlă etc. tot felul de podoabe pe care le plasa la Fondul Plastic.

„Veşnic bricolează câte ceva!”

Faptul o enerva fără să ştie anume de ce. Nici măcar nu încerca. În realitate, tot ce făcea Alfred o enerva.

Căscă discret şi deschise jurnalul la pagina a patra. Bineînţeles, n-o interesau realizările colectivului de oameni ai muncii de la uzinele „Steagul roşu”, nici articolul doctorului cutare de la spitalul X (numai când citea „spital”, bătea în lemn; îl avea în oroare şi nu fusese în viaţa ei internată, nici măcar când îl născuse pe fiu-său), care recomanda în termeni semănând a poruncă un regim alimentar ştiinţific, bazat pe zarzavaturi şi peşte oceanic.

„Ce de aberaţii pot susţine ces gens! Toată viaţa mea am fost carnivoră şi, slavă Domnului, nu mi-au lipsit vitaminele. Sau n-am aflat-o până acum şi nici nu ţin s-o mai aflu.”

În general, citea întreaga pagină a Micii Publicităţi, dar începea cu rubrica „Decese”.

Regreta că întâlneşte din ce în ce mai rar nume cunoscute. Nu dorea răul nimănui, doar că faptul în sine o făcea să-şi simtă şi mai concret singurătatea. „Dacă nici în jurnal nu mai întâlneşti cunoştinţe, înseamnă că eşti cu adevărat foarte bătrân.”

— Egztraordinar! exclamă stupefiată, pronunţând ca de obicei în loc de x, gz. Alfred!!

Medicul se ivi în prag cu un cleştişor minuscul, ca o jucărie, în mână. Maică-sa bătu cu unghia lăcuită roşu aprins, atât de lungă, încât se încovoiase, în pagina gazetei.

— Ai văzut faire-part-ul lui Dragu? Înmormântarea e mâine.

Mircescu încercă să fie spiritual:

— Ce te surprinde? E normal să-l îngroape.

— Nu face pe imbecilul! Vasăzică a murit! „Moarte tragică”, aşa scrie.

— Bineînţeles, moartea ca urmare a unui asasinat nu poate fi veselă.

Râdea galben, şi dinţii frumoşi, foarte albi, sclipeau sinistru pe obrazul tern. Stătea rezemat de uşă într-un picior şi, din cauza poziţi-

ei, şoldurile păreau asimetrice. Doamna Mircescu lăsă gazeta în poală şi îşi scoase ochelarii. Îl fixă cu o privire în care se amestecau de toate: curiozitate, stupoare, atenție concentrată, revelația încercată dinaintea unui ins despre care-ți închipui că-l cunoşti pe degete, pentru ca după aceea să comită un gest care te face KO.

— Va să zică.

— M-am ținut de cuvânt, mamă. Aşa cum sunt eu moale, fără vână, moluscă din familia Mirceştilor.

— Adică.

— Da, l-am omorât.

Bătrâna ceru un păhăruț cât o coajă de nucă cu liqueur. Nu bea, nu băuse în ultimii ani, dar acum simțea nevoia. Fiu-său râse:

— Vrei un întăritor sau sărbătoreşti evenimentul?

— Nu-mi vine să cred.

— Doar scrie negru pe alb.

Doamna Mircescu îşi muie buzele în păhăruț.

— Dovedeşte-mi.

— Ce să-ți dovedesc? Ți-am spus că-l voi lichida sâmbătă, şi sâmbătă a clacat. Ce mai vrei?

— Dovada concretă. Te cunosc prea bine, fiule, ca să ştiu de ce eşti în stare...

Agasat, Mircescu îi întoarse spatele, îndreptându-se spre odaia lui. Se întoarse după câteva secunde cu sacoşa de voiaj şi-i trase cu gesturi nervoase fermoarul. Scoase un tablou mic, în culori vii.

— Picasso! Il recunoşti?

Laura Mircescu întinse gâtul să vadă mai bine. Fiu-său aruncă pânza pe divan şi continuă:

— Uite cristelnița, uite icoana, uite-l pe Lautrec! E OK?

Bătrâna se lăsă pe spatele balansoarului. Dădu doar din cap şi începu să se legene.

22

Îmi pare bine că vă văd sănătos!

Cristescu arborase un aer festiv: „Trăiască 1 Mai!” Anton Cernat, abia călcând, intră primul în odaie.

— Eh! Sănătos pe dracu'! Mulțumitor, dacă ne gândim că la vârsta mea eşti atât de aproape de Dumnezeu, încât poți să dai mâna cu el.

Deşi ger cumplit (instalația de gaz încă nu se reparase, iar bătrânul era atât de înfofolit, încât părea un garderob de haine), Cristescu ar fi deschis fără şovăială fereastra. Acelaşi aer fetid pe care-l întâlnise în absolut, dar absolut toate casele de bătrâni: urină, aşternut neprimenit, sudoare stătută (de la veşmintele de vară nedate la curățat ani de zile) şi valeriană.

„Ce-i cu ei, domnule? Îşi pierd mirosul? Nu le mai pasă? Trebuie să fiu atent să nu uit peste vreo zece-cincisprezece ani de chestia asta. Adulmec sau nu aromele infecte, să aerisesc în orice caz.”

— Domnule Cernat, am venit la dumneavoastră pentru un plus de informații. Felul în care ați descoperit cadavrul l-am stabilit rândul trecut. Mă interesează în ce raporturi vă aflați cu inginerul Dragu. În general, relațiile dintre persoanele care locuiesc la comun sunt extreme: fie excelente, fie infernale.

Bătrânul trupeş, puternic, îşi îndreptă asupra lui ochii negri, cu tăietură frumoasă, dar cam prea apropiați de rădăcina nasului.

— Pe mine treceți-mă liniştit în categoria a doua.

— Cum se face atunci că aveți cheia de la uşa care dă în bucătăria familiei Dragu?

Anton Cernat îşi puse palmele pe genunchi. Unul dintre ei, cel suferind, era mai gros, ocrotit pesemne cu un bandaj de nădejde: o bucată de flanea sau o spinare de iepure.

— E foarte simplu, domnul meu. Odată, acest apartament mi-a aparținut în întregime. Când l-am cedat, retrăgându-mă în odaia aceasta, am păstrat accesul la bucătărie.

— Înțeleg... Probabil chiria devenise incomodă.

— Nici un fel de chirie! Am fost proprietar.

— Când ați efectuat vânzarea?

Din nou Cernat rânji.

— N-a existat nici o vânzare. Do-na-ți-u-ne, dragul meu. Sunteți jurist, cunoaşteți instituția.

— Ce v-a determinat să comiteți asemenea liberalitate?

— Tembelismul nevesti-mii aflată la menopauză cred că ajunse în faza asta toate ar trebui internate în case de sănătate şi imbecilitatea subsemnatului.

Tăcu şi începu să respire greu. Cristescu îi înregistră tremurul buzelor, neliniştea întregului chip, freamătul degetelor.

— Dragu, reluă bătrânul, victima cum îi spuneți dumneavoastră, dar termenul e impropriu.

— Ce propuneți în schimb? surâse blând Cristescu.

— Canalia! Călăul altora! Deci canalia e finul nostru. Tot o idee strălucită a cretinei de-acolo! Arătă cu degetul gros, peste umăr, fotografia Elvirei plină de praf. Dacă doresc din suflet să existe şi lumea cealaltă, este pentru că tânjesc s-o iau la pumni.

Maiorul privi chipul fad din fotografie. Părea o ființă blajină, neînsemnată, despre care nu puteai spune nimic. Avea doar expresia aceea de infinită tristețe, caracteristică în general femeilor cu chip de pasăre, exceptând, desigur, figurile vultureşti.

Brusc, încercă dinaintea bătrânului o senzație de neplăcere. Totdeauna îl crispaseră expresiile dure, violențele de limbaj şi cu atât mai odioase i se păreau când acestea erau emise la adresa partenerului de viață. Mai ales călătorit dintre cei vii.

Har Domnului, nici relațiile lui cu nevastă-sa nu constituiau un model pentru tinerii căsătoriți. De douăzeci de ani, Corina îl agasa cu perseverență, avea obtuzități, meschinării şi încăpățâna-rea a zece catâri talentați. Nu-şi permisese niciodată însă cea mai modestă ireverență, n-o judecase în fața altora.

— Singurul nostru copil a murit la doi ani. Era anemic, rahitic, astmatic, hidrocefalic şi cu încă vreo cinci chestii din astea în ic. Normal, prunc făcut la patruzeci şi cinci de ani! Pe urmă. cum n-o chema Abraham, să plodească la nouă sute de ani, a rămas cu oful după odraslă. A făcut o pasiune pentru canalia asta şi... restul vi l-am povestit.

— Adică l-ați botezat.

— După care au urmat sacrificiile lanț. Tot ce ne prisosea, ba chiar şi din cealaltă felie, era de drept alocat lui Marienuş. Bicicletă, ceas cu Mickey-Mouse ştiți, brațele maimuțoiului reprezentau acele aparat foto. Vine ziua băiatului, să-i dăm un CEC de trei mii. E Crăciun, n-are costum bun... Vacanța mare! A promovat fără nici o corigență etc.

— Bun, îl întrerupse maiorul, pe care inventarul de sacrificii al bătrânului nu-l mai interesa, de vreme ce prinsese ideea. Cum se face însă că dumneavoastră, care păreți un bărbat plin de personalitate nu vă văd lesne de îmbrobodit, ba chiar deloc, ați acceptat această servitute?

Anton Cernat, vânăt de mânie, îşi dădu un pumn zdravăn în cap.

— Țeastă de bou! De câte ori mă bărbieresc, scuip oglinda, adică mă scuip pe mine.

— Am înțeles.

— Sunt curios, rosti trăgându-şi sufletul, cum o da ochii cu Elviruța. Cred că s-au şi întâlnit. Acolo, rânji sinistru, nu-l aştepți două ceasuri în frig pe 31. Sunt curios dacă o să-i povestească cum a vrut să mă dea afară din casă, cum.

Mai mult înecându-se. Anton Cernat epuiză dinaintea maiorului, fără economie de amănunte, lista ingratitudinilor lui Dragu.

Cristescu clătină din cap cu amărăciune:

— Da. Fraza pe care ați scăpat-o deunăzi capătă sens.

Bătrânul se holbă:

— Care frază?

— „Mi-a luat-o altul înainte.”

— Şi pe ăla îmi vine să-l strâng de gât! Mi-a răpit singura bucurie pentru care mai trăiam. Singurul țel!

Se ridică pe cât îi îngăduia piciorul bolnav de repede şi scoase de sub pat o secure de bucătărie.

— Uite, domnule! Cu asta voiam să-i sfărâm divla! O şi pregătisem.

Maiorul simți că i se taie răsuflarea. Rămase cu ochii pe lama ascuțită. Avea urme de sânge.

23

Luni dimineața, Olga Gabrelotti dădu telefon la serviciu, anunțând că este bolnavă. Rămase toată ziua în pat, în cămaşă de noapte, nespălată, cu părul răvăşit. De trei zile se îndopa cu tranchilizante acum era literalmente drogată şi cu vodcă. Din când în când, se târa ciocnindu-se de mobile până la baie, să-şi ude compresa de pe frunte. Nu se uitase nici măcar o dată în oglindă, ceea ce probabil nu i se mai întâmplase de la trei ani. Simțea că-i pocnesc tâmplele de durere şi organismul refuza cu perversitate să se anestezieze. Se amețise în sensul că zbura, trupul îşi pierduse materialitatea, casa plutea pe valuri vrăjmaşe, o chinuia greața, dar era lucidă, nu izbutea să adoarmă, să uite.

Spre seară, între două partide de canastă, o vizită mătuşă-sa. Îşi dădu drumul în fotoliu, fără să-şi scoată blana.

Olga îi reproşă cu glas stins:

— De ce-ai aprins lumina?

— N-am venit să facem spiritism. Şi vreau să văd cum arăți. Îngrozitor! Ce-i cu tine?

— Mă doare capul. Lasă-mă...

— Nici n-am venit să stau. Am pietre la Dina. Dar dacă ai nevoie de mine.

O spusese moale, afirmație de convenință, aşa cum mai avea în poşetă câteva zeci de fraze pe gen, adaptabile la o situație sau alta.

— N-am nevoie de nimeni, o repezi Olga.

Era ceea ce dorea să afle şi Sofia Macarie, dar, bineînțeles, comunicat pe alt ton. Era adepta teoriei că se poate spune absolut orice, dar în termeni civilizați şi cu zâmbetul pe buze.

— Am înțeles, nu fac parte dintre persoanele cărora trebuie să le dai brânci ca să găsească uşa. Pentru liniştea mea însă, lămureşte-mi o chestiune. Ce-i cu faire-part-ul lui Dragu? Când l-am citit, am simțit un cuțit în inimă.

— Şi? Ce vrei de la mine?

— Spune-mi doar că n-ai făcut-o tu şi plec imediat.

— Ai să pleci oricum. Moaie-mi compresa asta...

— Te rog, fetițo! Atât! Da sau nu.

Pentru o femeie care avusese toată viața nervi excepționali, nu fusese mai sentimentală decât o piele de rinocer şi nimeni n-o văzuse vreodată plângând, tonul rugător, privirea sincer îngrijorată impresionau. Mângâie timid umărul nepoată-sii.

— Spune, draga mea.

Olga îşi ascunse fața în îndoitura brațului.

— Du-te. Nu pot să-ți spun.

24

„O față drăgălaşă, dar prea de timpuriu ofilită. Nu-mi place privirea. Fixă şi întoarsă cumva înăuntru. Stau şi mă întreb dacă mă vede."

Maiorul Cristescu îi prezentase condoleanțele de rigoare şi se aşezase pe un scaun florentin cu spătarul sculptat, teribil de incomod.

„Sunt de acord, domnule, cu bunul gust, cu fantezia, iubesc şi eu frumosul, dar esteticul lipsit de rațiune e o aberație. Ce-i cu spătarul ăsta? Dacă te rezemi de el, îți fracturezi coloana. Prefer dracului un fotelaş de opt sute pe care-l iei în rate de la Căminul."

Anca, toată în negru, îşi descleştă buzele. Întrebă cu o voce răguşită specifică, parcă n-ar fi vorbit de mult:

— Ce vreți să ştiți?

— Mda, dată fiind situația în care vă aflați, mă voi rezuma doar la câteva întrebări. Când ați plecat din Bucureşti?

Anca îşi duse degetele subțiri la frunte, făcând un efort să-şi amintească.

— Sâmbătă dimineața cu trenul de şase şi cinci... Adăugă: Cred că mai am biletul în poşetă.

Maiorul îşi coborî iute privirea. Ascultase de prea multe ori caseta cu înregistrarea Ancăi, pentru a nu-şi aminti fiecare cuvânt. „Când ajungi la destinație, de obicei arunci biletul. Chiar în gară sau înainte de a începe să despachetezi. Ciudat.”

— Ce făcea soțul dumneavoastră, când ați părăsit locuința?

— Dormea.

— Deci nu v-ați luat rămas bun.

— Suntem căsătoriți de nouă ani.

— Şi?

— Îmi închipui, nu ştiu... Cred că anumite gesturi se fac doar la început.

— Toate cele trei zile cât ați lipsit le-ați petrecut exclusiv în Caracal?

— Unde era să mă duc? În fond, m-am dus special pentru mama. N-o văzusem de astă-vară.

— Pare ciudat.

— Ce anume?

— De obicei, în asemenea „deplasări”, soții pleacă împreună.

— Acum am reuşit să-mi iau restanța de concediu.

Maiorul o cercetă atent. Femeia părea sinceră, dar avea rezerve.

— Risc o întrebare nedelicată, doamnă. V-ați iubit soțul?

— Mai mult decât pe mine însămi.

— Răspundea în aceeaşi măsură?

Anca reflectă. Răspunse cu privirea plecată:

— M-a iubit în felul lui.

— Există mai multe feluri de a iubi?

— Cândva îmi închipuiam că nu...

— Ce anume v-a nemulțumit în comportarea lui?

— N-nimic.

— Minți! urlă dintr-o dată un glas din bucătărie, făcându-i pe amândoi să tresară.

Anton Cernat, în pijama şi halal de casă, descheiat, năvăli în încăpere.

— De ce minți? Toată ziua vă certați! Ți-a scos sufletul cu grandomania, cu canalismele, cu tufele lui! Bestia! Bine că a crăpat!

Perplex întâi, maiorul Cristescu izbuti să-şi revină:

— Domnule Cernat! Vă rog nu e momentul.

— Dar când?! Lasă-mă, dom'le, să vorbesc, să-ți spui eu cine a fost personajul, că asta-i bleagă şi stă cu nasul în buric!

Anca, ruşinată, poate pentru a-şi ascunde lacrimile, îşi acoperi fața cu mâinile.

— Aud totul! Fără să vreau aud! urmă înfierbântat bătrânul.

Din pricina debitului precipitai, neîngăduindu-şi de teama de a nu fi întrerupt să-şi tragă respirația sau să-şi înghită saliva, pulveriza ca o stropitoare.

— Nu zic, îşi mai înşală omul nevasta, dar s-o pui madamă de tractir, să-ți patroneze aventurile, s-o trimiți de-acasă sau s-o pui să-ți fixeze rendez-vous-urile?! Ai mai auzit dumneata, domnule, că eşti miliţian, de asemenea bestie obscenă? Olga, Florina, Mioara, Doina, Cici! Astea aşa, pe care le țin eu minte!

Cristescu interveni hotărât:

— Domnule Cernat, pot să vă solicit privilegiul de a ne lăsa singuri?

Bătrânul îi azvârli o căutătură nimicitoare. Rămase o clipă în cumpănă şi, brusc, îi întoarse spatele. Se auzi târşâitul piciorului bolnav, apoi uşa de la odaia lui trântită cu furie.

Anca îşi luă mâinile de pe față. Le lăsă în poale, cu palmele în sus. Impresia de abandon era copleşitoare.

— Ştiu că vă vine greu, spuse încet maiorul, dar treceți peste incident. Bătrânii îşi pierd lesne controlul, iar vârsta exagerează, dă amploare până şi unor incidente mărunte.

„Minți, Cristescule! Ştii bine că tinerii sunt cei care amplifică. Tocmai datorită lipsei de experiență, evenimentele iau proporții colosale. De aceea în rândul populației juvenile se întâlnesc cel mai frecvent sinuciderile. Vârstnicii au văzut multe, puține drame îi mai iau prin surprindere. Dar ce naiba să-i spui amărâtei ăsteia?”

— Nu exagerează, şopti Anca. Aşa a fost. Poate v-aş fi ascuns-o, dar eram sigură că a vorbit. Şi probabil nu numai el.

Deşi cunoştea amănuntul, maiorul încă nu-şi consumase surpriza. Nu întâlnise şi nu auzise niciodată despre un caz similar. A, cunoscuse desigur cupluri care, deşi locuiau în acelaşi apartament, trăiau despărțite de mult în fapt. De conivență că anumite considerente de ordin social sau material, ori ambele, îi împiedicau să oficializeze în cadrul unui divorț separația, continuau să coexiste, vecini amabili, care se menajau reciproc. Avea, desigur, fiecare legătura lui, dar, dintr-un elementar bun simț, „terții” nu erau aduşi acasă, nu se baladau în maiou sau furou la baie ori bucătărie sub ochii soțului legitim.

— Cum de-ați îngăduit această situație?

Femeia îi azvârli o privire din depărtări. Arătă cu mâna spre pereți:

— Sper că vă dați seama că nu pentru boarfele astea! L-am iubit, îl mai iubesc încă.

— Sunteți o construcție specială. Asemenea împrejurări înveninează, generează o ură indestructibilă, iar soțul inocent devine vindicativ.

— De ce nu spuneți cuvintelor pe nume? Adică din pricina umilințelor şi a ofenselor aş fi putut să-l omor. Dacă mă suspectați, spuneți-mi-o!

„Ia te uită! gândi Cristescu. Toți afirmau că-i o micuță mahalagioaică prostuță, genul în loc de unt, pui margarină, revine mai ieftin. Lângă frigider, în bucătărie, atârnă vreo cinci-şase şorțulețe. Se pare că nu-i chiar aşa”.

— Ați auzit probabil că, în materie de crimă, surâse cu amabilitate maiorul, suspectat din principiu, aprioric, este în primul rând soțul înşelat. Urmează amanții etc. Mie întâmplător nu-mi plac teoriile

fixe şi mă abat adesea de la regulă. Întâmplarea face însă că, în legătură cu dumneavoastră, a intervenit un amănunt ieşit din comun.

— Care?

— Din neatenție v-ați înregistrat la magnetofon, probabil într-un moment de slăbiciune. Vorbeați singură... Din textul respectiv, câteva fraze, decizia dumneavoastră de a vă ucide soțul este categorică. Ziua hotărâtă este sâmbătă. Cel puțin bizar, Dragu moare sâmbătă.

Anca, palidă, îşi înfipse unghiile în palme.

— Pot să aud şi eu banda?

— Se află în biroul meu, dar o puteți audia oricând.

Femeia păru să se prăbuşească în ea însăşi. Se făcuse mică, un mototol de cârpe negre şi piele.

— La furie se spun multe. Probabil că sufeream îngrozitor. În ultima vreme se purta cu adevărat odios. Nu l-am omorât eu.

— Vreau din suflet să vă cred. A mai intervenit însă o situație neclară. Ați afirmat că ați părăsit Bucureştiul cu trenul de şase şi cinci minute.

Anca îngână:

— Da...

— Nu-i tocmai exact. În realitate, ați luat trenul de 9,40. Avem declarația domnişoarei de la bufetul gării, care vă cunoaşte ține tonetă afară, pe peron şi a mamei dumneavoastră, care afirmă că ați sosit la prânz.

Anca, înghețată, îl privea ca o fiară încolțită. Maiorul îşi simți inima năpădită de milă şi se ridică.

— Vă mulțumesc că m-ați primit. Nu vreau să vă mai rețin.

25

Melania Lupu se trezi extrem de bine dispusă. Se întinse în aşternut cu pumnii strânşi deasupra capului, aşa cum se obişnuise încă din copilărie şi, înainte de a deschide ochii, ciripi:

— Bună dimineața, Mirciulică! Cum e afară? Mă auzi, Somnorilă?

Motanul, aşezat în pălăria bătrânei, abandonată pe canapea, o privea mut cu un singur ochi fix şi verde.

— Dragul meu, făcu Melania, căutându-şi papucii cu pompon, a saluta e o politeţe, a răspunde e o obligaţie. Şi am considerat totdeauna că, mai ales dimineaţa, oamenii trebuie să fie extrem de amabili. Asta ne asigură tuturor o zi bună.

Zbură spre baie şi, în curând, Mirciulică auzi jetul puternic al duşului. Melania se întoarse după un sfert de oră vioaie, încălzită, ungându-şi mâinile cu cremă Gerovital.

— Nu pentru că ai crede că palmele tale vor redeveni fragede ca ale unei tinere gheişe, ci de dragul flaconaşului atât de drăgălaş.

După micul dejun mereu acelaşi: cafea cu frişcă şi cozonac ea, motanul o ceaşcă de lapte cu un degetar de rom, căci bărbaţii simt nevoia de un întăritor, mai ales iarna începu să se îmbrace. Era cald, plăcut, iar micul pom de Crăciun îl cumpăra totdeauna cu două săptămâni înainte, pentru a se bucura cât mai mult de el însufleţea încăperea, dându-i un aer festiv. De altfel întregul interior era vesel, mobilat graţios (bătrâna detesta mobila greoaie, avea în oroare stilul florentin sau veneţian, „nu-mi place să trăiesc într-o biserică"), iar florile, măcar una singură, nu lipseau niciodată de pe toaletă.

Făcuse pomul pe data de zece, cu Mirciulică, spre înserat, regretând că maiorul Cristescu, ocupat, nu se poate desfăta împreună cu ei.

— Ştii, dragul meu, afumase căutând din ochi unde să agaţe un îngeraş dolofan cu aripi azurii cum se purtau acum şaizeci de ani (majoritatea jucăriilor aveau aceeaşi vârstă, astfel că pomul era extrem de original şi fermeca reiterând peisaje, ani, oameni şi bucurii vechi), ştii, presimt că prietenul nostru nu e tocmai fericit.

În miorlăitul motanului i se păru că desluşeşte o întrebare.

— Cum care prieten? Domnul maior Cristescu. Bineînţeles că eu sunt prea bine crescută ca să-l descos, iar el prea bine crescut ca să mi se confieze, dar pun rămăşag că, în zori, când se trezeşte, dă ochi de un spate întors şi un cap plouat cu bigudiuri. Nu aude „bună-

dimineața, motănel, ci ai grijă să nu uiți de hârtie igienică, de cinci zile îți spun”.

După trei sferturi de oră, Melania se simțea cu desăvârşire în formă. Se fardase uşor şi îmbrăcase o rochie angorată de un cenuşiu foarte deschis. Mărgelele de cristal bleu făceau să-i scânteieze ochii.

Avu impresia că motanul o fixează neliniştit şi îl luă în braţe.

— Nu lipsesc mult, dragul meu... Ştii, mi-a căşunat ieri un chef. N-am văzut-o de un car de vreme pe biata Laura Mircescu. Cum care Laura? Adică ai dreptate, n-ai de unde s-o cunoşti, eşti prea tânăr. A fost bună prietenă cu maman şi chiar cu bunica. Fireşte, era mai mică decât ele. Stă în Vatra Luminoasă.

Începu să râdă încetişor:

— Mi-a venit acum o idee năstruşnică. Nu ştiu dacă ai băgat de seamă, dar românii, când îți vorbesc despre o persoană necunoscută, obligatoriu precizează cu lux de amănunte cartierul, strada unde locuiesc. De ce oare? Dar la asta o să ne gândim altădată.

Îşi trase pe mâneci trois-quart-ul de astrahan gris (vânduse în toamnă un tablou mic de un maestru olandez din secolul al XVI-lea, la care nu ținuse niciodată), apoi se privi ultima oară în oglindă. Ca totdeauna când se simțea mulțumită, îşi sărută propria imagine şi tot de la ea îşi luă rămas-bun, fluturându-şi grațios degetele.

— La revedere, draga mea, şi succes!

Supărat că e lăsat singur, Mirciulică se prefăcu că doarme.

— Arăți bine, mormăi cu ciudă parcă Laura Mircescu. Eşti şic, distinsă, chiar bătrână ai charme. Ce-ai adus acolo?

— Mi-am amintit că-ți plac şarlotele şi am trecut pe la cofetăria Athénée Palace, unde nu lipsesc niciodată. Cred că sunt proaspete.

Laura Mircescu începu să râdă:

— Ai rămas aceeaşi. Amabilă şi mincinoasă. Mi-au plăcut pe dracul! N-am suferit în viața mea piftia aia dulce. Mă dădeam în vânt după bomboane crocante, halviță, nucile vieneze şi pralinele cu migdale de la Riegler. Te-ai gândit însă la dinții mei. Ia loc!

Melania se aşeză pe primul scaun la îndemână, însă ceva mai departe de doamna Mircescu. Ii mirosea din gură.

— Şi acum ce-mi stai ca-n gară? Scoate-ți blana, lasă poşeta.

Mélania Lupu se dezbrăcă.

— Eşti prost dispusă, Laura?

— Ludovic al XIV-lea deşi era un imbecil, geniul îl avea în izmene şi asta până a cunoscut-o pe scorpia aia de Maintenon, spunea o vorbă. Mi se pare la Villeroy: „La vârsta noastră nu mai eşti fericit."

Melania Lupu o privi pe sub sprâncene:

„Norocul tău, Melanie, este că n-ai fost prea frumoasă şi, în consecință, ai reuşit să te bucuri la fiecare vârstă de orice se întâm-pla fermecător în jurul tău. Laura care narcotiza, dar se şi simțea narcotizată de propriul succes, după ce a îmbătrânit, n-a mai putut gusta nimic. Totul devenise neinteresant, serbăd ca un sirop cald după o şampanie bine frapată..."

Declară apoi cu naturalețe:

— Ba eu mă simt extrem de fericită.

„Cât eşti de zurlie, comentă în gând bătrâna, nu-i de mirare."

— Cum de ți-amintişi de mine?

— Am visat-o pe maman. Eraţi bune prietene...

— Vrei să spui cu bunică-ta. Maică-ta a fost searbădă ca o duminică de toamnă ploioasă, ca o seară când n-ai ce face şi nu sună nici măcar telefonul.

Melania, în fond de aceeaşi părere, emise un ah! de convenienţă. La urma urmelor, răposata admițând că ar fi fost pe recepție, nu afla vreo noutate. Laura, slobodă la gură, îi comunicase Victorinei mama Melaniei părerea ei în față. Evitând totuşi din rest de pietate filială alt fluviu de adjective, schimbă vorba:

— Ce mai face dragul de Alfred?

— Ce-a făcut toată viața, replică scurt Laura. Fabrică mărțişoare de Obor şi vise.

— Nu l-am văzut de mult... Mi-ar fi făcut plăcere să-l întâlnesc.

— Am să-i comunic şi o să se simtă încântat.

— Sunt convinsă, declară Melania ridicându-se. Noi doi am fost totdeauna buni prieteni. Pe el şi pe Sandi i-am îndrăgit cel mai mult.

— Care Sandi? se holbă doamna Mircescu.

— Băiatul Ralucăi. Ce, ai uitat-o?

— A, nebuna aia? Mai trăieşte?

Melania păru ofensată:

— A împlinit şaptezeci de ani.

— Şi eu optzeci şi cinci. Asta nu înseamnă nimic.

Se auzi soneria de la uşă. Laura Mircescu îşi pipăi peruca, se uită în oglinda aflată la îndemână şi arătă cu bărbia spre intrare.

— Vezi tu cine e.

Bătrâna auzi uşa deschizându-se, apoi exclamaţia Melaniei:

— Doamne! Ce plăcere! Domnul maior Cristescu!

26

„Nu, îşi zise maiorul privind uşa care se închidea în urma Melaniei. E o simplă întâmplare. S-a liniştit, are totuşi o vârstă, suntem prieteni. Sunt convins că nu-i implicată în porcăria asta."

Îngrijorarea însă îl stăpânea. Niciodată nu puteai şti ce e în capul Melaniei, ce idei fistichii o bântuie, viaţa ei necunoscând reţete fixe, cu excepţia celor de politeţe. Încercă să se calmeze, spunându-şi că prezenţa Melaniei în anumite dosare arc o explicaţie ştiinţifică.

Ultimele anchete şi aici într-adevăr intervenea coincidenţa se desfăşuraseră într-o anume lume, astăzi pe cale de dispariţie. Şi soţii Miga din istoria fecioarei de aur, şi bătrânul Grigore Popa ce dandana cu pânzele lui Rembrandt şi Goya!, şi Basile Nicolau, şi Micleştii din ultimul dosar şi, evident, Melania făceau parte dintr-o castă lipsită azi de relevanţă socială şi ai cărei membri se împuţinau de la un sezon la altul. Era normal ca supravieţuitorii, automat eliminaţi din viaţa socială contemporană, să se caute, să se accepte, să se constituie în grupuri. Îşi aminti de cuvintele pline de semnificaţie ale unui pensionar,

fost cândva un distins jurist: „Au rămas atât de puțini oameni care să știe că am fost și eu cineva în viață.”

Altfel stai de vorbă cu o persoană care nu-ți vede hainele demodate și vata din urechi, te reconstituie în parametrii fizici și sociali a ceea ce ai reprezentat acum patru-cinci decenii și altfel cu un Popescu, tip din altă generație, care cască și se uită discret la ceas, când îi povestești cum ai luat Mihai Viteazul sau Coroana României.

Ridică ochii și întâlni privirea vie a doamnei Mircescu. Maiorul înțelese imediat că, în ciuda vârstei, își păstrase nealterată agerimea gândirii. Mai înțelese din diluarea căutăturii concentrate că femeia l-a și taxat, i-a pus o etichetă.

— O cunoașteți de mult pe doamna Melania Lupu?

Bătrâna răspunse, după ce își fixă proteza cu limba:

— De o viață. Am cunoscut-o și pe mamă-sa, și pe bunică-sa. O femeie interesantă.

— Da, spuse doamna Mircescu neutru.

— Vă vedeți des, îmi închipui, rosti ușurel maiorul, cu glas de conversație convențională.

— Extrem de rar. La câțiva ani o dată.

Cristescu se sperie. Coincidența devenea mult prea bizară. Una e să te întâlnești sistematic cu cineva, să te frecventezi reciproc, și altceva, când te cheamă Melania, să-i pici în casă după comiterea unei crime în care s-ar putea să fie implicat individul.

— Cum așa?

— Mă vezi dumneata pe mine urcând într-un tramvai aglomerat? De altfel am detestat totdeauna la foule, iar auto nu mai am de treizeci de ani. Cu pipeta, ori cu toptanul, încet-încet m-am despărțit de toate bucuriile. Vă uitați la ceas? Fiul meu trebuie să se întoarcă. Poate aveți șansă și coada la telemea e mai modestă.

— Nu mă grăbesc, surâse maiorul. Dacă nu vă obosește, vorbiți-mi, vă rog, despre relațiile pe care le-ați avut cu inginerul Marian Dragu.

Laura Mircescu dădu din cap, își privi manichiura intactă, apoi privirea i se fixă în obrazul maiorului.

— Am fost în relații de afaceri. Este o poveste veche, care se referă la o epocă dezagreabilă din viața mea. De atunci nu l-am mai văzut şi nici nu mi-a lipsit. Un rechin care, născut câteva mii de kilometri mai spre vest, ar fi făcut să se vorbească despre el.

— Ştiți probabil că a fost asasinat.

O cercetă atent, dar bătrâna nu muşcă din nadă.

— Asasinat? Dar asta-i de-a dreptul egztraordinar! Citisem faire-part-ul din jurnal, n-am ştiut însă că... Pot să vă spun un singur lucru: ucigaşul merită felicitări din partea dumneavoastră şi nu ghilotina.

Bătrâna exalta, ochii îi sclipeau de o satisfacție veninoasă, care înfiora indiferent de justețea actului şi de calitatea victimei. Cristescu întrebă încet:

— V-a rănit chiar atât de greu?

Laura Mircescu îşi săltă bărbia cu o mişcare seniorială, care o definea.

— Domnule maior, eu nu pot fi rănită decât de oameni de aceeaşi condiție cu mine. Pot fi însă jefuită, iar acest Dragu a făcut-o fără scrupule şi într-un moment extrem de dificil.

— Vă referiți, desigur, la accidentul din existența fiului dumneavoastră.

— Anii aceia când a stat cofrat. La puşcărie, vreau să spun, punctă dur doamna Mircescu. A profitat banditeşte de împrejurări care mă sileau să înstrăinez pe mai nimic adevărate comori. Obiecte în valoare de milioane le-a dobândit în schimbul câtorva sute de mii. Egzistă se pare o justiție imanentă. Ca să fiu sinceră, n-o credeam, şi doar prostii îl aşteaptă pe Dumnezeu să achite polițele neacoperite.

— Cu alte cuvinte, sunteți o vindicativă şi preferați plăți mai terestre.

— Dacă aveam doar zece ani mai puțin, n-aş fi ezitat să-i înfig eu stiletul în inimă.

Maiorul îşi îndreptă maşinal dunga pantalonului. Se interesă amabil:

— Fiul dumneavoastră vă seamănă?

Bătrâna râse scurt:

— Vă răspund direct la întrebare indirectă. Nu el l-a lichidai, domnule maior. Nu face parte din familia gladiatorilor, nici a eroilor, nu-l cheamă nici Robespierre, nici Marat, în fond toți niște mari criminali, n-are stofă de pirat. O să vă surprindă, dar, dacă bătrânețea are un avantaj, acela este că poți spune tot ce pofteşti şi poți trimite pe oricine la dracu' sau în altă parte. Oricum, preferam să-l cheme Al Capone decât să egziste miel sacrificat de oricine are chef de borş sau stufat.

— Mi-ai terminat portretul, mamă, sau mai ai completări?

Maiorul întoarse capul surprins. Omul acesta se mişca într-adevăr pisiceste. Ținea câteva pachete în mână şi o sacoşă de plastic verde cu mânerele cusute. Cristescu nu mai întâlnise niciodată „ideea" şi reflectă uimit: „Ce naiba, domnule, chiar aşa de greu s-o ducă? Pentru un leu stai şi țeşi o zdreanță de plastic?"

Maică-sa dădu din umeri sâcâită. Se interesă iute, lacomă:

— Ai găsit brânză?

— Da.

— S-o laşi în bucătărie.

Era evident că abia aştepta s-o guste, că mâncarea rămăsese singura ei bucurie. Pândea probabil orele de masă cu ochii pe ceas.

— Domnul a venit să stea de vorbă cu tine. Treceți în birou. Eu mă simt ostenită.

În odaia alăturată, Cristescu auzi amuzat gâfâitul, apoi paşii bătrânei care se grăbea spre bucătărie. După câteva minute, apăru doctorul Mircescu, frecându-şi mâinile abia spălate.

Maiorul îi cercetă făptura cu milă şi, în acelaşi timp, fascinație fascinația oribilă a monstruosului şi a perversului, pe care o încercau toți cei ce veneau în prim contact cu medicul. Poziția cocostârcească nu adăuga grație staturii bicisnice.

— Portretele măgulitoare nu stat specialitatea mamei, încercă Mircescu să zâmbească.

În realitate, deşi în cincizeci de ani ar fi trebuit să se obişnuiască cu blând spus ireverențele Laurei, acestea nu încetau să-l irite. Iar bătrâna avea satisfacția sadică de a-l umili față de oameni străini, ceea ce era incapabil să suporte. Ca de obicei, mâinile începură să-i tremure, glasul foarte plăcut îşi pierdu siguranța.

Maiorul îi sesiză tulburarea şi declară amabil:

— Doamna practică un umor acid, dar rămâne o persoană foarte agreabilă, cu o conversație instructivă.

Îi cercetă chipul fin, cu trăsături frumoase de cadână: „Inteligent, cult, hipersensibil, complexat. O viață interioară accidentată şi obositoare...”

— Eram în antreu, spuse medicul, şi am auzit o parte din schimbul de replici. Deci Dragu a fost asasinat...

— Vă surprinde?

— Oarecum. Prin inedit. Majoritatea oamenilor mor altfel. Dar individul şi-a meritat soarta.

— Interesant... E a cincea sau a şasea oară când se emite în fața mea aceeaşi opinie.

Mircescu îşi mângâie fruntea. O frunte pe care o simți totdeauna înfierbântată.

— Faptul mi se pare simptomatic. Aceeaşi teză susținută de mai mulți inşi are, în general, şansa să corespundă unui adevăr obiectiv. Îmi pot permite o întrebare? Cum a fost ucis? Care a fost, adică, modalitatea de crimă?

— I s-a zdrobii craniul cu o secure.

— Deci nu s-a chinuit, constată Mircescu şi în ochi i se desluşi o umbră de dezamăgire.

— Spuneți-mi, domnule doctor, cam la cât apreciați dumneavoastră paguba înregistrată în urma afacerilor cu Dragu?

Alfred Mircescu îşi mişcă mâinile evaziv:

— E greu de oferit o cifră fermă. Bursa artei înregistrează fluctuații imprevizibile. Cota unui obiect creşle sau scade în funcție de împrejurări deosebite: contează în primul rând prețurile de pe piața occidenta-

lă. Dacă dă în nemți, să zicem, furia icoanelor, acestea îşi triplează sau chiar înzecesc valoarea. Un samovar de argint pe care-l puteai obține la talcioc cu şaizeci-şaptezeci de lei, a ajuns acum peste o mie de dolari. Există desigur şi circumstanțele economice, ghearele crizei când omul n-are ce mânca, nu-i mai arde de artă şi achiziții costisitoare. Un alt factor e moda: de pildă un Schweitzer-Cumpăna cu cotă serioasă până prin anii '50, acum îl vinzi la un preț mediocru. Calamitățile naturale îşi spun şi ele cuvântul: după cutremur, sau inundațiile din '70, prețurile scăzuseră cu 30-40%. Aşa că vedeți, e greu de apreciat.

— Totuşi... Încercați o evaluare cât de aproximativă.

— Mda... Întâmplarea face că obiectele obținute de la mine au ştachete relativ ferme. Un Picasso rămâne totdeauna un Picasso, la fel un Lautrec.

Cristescu nu-şi ascunse surpriza. Bănuia că obiectul disensiunii nu-l constituia vreun tablou cu căprioare şi lebede pierdute într-un colțişor pitoresc cu podeț şi aripi de moară părăsită, dar nu se aştep-tase la nume atât de simandicoase.

— Pânzele acestea se află în apartamentul lui Dragu?

Mircescu îi ocoli privirea. Săltă din umeri:

— Presupun că da. N-am fost la el de cinci ani. De un lucru vă asigur. În caz că le-a înstrăinat, ele nu se mai află în țară. Le-a vândut greu, pe valută forte. Deci, întorcându-ne la o sumă aproximativă, pa-guba suferită o apreciez cam la trei milioane de lei. Insist, mergând pe sume modeste. Gândiți-vă că la Galeriile Pitti din Florența, acum un an, o pânză a lui Picasso s-a vândut la licitație cu cinci milioane de franci francezi. Înmulțiți cu cincisprezece.

— De ce cu cincisprezece?

Mircescu râse.

— Ştiți bine că ăsta-i cursul francului la negru. Aveți dum-neavoastră suficient de-a face cu tranzacțiile acestea clandestine, ca să nu vă dau eu detalii. Deci, dintr-un foc, şaptezeci şi cinci de milioa-ne pe o pânză nu dintre cele mai extraordinare. Acum aveți în princi-piu peisajul escrocheriei în mare.

Maiorul pentru care orice sumă depăşind zece mii de lei, zi cincizeci, poftim o sută de mii, traductibilă în salariu pe atâtea luni sau ani, îşi pierdea semnificația, clătină din cap cu o expresie atât de uluită, încât medicul începu să râdă.

— Mi se pare fabulos. Spuneți-mi, există mulți particulari în țară care să dispună de astfel de averi?

— Există, zâmbi medicul. Sunt multe case unde dacă intri ai impresia, mai ales dacă eşti şi cunoscător, că ai nimerit în peştera lui Ali Baba. De obicei ăştia se cunosc între ei, între ei încheie diferite tranzacții, cunosc prețurile, au diferite tuyau-uri. Mulți fac parte din lumea medicală care a prins cabinetele particulare. Acolo se câştiga fantastic, iar inspirații au investit totul în obiecte de artă luate la prețuri ridicole în Talcioc, Consignația sau direct de la vânzător. N-aveți idee cât s-a scurs atunci peste graniță! Nu existau interdicții, iar diplomații străini au cărat vagoane de asemenea comori: mobilă, tapiserii, porțelanuri, argintărie, bijuterii. În sfârşit.

— Da, făcu maiorul. Mi-ar plăcea să discutăm cândva mai multe pe temă. E un sector nespus de interesant, străin pentru mine. Vă amintiți cumva când l-ați văzut ultima oară pe Dragu?

— Sunt cinci ani de-atunci. Vă spun exact, în iarna lui '78, ieşisem din închisoare şi făceam o tentativă disperată să recuperez măcar unele obiecte. Natural, tot în pagubă, dar efectiv n-aveam ce mânca. Ceream un bacşiş din averea cu care mama, silită, îl înzestrase. Dragu mi-a râs în nas.

— Şi de-atunci?

— Nimic. Absolut nimic. N-am discutat nici măcar la telefon. Ce era să ne mai spunem?

— Scuzați-mi întrebarea: din ce trăiți acum?

— Fac unele fleacuri pentru bâlciuri, dar, în principal, redactez lucrări de stat pentru studenții mai slăbuți.

— E rentabil?

— Destul. Iau cinci mii de lei pentru o teză care-mi solicită cam două săptămâni de lucru. Din păcate însă, în materie nu există sezon non-stop. Iarna, toamna cam vegetez.

Maiorul tăcu câteva clipe. Se surprinse privindu-i mâinile cu osatură nobilă, dar prea gingaşe, prea feminine şi încearcă să şi le imagineze manevrând satârul acela de bucătărie. Nu se punea problema forței. Chiar un copil de doisprezece ani îți poate sfărâma capul cu o asemenea unealtă, iar mânia, ura dezlănțuită, voluptatea răzbunării înzestrează herculean făpturile cele mai fragile. Cristescu încerca să intuiască dacă bărbatul din fața lui dispunea de suficient potențial viril crima, fenomen desigur reprobabil, presupune însă anumite valențe pentru a premedita şi realiza un asasinat. După opinia bătrânei, medicul n-avea pedigree în acest sens, iar întreruperea nefericită de sarcină, consumată cu ani în urmă, nu putea fi trecută la rubrica crimă.

— Ce ați făcut în cursul zilei de sâmbătă?

Mircescu dădu repede din cap, aşteptase întrebarea.

— Nu țin agendă. La jalnica mea lipsă de activitate nu sunt încorsetat în termene stricte, iar viață mondenă nu duc. Întâm-plător însă pentru sâmbăta şi duminica, având de ani de zile acelaşi program, îndeobşte administrativ, vă pot face o relatare exactă.

— În consecință...

— În consecință, dimineața am făcut un pic de curățenie, la ora unsprezece m-am dus să ascult slujba de la Biserica Boteanu. Am trecut după aceea zece minute pe la miliție. Aceasta ar constitui singura derogare de la program.

— La miliție? De ce?

— Miercurea trecută mi s-a furat din fața casei maşina, un Renault 16 albastru. Am vrut să ştiu dacă s-a aflat ceva. Din păcate, n-am primit nici o veste îmbucurătoare. „Cercetăm, căutăm, aveți răbdare.” Cunoaşteți textul. M-am întors acasă în jur de unu şi jumătate şi am dejunat cu mama. După-amiază mi-am sortat nişte fişe, am citit, am ascultat muzică. La ora douăzeci şi două eram în pat.

— Există desigur, e vorba de o simplă formalitate cineva în afară de mama dumneavoastră care ar putea confirma cele declarate?

Mircescu surâse amar.

— Cine s-o confirme? Nu am prieteni, telefonul nu sună cu anii, iar eu trec în general neobservat.

„Aici te înşeli, amice, îl apostrofă Cristescu în gând. Exact cu fizicul ăsta nefericit nu te poți fofila fără să fii luat în reflector.”

Nu comentă însă, bănuindu-i susceptibilitatea legată de fizic.

— În concluzie, recapitulă cu glas tare, curățenie, biserică, miliție, masă, lucru în birou.

— Exact.

Maiorul îl privi fix şi râse încetişor. Mircescu roşi:

— Ce anume vă amuză?

— Amuză! Hm! Hai să zicem că mai degrabă mă nedumireşte. Dacă tot ce mi-ați relatat corespunde strict realității.

— Sub cuvânt de onoare.

— Şi n-ați omis nimic.

— Nimic, afirmă medicul categoric.

— Atunci nu înțeleg de ce ați lipsit de la întâlnirea fixată cu inginerul Dragu. Nota am găsit-o în agenda lui de birou pe fila sâmbătă 15 decembrie curent: Dr. Mircescu ora 12.

27

Toate cercetările lui Cristea pentru a da de urma Leliei rămaseră fără rezultat. Peste măsură de neliniştit, făcuse investigații la Spitalul de Urgență, apoi, cu inima cât un purice, la morgă. Răspunsurile automatizate ale funcționarelor sunau în acelaşi sens: nici o femeie cu semnalmentele Leliei nu fusese internată sau înregistrată la instituțiile respective.

Împreună cu Mielu 46 se dusese la o mătuşă cu care Lelia întreținea relații destul de susținute. Pe hoț îl lăsase bineînțeles să aştepte la un birt din apropiere. Mielu n-avea „față”, toată înfățişarea lui miro-

sea de la kilometri a combinație dubioasă şi, în prezența lui, oamenii cumsecade amuțeau subit, pipăindu-şi buzunarele.

Mătuşa Leliei, o cucoană cu fața ascuțită distonând strident cu trupul corpolent, îl primi într-o sufragerie care mirosea a naftalină şi a mâncare economică. Izul de rântaş preparat probabil zilnic intrase în stofa mobilelor, în perdele, în circumvoluțiunile bibelourilor. Îl măsură prudentă, dar aspectul lui Cristea deruta. Părea serios, sobru, un tânăr la locul lui. Doamna Stan nu păru cine ştie ce preocupată de dispariția Leliei, cât de „hramul" lui Cristea. Unde lucrează, cât câştigă, dacă a mai fost însurat, dacă are neamuri multe ea una, vezi, a luat un orfan şi dulce i-a fost traiul cu bărbatu-său şi, în general, ce intenționa cu nepoată-sa. Luc strângea neputincios din măsele, abia îi suporta interogatoriul.

— Mai are rude? Prieteni? Unde aş mai putea s-o caut?

— Nu ştiu, drăguță. De unde să-i ştiu eu cărările? Şi la mine vine rar, nici pe la părinți, la Râmnic, nu prea dă. La o urmă e văduvă, şi-a făcut rândul, treaba ei pe unde-i sticlesc ochii. Eu zic c-o fi pe undeva la munte. Acum cu sărbătorile.

— Ei? făcu Mielu. A scuipat ceva grăunțe?

— Cretină! scrâşni Cristea. Şi o duhoare în casă, de-ți vâra nasul în giratoriu. Îşi bătu pumnul în palmă: Unde să fie? Unde să fie?!

— Ascultă, coane! Din două una, mi-e însă că te oftici.

— Dă-i bici!

— Ori a virat-o cu un tip la vreun hotel şi de două zile admiră doar lustra din tavan, ori i-a expediat te miri ce prietenar câteva drageuri în bufet şi-a umplut-o de butoniere.

Cristea îngălbeni. Aceleaşi posibilități le vânturase şi el.

— Cine s-o lichideze şi de ce? Nu mai aşteptă răspunsul lui Mielu şi spuse hotărât: Mă duc la ăla acasă şi lămuresc eu chestia.

— La mort?!

— La el.

28

— Ştii, Mirciulică? Mi se pare nostim cum se repetă istoria.

Melania Lupu, trântită pe canapea, lăsă cartea din mână. Pe copertă, în medalion, o marchiză nu putea fi decât marchiză după gingăşia umerilor, figura suavă şi mâinile spălate în suc de lămâie pentru albeață suspina delicat într-o batistă diafană. Îmbrăcată într-o rochie de brocart mixtură de Empire şi Malakoff, peste buclele arămii purta o bonetă Directoire. Sosul părea amestecat, dar imaginea avea grație. „Lettres d'amour. Les plus belles parmi des belles."

— M-asculți, Mirciulică? Nu ştiu dacă ai auzit de Mirabeau că, ai făcut seralul! Atunci iartă-mă! Mirabeau a fost un domn cu obrazul ciupit de vărsat. Un personaj care a stârnit oleacă de vâlvă în timpul Revoluției Franceze. Ai noroc că n-ai fost contemporan cu acest monsieur, căci pe vremea aceea, din cauza foametei, strămoşii tăi mieunau în ostropeluri şi pateuri bine condimentate. Ei bine, acest condotier al anilor 1789 a iubit-o pe o oarecare Sophie. Spuneam că istoria se repetă. Nu, nu mâncăm pisici, dar frigul nu ne cruță nici pe noi. Concentrează-te o clipă doar! Îți traduc ce-i scria Sophie de la Amsterdam: „nu găseşti că-i prea frig ca să te culci singur? Mie cel puțin aşa mi se pare. Am căutat o modalitate de a-mi încălzi patul. Am făcut focul, dar cearşafurile au ruginit. Adio, dragostea mea frumoasă, te sărut. Fără să mai vorbesc de gât, de umeri."

„Cu lipsa aceea de săpun, cred că a constituit un act de nebănuită cutezanță. Gât, umeri, totul trebuie să fi fost nespus de sărat."

Melania îşi îndreptă ochii spre fereastră. Lapovița n-o indispunea, iar anotimpurile ei preferate erau toamna şi iarna. „Nu văd de ce m-ar indispune un cer gri, plin de mister, ploaia fină, răcoritoare, asfaltul ud şi nu un soare ucigător, vipia unui iulie, când lotul miroase a praf, gudron, a cauciuc ars şi a transpirație amestecată cu parfum. În realitate, oamenilor le place să-şi transfere culpa ciudățeniilor şi defectelor lor asupra unor fenomene înconjurătoare. Sunt dezagreabilă pentru că

afară ninge, sau plouă, sau bate vântul! Aberații! De fapt, sunt infrecventabil pentru că am un ficat incomod, sau o fire ciufută, sau nu posed îndeajuns umor ca să realizez că şeful infect şi ranchiunos e de fapt un omuleț crăcănat care țipă la noi pentru că nevastă-sa îl corijează acasă cu făcălețul. Îşi scoate şi el pârleala."

„Stai dumneata o oră în stație la 31, mi-ar replica vecinul nostru de la II, domnul Istrătescu ştii, contabilul şi pe urmă să-mi povesteşti ce veselă e lapovița, ninsoarea sau alte stihii."

— Ştii, Mirciulică, s-ar putea să aibă dreptate. Cu trei reşouri şi plita mereu aprinsă, peisajul hibernal devine mult mai îmbietor.

Se sculă dintr-o dată şi se duse direct la oglindă. Se privi lung, în ochi:

— Pui un rămăşag, draga mea? Astă-seară până cel mai târziu la ora opt vom primi vizita domnului maior Cristescu. Pe ce pariem? Pe un kilogram de bomboane de la Capşa. O sută patruzeci de lei. Două kilograme?

Nu, nu, nu pot exagera. Am pierdut iar la cărți. Realmente, Florence are mâini îndemânatice.

Se opri înspăimântată şi îşi dădu o palmă uşoară pe obraz.

— Melanie, nu te mai recunosc! Niciodată n-ai clevetit şi n-ai calomniat. Ce înseamnă mâini îndemânatice? A, ai vrut să spui că este o excelentă gospodină? încerc să te iert, dar e pentru ultima oară. Florence nu ştie să facă nici măcar omletă.

Găsind-o în ținută specială deux-pièces bleumarine, escarpeni şi un cordon subțire lilas maiorul se interesă:

— Vă pregătiți probabil pentru o vizită.

— Nici gând, râse Melania. Dar am pus un pariu.

— Cu Mirciulică?

— Nu, căci el este hotărât împotriva oricăror jocuri de noroc, am pariat cu mine. E foarte amuzant să câştigi întotdeauna. Am pus deci pariu că veți veni şi atunci m-am pregătit să vă primesc.

Ca totdeauna nu-l lăsă să scoată un cuvânt până nu aduse ceaiul, oferit tot ca de obicei cu mare stil. Gesturile cu parfum de gavotă

ale Melaniei, clinchetul delicat al argintăriei şi al porțelanului fin încântară din nou urechile maiorului. Îndrăgise atmosfera din casa Melaniei o atmosferă specială cu iz de vechi, dar nu de bătrânețe. Aici, la ea, uitai de troleibuze aglomerate, de obraji năclăiți cu cremă, de sifonul de la WC care plânge, de aşternutul colorat (ăla alb se murdăreşte prea repede) schimbat la o lună, de refrigeratorul atât de încărcat, încât nu mai încape în el nici măcar o măslină.

Uneori, din pricina ambianței sordide de-acasă, Cristescu îşi zicea că se simte mai bine în hotelurile de vacanță, mobilate stas, dar cu mobilă veselă, ziduri luminoase, perdele, cuverturi în culori sărbătoreşti. Nu lipsesc florile în general ciupite de pe aleile care bordează faleza sau chiar din vaza restaurantului şi nici zâmbetul convențional, dar zâmbet, al recepționerei şi al femeii de serviciu, de cele mai multe ori uitate în graba plecării sau omise (ce, n-are leafă?), dar care nu încetau să spere.

La el, în apartamentul de două camere pe hol, cadrul, departe de a fi optimist, împrumutase culorile şi adjectivele nevesti-sii: cenuşiu, acru, nemulțumit, unsuros şi, în general, totul îmbibat cu fire de păr. Printre altele, doamna Cristescu se dădea în vânt după rețetele din almanahuri, iar unul din precepte poruncea periatul zilnic al părului de o sută de ori.

Da, totul era cenuşiu pereți, perdele, lămpi, acru aerul casei la propriu şi la figurat, unsuros crătiți, chei, suprafețele lucioase ale mobilei, nemulțumit, căci totul gemea: clanțele stricate, garniturile din baie şi bucătărie, televizorul Miraj care strănuta, arcurile fotoliilor.

Maiorul avea însă calitatea extraordinară ca, datorită unui efort de voință, să facă abstracție de lucrurile dezagreabile, iar, aflat în alt context, să se bucure ca un şcolar de ceea ce împrejurarea respectivă îi oferea plăcut.

— Mă aşteptați deci, surâse maiorul.

— Dar bineînțeles, clipi ca o păpuşă Metania Lupu cu zâmbetul ei inimitabil: „Dacă tânjeam să văd pe cineva acum, dumneata eşti acela.” Eu am o presimțire a evenimentelor plăcute... Adăugă, zâmbind de astă

dată puțin parşiv: Nu ascund că am sesizat şi surpriza dumneavoastră când ne-am întâlnit la Laura Mircescu. O surpriză, sper, agreabilă.

Cristescu începu să râdă:

— Ca totdeauna, constat că nu vă înşeală nici presimțirile, nici intuiția. Într-adevăr, am fost surprins.

— De ce? Suntem prietene vechi.

— Un amănut pe care-l ignoram. În afară de asta, am intrat în casa Mircescu în interes strict profesional. Anchetez o crimă.

Melaniei i se aprinseră ochii. Bătu din palme fericită:

— O crimă! Ce palpitant! Auzi, Mirciulică? O crimă!

Mirciulică n-auzea, croşetând vis dulce lângă radiatorul încins. Melania, din pricina frigului, exagerase doza de alcool. Grogul motanului fusese mai mult vodcă decât apă.

— V-aş fi recunoscătoare, domnule maior, dacă ne-ați acorda privilegiul să ne considerați confidenți. Ştiți, viața noastră a devenit atât de monotonă.

„Exact de asta mă temeam şi eu! oftă Cristescu. Să nu începi să te plictiseşti.”

Îşi încleşta mâinile pe brațele fotoliului şi se aplecă puțin în față:

— Puteți să-mi dați cuvântul de onoare că nu aveți nici un amestec în cazul inginer Dragu?

Bătrâna îl privi nedumerită:

— Inginer Dragu? Habar n-am despre cine-i vorba. I s-a întâmplat ceva neplăcut acestui domn?

— A fost asasinat.

— O! Bietul de el. Dar nu înțeleg întrebarea dumneavoastră. Chiar dacă am petrecut un an.

— „În pensiunea aceea drăgălaşă”, o întrerupse Cristescu, ştiu că n-ați fi niciodată în stare de crimă. Dar vedeți, nu mi-o luati în nume de rău. Şi în acest dosar e vorba de obiecte de artă. Blestematele obiecte de artă!

În sinea ei, Melania chicoti:

Rodica Ojog-Brașoveanu

„Bietul domnul Cristescu își închipuie că iar ai pus la cale vreo drăcie. E foarte bine, fetițo, că la vârsta ta mai poți stâmi temeri și nedumeriri. În general, după șaizeci de ani, nimeni nu se mai ocupă de tine. Obiecte de artă! Hm, începe să devină interesant.”

— Consider, declară pe un ton care oscila între ofensă și înțeleaptă judecată, că ar fi trebuit demult să dăm uitării anumite neînțelegeri. Apoi, mușcată de curiozitate, se grăbi să precizeze: N-am auzit în viața mea de domnul inginer Dragu și nici că ar fi fost asasinat.

Cristescu o privi lung, încercând să-i descifreze figura delicată.

„Fie ce-o fi! Oricum, găsind-o la Mirceşti acasă, aș fi luat-o la întrebări.”

— Vă cred, doamnă.

Îi relată în câteva cuvinte împrejurările crimei, făcu inventarul persoanelor implicate. Bătrâna îl urmărea cu ochi strălucitori.

— Înțelegeți deci, încheie maiorul, că întâlnindu-vă într-un context unde mișună icoane de preț, argintărie și pânze de muzeu, inevitabil au început să-mi dea târcoale unele amintiri.

— Nu trebuie să vă lăsați copleșit de prejudecăți. Eram pe atunci amândoi atât de tineri.

„Mie-mi spui? ricană în gând maiorul. Acum patru, trei și doi ani, mata purtai un șorțuleț cu rățoi, iar eu mă jucam cu cercul.”

— Vorbiți-mi vă rog despre doctorul Mircescu. În mare îi cunosc biografia, sunt informat despre accidentul legat de întreruperea clandestină de sarcină. Mă interesează el, ca om.

Bătrâna puse ceașca pe masă și își mângâie poalele fustei.

— Îl cunosc de când era mic. Trebuie să știți că eu, neavând copii, și pot spune că acesta a fost singurul lucru care m-a necăjii în viață, eram foarte atașată de băieții prietenelor mele. Spun băieței, pentru că s-a întâmplat să nu existe și fetițe. Sandi Miga, Vali Miclescu, Alfred au fost prietenii mei încă de pe când îi plimba bona în cărucior. Stați! Mi se pare că am chiar o fotografie.

Se ridică sprintenă și răsfoi câteva clipe în albumul de pe scrin.

— Uitați-vă! Aici e Alfred la şapte ani. Ne aflam cu toții în refugiu, la Crevedia.

Cristescu cercetă instantaneul. Era luat vara, în fața unei case frumuşele cu lăzi de flori în dreapta şi stânga scării şi între pilonii cerdacului. Băiatul era slăbuț, stătea în aceeaşi poziție caracteristică, cu un şold mai sus, şi purta peste buclele brune o pălărioară de pichet, gen cască colonială. Părea timid, fragil şi circumspect în fața aparatului de fotografiat.

— Da, făcu maiorul evaziv.

Melania se aşezase din nou. Ținea ochii larg deschişi şi se uita la maior fără să-l vadă.

— Nu pot să vorbesc despre Alfred, fără să mă refer Ia două femei care au avut o importanță covârşitoare în viața lui. Laura mama şi Marina nevastă-sa.

— Sentimentul meu, observă Crislescu, este că şi astăzi, doamna Mircescu exercită asupra doctorului aceeaşi influență.

— Nu vă înşelați. Laura a fost o femeie autoritară, care a făcut toată viața ce a poftit. Alfred s-a izbit în familia lui Mircescu. Extrem de inteligent, dotat, la patru ani scria şi citea, dar slab, fără voință, fricos. Exact defectele care o oripilau pe Laura. Toată copilăria lui şi chiar în adolescență a încercat să-l corijeze, dar, din păcate, ea n-a fost niciodată un bun pedagog, iar metoda ei era dură şi total nepotrivită cu un copil ca Alfred. De pildă, băiatului îi era teamă să doarmă noaptea singur şi mai ales pe întuneric. Laura, încredințată că-l vindecă, i-a interzis guvernantei să se culce în aceeaşi odaie, iar după rugăciune se stingeau absolut toate luminile. În consecință, copilul adormea târziu, se trezea istovit, plâns, cu o privire de om al cărui somn a fost bântuit de coşmaruri fioroase.

— Tatăl băiatului n-a reacționat?

— N-avea nici un fel de autoritate. Mi-aduc aminte. Alfred avea oroare de apa rece. Ei bine, duşurile reci erau obligatorii şi iarna. Deşi bine intenționată, îți dădea totuşi impresia că încerca o plăcere sadică să-l silească să facă tot ce nu-i place sau e împotriva firii lui.

Rodica Ojog-Brașoveanu

— Sunteți un excelent psiholog.

Melania râse cochet:

— În realitate, dumneavoastră ați avut totdeauna despre mine o părere mai bună decât merit. Mă întorc la Laura. Situația la care mă refer s-a petrecut în vremea adolescenței lui Alfred. Niciodată n-a fost maică-sa mai crudă ca atunci. Ne aflam cu toții la Buşteni, unde Mirceştii aveau o vilă. Alfred împlinise şaptesprezece ani şi se îndrăgostise de fetița unui inginer, veniți şi ei tot în vilegiatură. O idilă cuminte, ținând mai degrabă de vremea mea. Buchețele din flori de vanilie, ceea ce în limbajul îndrăgostiților cine-l mai cunoaşte astăzi? însemna „te iubesc din toată inima", versuri stângace, desene după natură făcute pentru Dorina. Bineînțeles, toți băgaserăm de seamă ce se întâmpla între cei doi tineri şi pot să vă spun că eu mă simțeam emoționată şi chiar puțin invidioasă.

Se opri uitându-se la maior cu privirea ei caracteristică de fetiță.

— Invidioasă? râse Cristescu.

— Îhî. Se răsuci spre motan: Mirciulică, sunt convinsă că nu trebuie să asculți chiar tot ce spun eu. Nu vrei să faci o plimbare?

Motanul nu voia şi refuză să se apropie de uşa deschisă.

— Uneori, observă Melania, are mici încăpățânări. Nu-i nimic, voi vorbi mai încet, căci am constatat că, după indigestia de anul trecut, i-a slăbit auzul.

Cristescu, obişnuit cu stilul bătrânei, încetase de mult ca, în fața unor afirmații deconcertante, frizând cel puțin „originalitatea", să se mai întrebe dacă nu cumva îşi bate joc de el.

Melania reluă cu glas scăzut:

— Am fost într-adevăr puțin invidioasă. Să nu mă înțelegeți greşit. Am ținut foarte mult la soțul meu şi pot afirma că noi doi ne-am simțit bine împreună. Colonelul avea însă un gen mai. cazon. De exemplu, în perioada logodnei, ca să-mi spună că. Obrajii i se îmbujorară şi îşi plecă privirea: Ca să-mi spună că are o slăbiciune pentru mine, ieşea la raport.

— Cum adică ieşea la raport?!

— Uite aşa! Se ridica în picioare, lua poziție de drepți şi pocnea din călcâiele cizmelor: Permiteți-mi, domnişoară. Înțelegeți.

Cristescu o privea consternat. Izbucni în râs.

— Sau, urmă Melania, după o plimbare mai lungă prin pădure, când ne-am despărțit, şi-a dus mâna la chipiu: „Vă felicit, domnişoară, sunteți o bună infanteristă.” Ştiți, eu aş fi preferat să mă compare cu o brânduşă sau cu un colibri drăgălaş. Nu pot contesta, mi-a trimis odată şi versuri. Mai țin minte câteva. Vreți să le auziți?

Maiorul dădu harnic din cap. Îşi zise că, la urma urmelor, chiar dacă nu realiza mare lucru cu această discuție mai avea de rezolvat câteva hârtii, iar nevastă-sa îl aştepta să meargă împreună într-o vizită „de obligație” care-l înfiora oricum spectacolul merita.

Melania declamă cu naturalețe:

— Trompetul sună stingerea, tot regimentul doarme, doar eu veghez şi-s amețit de ochii tăi ca marea. Ce-mi pasă? Fi-voi ostenit, mâine manevre sunt, dar zâne ca iubita mea, nici una pe pământ.

Se opri uitându-se la Cristescu. Acesta comentă uimit, fără să-şi camufleze râsul:

— Remarcabil pentru un anumit gen.

— M-ați înțeles deci, făcu Melania mulțumită. Să vă termin istoria cu Laura. Când a observat că băiatul s-a îndrăgostit, a început să-şi bată joc sângeros de el. Mai cu seamă timiditatea lui o scotea din sărite. Într-o zi i-a pus condiția: Uite, băiete! (acestea sunt cuvintele ei). Dacă până diseară, nu eşti îndeajuns de obraznic cu proasta aia mică încât taică-său să te pălmuiască sau cel puțin să vină la mine să te reclame, nu mai ai ce căuta în casă! Dormi în pădure!

— Ce s-a întâmplat până la urmă?

— A fost ceva îngrozitor. Bineînțeles, Alfred n-a îndrăznit. A rămas peste noapte afară şi a făcut o dublă pneumonie.

— Într-adevăr, dur.

— Vă dați seama, oftă Melania, că un asemenea copil nu mai avea şanse să ajungă un bărbat normal niciodată.

— Ce mi se pare ciudat, constată Cristescu, este că fiul n-a păstrat resentimente şi continuă, din câte mi-a făcut impresia, să suporte acelaşi tratament înjositor, că şi astăzi îi acceptă fără crâcneală autoritatea.

— Nu spune nici măcar miau! Cred că există unele ființe cărora le place să fie maltratate. Bineînțeles, aceasta nu este o explicație suficientă, dar eu alta mai bună nu cunosc. Cert mi se pare faptul că Laura a izbutit să facă din el un bărbat victimă, complexat, care nu putea să nu cadă în ghearele primei fiare cu chip drăgălaş. Căci aceasta a fost Marina, nevasta lui.

Ochii bătrânei se aspriră şi Cristescu rămase mirat. Îi vedea prima dată altfel decât blânzi, binevoitori, candizi. Ochii unei fetițe cu păpuşa sau iepuraşul preferat în brațe, îşi manifestă surpriza şi Melania îşi trecu degetele peste pleoape.

— Ştiți că mie nu-mi plac cuvintele nepoliticoase, dar pentru Marina nu există alt calificativ decât jivină, iar eu una aş prefera să-l ştiu pe Alfred în iad decât împreună cu ea.

— Au fost mult timp căsătoriți?

— Patru ani. Alfred terminase de câțiva ani facultatea şi rămăsese în Bucureşti. A fost totdeauna un element strălucit. Marina era economistă. O figură nostimă, dintre acelea pe care franțujii le numesc sournoises, „parşive”. În prezența ei încercam un sentiment straniu. Instinctiv, n-o lăsăm niciodată să stea în spatele meu, simțeam nevoia s-o supraveghez. Ca şi cum mi-ar fi fost teamă să nu-mi facă vreun rău sau să fure ceva. Nici eu nu ştiu ce...

— Interesant.

— Cu Marina, Alfred îşi schimbase doar stăpânul. cu o diferență: în timp ce maică-sa îl tratase cu biciul, Marina avea o măciucă. Îl umilea „stârpitură” era doar o vorbă de alint, îl punea în situații imposibile. Un singur exemplu, şi există nenumărate: în noaptea nunții erau vreo optzeci de musafiri a dispărui două ore cu unul dintre oaspeți, un inginer cu care trăise înainte şi nu voise s-o ia de nevastă. Restul, nu mai contează. Telefoane la spital, „întârzie, sunt cu cineva în dormi-

tor", sau sunând de la munte: „Fac week-end-ul la Sinaia cu Popescu, vezi, nu-i alarma pe ai mei" etc..

— Da, constată Cristescu, aproape incredibil. Cum s-au despărțit?

— L-a lăsat ea, după ce ancorase într-un port confortabil, un funcționar diplomatic cu care a vânturat lumea. Pe unde o fi acum, nu mai ştiu. E deprimant, adăugă după o pauză, să ajungi la vârsta mea şi să constați că în viață izbutesc cei mai răi dintre noi.

Cristescu o cercetă curios. Era prima oară când o auzea enunțând panseuri triste. Melania rămăsese pe gânduri, jucându-se cu mărgelele de la gât. Întrebă pe neaşteptate:

— II suspectați cumva pe Alfred de crimă?

— Voiam să vă pun aproximativ aceeaşi întrebare: îl vedeți în ipostaza de asasin?

Bătrâna şovăi imperceptibil:

— Nu, nu.

Maiorul o privi scurt, dar nu comentă. Mai flecăriră o vreme, apoi Cristescu, privindu-şi ceasul, se ridică.

— Ba da, draga mea, şopti privind visătoare uşa care se închisese. Îl văd în stare să omoare. S-a adunat în el alâta ură, atâta umilință, atâta autonemulțumire, încât un act excesiv devine inevitabil. Cel puțin ca să-şi demonstreze lui însuşi că e în stare de ceva ce-şi închipuie că ar fi o faptă de bărbat. Da, draga mea, sunt aproape sigură că Alfred a ucis. Nu puteai însă să i-o spui domnului maior. Ții minte când ți-a dăruit de Crăciun cutia de creioane Castell, obiectul lui cel mai de preț? Şi asta doar pentru că îl sărutaseşi pe amândoi obrajii şi vârful nasului. De emoție, începuse să plângă.

Ochii Melaniei se aburiră. O trezi mârâitul nerăbdător al lui Mirciulică. Avea chef să meargă la plimbare.

29

În legătură cu activitatea profesională a inginerului Dragu, Cristescu primise o fişă informativă oficială şi un telefon anonim.

A doua zi dimineaţă, la birou, parcurse nota redactată de Serviciul de cadre. O pagină dactilografiată, capodoperă de caracterizare tip, mâzgălită în grabă de un funcţionar plictisit. Îi dădu un bobârnac şi hârtia, după câteva volte şovăitoare prin aer, căzu pe covor.

„Element de nădejde excelent din punct de vedere al pregătirii profesionale, conştiincios, întreprinzător, spirit de organizare, răspunde prompt la toate chemările şi etc, şi etc. „

„Ar merita, îşi zise maiorul, să mă duc să-l cunosc şi eu pe ipochimenul de la Cadre. Nu zic că pentru postul ăsta trebuie să fii neapărat doctor în psihologie, dar nici să umbli cu ochii legaţi.”

Căci i se părea imposibil, indiferent de capacitatea de disimulare a unui individ ca Dragu, a cărui viaţă doar uşor scormonită îl desemna ca pe un personaj cel puţin primejdios şi fără scrupule, să primească din partea unui serviciu competent calificativul „excepţional”!

Telefonul îl primise la prima oră, de cum intrase în birou.

— Domnul maior Cristescu?

— Chiar el.

— Vă ocupaţi de cazul inginerului Dragu.

— Exact.

— Vă dau un sfat. Luaţi legătura cu inginerul Octavian Nanu, din strada Vlăsiei 57. Veţi afla lucruri interesante.

— Cu cine vorbesc?

— Bună ziua!

— Aşa vă cheamă?

— Da. Un nume la fel de bun ca oricare altul.

Cristescu puse încet receptorul în furcă. Glasul aparţinea unei femei. Un glas cultivat, sigur, limpede, fără cea mai mică intenţie de măsluire.

Trase sertarul biroului şi deschise ghidul Bucureştiului. Peste câteva minute îşi îmbrăcă paltonul şi părăsi ministerul.

30

„Necompetitivă!” îşi zise Cristea când o văzu pe Anca Dragu.

Aproape că dăduse buzna peste ea. Sunase direct la uşă, pretextând o urgență: în apartamentul de la etajul inferior era inundație, trebuia să vadă ce se întâmplă în baie.

Luată prin surprindere, drogată cu soporifice, Anca îi deschise. Purta un capot de molton decolorat. Părul în dezordine, fără luciu, părea un pămătuf de câlți cățărat în vârful capului, iar obrajii supți de nesomn şi lacrimi se prăbuşeau abrupt în bărbia ascuțită.

O luă spre baie, „numai asta îmi mai lipsea”, dar Cristea o opri.

— Nu vă mai deranjați, doamnă. Nu există nici o inundație.

Femeia îl cercetă mirată. Brusc, în ochi îi scăpără spaima şi instinctiv făcu câțiva paşi înapoi.

— Nu strigați! Nu vă fac nici un rău.

— Ce înseamnă asta?

— Că trebuia să vă văd neapărat şi altfel nu m-ați fi primit.

Amețită, Anca se rezemă de scrin.

— Nu înțeleg nimic. Ce doriți?

— Voi fi scurt. Ştiu ce nenorocire vi s-a întâmplat şi primiți, vă rog, condoleanțele mele. Regret că trebuie să fiu nedelicat în asemenea momente, dar sunt silit. Sâmbătă 15 decembrie, logodnica mea, Lelia Bogdan, avea întâlnire cu soțul dumneavoastră aici, la ora 19,00.

Anca îşi înfipse unghiile în marginea de marmură a scrinului.

— Ce ticăloşie! Dumnezeule! Cum puteți. Acum.

Lucian Cristea, delincvent, gangster de Dâmbovița, individ predestinat prin vocație să trăiască baletând printre paragrafele Codului Penal, se simți impresionat.

Rodica Ojog-Braşoveanu

— Vă rog să mă iertați. Dar tocmai pentru că v-ați iubit soțul, încercați să mă înțelegeți. Din momentul în care a plecat spre locuința dumneavoastră, i-am pierdut urma, nu mai am de la ea nici un semn de viață. Pur şi simplu a dispărut.

— Ce pot eu să vă fac? Ce vreți de la mine? Am fost plecată din Bucureşti.

— În preajma cărei ore s-a stabilit decesul?

Anca trase nervoasă de reverele capotului. Îşi muşca buzele spasmodic şi nu trebuia să fii specialist ca să-ți dai seama că se afla în pragul unei crize de isterie.

— Nu ştiu nici eu. A fost frig. Ger. S-a stricat instalația. Lăsați-mă! Lăsați-mă!

— O ultimă rugăminte! Îngăduiți-mi să arunc o privire prin apartament. Poate există vreo urmă... Măcar să ştiu dacă a ajuns aici.

Anca, doborâtă, se lăsă să alunece pe lângă scrin. Îşi aduse genunchii la gură şi îşi acoperi capul cu brațele.

— Fă ce vrei. Nu-mi pasă.

Cristea cercetă dormitorul, sufrageria, livingul, micul salonaş, atenansele. S-ar fi agățat de orice: o agrafă, rujul eventual uitat, o batistă, vagi efluvii de Miss Dior, parfumul Leliei. Nu găsi nimic.

Încercă să-şi ia rămas-bun de la Anca, să se scuze încă o dată. Femeia scutură capul, mereu ascuns între brațe.

— Du-te! Du-te! Lăsați-mă!

Într-un elan de compasiune, Cristea îi puse mâna pe umăr. Nu găsi nimic să-i spună şi ieşi precipitat.

Suspine sfâşietoare cutremurau trupul firav.

— Iartă-mă, Marian. Iartă-mă.

31

Când Cristescu îşi manifestă dorința de a sta de vorbă cu Nanu, proprietăreasa, cucoana Lucreția, desenă o figură atât de uluită, încât maiorul începu să râdă:

— Nu înțeleg ce vă surprinde.

— Stă la mine de doi ani. Sunteți prima persoană carc-l caută acasă sau la telefon. Aşa ins, orfan, n-am pomenit. Dar poftiți. Poftiți în casă!

Din obişnuință, Cristescu îşi roti ochii în jurul odăii. Amestec de mobile vechi şi noi, clasicul garderob cu oglindă de zestre, garnitura de 8500 „recamier” cu folii, obiecte multe, mărunte, presărate peste tot. Închipuindu-şi că maiorul se uită la fotografia înrămată în plastic de pe televizor un bărbat tip victimă cu o mustață bătăioasă în contrast aproape iar cu privirea de rumegător blajin, cucoana Lucreția zise:

— Răposatul. A fost grefier patruzeci şi cinci de ani la raionul Tudor Vladimirescu. Am făcut şi noi ce-am putut.

Cristescu sesiză substratul afirmației, mustind de o satisfacție domestică, emoționantă în cumsecădenia ei.

— E foarte frumos.

— Ce-am putut. Un singur salariu, că al meu m-a ținut acasă. Avem şi o fată, măritată bine, după un doctor. Luați o dulceață?

Amuzat proprietăreasa îl trata ca pe un musafir personal Cristescu refuză amabil, arătându-se presat de timp.

— Da, sigur. Cum să nu? Bătu într-o uşă cu furnirul cam scorojit. Domnul Octavian! Domnii Nanu! Ai oaspeți.

Rămase cu gâtul întins şi urechea la pândă, până se auzi mişcare dincolo. Uşa se deschise brusc şi apăru un cap ciufulit, cu privire de strigoi.

— Mă iertați un minut, spuse după ce Cristescu se legitimă. Mă schimb şi...

Chipul cucoanei Lucreția căpătă o expresie conspirativă, „bârfă la portiță”, și șopti precipitat:

— Curios om. Cumsecade, cinstit, dar mut plătică. Zace toată ziua în iatac cu ochii pe pereți. Are vreun necaz, oare?

— Nu, surâse Cristescu. Am venit pentru câteva informații.

Nanu se ivi în prag și cucoana Lucreția se oferi gentilă:

— Puteți rămâne aici, că-i mai cald. Eu tot am treabă în curte.

— Da, făcu Nanu repede, e preferabil.

„Pesemne, își zise Cristescu măsurându-l, dincolo mizeria e crâncenă. A apucat cel mult să arunce o cuvertură peste așternut.”

Toată înfățișarea lui Nanu trăda dezinteres, o silă de propria-i persoană și tot ce-l înconjura. „Uite unul despre care, dacă auzi că s-a sinucis, exclami: era de așteptat!”

Figura cu trăsături nesigure, stinse, de blond trecut de prima tinerețe, era aceea a unui bărbat ce-și închipuie despre el că nu există deziluzie pe care să n-o fi cunoscut. Hainele ponosite aveau nevoie de perie, gulerul și reverele erau plouate cu mătreață. Costumul părea intrat la apă, de ce toți indivizii al căror interes pentru femei oscilează spre zero au pantalonii prea scurți, în vreme ce centura le ajunge la subsuori?, cămașa verzuie era dubioasă.

— Știu de ce-ați venit la mine, spuse brusc Nanu.

Cristescu îl privi surprins. Nu pentru că Nanu intuise motivul vizitei, ci pentru că făcuse prima mișcare. Și-l închipuise mai degrabă circumspect, un ins care nu-și dezvăluia imediat artileria, așteaptă să fie atacat.

— De ce? întrebă Cristescu negăsind o replică mai bună.

— A murit Dragu și probabil mă socotiți unul dintre suspecți.

— O afirmație interesantă, aprecie maiorul. Avem de-a face cu suspecți doar în materie de crimă. Cine v-a informat că inginerul Dragu a fost asasinat?

Nanu râse. Un râs strâmb, cu buze chinuite. Deși avea o dantură corectă, râsul îl urâțea.

— Lucruri din astea se află totdeauna, domnule maior.

— Doar când este vorba despre un cap de afiş sau faci parle din cercul mai îngust ori mai larg al victimei.

— Să zicem că pe mine m-a interesat în mod special persoana lui Dragu şi i-am urmărit în permanență evoluția. Pe urmă, formula din faire-part e concludentă: tragica moarte. Nu tragic accident maşină, avion etc, nu fulgerătoare infarct, nu după o lungă şi grea suferință boală incurabilă.

— Aproape logic, aprecie maiorul. Deci urmăreați îndeaproape existența inginerului Dragu. Înseamnă că persoana care mi-a sugerat să discut cu dumneavoastră era bine informată.

— Pot să vă întreb despre cine-i vorba?

Cristescu desluşi în ochii lui Nanu un interes atât de viu, încât deveni curios. Ce-l mai putea oare zgâlțâi pe acest dezabuzat, ce-l putea scoate din indiferența totală față de o viață lipsită de orice mugur de nădejde?

— Nu vă pot da un nume, căci nu mă aflu în posesia lui. Mi-a telefonat la birou o femeie care a ținut să rămână anonimă.

— O femeie, repetă Nanu. Da. da.

— Presupun că vă gândiți la cineva anume.

Octavian Nanu avu o scurtă ezitare. Ridică brusc din umeri: „nu mai am nimic de pierdut”.

— Cred că ştiu cine v-a sunat. Fosta mea logodnică, Cecilia Bratu. Mă rog, acum doamna colonel Vintilă.

„Aha! îşi închipui maiorul că sesizează despre ce-i vorba. Probabil încă una dintre istoriile acelea în trei ale lui Dragu: el raiul, iubita disputată şi Nanu, logodnicul păcălit şi abandonat.

— Vă detestă chiar atât de mult?

— Poate că a făcut-o din spirit de justiție, rânji Nanu, din responsabilă echitate cetățenească. Suntem datori să dăm tot concursul nostru autorităților.

Maiorul nu trebuia să îmbătrâneşti în miliție ca să cunoşti mentalitatea generalizată în legătură cu „turnătorii” trecu peste observație.

— Bineînțeles, este vorba despre o simplă impresie, dar nu cred că doamna în cauză m-a căutat dintr-un puseu justițiar.

— Nici eu nu cred, râse Nanu.

— Dragu a fost pricina despărțirii dumneavoastră?

— Indirect, da.

— L-a iubit?

Nanu avu un gest de imensă osteneală.

— Toate îl iubeau. Ce importanță mai are? Un lucru sigur. N-au trăit împreună. Completă cu greutate: El n-a vrut-o.

Maiorul nu comentă. Era limpede că pe Nanu, în ciuda blazării, întâmplările acelea vechi încă îl căzneau.

— Poate aş fi iertat-o. Ce caraghios! Să ierți pe cineva că nu te iubeşte. În mentalitatea mea neroadă, mentalitatea tuturor bărbaților, esențial mi se părea că nu-i aparținuse. Gândire sălbatică, necivilizată. Uneori o strângere de mână conține mai mult adulter decât o săptămână petrecută la Mamaia în aceeaşi odaie de hotel. Nu credeți?

— Vă mărturisesc, se eschivă maiorul, că n-am reflectat asupra fenomenului. Personal, în probleme afective nu cred în sentințe şi rețetare. Cuvântul decisiv îl are structura individului. În consecință, de ce v-ați despărțit?

— Ea a plecat. După ce m-au dat afară din slujbă.

— Care a fost motivul concedierii?

— Dosarul meu e acolo, la întreprinder.. Mi-e silă să mă mai gândesc. Toate au rămas departe, chestiunea carierei ratate nu mă mai atinge. Dacă vă interesează însă diabolismul unei persoane, canibalismul cu care un individ îl poate distruge pe altul şi ştiți să citiți printre rânduri, merită să răsfoiți dosarul. E opera integrală a inginerului Dragu. Râse sardonic: „Dragul nostru domn Dragu.”

„Da, îşi zise Cristescu, cred că într-adevăr merită studiat.”

— Iau drept exact ceea ce-mi spuneți dumneavoastră. Cecilia cunoştea situația reală?

— Cea pictată de Dragu. Nici măcar nu m-a lăsat să mă explic, să argumentez. Avea încredere oarbă, tâmpită în tot ce spunea, făcea şi afi-

şa Dragu. Iar pe mine m-a suspectat în permanență de invidie. Ce minte obtuză! Doamne, Dumnezeule! Nu vă supărați! Aveți cumva o țigară?

Maiorul îi întinse prompt pachetul. Spre deosebire de alți fumători îl desfăcea complet, nu doar la un colț, umplându-şi buzunarele cu tutun. Nevastă-sa făcea de fiecare dată scandal. La spălat, toate rufele căpătau un miros de „mahorcă".

— Invidios! De ce dracu' să fiu invidios? Pe un chip de gigolo 1980 şi o pereche de pantaloni bine călcați? Pe un cap găunos ce preocupări şi veleități! pe o inteligență de escroc? Mi-e indiferent ce gândiți despre mine, dar am fost un bun profesionist, cu cel puțin opt capete şi cinci biblioteci de specialitate peste Dragu. Omul ăsta n-a deschis o carte tehnică de când a isprăvii facultatea, lucrarea de stat i-au făcut-o alții. În sfârşit. Scuzați-mă, am obosit.

Arăta într-adevăr livid, umerii i se pleoştiseră.

— Nu vă rețin. Bineînțeles, despre lucrurile acestea vom mai discuta. Punctați-mi doar, vă rog, în mare, cum v-ați petrecut ziua de sâmbătă.

Nanu îşi apăsă pleoapele cu mâna. Cristescu avu impresia acută că ard.

— Nu vă mai osteniți, domnule maior. Eu l-am ucis pe Dragu.

32

Doamna Dora Miloia avea şaptezeci de ani, o garsonieră pe Bulevardul Macaralei, multă fantezie şi o vulpe argintie, pe care o chema Matilda, cumpărată în 1941 la celebrul Neumann din Braşov. În zilele frumoase o scotea din cutia de carton, înlătura cu infinite precauții hârtia de mătase şi apoi îi făcea toaleta. O scutura de levănțică, îi peria spinarea trudită, dădea lustru ochişorilor de sticlă şi o boare de fixativ pe mustățile pleoştite. Pleca apoi la plimbare vârându-şi adânc obrajii şi nasul în blana moale.

Doamna Miloia, pensionară, trăia absolut singură. Fusese căsătorită cu un medic, bărbat mohorât, plin de neîncredere în semeni, „toți canalii sau imbecili”, care o deprinsese să trăiască izolată. Obișnuința și timiditatea organică îi secaseră orice îndrăzneală față de contactul social. Abordată de vecini sau vânzătoarele din cartier cu observații convenționale, bătrâna se fâstâcea, roșea parcă veșnic surprinsă asupra unei greșeli și, după ce îngâna două-trei cuvinte, se grăbea să dispară.

Doamnei Miloia îi plăceau la nebunie dantelele și cărțile cu detectivi. Misterul o fascina, evenimentele senzaționale poate reacție a unei vieți extrem de șterse, cu un grafic al existenței mai neted decât un lac încremenit sub soare de iulie o făceau să exulte.

O revistă editată de MAI constituia lectura ei preferată și se simțise plină de însuflețire și de elan tineresc, când un colonel de miliție lansase un apel de ordin general tuturor cetățenilor de a fi vigilenți, scoțând în evidență importanța colaborării dintre autorități și populație.

Plină de avânt, exagerase însă puțin și, după vreo câteva săptămâni, făcuse o informare la miliție. În apartamentul vecin, precizase gâfâind de emoție și cu glas clandestin, se întâmplau lucruri îngrozitoare. Era probabil vorba despre un sadic care-și tortura victimele. Între șapte și nouă seara, gemetele, vaietele, suspinele, mă rog, tot ce intră în portofelul caznelor, erau de-a dreptul sfâșietoare. „Ca pe vremea Inchiziției!” O deplasare discretă la fața locului lămurise lucrurile. Iezuitul, neînduplecatul Loyola, contabil la Ferma 30 Decembrie, învăța să cânte la cimpoi.

Urmaseră, desigur, câteva momente dezagreabile. Ofițerul o privise straniu și-i sugerase discret că la clubul Femina din cartier oamenii își treceau vremea cât se poate de util și plăcut. Mai dezagreabile erau întâlnirile inevitabile cu vecinul contabil. Îl evita din răsputeri. Se pare însă că și celălalt dovedea aceeași îndârjire, dar în sens contrar. O pândea când ducea gunoiul la crematoriu sau deschidea brusc ușa, dacă auzea liftul oprindu-se. Cuvintele lui, totdeauna aceleași, rostite cavernos, îi tăiau respirația doamnei Miloia: „Asasinul vine la noapte!”

În dimineața aceea de iarnă ieşi ca de obicei pe balcon să presare semințe pentru cei doi guguştiuci care o vizitau zilnic.

Deodată, încremeni de surpriză. Chiar în dreptul nasului ei se bălăngănea un bilețel care atârna de un soi de frânghie galbenă. N-avea ochelari şi nu-şi putea da bine seama despre ce era vorba. Se simțea paralizată, nu ştia cum să reacționeze. Un glas pogorât din ceruri îi dădu ghes:

— Ia-l repede şi fă ce scrie acolo! Te rog.

Mâna nevăzută dădu drumul biletului, care căzu în balcon.

Bătrâna îl luă cu sentimentul că manevrează o bombă cu neutroni şi intră în casă. Speriată şi fascinată în acelaşi timp, se duse întâi în bucătărie, unde înghiți la iuțeală un extraveral.

„Ce aventură extraordinară! N-aş fi crezut că aşa ceva se întâmplă cu adevărat.” Se întoarse în odaie în vârful picioarelor, îşi luă ochelarii şi începu să observe obiectul. Ceea ce luase drept frânghie amănunt şi mai extraordinar era de fapt o şuviță de păr lung, blond, împletit. La capătul ei, prins cu o agrafă, se afla biletul.

Doamna Miloia, sufocată de emoție, descifră după mai multe încercări (literele erau scrise cu dermatograf pe o bucată de hârtie igienică): Du biletul lui Lucian Cristea din strada Vlădeni 15 B. E urgent. Înăuntru, înfăşurat, un al doilea mesaj: Oamenii lui Dolga mă sechestrează. Lelia.

Doamna Miloia, răpusă de senzațional, reflectă vreo jumătate de ceas. Primul impuls fu să dea buzna la miliție, dar amintiri prea proaspete îi aduseră sângele în obraji. N-ar mai fi riscat în ruptul capului încă un moment penibil. „Dacă e cumva vreo glumă? „

Până în strada Vlădeni însă se putea deplasa, iar decizia o va lua la fața locului. Începu să se îmbrace. Îşi simțea inima ca un purice, dar aerul pe care-l respira era tare, amețitor ca pe creastă de munte. Se afla în plină aventură.

33

Când se legitimă, Olga Gabrelotti tresări atât de puternic, încât se rezemă de cuierul din vestibul ca să nu cadă.

Îşi mai revenise, dar cearcănele, vrăjmaşul cel mai încăpățânat al femeilor brune, stăruiau gropi vinete pe obrazul catifelat. Îl invită pe Cristescu să ia loc, fără însă să se aşeze şi ea. Mai zăbovi prin încăperea-studio făcându-şi treabă cu diverse mărunțişuri, de parcă, amânând începutul discuției, ar fi încercat să-şi adune gândurile.

Maiorul o urmărea discret. Era o femeie foarte atrăgătoare, prototipul italiencei frumoase. Tăietura ochilor, traşi spre tâmple, o făcea să semene cu Antoanella Lualdi. Pielea satinată, ca şi nările dilatate, trăda un temperament vulcanic, gura voluntară cu colțuri răzvrătite completa impresia: neînfrânare.

„O femeie dificilă, conchise maiorul, genul care-şi poate împinge partenerul până la cele mai mari nesăbuințe, ea însăşi fiind capabilă de acte disperate.”

Definindu-i în mare geografia caracterului, maiorul nu fu surprins de felul degajat în care Olga recunoscu legătura nelegitimă cu inginerul Dragu. Indiferentă față de opinia semenilor, ca mai toți indivizii ale căror pofte, nestrunite, le vor trasa totdeauna itinerarul existenței, Olga reconstitui în fața lui Cristescu peisajul dragostei ei. Îl iubise pe Dragu cu patimă, cu toată dăruirea, dar, la un moment dat, pretinzându-i imperios să divorțeze, declanşase despărțirea. Nu era femeia care să se plimbe la infinit pe tristele alei ale adulterului.

— Bărbatul pe care-l iubesc trebuie să-mi aparțină total, aşa cum eu mă dăruiesc fără rezerve.

— Adică 24 de ore din 24, surâse Cristescu.

— Chiar 25! Şi în somn! Nu suport bărbații care se uită pe furiş la ceas, se simt obligați să petreacă weekend-ul şi sărbătorile cu legitima, iar, ori de câte ori încearcă să se eschiveze, încep invariabil cu „de ce nu mă înțelegi tu, iubito!”

— Sunt neplăceri inerente într-o legătură clandestină. Dragu v-a ascuns că e căsătorit?

— Nu! Da' ce-i cu asta? Ne împiedicăm de patru-cinci grame de aur şi o bucată de hârtie roz?

— Societatea are anumite legi...

— Nu mă interesează nişte legi imbecile, elaborate de toiege şi bărbi albe. La cincizeci sau şaizeci de ani ai uitat că ai fost tânăr, dacă ai fost vreodată, nu mai ştii ce simți când strângi omul iubit în brațe. Dragostea nu are canoane, se anfişează de coduri şi decrete. E guvernată de un singur verb: a iubi.

Se înfierbântase, ochii întunecați străluceau ca îmbăiați în beladonă, nările vibrau.

— Teoria dumneavoastră e interesantă, aprecie Cristescu. Faceți abstracție însă de faptul că exact dumneavoastră, tinerii, bărbați sau femei, imediat ce vă aflați de cealaltă parte a baricadei, mai bine-zis în tabăra celor legitimi, apărați cu dinții legile de care pomeneam. Hai să răsturnăm situațiile: închipuiți-vă că dumneavoastră ați fi fost soția lui Dragu, iar o altă femeie i-ar fi cerut să divorțeze.

— Dacă cei doi s-ar fi iubit, nu m-aş fi opus.

„A d'autres, micuțo”, îi replică în gând Cristescu.

— Iar în afară de asta, dacă aş fi fost o Anca, nu m-aş fi încumetat, n-aş fi avut neruşinarea să aspir La un bărbat ca Marian Dragu.

Maiorul avu o mişcare a capului „ia te uită!” şi zâmbi uşor malițios.

— Scuzați-mă... Dar există vreun bărbat la care dumneavoastră ați avea bunul-simț să nu aspirați?

— Nu! Încă vreo cinci ani. După aceea, sunt gata să părăsesc arena.

— Aş fi curios să vă întâlnesc atunci, declară visător Cristescu. În sfârşit. Toate acestea sunt teorii. Relatați-mi, vă rog, cum ați petrecut ziua de sâmbătă.

Femeia îşi subție privirea. Ochii păreau două bride oblice.

— Credeți că eu l-am ucis?

— Nu cred nimic şi, în general, mă feresc de prejudecăți. În materie de crimă, primul suspect este soțul...

— Pe oaia aia puteți s-o excludeți aprioric, îl întrerupse Olga. E o cretină cu şira spinării din gelatină.

— Apoi, reluă mereu surâzând Cristescu, amantul sau amanta. Dumneavoastră n-aveți nimic dintr-o ovină, iar spinarea pare de bronz.

— Cum s-ar spune, îmi dați la cap cu propriile mele argumente. Adevărat, l-aş fi putut omorî, strămunii mei sunt din Sicilia, oameni născuți sub constelația lui Venus, care şi-au furat iubitele, s-au spintecat în pumnale pentru ele. Dragostea pe meleagurile acelea e la fel de fierbinte, la fel de ucigătoare ca şi soarele care le stăpâneşte. Repet însă, nu eu l-am omorât pe Marian.

— Vă cred. Cum v-ați petrecut deci ziua de sâmbătă?

— Am stat în casă. Nu m-am dus nici la serviciu. Mi-era foarte rău.

— Există cineva care ar putea s-o confirme?

— Nu. N-am răspuns nici unui apel. La uşă, sau telefonic.

Cristescu îşi muşcă buzele. O fixă câteva clipe în tăcere.

— Nici n-ați telefonat?

— Nu.

— Precis?

— N-am telefonat nimănui.

— Mda. E ceva care nu merge. Să fi existat concomitent în viața inginerului Dragu două femei legături extraconjugale, desigur cu acelaşi nume? Ştiți, Olga, fără să fie Rozalinda sau Cleopatra, nu-i totuşi un nume foarte comun.

— Nu înțeleg nimic.

— Nici eu! Există un martor care a auzit o discuție telefonică purtată de inginerul Dragu, sâmbătă 15 decembrie în cursul dimineții. Fraza finală a victimei mă umple de nedumerire: „Bine, Olga! Te aştept până în prânz.”

Femeia rămase cu ochii la maior. Expresia era a unui om rătăcit în pădure.

34

—Arăți ca o mâță care a umblat la borcanul cu smântână.

Sică Tropicalul opera intens vara, pe litoral: chelner, omul cu toneta de înghețată, escroc, hoț (prăduia sacoşe imperialiste pe plajă şi valize de toate națiile în camere de hotel) o cercetă atent.

Era un bărbat scund, cu burticică la treizeci de ani şi cu o figură simpatică, jovială, care-i deruta pe mulți. Trecea în general drept un Mitică, tip eminamente cumsecade, cu familie gălăgioasă, amator de meciuri vizionate pe stadion, partide de table în maiou şi pantaloni de pijama, şi „una mică, aici, după colț” cu amicii.

Lelia îi azvârli o privire disprețuitoare.

— Nu-mi pasă cum arăt. În orice caz, în viziunea ta artistică.

Sică se lăsă să alunece în fotoliu şi începu să râdă.

— Ba să-ți pese, gagico! L-ai auzit pe patron! Te lasă gigea şi nevătămată, câtă vreme o ții pe şosea. La a mai mică fentă însă, îți ajustează muianul. Atât! O poză retuşată şi te-ai aranjat de-o pensie la vârstă fragedă.

— Poți să mă scuteşti de conversație?

— Nu eşti obligată să mă asculți, dulceațo. Mi-am închipuit însă că te interesează dacă arăți ca Sophia Loren sau ca o poieniță arată de obuze.

Lelia îşi stăpâni o undă de înfiorare. Cu patru zile în urmă, îl văzuse prima oară pe patron, dar nu trebuia să-l priveşti de două ori ca să-ți dai seama ce fel de individ este. Dur, fără scrupule. Nu ți-l puteai închipui zâmbind şi nimeni, niciodată, nu-l văzuse cu vreo femeie. Ceea ce cutremura în mod special era privirea, şi nu o dată, în tramvai, pe stradă sau într-un magazin, necunoscuți care-i întâlneau ochii tresăreau, simțind un inexplicabil nod de spaimă.

Despre Dolga simplu, Dolga, singurul din tagmă fără poreclă şi care nu vorbea în argou, Luc îi povestise romane. Cândva, merseseră pe aceeaşi mână. Se despărțiseră cu doi ani în urmă. Cristea, el însuşi

Rodica Ojog-Brașoveanu

o fire autoritară, extrem de voluntar, nu mai suportase atmosfera de teroare, modul autocratic în care Dolga îşi conducea oamenii. Îl provocase la o discuție deschisă (amândoi veniseră însoțiți de „gorile") şi se despărțiseră după trei ore de tratative, în termeni civilizați, dar glaciali. Vor coexista, având însă grijă să nu stea unul în calea celuilalt. Cu această ocazie, practic, îşi împărțiseră Bucureştiul în două fiefuri ale căror granițe fuseseră delimitate precis. Hotarul principal îl constituia Calea Victoriei, continuând traseul până la Casa Scânteii. În stânga avea să opereze Dolga, în dreapta Cristea, orice imixtiune uimind să fie plătită. Până acum, convenția fusese respectată.

Interesant la Dolga, povestea Luc, era atmosfera de mister de care ştiuse să se înconjoare. Nimeni nu-i cunoştea trecutul, locuința, ce învârtise până la patruzeci şi cinci de ani, când se afirmase în lumea interlopă datorită câtorva lovituri îndrăznețe. În general, acționa iute, totdeauna extrem de documentat, cu metode originale. Vorbea „spălat" şi Cristea bănuia că individul are studii superioare, probabil Dreptul: o anume terminologie de specialitate, „bicicleta" cu care făcea slalom printre subtilitățile Codului Penal, nume de jurişti activi scăpate în câteva ocazii.

La răpirea Leliei participase el însuşi, ajutat de o singură persoană, omul de la volan. O despărțeau douăzeci sau treizeci de metri de locuința lui Marian, când îşi simțise gura astupată cu o cârpă şi brațul strâns ca într-o menghină. Până să se dezmeticească, se trezise în maşină.

Şoferul demarase în viteză, rânjind:

— Acum poți să dai drumul la difuzor, păpuşico!

— N-o sfătuiesc, observase uscat patronul. Îi întinsese o pereche de ochelari negri. Dacă vrei să n-ai neplăceri, pune-i. Adăugase după câteva clipe, apăsând pe silabe: Eu sunt Dolga.

Lelia, perplexă, îngrozită, se ghemuise în fundul maşinii. I se părea că vizionează un film, că momentele trăite nu-i aparțin. „Eu sunt Dolga." Subtextul era străveziu ca sticla: „E de ajuns, nu?"

Fusese, într-adevăr. Din clipa răpirii, Lelia nu scosese încă o singură silabă. Se întreba care ar putea fi motivul concret al acestei sechestrări. Era bineînțeles legat de Cristea, de rivalitatea dintre cele două tabere, dar nu sesiza miza. Gândul însă că, oricât ar fi de crâncenă, Lucian n-o va sacrifica, o mai calmă. După vreo douăzeci de minute deci o distanță apreciabilă de centru, calculase Lelia maşina oprise. Coborâseră. Dolga o luase de braț, îndrumându-i paşii.

— Îți ții gura.

Intraseră într-un lift, apoi, în sfârsit, în apartamentul acesta care părea nelocuit. Dintre cele două camere, doar una era sumar mobilată. O canapea extensibilă, un fotoliu, două scaune şi o masă improvizată dintr-o placă PFL aşezată pe un cufăraş de lemn cum aveau odinioară soldații din mediul rural. În bucătărie, nici un fel de veselă sau tacâmuri, doar câleva pahare, ceşti şi un fierbător electric, în baie un săpun, două prosoape şi sulul de hârtie igienică.

Un interior mut, dar grăitor în ermetismul lui: aici nu locuia nimeni, era un simplu refugiu şi, aşa cum se dovedea acum, loc de sechestrare al ostaticilor.

Imediat după sosire, Dolga dispusese scurt:

— Treci în baie şi dezbracă-te. Citi spaima aprinsă în ochii Leliei şi completă disprețuitor: Ai un halat... Fii fără grijă, nimeni nu te va atinge.

Năucă, Lelia se schimbase. Îi tremurau mâinile, nu nimerea fermoarul, clipsul sutienului. Cedând unui impuls nedefinit, ascunsese pieptănul şi trusa de machiaj din material plastic în sifonul WC-ului.

Dolga se adresă scurt tipului care condusese maşina:

— Le faci pachet şi le pui în portbagaj. Apoi către Lelia: Domnişoară, vei fi silită un timp să locuieşti aici. Durata sejurului depinde de amicul Cristea.

— Ce trebuie să facă? îngânasc Lelia.

— Ți-o va spune personal. Accentuase: Dacă va face ce trebuie.

Lelia, cu inima pierită, se interesase:

— Şi dacă nu va face?

— Vei suporta dumneata consecințele. Un avertisment. Nu încerca să iei legătura cu exteriorul, nu alarma blocul, locatarii de aici. Cât timp joci corect, nu ți se va întâmpla nici un neajuns. Un om de-al meu te va supraveghea fără întrerupere. Dacă trișezi, vei regreta o viață. Arătă cu degetul spre fața Leliei: Îți place cum arăți? Atunci stai liniştită şi gândeşte-te la marii mutilați.

Şoferul rânjise:

— Adică dacă nu vrei să-ți schimbi poza de la buletin, stai în coadă, pe picioarele din spate.

Şi totuşi, Lelia nu aşteptase stând în coadă. Impulsivă, capricioasă, detestând să primească porunci, sufocată de mânie stăpânităun impotent probabil care se crede dur şi face cinema cu mine!căutase timp de trei zile o soluție pentru a-l contacta pe Lucian. Tropicalul o supraveghea fără întrerupere, iar noaptea o silea să ia un somnifer puternic. Reflectând, îşi dăduse seama că nu avea posibilitatea de a-l alerta pe Luc decât în scris. Dar în toată casa nu exista nici o bucată de hârtie, nici un creion. Admițând însă că impedimentul s-ar fi putut depăşi, era incapabilă să ofere cel mai modest punct de reper al adresei unde se află. De la fereastră avea permisiunea să „admire natura" fără oprelişti nu desluşea decât o pădure de blocuri. Se afla deci într-un cartier nou, dar care dintre ele? Chiar pentru un bucureştean sadea ar fi fost imposibilă detectarea. Felia aceea de capitală se putea numi la fel de bine Chibrit, Drumul Taberei sau Pajura.

Ideea de a folosi drept instrumente de scris dermatograful şi hârtia igienică îi venise încă din primele ceasuri de captivitate. Problema se punea însă cum şi prin cine putea fi transmis mesajul. Soluția fu oferită de cele optzeci de țigări fumate zilnic de Sică. Trebuia mereu aerisit Lelia reclama migrene cumplite şi, de la o vreme, plictisit, individul îi îngăduia, desigur supraveghind-o mereu, să deschidă singură fereastra. Cu acest prilej, constatase că, în fiecare dimineață, la ora opt, la etajul inferior o femeie în vârstă glasul i se auzea desluşit chema porumbeii să le dea de mâncare. Biletul către Lucian îl alcătuise. Mai trebuia unul pentru bătrână, unde în cuvinte puține şi cât mai

limpezi, să-i explice situația. Dar cum să-i parvină? Aruncate riscau să fie luate de vânt. Sfoară nu se află în casă, halatul n-avea cordon.

Şi, dintr-o dată, ochii îi scăpăraseră de satisfacție: părul! Părul, una din marile ei podoabe, şi care despletit îi ajungea până la şale.

Îşi tăiase o şuviță avea forfecuță în trusa de machiaj, îl împletise, agățase biletele în agrafă. Şansa făcuse ca Sică să prepare în bucătărie cafeaua şi avusese astfel posibilitatea să strecoare bătrânei şi câteva cuvinte.

Totul mersese ca pe roate, dar din nefericire nu-şi controlase reacțiile, iar Tropicalul, izbit de expresia de triumf, intrase la bănuieli. Ca să-i abată gândurile, dar vrând şi să-şi alunge nedumeririle, Lelia i se adresă pe un ton indiferent:

— Aş vrea să te întreb ceva.

Sică o privi mirat. În patru zile Lelia evitase orice schimb de replici, răspundea doar direct interpelată şi cu maximum de laconism. Tropicalu' conchisese că gagica-i necuvântăreață.

— Parcă spuneai că n-ai chef de conversație.

— Uite că mi-a venit, şi zâmbi cum aflase de mult că-i stă bine.

„Măiculiță! se holbă Sică. Asta zic şi eu Buftea! Ce smile! Ce govie! Ce proteză neaoşă!"

— Trec pe recepție. „Răspundem ascultătorilor."

— Cunosc convenția dintre Cristea şi patronul tău. De ce o calcă azi Dolga?

— De unde ştii că Dolga a dat startul? Poate că ălălalt l-a provocat.

— Exclus! Sunt cu Lucian de un an de zile. Îmi spune absolut tot ce face.

— Ca să vezi! se miră sincer Tropicalul. Nu-l credeam aşa de fraier încât să-şi arate cărțile fufei.

Lelia trecu peste observație.

— De ce Dolga nu-şi mai respectă cuvântul?

— Păpuşică, tot ce pot să spun e că eu sunt simplu trăpaş în oastea jupânului şi nu consilier. Dacă într-adevăr nu l-a asmuții Cristea, nu văd decât două explicații: ori ibovnicul matale a tras un tun mare,

dar atât de mare că de poftă ochii lui Dolga salivează, ori i-a venit ăstuia al meu poftă să împărtăşească peste toată tagma. Completă cult: N-ai văzut şi la istorie? Napoleon, Hitler şi ăilalți nasoi.

— Şi dacă, dacă totuşi Dolga va cere ceva imens, iar Lucian nu va putea să-i satisfacă pretențiile...

Sică zâmbea amuzat. N-o întrerupse.

— Ce se va întâmpla cu mine?

— Fetița taichii, atunci nu te invidiez. Dar fiindcă mi-ai zâmbit cu talent, din două în două duminici, când mă duc în vizită de protocol la maică-mea stă chiar vizavi de Bellu am să-ți depun o floricică frumoasă pe piept.

35

Casa doamnei Cecilia Vintilescu, ca şi întreaga ei persoană plus anexele soț şi copii prezentau toate simptomele prosperității caracteristice de după anii '60. Apartament proprietate personală (cinci camere, două WC-uri, bucătărie pardosită cu marmură), mobilă de comandă refuzată la export, covoare manuale, kilometri de macrameu, expoziție de cristaluri Stirex. Nu lipseau tot felul de obiecte cu sclipici, made in vest, nici acolo ieftine, dar cumpărate de turişti al căror bun-gust se extaziază dinaintea stridenței îngrijit meşteşugite. De pildă, în sufragerie se aflau două aplice ciorchini de struguri verzi fosforescenți, în salon un soi de veilleuză ca o ciupercă a cărei pălărie era alcătuită dintr-o multitudine de fire metalice, circular mobile. Pusă în priză, abajurul ciupercă începea să se învârte, alternând culorile curcubeului, tot fosforescente. Copiii o fetiță şi un băiat se încadrau perfect în peisaj. Bine hrăniți, conştienți de bunăstarea părinților şi arborând în sensul ăsta o siguranță tangentând suficiența, şcoliți peste poate: „fac engleza şi germana de la patru ani, asta mică e la şcoala de gimnastică, ştiți, chiar Nadia Comăneci a remarcat-o, alaltăieri i-a dat 10 la pod, băiatul e la înot.”

O zbughiseră la joacă după câte un sărut mâna cântat. Maiorul se crispă. Nu era de acord cu sărut mâna indiciu sigur de politețe mahalagească adresat unui bărbat şi mai ales de către o fetiță.

Privind-o pe Cecilia Vintilescu, maiorul încercă să şi-o imagineze aşa cum arăta cu ani în urmă, când o iubise Octavian Nanu. Azi era o femeie la vreo treizeci de ani, grăsunică şi picantă. Avea o mutrişoară drăgălaşă şi presimțeai din capul locului că e genul de femeie dotată cu acel ceva fără a fi vreo frumusețedatorită căruia bărbatul îi ciugulește din palmă. Era vioaie, vorbăreață, zâmbea, ochii îi jucau în cap neliniştiți ca două lăcuste.

— Cu ce vă pot servi?

Deschise barul bibliotecii şi se dădu la o parte pentru ca maiorul să poată admira oastea de sticle.

— Mulțumesc. Nu pot lua nimic. Sufăr de ulcer.

— Măcar un Cointreau. E original. Sau nu, ca să nu mă înjure doamna, am să vă ofer o benedictină. E absolut inofensivă.

Maiorul detesta menta, dar îşi zise că, de vreme ce femeia ținea să-şi consume showul, nu vedea de ce n-ar face-o fericită.

— M-ați sunat la birou, începu incert Cristescu.

Cecilia surâse şi două gropițe sexy îi înfloriră în obraji.

Clipi complice:

— Tavi, vreau să spun Nanu, v-a sugerat-o, nu-i aşa?

— Intenția dumneavoastră era să rămâneți anonimă.

— Da..., într-un fel. Ştiți, soțul meu are o funcție, nu ne-ar plăcea să fim amestecați în genul acesta de poveşti.

— Ați făcut-o totuşi.

Cecilia se uită la el clipind ca o păpuşă.

„Asta o să se creadă Scufița Roşie şi la cincizeci de ani. Chestia e că ține! Da, domnule, îi stă bine! Pariez că bărbatu-său e tipul de moş Martin, fericit să danseze rock după cum îi cântă «fetița lui».”

— Dumneavoastră n-ați fi făcut-o? Pe mine nu m-a lăsat conştiința să tac. Vedeți, prea i-am cunoscut bine pe amândoi. Pe Nanu şi pe Marian.

Cristescu oftă imperceptibil. „Ăla care i-a fost logodnic e Nanu, ca la armată sau la serviciu. Derbedeul ălălalt e Marian.”

— L-ați iubit pe Octavian Nanu?

Ochii femeii alunecară. Începu să se joace cu medalionul de la gât.

— Da, cred că da. Când eşti foarte tânăr, nu poți să-ți analizezi sentimentele.

— El... el vă iubeşte şi azi.

Cecilia îşi pocni palmele îngrozită. Dincolo de „număr”, se simțea însă satisfacția femeii cochete, încântată că stăpâneşte inima unui bărbat chiar dacă n-ar accepta din partea acestuia nici măcar să-i facă pantofii.

— Bietul băiat! Nu se poate. Îmi pare rău pentru el. Aveam convingerea că şi-a refăcut viața.

— E greu să-ți refaci viața, după ce eşti de două ori KO. Şi în viața profesională şi din punct de vedere afectiv. De ce l-ați părăsit?

— Mă dezamăgise îngrozitor. În fond, el este vinovat de toate necazurile lui. Îl invidia pe Marian, se îngălbenea şi începea să tremure doar când îl întâlnea.

— Sunteți încredințată că era vorba de invidie?

— Dar ce altceva?! Alergie? Idiosincrazie? Vedeți, Nanu era incapabil să primească, nu cu bucurie, dar măcar cu indiferență succesele altora. Am fost împreună trei ani. Ei bine, în tot acest răstimp doar de două persoane mi-a vorbit frumos, iar una dintre ele era maică-sa.

— Poate că ceilalți nu meritau.

Doamna Vintilescu începu să râdă:

— Nici dumneavoastră nu credeți în ceea ce spuneți. E absurd ca, într-o instituție de sute de persoane, toți să fie abjecți şi ticăloşi. Iar pe Marian, insist, pur şi simplu nu-l suporta.

— L-ați iubit pe inginerul Dragu?

Pusese întrebarea conştient că nu-i delicată, dar Cecilia Vintilescu nu era femeia care să se froaseze. Prea îi plăcea mult să vorbească despre ea însăşi, să se etaleze, să se demonstreze, să se glorifice: „Uite ce fel de femeie sunt eu!” Şi împrejurările, nu-i vorbă, îi erau fa-

vorabile. La serviciu adulată „ce fată delicioasă e Cici!" în familie, fără îndoială divinizată, motorul, benzina, bucuria casei. Era suficient să observi expresia de adorație a copiilor când se uitau la ea.

Cecilia îşi ridică privirea din covor.

— Singurul bărbat pe care l-am iubit vreodată, a fost, este soțul meu.

— „Înălțător, dar sună a cărticică de morală. Mă aşteptam la un răspuns mai flash."

— Bineînțeles, adăugă iute Cecilia, l-am admirat pe Marian. Era imposibil să nu-l admiri. Nu-i lipsea nimic. Un fizic de Adonis, minte strălucită, maniere şi gentilețe de marchiz. A admira însă nu înseamnă neapărat şi a iubi.

— Probabil. Spuneți-mi, doamnă, credeți că Octavian Nanu l-a ucis pe inginerul Dragu?

Femeia rămase pentru prima oară pe gânduri. Pe fața bucălie, un burete nevăzut şterse orice expresie.

— O afirmație în acest sens implică multă responsabilitate.

— Vă rog să nu vă simțiți angajată în nici un fel. Ceea ce vă solicit e o simplă opinie.

— Posibil, şopti greu Cecilia, dar nu sigur. Un fapt rămâne categoric: Nanu e un om ranchiunos şi violent. Odată, într-o criză de gelozie, aproape că m-a strangulat. Cu el ați vorbit?

— Da!

— Şi ce v-a spus?

— Că el e asasinul inginerului Dragu.

Cecilia căscă gura. Un molar de aur strălucea multicolor la lumina veilleuzei ciupercă. Se redresă după câteva clipe, îşi trase rochia peste genunchii rotunzi.

— Să-l cred? insistă Cristescu.

— Da, făcu într-un târziu Cecilia Vintilescu. Am bănuit chiar de la început.

36

Doamna Dora Miloia detectă cu uşurinţă strada Vlădeni unde locuia Cristea. Bucureşteancă get-beget, cunoştea bine centrul. Îi plăcuseră totdeauna plimbările, iar răposatul Miloia, dermatolog, nu prea avusese dever. De altfel, fusese unul dintre puţinii medici care în perioada cabinetelor nu făcuse avere, nu izbutise să cumpere nici măcar un Wartburg metrul bunăstării româneşti din primii ani de „democraţie populară”. În consecinţă, aveau timp să se plimbe, şi doamna Dora se simţea şi azi înfiorată de emoţie când îşi amintea promenadele din serile de iunie, învăluite în dantela grea a teilor înfloriţi. Se ţineau de braţ apropo, de ce astăzi perechile merg alături ca doi străini, şi cel mult tinerii se ţin pe după umeri? şi flecăreau câte în lună şi în stele. Când Miloia îşi închipuia că sunt singuri, în lumina ocrotitoare a felinarelor, plouaţi cu stele şi arome de primăvară, o îmbrăţişa. Şi împliniseră amândoi şaizeci de ani... Dora roşea ca o fecioară şi Miloia avea atunci dinaintea ochilor fetiţa de şaptesprezece ani, elevă la Liceul Sfânta Maria, pe care o invitase, cu glas sugrumat de timiditate, să ia un éclair împreună la Zamfirescu.

Sună o dată timid. Se trezi în faţa unui bărbat scund, cu cozorocul şepcii tras pe o ureche şi care se uita la ea holbat.

— Aţi greşit, spuse Mielu 46, dând să închidă.

— Probabil, se bâlbâi Dora Miloia. Vă rog să mă iertaţi. Îl căutam pe domnul Lucian Cristea.

— A! făcu Mielu. Păi atunci aţi nimerit la fix. Intraţi.

Bătrâna se foi neliniştită.

— Dumneavoastră sunteţi domnul Cristea? Ca persoană avizată, adăugă: Poate aveţi o legitimaţie, ştiţi, m-aş simţi mult mai sigură.

Celălalt o privi căpiat. „Ce-i cu puria asta, domnule? Aşa, e cam leat cu armistiţiul, deşi nici atunci nu mai era de mult fată mare, în plus, pare căzută în cap. Auzi! Legitimaţie! De ce nu şi Wasserman-ul?”

— Stimată doamnă, Cristea trebuie să pice din moment în moment. Eu sunt prietenul lui. Poftiți.

Bătrâna ar fi vrut să refuze, dar îi era ruşine. Intră şovăitoare, ținând strâns poşeta la piept, de parcă ar fi vrut să i-o smulgă cineva.

Îşi roti ochii prin încăpere, fără să observe nimic. Trăia o stare de exaltare şi, de emoție, i se umeziseră ochii. Mielu o studia pe față, din ce în ce mai uimit. Îi inventarie ținuta, mâinile slăbuțe pe care două inele, verigheta şi probabil diamăntelul de logodnă, jucau, vulpea şi asta contemporană cu tovarăşul Roosevelt. Nu, hotărât, persoana îl deruta, nu făcea parte din jumătatea lui de Bucureşti, habar n-avea cum s-o trateze. Îşi aminti că afară e frig şi se îndreptă spre un bufețel.

— Luați o țuică?

— O țuică? Nu, nu cred, adică sunt sigură.

— Păcat. V-ați mai fi încălzit.

Mielu îşi scărpină creştetul capului, căutând subiect de conversație. Bătrâna, deşi caraghioasă țipa pe ea naftalina şi ceaiul de plante, îl intimida vag. Se interesă:

— Aveți vreo afacere cu domnul Cristea?

Dora Miloia dădu importantă din cap, dar nu oferi amănunte. Mielu începu să fluiere un rock, trecu apoi la fereastră. Când auzi cheia în broască, răsuflă fericit:

— A venit!

Bătrâna schiță o mişcare de parcă ar fi vrut să se ridice.

Din vestibul se auzi glasul lui Cristea, care se scutura de zăpadă:

— Vreo veste?

Mielu răspunse laconic:

— Da.

Luc dădu buzna în încăpere, abia respirând.

— A telefonat?

Era înfrigurat nu, nu gerul de afară, sumbru şi chipeş. Şuvițele de păr negru, umezite, îi alunecau pe frunte, ochii ardeau. O văzu pe bătrână şi rămase cu mâna agățată în nasturii scurtei de blană. Lui

Rodica Ojog-Brașoveanu

Mielu îi plăcu expresia lui Luc şi îşi împleti degetele pe pântece, anticipând satisfacții grase. Explică succint:

— Doamna vrea să-ți vorbească.

Bătrâna se bâlbâi:

— Vin din Chibrit. Ştiți, acolo locuiesc, am, am o scrisoare, poate ar fi mai corect să-i spun bilet pentru dumneavoastră.

Îi întinse un pachețel de plastic, pe care Cristea îl desfăcu fără să înțeleagă nimic: un sul subțire de hârtie igienică, o şuviță de păr împletit. Citi cuvintele pictate cu dermatograf şi exclamă perplex:

— Fantastic!

— Exact aşa mi-am spus şi eu, declară fericită doamna Miloia.

Mielu 46 se îndreptă în fotoliu:

— Pot să aflu şi eu despre ce-i vorba?

— Un mesaj de la Lelia, făcu Luc.

Figura i se înăsprise brusc, ochii îi străluceau drăceşte. Mielu se sufocă de uimire:

— Ei, lasă-mă!

— Da. A priponit-o Dolga.

Mielu înghiți în sec. Dacă Dolga intră pe emisie, e bine să tragi pe dreapta. Cristea îşi înfipse mâinile în buzunar.

— Ce vrea ăsta, domnule? Poți să-mi explici? Ce vrea?!

— Vrea mult, în orice caz, decretă Mielu. N-ar fi deranjat altfel gagica.

Bătrâna povesti cum intrase în posesia mesajului, se rătăci în detalii, se prăpădi de admirație în fața igeniozității de care dăduse dovadă Lelia.

Cristea atinse cu degete tremurânde şuvița împletită. Trupul îi tresări brusc, ca electrocutat.

— Hait! făcu Mielu.

Cunoştea reacția. Constituia totdeauna preludiul unor hotărâri brusce, lipsite de chibzuință, de o cutezanță demențială.

— Ştiu ce am de făcut. Se adresă bătrânei cu un glas clocotind de mânie abia stăpânită. Dați-mi, vă rog, adresa dumneavoastră exactă.

Doamna Miloia o recită cu conştiinciozitate, dădu informații de taximetrist asupra posibilităților de transport, oferind variante de genul îl luați pe 74 până la, de unde urcați în 319 sau dacă preferați tramvaiul etc.

— Mulțumesc, doamnă, i-o reteză Luc gâfâind de nerăbdare. Am o rugăminte: dacă vreți să ne ajutați într-adevăr, nu discutați cu nimeni, dar absolut nimeni despre această întâmplare.

— Desigur, dumneavoastră vă pricepeți mai bine. Dar poate că miliția.

— În nici un caz! Insist, nu comentați, nu vorbiți.

După plecarea bătrânei, Mielu se interesă:

— Ce ai de gând?

Cristea nu răspunse. În ochi avea dinamită. Mielu 46 spuse încet:

— Ai grijă, coane. Ca să te iei de Dolga, îți trebuie spinare blindată. Eu aş lua-o ca la ONU: tratative şi coexistență paşnică.

Cristea continuă să tacă.

Copleşită de propria ei importanță şi încredințată că a făcut o faptă bună, doamna Miloia se duse la cinematograf şi vizionă cu deliciu un film documentar despre realizările CAP-ului din Floreşti.

37

Zoe Dragu îl primi după-amiază. Trecuse aproape o săptămână de la asasinarea inginerului şi maiorul, care îndura greu, chiar după atâția ani de meserie, contactul cu rudele apropiate ale unei victime, apelase la oficiile colonelului O.dobescu pentru a intermedia întâlnirea.

Lui Cristescu îi fu de-ajuns o singură privire pentru a constata că doamna Dragu, deşi greu încercată, avea suficient resort şi curaj care-i îngăduiau să depăşească nenorocirea. Îi admiră doliul elegant şi nu trebuia să fii un subtil, ca să-ți dai seama că femeia aceasta avusese toată viața mare stil. Cristescu mai făcu o constatare neaşteptată: deşi doamna Dragu cocheta cu vârsta senilă în jur de şaptezeci de ani era

imposibil să te gândeşti la ea ca la o bătrână. Chiar în spate, era convins, nimeni nu-i spunea „baba aia de la etajul cinci”.

Maiorul îi prezentă condoleanțe cu o discreție stângace. O uşoară crispare a feței trădă durerea Zoei care aprinse imediat o țigară.

— Vă mulțumesc că m-ați primit. Voi face tot posibilul ca această întrevedere să fie cât mai scurtă.

— Cu ce vă pot fi de folos?

Întrebarea sunase cam direct, dar nu lipsită de politețe.

— Aş vrea să lămurim câteva întrebări.

— Vă ascult.

— Spuneți-mi. Maiorul îşi căuta cuvinte: Asasinarea inginerului Dragu a constituit pentru dumneavoastră o surpriză totală?

Doamna Dragu îşi privi mâna de parcă ar fi controlat toaleta unghiilor gestul revenea mereu, cu frecvență de tic şi respiră adânc.

— O moarte neaşteptată constituie totdeauna o surpriză. Cu câteva zile înainte de nenorocire, am avut o discuție cu Odobescu pe care am socotit-o aberantă.

— Mi-a relatat-o.

— Ştiu. După aceea, am încercat o presimțire nefericită. Simțeam acut, concret, de parcă-i auzeam paşii, că se va întâmpla ceva îngrozitor. Am pus totul pe seama convorbirii cu colonelul. Din acest punct de vedere, surpriza n-a fost chiar desăvârşită.

— Înțeleg. Făcând abstracție însă de episod, a existat ceva în viața fiului dumneavoastră care să justifice, în fine, să poată declanşa un sfârşit tragic?

— Domnule maior, în familia noastră, dragostea nu s-a întemeiat pe confidențe, spionaj, ochi şi urechi lipite de gaura cheii, imixtiuni nedorite. Nici unul dintre noi, îl includ aici şi pe soțul meu, n-am fost campioni ai indiscreției. A deschide de pildă o scrisoare care nu ne era direct adresată, chiar dacă Marian mai trăgea încă în vrăbii cu praştia, ni se părea un mahalagism care atenta dezgustător la normele elementare de conduită civilizată.

Maiorul dădu din cap edificat. Se gândi la nevastă-sa, care-i inventaria până şi trusa de bărbierit.

— Cunoaşteţi deci foarte puţin despre viaţa fiului dumneavoastră.

— Cunosc atât cât ni se părea amândurora firesc să cunosc.

— Mda. Aţi constatat, presupun, că din locuinţa victimei lipsesc o serie de obiecte, „găurile” de pe pereţi sunt evidente. Aveţi cunoştinţă despre efectuarea vreunor vânzări?

— Nu, şi exclud ipoteza de la bun început. Marian vindea după multă chibzuinţă şi, în orice caz, nu cu toptanul. În afară de aceasta, nu era omul să lase zidurile să ţipe. De mic a avut un instinct al frumosului neobişnuit la un băiat. La doi-trei ani distingea deja culorile, la patru ani a trebuit să-i concediez guvernanta, o nemţoaică într-adevăr urâtă. De câte ori pătrundea în nursery, copilul începea să urle. Da, iertaţi-mă, consideraţi că jaful ar putea fi mobilul acestei nenorociri?

Maiorul pocni discret din degete. Răspunse sincer:

— Nu ştiu. Posibil, dar e la fel de posibil să constituie doar un paravan. O ultimă întrebare: ce părere aveţi despre nora dumneavoastră?

Zoe Dragu păru dintr-o dată îngrozitor de plictisită. Lăsă să treacă un timp până se hotărî să vorbească:

— Am să vă răspund indirect, comunicându-vă părerea mea despre Marian. Era bărbatul care nu trebuia să se însoare niciodată. Există oameni din aceştia, lipsiţi de vocaţie matrimonială; şi dacă, totuşi, se lasă prinşi într-o capcană, atunci nu-i de-ajuns să ţii casa curată şi să izbuteşti de Crăciun un cozonac acceptabil şi un curcan nu prea ţeapăn. Am ghicit sensul întrebării dumneavoastră. Sunt convinsă că nu ea l-a omorât.

38

Colonelul Ionaş îşi privi ceasul electronic, ora 10, 22 decembrie.

— Formidabil cum trece timpul! comentă cu o nuanţă de uşoară tristeţe în glas. Bătrâneţea, dragul meu! Mi-aduc aminte de bietul tai-

Rodica Ojog-Brașoveanu

că-meu care, după şaizeci de ani, se prăpădea de spaimă în faţa calendarului: „Uite-i miercuri, mâine-i joi. Iar s-a dus săptămâna.”

— Aşa e, aprobă Cristescu mecanic. Avea dreptate.

— Ţii minte? În liceu, chiar şi în facultate, anul se târa greu, ca un melc. Pe urmă, mai ales după treizeci de ani, nu mai zic de patruzeci, ai impresia că toate ceasornicele merg cu două sute pe oră. Oftă: Hai s-o lăsăm baltă! Panseuri de candidaţi la scleroză. Să recapitulăm deci: ai cinci suspecţi, virtuali asasini, cu cinci mobiluri diferite. Habar n-au unul de altul, dar hrănesc aceeaşi intenţie drăgălaşă de crimă. Ce-i drept, cazul e puţin comun. La ce concluzie ai ajuns?

Maiorul se foi în fotoliu, căutând o poziţie mai comodă.

— La nici una. Derutant e că fiecare dintre ei, cu excepţia nevestisii, dar în locul ăsteia face declaraţii casetofonul, nu-şi ascunde resentimentele faţă de victimă, ba regretă că le-a luat-o altul înainte.

— Mare număr trebuie să fi fost Dragii ăsta! Ascultă, bag de seamă că inaugurezi un nou gen de anchetă. Ai mână liberă, bineînţeles, eşti titularul dosarului, dar nu ştiu dacă te înţeleg foarte bine.

— La ce anume vă referiţi?

— Lucrezi singur, n-ai instituit nici un fel de supraveghere asupra „artiştilor”. Ce urmăreşti?

— În circumstanţele date, filajul personajelor e inutil. A, dacă am putea întoarce calendarul înapoi, că tot vorbeam de timp, şi să angajez o supraveghere retro, ar fi cu totul altceva. Dar acum? Că Dragu a fost ucis din răzbunare, sau din gelozie, miza e consumată, asasinul a reintrat într-o existenţă normală. N-are de ce să se agite, de ce să mai acţioneze, în consecinţă cum să se trădeze.

— Stai o clipă! îl opri colonelul. Mi-ai pomenit doar de răzbunare şi gelozie. Excluzi, ca simplă ipoteză măcar, că jaful ar fi putut genera crima?

Cristescu luă bricheta şi începu s-o întoarcă pe toate feţele. Avea mâini splendide şi Ionaş, cu degete scurte şi grăsulii, le admira totdeauna cu oarecare ciudă. În tinereţe visase să ajungă pianist. Îl demobilizase profesorul de muzică din liceu: „A, nu, tinere! În nici un caz

pianist, chirurg sau ceasornicar. Îl privise apoi din toate părțile: Pompier cred că te-ar aranja cel mai bine." După treizeci de ani, Ionaş încă trăia perplexitatea momentului: „De ce dracu' pompier?"

— Nu cred. Nu cred deloc, repetă Cristescu apăsând, că acesta ar fi fost mobilul.

— De ce?

— Autorii de spargeri în case princiare sunt în general profesionişti de clasă, şcoliți aş zice. Nu se vâră Fane Şobolanul sau Guță Gură Mică în afaceri cu icoane din secolul al XI-lea, desene de Lautrec, măseaua de minte a lui Soliman Magnificul sau portjartie-rul lui Napoleon. Pe lângă aşa ceva trec cu ochii închişi. Se vâră la aur străluceşte casetofon, haine de piele, bani numerar etc.

— Corect.

— Şi atunci e limpede. Lovitura, în caz de jaf, ar fi purtai obligatoriu o semnătură simandicoasă, iar simandicoşii lucrează curat, studiază terenul, ştiu exact care e orarul stăpânilor, ce uşă să deschidă, evită cu multă grijă crima. Vreau să spun că, operându-i casa, ar fi luat toate măsurile să nu dea peste Dragu ori nevastă-sa.

— Şi-atunci?

— Mai există un amănunt care mi se pare extrem de semnificativ. Uşa apartamentului n-a fost forțată. Deci, iarăşi deci, victima a deschis singură, ceea ce presupune că omulețul care l-a lichidat făcea parte dintre familiari.

— După teoria ta, dragul meu, nimeni nu primeşte în casă decât neamuri sau cunoscuți.

— Cam aşa se întâmplă, mai ales de când şmecherii au început să vâre o fotografie mică într-un etu de plastic şi se dau drept inspectorul X de la ICRAL sau 1DEB. Dragu în nici un caz nu făcea parte dintre naivi. Mai adăugați mentalitatea individului care se ştie bogat. Ăstora le e frică să mai plece într-un concediu, ba chiar la o petrecere prelungită. De altfel, e de-ajuns să numeri zăvoarele de la uşa lui.

— Ce spui e logic, dar ştii că realitatea nu-i este totdeauna tovarăşă fidelă.

Rodica Ojog-Brașoveanu

— Spuneam că Dragu n-a fost un naiv. Faptul că moartea l-a surprins stând cu spatele mi se pare concludent.

— Cum ai de gând să continui ancheta?

Maiorul trase uşor de gulerul puloverului, îşi trecu degetele peste obrazul palid.

— Ei, aici e aici! Încerc să reconstitui programul fiecărui suspect în ziua crimei. Iar trebuşoara asta, vă asigur, nu-i tocmai uşoară.

Dintr-o dată începu să râdă, şi colonelul îl privi contrariat.

— Ce-i aşa de vesel?

— Trebuie să vă spun, da, trebuie să vă spun, că am reîntâlnit-o, tangentând cadrul asasinatului, pe vechea noastră prietenă.

Lăsă special fraza în suspensie, urmărind reacţia colonelului. Acesta, cuprins brusc de o neagră presimţire, explodă:

— Melania Lupu!

Glasul bubuise ca un tun. Se holbase atât de tare, nu doar ochii, parcă toată figura, încât Cristescu îşi zise că de mult nu s-a distrat aşa de bine.

— Nu se poate! Auzi! Am o idee! Să vorbim, dom'le, cu băieţii de la paşapoarte, să-i dea un carneţel din ăla verde, să-şi facă naibii vânt şi să iasă din zonă. Să-i mai distreze şi pe alţii!

— E o idee, aprecie maiorul surâzând.

Colonelul îl privi lung. Îşi miji ochii şi se aplecă peste birou:

— Ascultă, eşti teribil de liniştit. Care-i trucul?

— Nici unul, dar am devenit fatalist. Aşa mi-a recomandat medicul.

— Aha! Şi care-i tratamentul?

— Răbdare. Mai de vreme sau mai târziu, buna mea amică tot îşi va dezvălui artileria. Dacă există.

— Aştepţi să-ţi dea un telefon, ca să te avizeze?

— Nu ea, răspunse laconic maiorul. De ieri, o filează Azimioară.

— Hm! O suspectezi, deci.

— Nu, dar o cheamă Melania Lupu.

Telefonul le întrerupse discuţia.

39

Când burghiul soneriei străpunse liniştea întunericului, Melania Lupu crezu că visează. Se întoarse pe partea cealaltă, dar trilul insistent o făcu în cele din urmă să deschidă ochii. Mirciulică, trezit şi el din somn, îşi ridică în semn de întrebare coada, apoi o luă în galop spre bucătărie, adulmecând după micul dejun.

În drum spre vestibul, Melania se uită la ceas. Cinci fără zece.

„Probabil s-a inundat iar baia la Georgeşti. Din câte ştiu însă am închis toate robinetele."

Se uită prin vizor şi, la început, nu recunoscu figura trasă a doctorului Mircescu. Căciulița de astrahan brumăriu era trasă mult, acoperindu-i sprâncenele şi jumătate din urechi.

— Eu sunt, tanti Melania, Alfred!

Bătrâna descuie, înfiorându-se de aerul rece.

— Doamne sfinte, Alfred! Ai rămas un original. Ştii, dacă mă gândesc bine, n-am primit nici o vizită în viața mea la cinci dimineața. Dar acolo ce ai? Pleci în voiaj?

Se uita curioasă la un sac de călătorie pe care Mircescu, după ce se dezbrăcase în antreu, îl adusese în casă.

— Hai, stai jos. Ce s-a întâmplat? Nu pari în apele tale.

„Dar a părut vreodată? Bietul de el, nu s-a simțit niciodată bine în propria-i piele. Destul de incomod..."

Doctorul Mircescu îşi trecu instinctiv degetele peste obraz. Era vizibil tulburat, întreaga lui făptură, stăpânită de nervozitate, făcea impresia că vibrează.

— Te rog să mă ierți. Ar fi trebuit să-ți dau măcar un telefon, dar n-am vrut să sun de la noi... Iar pe stradă n-am găsit nici unul care să funcționeze.

— Laura e bine?

— Da. Doarme. Nu te superi că am îndrăznit.

— Să lăsăm formalitățile! Eu sunt o femei în vârstă care nu prea are ce face cu timpul ei, aşa că nimeni, niciodată, nu mă poate deranja.

Mircescu îi sărută recunoscător mâna. Orice gentilețe, indiferent de persoana care i-o dăruia, îl emoționa până la lacrimi.

— Ştiam că ai să mă înțelegi.

— Dar bineînțeles, dragul meu. Stai să-ți dau un păhăruț de coniac. Atât cât să te încălzeşti... Cred că am să-i ofer unul şi lui Mirciulică. Îi stimulează dispoziția...

— Mirciulică? făcu amuzat medicul. Mai trăieşte? Îl ştiu de o sută de ani.

Bătrâna îl privi contrariată:

— N-are decât şapte ani şi jumătate. Îl confunzi însă, probabil, cu Mircea cel Bătrân.

Medicul se uită la ea visător. Rămăsese aceeaşi persoană încântătoare care-i punea funde în păr şi-l îndopa cu marțipane. Alfred, cu un apetit în genere dificil, detesta acadelele acelea colorate piersici, cireşe, mere, roşcove dintr-o pastă condensată, prea dulce. Le înghițea însă ca să-i facă plăcere, ca să-i simtă apoi degetele răcoroase pe fruntea totdeauna prea încinsă. Desigur,

fusese totdeauna puțin caraghioasă, dar îi stătea bine, naivitățile de Scufiță Roşie emoționau. Emana mai cu seamă o atmosferă specială, de „alt secol", cu preocupări absurde dar grațioase, cu dantele la care se pigulea un cincinal. Oamenii aveau vreme şi stresul nu se inventase încă, iar prin urechea uriaşă a gramafonului se adresau cu accente sfâşietoare rochiilor de muselină şi vestoanelor din mătase brută Adelina Patti, Melba, Batistini, Kurz.

— La ce te gândeşti, Alfred?

— La tine, tanti Melania.

— O, roşi bătrâna, nu cred că merit să-mi acorzi atâta importanță. La vârsta ta ar trebui să te preocupe persoane tinere şi fermecătoare.

Mircescu dădu din mână cu gestul omului care a încetat de mult să se gândească la problema respectivă. Apoi, constată deodată că se

simțea neașteptat de bine, liniştit, reconfortat. Aici, în ambianța dulce, caracteristică oricărui interior, fie şi o cameră de hotel, locuit şi dichisit de Melania, simți cum temerile i se risipeau şi o undă de optimism îi îmbujoră cugetul.

„Da, totul se va termina cu bine. Presimt că aşa se va întâmpla. În definitiv, am rezolvat ce a fost mai greu."

Melania, care nu-l slăbea din priviri, constată surâzând:

— Ai prins puțină culoare în obraji. Am susținut totdeauna că un păhăruț înghițit dimineața pe stomacul gol e un stimulent inegalabil. Şi acum spune-mi, dragul meu, despre ce este vorba. E chiar atât de greu?

Părea atât de neajutorat, de fragil, de vulnerabil, încât Melania se aplecă şi îi strânse mâna spontan.

— Hai, copilul meu! Nu poate fi chiar atât de greu.

— Greu? Nu, nu greu. Arătă cu bărbia spre sacul de voiaj: Aş vrea, adică te rog dacă poți să-mi păstrezi o vreme câteva obiecte.

Melania se interesă naivă:

— Demenajați?

— A, nu, nu-i vorba despre asta. Unde să ne mutăm? Dar, găsite la mine, ar putea trezi suspiciuni.

Ochii bătrânei sclipiră.

„Fii atentă, fetița mea, devine interesant. Îți dai seama că în sacul acela nu se află două crătiți şi o pompă de desfundat chiuveta. Şi poți pune pariu pe un kilogram de jelcuri că pe domnul maior Cristescu l-ar interesa straşnic să audă ce are Alfred de spus..."

Încurcându-se în cuvinte, doctorul Mircescu se aplecă brusc şi deschise fermoarul sacului. Scoase obiectele unul câte unul şi le întinse pe covor. Melania, care se aştepta oricum la ceva năzdrăvan măcar o pereche de porumbei, un crocodil sau ceva în genul ăsta, rămase cu ochii căscați de surpriză.

— Le recunoşti? întrebă Alfred. Era speriat şi, în acelaşi timp, încântat de sine: „Uite de ce-am fost în stare."

Melania dezmierdă marginile icoanei din secolul al XI-lea. Un sfânt „papistaş". Părea bolnav, dar nu din cauza celor nouă secole ce

Rodica Ojog-Brașoveanu

trecuseră peste el. Fusese de la început bolnav, chiar în tinerețile de mult mântuite. Tuberculoză, poate anemie pernicioasă.

— Cum îl cheamă pe dumnealui?

Alfred se miră:

— Ce, nu-l ții minte? E celebrul nostru Sfânt Martin.

— Sigur că-l țin minte, dar nu i-am ştiut niciodată numele. Nu cred însă că ar putea fi vorba de Sfântul Martin. Din câte îmi amintesc eu, acela a fost un oştean voinic care şi-a spintecat mantaua în două pentru a dărui jumătate unui sărman căruia îi clănțăneau oasele de frig. Văd şi acum poza din cartea de istoric. Întâmplarea s-a petrecut pe un pod.

Puse icoana alături de celelalte obiecte. Le ştia pe toate, cum să nu le ştie, doar ani de zile le admirase în casa avocatului Mircescu! Uite şi Picasso-ul, una dintre marile lui achiziții, desenul lui Lautrec, cristelnița.

Se interesă şoptind:

— Cum ai reuşit să le capeți înapoi?

— Prin perseverență şi un pic de noroc.

Se înfierbântase, şi bătrâna se gândi că era aproape frumos. Înflăcărarea îi vopsea chipul cu lumină, părea de douăzeci de ani, avea ceva din tinerii lui Rafael, făcând bineînțeles abstracție de trup.

— Auzi, tanti Melania! Ştii cu cât s-a vândut acum, în noiembrie, un Corot la licitația muzeului Privat Getty de Malibu? Cu silabisi treizeci şi trei de milioane de franci noi! Am văzut pânza în catalog Femeia cu mandolină. Aşa, nu pare cine ştie ce. Îți dai seama ce avere am aici? Picasso are aceeaşi cotă.

Melania îl privi, compătimitoare.

— Şi ce-ai de gând să faci cu averea, copilul meu?

Glasul medicului se năpusti. Răbufneau acum toate dorurile ascunse, toate umilințele îndurate de la oameni, de la viață, şi despre care îşi închipuia că va putea să le înfrângă, să le uite aprin-zând havane cu bancnote de o sută de dolari.

— Vreau să trăiesc! În sfârşit, să trăiesc!

Melania zâmbi cu tristețe:

— Dragul meu, nu banii te învață să trăieşti. Te civilizează, sunt de acord, îți deschid perspective neaşteptate, dar, ca să ştii să trăieşti, trebuie să te naşti cu talentul ăsta. Laura a ştiut... A ştiut şi când a sărăcit.

— Iar eu n-am să ştiu niciodată, asta vrei să spui.

— Dragul meu, mie nu-mi place să fiu dezagreabilă. Mi-e teamă să nu încerci încă o decepție. Poate cea mai mare... Aveam cândva o prietenă, o femeie foarte fină. Când s-au schimbat vremurile, a fost obligată să muncească din greu. Ceva foarte ingrat, la un birou de mesagerii. Venea frântă acasă, uneori târziu, după ce se lăsa întunericul. Aşa am întâlnit-o într-o noapte geroasă de ianuarie, pe la zece. Am schimbat câteva vorbe, dar mi-am dat imediat seama că era fericită. Acasă o garsonieră modestă o aştepta o cadă fierbinte, pregătită de bărbatu-său, şi o sticlă de vin ieftin, pe care voia să-l fiarbă cu zahăr şi scorțişoară. Aveau să-l bea împreună ascultând programul de muzică de dans de la difuzor, căci radioul îl vânduseră de mult.

Făcu o pauză şi reluă pe acelaşi ton al gândurilor ce caută mult îndărăt, peste ani:

— Am mai avut o prietenă, Mica Duma. Ce n-avea femeia asta? Rolls, riviere de briliante, una din cele mai somptuoase case din Bucureşti, o armată de slugi. S-a sinucis la treizeci de ani. Se plictisea.

Mircescu ridică din umeri:

— Prefer să mă plictisesc cu bani decât fără. Oricum, sunt dator să încerc.

— Şi cum vezi tu practic problema?

— Voi face tot posibilul să scot marfa peste graniță. Asta-i de la sine înțeles.

— Cum'?

Doctorul avu o scurtă ezitare:

— Am să mă gândesc. Există totdeauna o soluție.

„Poți fi convinsă că a şi găsit-o, draga mea. Nu sunt însă la fel de convinsă că e şi convertibilă în fapt. Ingeniozitatea n-a fost partea cea mai tare a Mirceştilor."

Se mulțumi doar să constate:

— Ştii, lucrurile astea nu sunt deloc simple. Şi nu-i de ajuns să găseşti un singur truc. Repetiția, sistemul trădează. Ai patru obiecte deci ai nevoie de patru găselnițe.

— Poate mă ajuți tu, râsc medicul. Ai totdeauna idei.

— Aşa susține Laura, neuitând să adauge că, totdeauna, cretine. Câtă vreme crezi că va trebui să păstrezi lucrurile la mine?

— O lună, poate două, poate trei... Depinde de mai mulți factori. Adăugă nesigur: Primeşti? Nu-ți ascund că, dacă nu eşti de acord, mă pui în mare încurcătură. Totală. N-am prieteni, n-am, de fapt, n-am pe nimeni. Eşti singura persoană pe lume în care am încredere. Mai mult decât în mama.

— Ştiu, dragul meu.

Se ridică şi, luându-l pe Mirciulică în brațe, începu să se plimbe.

„O ocazie nebănuită, draga mea. În nici un caz nu trebuie să-i dai cu piciorul. Aşa ceva nu se naşte la orice colț de uliță."

Mircescu o urmărea concentrat. Era o realitate! Dacă bătrâna refuza depozitul, nu-i rămânea decât o singură soluție, şi aceea riscantă. Să predea pentru o vreme sacul la un birou de bagaje. Dar cât ți-l țin ăia acolo, fără să intre la idei?

Întrebarea neaşteptată a bătrânei îl pocni în moalele capului:

— Te rog să fii sincer, Alfred! Tu l-ai omorât pe inginerul Dragu?

Mircescu, după un moment de stupoare, îşi coborî privirea:

— Nu.

40

Telefonul Ancăi Dragu îl făcu să sară de pe scaun. Întrebă asigurându-se inutil, căci înțelesese perfect despre cine era vorba:

— Bătrânul Cernat?

— Da, răspunse stins femeia.

— Când?

— Azi-noapte cred.

— Asasinat?

— Nu. Nu ştiu. Veniți, vă rog. Nu mai rezist.

Peste un sfert de ceas, se afla acasă la ea. Tremura incapabilă să-şi stăpânească mişcările, şi maiorul o simți la capătul puterilor.

— Ştiam că-i e rău Am intrat să-l întreb dacă n-are nevoie de ceva. Bănuiesc că a murit în timpul somnului. Duceți-vă! Vedeți că pe noptieră e o scrisoare, un plic.

Da, după toate aparențele, Anton Cernat murise în somn. Se afla întins pe spate şi, făcând abstracție de culoarea sepulcrală, ți-ai fi putut închipui că doarme. Cauza decesului avea s-o constate medicul legist, dar Cristescu nu se îndoia asupra „diagnosticului". Echipa operativă urma să sosească din moment în moment. El venise mai repede, neavând răbdare să aştepte „mobilizarea". Scrisoarea, rezemată de o carte, sărea în ochi. Pe plic, Cernat aşternuse un soi de „moto" A se deschide de către autorități imediat după decesul meu.

Un grafism mărunt, frumos, caracteristic contabililor, aşternut de o mână încă sigură; în interior, un sfert de coală comercială. Doar două rânduri, data şi semnătura.

Eu l-am ucis pe inginerul Marian Dragu.

Nu regret nimic.

Anton Cernat. La 22 Decembrie 198...

41

În dimineața imediat următoare, îmbrăcați în vindiacuri şi pantaloni albaştri i-ai fi putut lua drept orice: instalatori, electricieni, „ăia" de la gaze sau deparazitare Cristea împreună cu Mielu pătrunseră în blocul din Bulevardul Macaralei. Luc se hotă-râse să acționeze prompt şi dur. Prima mişcare: forțarea uşii apartamentului unde se afla sechestrată Lelia, fără nici un fel de avertisment. A doua mişcare: tratament lipsit de menajamente, mergând până la lichidare, administrat temnice-

Rodica Ojog-Brașoveanu

rului. Unul sau poate mai mulți. Trei, evident, eliberarea Leliei cu orice preț. În fața blocului, cu motorul în funcțiune, aştepta la volanul unei Dacii roşii Dobre cel Bun. Nu folosea niciodată pumnii doar boxul sau şişul şi se adresa victimelor folosind prenumele de reverență.

Blocară liftul între etaje şi urcară pe scări.

Într-o laşcă ponosită, Mielu 46 îşi ținea sculele. Totdeauna ieftine, obişnuite. Abandonate în caz de forță majoră la locul faptei, nu exista pericolul că ar putea fi identificat posesorul.

Ajunşi în fața apartamentului, Cristea trase adânc aer în piept, apoi rosti hotărât, fără să se întoarcă:

— Dă-i bice!

Într-un genunchi în fața uşii, Mielu ridică un cap stupefiat.

— Ai să râzi, coane, dar n-au pus foraibăr.

— Ce?

— E liber!

Răsuci butonul metalic şi uşa se deschise. Intrară amândoi o dată. Străbătură din doi paşi micul vestibul şi primul lucru pe care îl zăriră, pătrunzând în încăperea aproape goală, fu o gazetă deschisă. O ținea o mână palidă. Mai jos, două picioare în pantaloni cenuşii, o pereche de ghete negre. Un glas bine timbrat țâşni din spatele ziarului.

— Ai întârziat, Cristea. Te aştept de o oră!

Luat prin surprindere, Luc se bâlbâi cu o voce răguşită:

— Ei bine, am venit.

Bărbatul închise jurnalul, descoperindu-şi fața. O figură clasică de dur, osoasă, unghiulară, marcată. Doar perimetrul gurii era lipsit de riduri. Fireşte, nu râdea niciodată.

Simțindu-i privirea, Mielu se făcu mic.

„Ce faruri, dom'le! Laser plus nitroglicerină. Ăsta-ți culcă o companie doar plimbând reflectorul. „

— Unde-i Lelia?

De furie, pe fruntea asudată o venă pulsa neliniştitor, cu zvâcniri de şopârlă.

— Stai jos.

— Nu primesc ordine.

Bărbatul îl măsură fără expresie:

— Ai să primeşti.

Cristea îi făcu semn lui Mielu să-i aprindă o țigară.

— Uite, Dolga! Am navigat cândva sub acelaşi pavilion. Nu ne-am înțeles, n-am plâns unul după altul, dar ne-am despărțit bărbăteşte.

— Cunosc istoricul.

— Am încheiat atunci o înțelegere.

Mielu 46 dădu brusc din cap, subliniindu-şi acordul. „Aşa e! Cristea cuvântează cinstit şi civilizat."

În realitate, îi era teamă de ieşiri necontrolate. Cristea se stăpânea greu, tăbăra repede cu pumnii, iar cu Dolga, chiar la cincizeci de ani, nu-ți măsori puterile, trăgându-te în degete. Îi întâlni o singură clipă privirea şi încremeni.

Dolga se interesă disprețuitor:

— Pe maimuțoiul ăsta de ce l-ai adus?

Cristea făcu un pas înainte.

— Te-am întrebat ceva, Dolga. De ce n-ai respectat convenția noastră?

— S-ar putea să n-am chef să-ți răspund. O fac totuşi. Sunt mai puternic decât tine.

— Asta rămâne de văzut.

— Nu, Cristea. N-a mai rămas nimic de văzut. Am oameni mai buni decât tine, mai mulți bani, alte debuseuri, o minte mai cuprinzătoare.

— Şi? Ce vrei?

— Tot ce ai subtilizat din inventarul inginerului Dragu.

Scoase o foaie de hârtie şi o depuse neglijent pe masa improvizată.

— Aici e lista completă.

Perplexitatea înfipse în obrazul lui Cristea o expresie de nătâng.

— Ai înnebunit?

Rodica Ojog-Brașoveanu

— Nu eu. Tu, flăcăule, că mă crezi dobitoc. Cunosc toată mișcarea de la documentarea pe teren, până la infiltrarea damei în patul victimei.

Mielu își simți gura uscată. Privirea îi pendula pasăre speriată de la Dolga la Luc.

— Ascultă-mă, Dolga, începu Cristea, cine-i mai puternic și mai dotat dintre noi o rezolvăm altă dată. Acum însă îți dau cu-vântul meu de onoare că nu m-am ales nici măcar cu o ață din întreaga combinație.

— Ar trebui să vorbești la Noapte bună, copii! Ești extrem de convingător.

— Insist! Îți dau cuvântul meu de onoare.

— Inutil. L-ați lichidat pe ăla greșeală de amatori și v-ați umplut ghiozdanul. Scurt! Dă-mi marfa și-ți livrez dama.

— Înțelege că nici măcar n-am apucat să acționăm. Lelia trebuia să ne dea semnalul. Fără OK-ul ei nu puteam întreprinde nimic. Și-acum înțeleg că ați imobilizat-o, probabil înainte de a da ochi cu inginerul. Cu Lelia în casă n-ar mai fi răspuns nici unui apel: la ușă sau telefonic.

Dolga se ridică:

— Ultimul termen de predare sâmbătă dimineața la orele zece, aici. Dacă n-ai luat tu caimacul, l-au luat oamenii tăi și, dacă nici ei, alții. Nu mă interesează furnizorul, ci marfa.

Pe neașteptate, Cristea se repezi țintind gâtul lui Dolga.

— Stai liniștit. Nu vorbesc și nu trag de două ori.

În mână ținea un revolver mic, obiect de lux, accesoriu frecvent al poșetelor de seară de pe alte meridiane. Mielu se lipise de zid cu atâta înverșunare, încât ai fi crezut că vrea să intre în el. Cu pumnii strânși, palid ca varul, Cristea gâfiia:

— Ai să mi-o plătești.

— Până una alta, vezi să nu plătească domnișoara.

— Ai să mi-o plătești! repetă Cristea.

— Nu cred, dragul meu. Bancnotele mari nu-s de tine, iar mărunțiș n-am. Sunt din ăia care nu cer restul. Te-am salutat.

42

„Ce urât e când plouă iarna.”

Cenuşiul Bucureştiului, cenuşiul atât de drag maiorului un citadin prin excelenţă, iar oraşul dacă nu e gri, nu-i oraş, ci staţiune cu fanfară militară şi bărbaţi în maiouri şi pantaloni scurţi, devenea murdar, anotimpul îşi pierdea personalitatea, oamenii păreau derutaţi. Păstrau expresia din primele ore ale dimineţii când încercând să descifreze negura cerului, se întrebau sâcâiţi: „Ce să îmbrac? Paltonul sau balonseidul? Iau umbrela?”

— Staţi jos.

Olga Gabrelotti căută din ochi şi se aşează pe scaunul cel mai incomod, de lemn, cu spătar tare în formă de liră şi fără braţe.

„Ciudat! gândi Cristescu. De obicei, clienţii preferă fotoliile. Olga, femeie a plăcerii, plină de pofte pe care temperamentul luptă să şi le satisfacă din plin şi imediat, alege un scaun ţeapăn şi incomod. Sau poate judec eu greşit, implicând obligatoriu confortul în noţiunea de hedonism. Hedonism! «Concepţie filozofică idealistă conform căreia scopul vieţii este plăcerea.» Hm, nu-s prea deştepţi nici ăştia de opintesc cincizeci de ani să scoată un dicţionar. Scopul existenţei fiecărui individ este plăcerea, şi cine o contestă e ori ipocrit, ori imbecil. Puţin îmi pasă că bucuria lui Popescu este să stea toată ziua în cârciumă, pe când Ionescu exultă studiind în bibliotecă subtilităţile sanscritei. Amândoi au o bucurie în organism.”

— Am venit.

Olga Gabrelotti îl măsură pe sub genele frizate. Făcea parte dintre femeile care se simţeau mult mai la îndemână în prezenţa bărbaţilor, detestând în principiu reprezentantele propriului sex. Această preferinţă o făcea să împrumute instinctiv un aer seducător, oferind la fel de reflex un repertoriu complet de fiţe, deşi Costică, să zicem, nu prezenta din punctul ei de vedere nici un interes. Fără a friza vulgarul, ori a aborda un stil vădit provocator totul era chestie de nuanţe, apropo-

uri fine ale privirii, surâs parşiv, dar de casă bună, periat de orice trivialitate partenerul se simțea brusc electrizat, iar fraierii (şi ăştia-s majoritatea) îşi închipuiau c-au făcut o cucerire fulger.

Cristescu, obişnuit cu trucurile, zâmbea în sinea lui, apreciind ca un cunoscător doar ineditul şi temperamentul. Olga era îmbrăcată într-o haină de antilopă foarte strânsă pe corp. Cenuşiul întregii ținute pe nuanțe savant împreunate dădeau o căldură catifelie tenului de meridională extrem de discret fardată. Un surâs trist contrasta picant cu întreaga făptură sexy, din cercei până la gleznele subțiri.

— Am venit, repetă pe o voce groasă, mai ispititoare decât o duzină de picioare chinuite de french can-can, deoarece conştiința mă împiedică să procedez altfel.

Maiorul avu o mişcare a capului greu de calificat: ceva între „ia te uită, bravo!" şi „hai să fim serioşi!" Era femeia de la care te puteai aştepta la orice şi, în consecință, păstra o expectativă sceptică.

Olga îşi frânse degetele. Două lacrimi, bine strunite alunecând ar fi deranjat rimelul îi muiară ochii în lumină. Izbucni:

— Domnule maior, eu l-am ucis pe Marian.

Prima reacție a lui Cristescu fu să-şi ducă mâna la ceafă, scărpinând-o inutil.

„Măi, să fie! Trei mărturisiri spontane în mai puțin de patruzeci şi opt de ore! Nanu, picat în transă. Cernat pe patul morții, asta la mine în birou. Uite ce va să zică un dosar fără probleme."

— Deci conştiința dumneavoastră, pe care o bănuiesc foarte strictă, s-a silit la această declarație.

— Da. Şi-apoi, mă călăuzesc după un principiu: a-ți recunoaşte înfrângerea la timp, înseamnă a pierde mai puțin.

„Unde o fi citit-o?"

Se mulțumi să remarce surâzând:

— Iată un aforism pe care nu vi l-as fi atribuit niciodată. Îmi închipuiam că sunteți omul care nu abandonează o partidă până n-o secătuieşte şi de ultimul atom de şansă. Dovadă, presiunile făcute asu-

pra inginerului Dragii când interesul acestuia pentru dumneavoastră era definitiv epuizat, iar acum crima.

Olga nu se lăsă derutată. Răspunse cu naturalețe:

— Vedeți, totul depinde de ce înțelege fiecare dintre noi prin înfrângere. Când Marian mi-a spus că nu mă mai vrea, nu mă socoteam înfrântă. Acum, da. Abia acum sunt cu adevărat învinsă.

— De ce'?

— Omorându-l pe el, m-am omorât pe mine. Eu, cu mâna mea, mi-am asasinat orice perspectivă de a fi fericită.

— Apreciez piruetele de inteligență. Sunt spectaculoase, dar nu totdeauna şi convingătoare. Să trecem la fapte concrete. Practic, cum ați procedat? Luați-o de la întâlnirea stabilită prin telefon.

Olga clipi de câteva ori. În ochi i se aprinsese un licăr de interes:

— Cine v-a relatat-o?

— Nu-i nici un secret. Vecinul de apartament al victimei, care i-a auzit replicile.

— Aha. Trebuia să-mi închipui. Nevastă-sa era doar plecată... Da, l-am sunat la unsprezece dimineața, cerându-i să ne întâlnim. Pretextul „Hai să ne luăm rămas-bun frumos. Aduc o sticlă de whisky, bem de despărțire şi o să ne salutăm zâmbind pe stradă.” I-am promis că nu stau mult.

„Până aici, verosimil. Oricine ar prefera să rămână în termeni buni cu o nebună în genul Olguței...”

— La ora unu, sunam la uşa lui. Mi-a deschis imediat. Era tandru, cald, dar simplu amical: „Nous sommes des copains.”

— Deci sâmbătă la ora 13, inginerul Dragu încă mai trăia, sublinie Cristescu, pentru care amănuntul era extrem de important. Sunteți fermă asupra orei?

— Absolut. Ne-am aşezat pe canapea, cu sticla de whisky între noi.

„Ce faci, n-o deschizi?”

„Mai am eu un rest de Ballantine's. Propun să-l isprăvim întâi pe ăla.”

„Şi-al meu e desigilat. Am gustat un deget...”

„Ce-ți pasă dacă lichidăm întâi licoarea mea?”

— Marian era un tip foarte zgârcit, probabil vi s-a mai spus. A fost omul care n-ar fi „aruncat” cinci lei, fără să obțină zece, Fanfaronada şi meschinăria erau la el la fel de cutremurătoare.

— Interesant, se miră maiorul. Atât de pătimaş îndrăgostită şi totodată, atât de lucidă.

— Ochii şi inima nu se află totdeauna pe aceeaşi lungime de undă... Am băut trăncănind tot felul de fleacuri. Am recapitulat mici episoade amuzante, am pomenit de cunoştințe comune. Timpul trecea, iar sticla mea rămăsese neatinsă pe masă. Începeam să fierb.

— De ce?

— Amestecasem alcoolul cu verde de Paris.

— Aha!

— Când s-a făcut vreo două, mi-a dat de înțeles că audiența s-a terminat. A adăugat cu jumătate de glas.

„Dacă vrei, ia-ți sticla înapoi. În orice caz, nu mai avem timp s-o uscăm.”

— M-a lăsat în living şi el a intrat în bucătărie.

„Faci ce vrei, dar eu am treabă.”

— Adică „pleacă odată, eu am tras obloanele!” Mi s-a făcut negru înaintea ochilor. M-am dus după el. Stătea cu spatele spre mine. Am văzut o secure de menaj.

— Unde? o întrerupse Cristescu.

— Cum unde? Eram în bucătărie.

— Am înțeles. Dar unde se afla? Rezemată de perete, de un bufet, pe masă?

Femeia se gândi câteva clipe.

— Nu mai ştiu... Eram prea tulburată. Fără să se uite la mine, s-a întors din nou în living. Şi-atunci.

Îşi astupă fața cu mâinile, retrăind grozăvia momentului.

— Şi atunci, am izbucnit!

— De câte ori?

— Nici asta nu mai ştiu. Mi-amintesc doar că mi-am luat paltonul şi am băgat sticla în poşetă. Ce sens avea să moară nevinovați?

Maiorul îşi împreună mâinile a rugăciune în dreptul gurii.

— Povestea e captivantă. Straniu mi se pare altceva. Cum de nu s-au găsit amprentele dumneavoastră pe mânerul securii?

Olga îl privi descumpănită:

— Habar n-am! Exclamă aproape imediat: Ba da, cred că asta e! Aveam mâinile ude. Când m-am dus după Marian în bucătărie, am răsturnat o glastră cu câteva garoafe. Le-am strâns şi le-am pus în chiuvetă.

Cristescu se lăsă pe spate.

— Hotărât, sunteți o persoană cu reacții greu de urmărit. Vă mai păsa de covorul şi florile victimei cu câteva zeci de secunde înainte de a-i fredona Te Deum-ul? Pe cuvântul meu dacă vă înțeleg.

— În momentele cheie oamenii au reacții bizare. Nici eu nu pot să-mi explic. Probabil tot un gest mecanic.

Maiorul clătină capul edificat.

— În regulă, doamnă. Voi mai medita la aceste momente cheie. Sunteți liberă.

Mirarea căţără sprâncenele Olgăi până la rădăcina părului.

— Cum? Nu mă arestați?

— Tț! făcu Cristescu. Şi dumneavoastră o ştiați foarte bine. Ați venit fără un minimum de bagaj, îmbrăcată ca de vizită. Gândul puşcăriei era la fel de departe de dumneavoastră ca şi oamenii de zăpadă din Alaska de portocalele roşii ale Andaluziei. Reflectați vă rog la altă variantă.

— Nu credeți că l-am ucis eu?

— Cu riscul de a vă ofensa, nu. Nu cred. În ce scop însă vă autoânvinovățiți, pe cine vreți eventual să salvați, nu ştiu. Cu siguranță însă că o să mi-o spuneți la viitoarea noastră întâlnire.

43

— Auzi, Mirciulică?

Motanul n-auzea, dar Melania nu se sinchisi. Se simțea excelent, ca în toate dimineţile reci, cu cer fumuriu. Din punct de vedere al con-

stituției fizice, predilecția pentru anotimpul rece n-avea justificare. Fusese toată viața subțire, iar transpirația abundentă, blestemul persoanelor corpolente, îi era un fenomen necunoscut. Şi totuşi, nimic n-o înviora mai mult decât o dimineață rece, „ştii, draga mea, acidulată ca o şampanie bine frapată", o zi cu aromă de tufănele, umbrele ude şi şoşoni de cauciuc. „Chiar! De ce-or fi renunțat cucoanele la şoşoni? Mi se pare cu mult mai elegant să te duci într-o vizită şi să-i scoți în vestibul, rămânând într-un escarpen elegant, decât să tropăi în cizme de infenterist sau oroare! să te descalți şi să intri în ciorapi."

— M-asculți, dragul meu? Consider că nu e tocmai prudent să păstrăm în casă obiectele aduse de Alfred. Ce spui tu? Hoți? Vezi, nu la aspectul ăsta mă refeream. N-am fost în viața mea o nababă, aşa că n-am încercat teama că aş putea fi jefuită. Tu însă eşti mai circumspect. Ştiu, de când ți-a furat parizerul domnul Ionescu de la trei, căruia nu-i place să stea la coadă. Mă gândeam la domnul maior Cristescu.

Se apropie tiptil, în vârful picioarelor, de fereastră, de parcă în propria-i locuință i-ar fi fost frică să nu fie surprinsă de cineva. Dădu la o parte un colț de perdea. Iubea peisajul familiar al străzilor din ce în ce mai puține în Bucureşti, cu blocuri vechi, de trei-patru etaje, ocolite de circulație şi deci aproape pustii, unde oamenii se cunoşteau între ei măcar după figură străzi care îşi păstraseră fizionomia inițială, îți dădeau impresia că timpul a rămas pe loc.

În momentele ei de dispoziție meditativă, Melania se simțea emoționată închipuindu-şi multitudinea de întâmplări consumate între acele ziduri vreme de patru sau cinci decenii. În acelaşi perimetru evoluase de pildă un magistrat celibatar, cu tabieturi, baston şi Universul în buzunarul de la veston, mai târziu un cuplu ci milițian, ea tramvaistă-, amândoi tineri şi gălăgioşi, apoi o domnişoară bătrână, fără prieteni, cu părul prea lung şi rochii prea scurte, pe urmă din nou un cuplu de soți în vârstă; seara se puneau la mare ținută (el într-un smoking care cunoscuse şi zile mai bune. ea în rochie decoltată) şi se îmbătau la ei acasă cu vin de 14,50.

La fel când era silită să se ducă la cimitir (ziua morților, parastasele colonelului, ori înmormântări unde prezența e obligatorie şi care se transformau în reuniuni deosebit de agreabile ale foştilor prieteni, avându-se doar decența să nu se pună muzică), Melania încerca un sentiment asemănător. N-o impresiona imaginea pumnului de oase zăcând în fund de gropniță, ci feliile de viață zăticnite sub lespezile de marmură; emoții, sentimente, diplome, examene, ambiții legitime ori deşarte, procese istovitoare, prima scrisoare de dragoste, patimi mistuitoare, poeziile închinate celui mai frumos nas din lume, satisfacția dormitorului cumpărat în rate, vacanțe splendid colorate, la mare, nervii făcuți de servitoare, divorțuri dureroase, corigente, teze la matematică.

Întoarsă acasă, Melania se simțea copleşită de sentimentul zădărniciei şi, în loc de un simplu păhăruț de coniac, bea două. De aceea, evita pe cât posibil drumurile la Bellu „nu ştiu cum se face, dar numai acolo am cunoştințe; pe undeva e bine, când va fi să mă mut, voi fi scutită de deplasări" şi, având şi o vocație în acest sens, îşi umplea viața numai cu agreabil.

Asta intenționa şi-acum, în dimineața cețoasă de iarnă.

— Nu, domnul maior Cristescu nu trebuie să găsească bagajul lui Alfred. Cred că nu e cazul să-ți aduc aminte, draga mea, că băiatul acela bucălat şi drăgălaş, locotenentul Azimioară, a început să te supravegheze. Nu, nu, n-ai de ce să te superi. După atâtea coincidențe nefericite, este firesc ca domnul maior să nu mai aibă încredere în tine. Până vei lua o hotărâre, trebuie să duci obiectele de acasă. Dar unde? Unde, Melania? Concentrează-te şi arată-mi încă o dată cât eşti de isteață. Hai, fetița mea, te rog.

Ca întotdeauna când reflecta intens, plimbările bătrânei în lungul garsonierei căpătau un ritm mai lent, cu opriri dese şi lucruri luate în mână şi cântărite.

— Să le îngropi undeva? Te rog, draga mea, nu fi ridicolă. Te joci de-a Comoara din insula Cocotierilor? E absolut demodat, iar despre conservarea obiectelor e inutil să mai discutăm.

Azvârli o privire întâmplătoare pe geam şi exclamă încântată:

Rodica Ojog-Brașoveanu

— Mirciulică! Vino să-l vezi pe domnul Petrăchescu. Ei, cum nu-l ştii? Persoana aceea mare cât un garderob cu oglindă care stă la colțul străzii. Închipuieşte-ți, l-am întâlnit alaltăieri în stația de tramvai cu Gigel în brațe. Îl ducea la doctor.

Plină de elan, deschise fereastra şi strigă cu o voce pițigăiată din pricina efortului!

— Domnu' Petrăchescu! Domnu' Petrăchescu!!

Grasul, surprins, îşi ridică privirea:

— A! Sărut mâinile.

— Cum îi merge lui Gigel?

Bărbatul surâse radios:

— E bine, sărut mâna! Aproape complet întremat... Dar nu-i mai dau drumul pe-afară.

— Foarte bine, vă rog să-i transmiteți multă sănătate.

Închise fereastra şi se întoarse spre Mirciulică.

— Nu trebuie să fii gelos, dragul meu. Nici nu-ți trece prin minte ce răi pot fi oamenii! Gigel îi trezea dimineața, mă rog, concedă, în zori, şi-atunci l-au otrăvit. Cum, nu înțelegi? Gigel e cocoşul domnului Petrăchescu, un element foarte harnic şi conştiincios.

Oftă mulțumită, „mi s-a luat o piatră de pe inimă”, şi îşi reluă plimbarea constructivă.

— Deci, draga mea, nici nu mai discutăm de îngroparea obiectelor. Ce-ar mai fi? Să le ascunzi într-un cavou la Bellu? A, nu! Ai mai folosit acest truc şi-apoi nu uita că eşti urmărită pas cu pas. În tolba poştaşului? Nici nu te gândi, proastă mică. Iartă-mă, Me-lanie, dar soluția aceasta ar presupune o colaborare cu PTT-ul, ori tu ai fost totdeauna împotriva combinațiilor cu complici.

Se concentrase toată şi privirea albastră, de obicei palidă, căpătase consistență.

— Dar e simplu, draga mea! Extrem de simplu. Dacă vrei să ascunzi obiectele, ele nu trebuie ascunse. Ci, dimpotrivă, expuse. Icoana o vei atârna printre celelalte. Nu-mi spune că domnul maior Cristescu, o persoană distinsă şi cultă, fără îndoială, este şi expert în materie de obi-

ecte de artă. Tabloului lui Picasso e de ajuns să-i schimbi rama cu una mai modestă, desenul lui Lautrec îl strecori printre hârtiile vechi din birou. Iar cristelnița? O lași să ruginească și o pui în blidarul din bucătărie, între ibricele de aramă... Bineînțeles, aceasta e o soluție provizorie.

După jumătate de ceas, fredonând bine dispusă, îi puse lesa lui Mirciulică și-l scoase la plimbare. Înainte de a încuia ușa, își luă ca totdeauna bun rămas de la fotografia ei, făcută acum patruzeci de ani la Studio-Julieta.

— La revedere, draga mea.

44

Domnea un miros specific de încăpere neîncălzită, unde s-a fumat intens, fără să se aerisească.

— Ați venit. Bine.

Cuvintele lăsară o dâră de alcool, și maiorul observă cu blândețe:

— Nu faceți bine. Băutura n-a fost niciodată o soluție.

Anca Dragu răspunse agresiv:

— Nu caut soluții. Nu mă interesează nimic. Atâta doar, să înceteze coșmarul.

Cristescu privi în jur. În mai puțin de o săptămână, locuința căpătase un aer de abandon, de degradare. Praf, scrum împrăștiat peste tot, pahare murdare, un combinezon uzat aruncat pe canapea, iar înfățișarea femeii dădea relief atmosferei dezolante: nu se pieptănase, sprâncenele, neretușate de dermatograf, lipseau. Fruntea cheală părea de-a dreptul indecentă. Dintre reverele capotului prins cu un ac de siguranță scăpau dantelele unei cămăși de noapte murdare.

— N-ar trebui să stați singură. Măcar o vreme.

Anca rânji:

— Cu cine să stau? Cu maică-mea?

— Pentru moment, ar fi o ieșire. E pensionară.

— Niciodată! strigă Anca. Niciodată! Bestia aia mi-a distrus viața!

Maiorul ridică surprins sprâncenele. Glasul, întreaga făptură a femeii clocoteau de patimă.

— Da! Ea m-a nenorocit. Cu educația ei cretină, cu preceptele de față bătrână, cu interdicțiile ei de temniceră... La optsprezece ani, n-aveam voie să întârzii după şapte seara. Terminasem liceul şi nu fusesem la un singur ceai: „Lasă, Anca, sindrofiile pentru dezmățate şi golani... Eu una ştiu, că vreau să mă uit la bărbatu-tău când o da Dumnezeu, fără să-mi plec ochii. După aia, n-aveți decât să faceți ce poftiți!" Imbecila mă ducea la control periodic, dar bani de dentist nu-mi dădea.

— Îşi închipuia probabil că procedează înțelept. „Iadul e pavat cu bune intenții."

Anca întinse mâna după pahar şi-l goli cu un gest care trăda deprinderea.

— Bune intenții! Fac ceva cu ele... Uitați-vă la mine ce a izbutit: o gâscă depersonalizată, modestă, cuminte şi dobitoacă. Exact o pradă ideală pentru Marian!

— N-aveți prietene?

— Nici una care să nu fi trecut prin patul lui. N-am pe nimeni! Înțelegeți! Pe nimeni!

Cristescu oftă. Femeia nu putea fi ajutată cu remediile obişnuite ale „singurătății în marele oraş", fenomen social pretutindeni existent; solitudine tratată în cluburi, reuniuni ale celibatarilor, excursii colective, activități de inventată şi imaginară utilitate. Nefericirea Ancăi îi crea alți parametri de singurătate, o izola definitiv într-o zonă unde paliativele, în tablete sau fiole, se iau la ore fixe, însoțind pensionări premature şi séjour-un prelungite la Sanatoriul din Predeal.

— Da... Îmi pare rău, doamnă.

Anca Dragu se strâmbă. Era sătulă până în gât de compasiune convențională sau nu, dar totdeauna la fel de ineficientă. Cristescu, încercând acelaşi sentiment de penibil, ridică imperceptibil din umeri. „Ce dracu' poți să reciți în situații din astea? Şi ceva trebuie să spui."

— De fapt, se interesă femeia cu o bruschețe care n-o caracteriza şi care se datora în mare parte alcoolului consumat, de ce-ați venit?

Cristescu arătă spre peretele încăperii:

— Mă interesează soarta obiectelor dispărute.

— Pe mine, nu.

— Constituiau nişte valori.

— Ei şi? Le-am urât şi le urăsc. Fiecrae vechitură din asta prețuia pentru Marian mai mult decât zece neveste. Când îl vedeam gâdilându-şi comorile, mi se umplea gura de venin. Mie, exclusiv mie, nu-mi dăruia nici măcar o jumătate de ceas, dar pierdea după-amieze de-a rândul curățind o bucată de lemn numai pentru că era contemporană cu Gingis-han. Trebuia să le dau foc şi să plec în lume.

— Ştiți cel puțin ce a dispărut?

— Habar n-am. Toate semănau: icoane, trențe, tablouri. Nu mă lăsa nici măcar să le şterg de praf, aşa că nu mă uitam la ele.

Maiorul se simți iritat. Bun, de acord, n-ai cine ştie ce simț estetic, nu deosebeşti un autentic de un fals, dar, dă-o dracului de treabă! Ştii că aici, la tine în casă, atârnă Madona cu pruncul a lui Rafael sau o felie de harbuz şi două ştiuci.

— Chiar nu vreți să mă ajutați deloc?

— Dacă insistați, înseamnă că n-ați înțeles nimic. Fiecare boscârță reprezenta petru mine un duşman, un rival, încă un sacrificiu. Deschideți garderobul şi numărați câte rochii am. Nu de un sezon sau altul. În total! Cinci. Vreți să vă enumăr şi lenjeria? Să vă mai povestesc că mâncam roşii de bulion, iar căpşuni sau cireşe câte una ciupite de pe tarabă? Vezi, Doamne, să văd dacă sunt dulci. Când au ajuns țăranii să mă cunoască, am schimbat piața. Cel mai mare harpagon care s-a născut vreodată! Până şi abonamentul la România liberă îl împărțea cu un vecin. Halal economie! Câțiva poli pe an.

— În regulă. Presupun că soțul dumneavoastră avea un inventar al bunurilor.

— Poate... N-am idee. Căutați.

Îşi umplu din nou paharul şi sorbi absentă, cu ochii pierduți. Maiorul îşi propuse să nu se enerveze. Respiră adânc:

— Unde își păstra soțul dumneavoastră documentele, în sfârșit, hârtiile mai importante?

— În birou. Așa bănuiesc. Cheile sunt pe televizor. Trebuie să știți că n-am avut niciodată acces la ele.

Cristescu pătrunse în bibliotecă. Era elegantă ca și celelalte încăperi. Masa de lucru avea una din laturi ușor ondulată, lăsând spațiu comod pântecului. Birouri făcute acum o sută de ani, când burțile prospere, alături de mustățile în ghidon, erau cărțile de vizită ale bărbăției opulente.

Broasca sertarului, complicată, firește, ca tot ce presupunea zăvoreală în casa Dragu, cedă la a treia cheie. Ordinea era desăvârșită, hârtiile împărțite pe dosare, acte personale, bunuri imobiliare, bunuri mobile, chitanțe etc.

„De ce o fi păstrat ăsta note de telefon sau de întreținere achitate acum cinci ani?”

În general, meticulozitatea victimei, depășind pedantul, ținea deja de patologic. Într-o cutie metalică, de pildă, maiorul găsi bonurile (și era de bănuit că inginerul insistase pe lângă vânzătoare ca obiectul și suma să fie nu grifonate, ci scrise deslușit) unor lucruri achiziționate cu ani în urmă: pantofi, cămăși, un pardesiu, șase pahare.

„Îi era teamă de legea 18. Și totuși. Ce mai contau 241 de lei, o pereche de sandale, față de milioanele de pe ziduri?”

— Ați găsit ceva?

Anca fuma, rezemată de ușor. Semăna cu o prostituată falimentară, beată.

— Nu, și e ciudat. Mi se pare imposibil ca un om ca Dragu, care păstra până și bonurile de la Alimentara, să nu aibă un inventar al colecției.

— Ciudat, într-adevăr.

— Cine ar fi avut interes să-l subtilizeze?

— Eu în nici un caz.

— Sunt dispus să vă cred, dar intervine aici aspectul moștenirii. Doamna Zoe Dragu costituie un concurent serios. Deci nu se poate fa-

ce abstracție de interesul ca unele bunuri să nu figureze în masa succesorală.

— Pe mine subtilitățile juridice mă depăşesc.

Cristescu epuizase dosarele. Instinctiv, pipăi fundul sertarului. Scoase o periuță de dinți şi o cercetă nedumerit.

— Ce-i cu asta?

Anca îşi muşcă buzele privindu-l înfrigurat.

„Hm, se miră maiorul... Ce Dumnezeu caută în birou biroul lui Dragu o perie de dinți?”

Derutat luă o coală de hârtie, o împachetă şi o puse în buzunar. Habar n-avea ce putea ieşi de-aici, dar avea s-o predea la laborator. Cine ştie?

Anca Dragu stinse țigara strivind-o de uşor.

— Nu vă mai osteniți!

— Poftim?

— Spuneam că n-are sens s-o mai duceți la analize. E pudrată cu cianură. Aşa intenționam să-l ucid.

— De ce ați păstrat-o? întrebă căpiat maiorul.

— Marian n-a murit otrăvit.

— Ce importanță are'? Tentativa de crimă este aspru pedepsită.

Femeia răspunse cu indiferență:

— Nu m-am gândit atât de departe. Şi, pe urmă, nu-i exclus să fi avut eu poftă de otravă. Presupun, deşi problema mă fră-mântă foarte puțin, că incidentul mă scoate din cauză. Intenționam să-l omor, şi nu v-am ascuns-o, dar întâmplarea a decis s-o facă altul în locul meu.

— Hm! rosti maiorul frecându-şi bărbia. Lucrurile nu sunt chiar atât de simple. O persoană căreia îi trece prin minte să-şi omoare partenerul, „sărându-i” peria de dinți cu cianură, este o persoană cu idei. Idei remarcabile. De ce nu m-aş gândi că povestea cu cianura e un truc? Adică, practic, l-ați doborât cu securea, având alibiul unei alte intenții în ceea ce priveşte modalitatea de a ucide.

— Şi de ce n-as fi rămas la formula otravă? Recunoaşteți singur că ideea era bună.

— Cu o condiție! Să fi avut cianură. După atâtea zile, în contact cu aerul, la analiză nu se mai poate detecta nimic. Iar în faptul că ați ascuns-o în sertarul biroului, e prea multă ață albă. Mai limpede, țineați cu tot dinadinsul să dau de periuță, să-mi sară în ochi. În baie, evident, nu mi-ar fi atras atenția.

— Nu vă pot împiedica să credeți ceea ce vreți.

— Mai e o chestiune, reluă maiorul. La ce oră obișnuia soțul dumneavoastră să se scoale în zilele libere?

— Cel mai târziu la nouă.

— Dacă cele susținute de dumneavoastră corespund realității, înseamnă că inginerul Dragu a fost asasinat înainte de a-şi face toaleta de dimineață. Deci, în jur de ora 9.

— Şi e importantă chestia asta pentru dumneavoastră?

— Da, pentru că ați plecat la Caracal cu acceleratul de 9,45. În trei sferturi de oră puteați să-l doborâți pe soțul dumneavoastră şi apoi, chiar fără taxi, să ajungeți la gară în timp util.

45

Era singura persoană care-l văzuse zâmbind, nu ricanând, care-l văzuse râzând nu rânjind. Împlinise treizeci de ani, dar îşi păstrase intacte prospețimea, o nevinovăție a privirii înduioşătoare, aerul de fetiță abia intrată în adolescență. Aer neconstruil nu artificii de divă scuturată, rochițe ècolière, buclişoare, gene ce clămpăne a dulce mirare, aliniaturi în glas şi cuvânt „ce-ai adus azi lu' păpuşica?”, ci sincer, de netăgăduită autenticitate. Avea să rămână şi la şaizeci de ani tot feciorelnică, toată viața va trebui dusă de mână. Inteligența firavă, fantezia modestă şi calineria delicioasă făceau din ea prototipul de persoană pe care femeile o disprețuiesc, dar bărbații o adoră. Dinaintea lor se simt puternici, cresc în ochii proprii, „mari vom fi, statui vom avea, busturi ne vor face!”

Când se încurcase cu Dolga Jean pentru ea avea douăzeci şi trei de ani, două rochiţe de vară şi inima zdrobită. Prima ei dragoste, un bărbat cu ochi catifelii, felin în dezmierdări, nestatornic ca un fluture şi pretenţios ca un paşă, o părăsise gustând în materie de femeie genul picant. Mioara i se părea mototoală, fără nerv.

Dolga o iubise din prima clipă. Era vânzătoare la un magazin de confecţii. După două săptămâni îşi lua lichidarea, Jean ofe-rindu-se s-o „ţină acasă", ceea ce în mentalitatea Mioarei echivala cu superlativul dragostei. Trecuseră şapte ani, dar îi rămăsese la fel de recunoscătoare, traiul tihnit şi prosper n-o alterase, nu îşi închipuia că probabil merită mai mult, nu tânjea după prezente masculine juvenile. Nu erau căsătoriţi, însă rămânând credincioasă aceleiaşi mentalităţi rurale, Mioara se considera măritată, dar „fără cununie". De ce Dolga nu legitima o legătură fericită, habar n-avea, iar chestiunea în sine îi era complet indiferentă. Pentru un observator rece, străin farmecului prin excelenţă feminin al Mioarei, ea rămânea o gâsculiţă dezirabilă, un animal drăguţ care cuvân-tează şi nu creează probleme.

Când se îndrăgostise de Mioara, Dolga schimbase garsoniera din centru cu un apartament de două camere, într-un bloc vechi din Cotroceni. Nu se amestecase în decorarea interiorului, iar Mioara încercase voluptăţi rare, aranjându-l după idealuri oftate, parametri estetici de mult fixaţi, la care visase ani de-a rândul fără nădejde. Ambele încăperi aveau câte un set complet „Răpirea din Serai" verde în sufragerie, roşu în dormitor porţelanurile bombardau apartamentul cu scrumiere, vaze, bomboniere, pahare şi coşuleţe.

Când Dolga se întoarse acasă, Mioara îi ieşi dinainte ca totdeauna: fragedă, cu obrajii bucalii înfierbântaţi de cuptor, în capot cu flori şi sorţuleţ. Ţinea mâinile ude de la bucătărie îndepărtate de trup şi-i întinse tandră obrazul, apoi buzele moi.

Dolga o strânse în braţe:

— Bucuria mea.

Deşi obişnuită cu efluviile sentimentale, Mioara, simţindu-i în glas şi îmbrăţişare o căldură particulară, îi căută ochii:

— Ce-i cu tine? Eşti necăjit?

Se simțea emoționat. Da, fetița asta îl iubea cu adevărat. Doar respirase altfel şi intuise că nu-i în apele lui. Arboră un aer tonic:

— Îmm. Ce bine miroase!

Mioara exclamă veselă ca un cintezoi:

— E ceva ce-ți place!

După-masă, se întinseră. Mioara caldă, încolăcită de trupul lui, suflând uşor, ca un copil, el strângând-o lângă piept, simțind că-l doare inima de atâta fericire. Aproape adormită, insistă:

— Ai necazuri, Jean? Pot să fac ceva pentru tine?

— Da, şopti bărbatul sărutându-i părul! Să rămâi mereu frumoasă, mereu tu. Dormi, iubita mea.

Simțea o neliniște specială, pe care încerca s-o localizeze, s-o identifice. Chipul lui Cristea îi reveni dinaintea ochilor. Netotul o iubea pe Lelia o femeie care pe el nu l-ar fi interesat niciodată, dar incontestabil un număr extraordinar şi era încredințat că fostul lui învățăcel va face totul pentru a o elibera. Se imagină o singură clipă în situația lui Cristea şi, instinctiv, o strânse mai tare pe Mioara.

Femeia mormăi prin somn cu glas răsfățat:

— Nu aşa, mă doare. Vrei s-o doară pe păpuşica?

Când Dolga se trezi, în jur de cinci, cafeaua aburea în ceşti. Se învârti fără rost prin casă zornăindu-şi mărunțişul din buzunare. Mioara lălăia un cântecel, făcându-se că brodează. Migălea la o broderie macrame de vreo trei ani şi fiecare pretext era bun ca să întrerupă lucrul. Compuneau, ea şi Dolga, un paşnic peisaj de familie, cu arome şi culori tihnite de răcitor bine dotat, pat comun şi înduioşătoare atenții conjugale: „Nu uita fularul. Mai ia bucățica asta, de dragul meu.”

— Ne plimbăm?

Mioara îşi ridicase obrazul rotund şi zâmbea. Lui Dolga i se păru că seamănă cu un nufăr şi femeia avea chiar ceva din carnația apetisantă, din frăgezimea florii. Dolga îi ciupi uşor obrazul.

— Nu, draga mea, azi nu. Am să ies singur, am o afacere..

Mioara nu insistă. În general, nu punea întrebări chestiune nu de principiu, ci de lipsă de curiozitate atât de totală, încât îți purta gândul în nesimțirea ei la o rumegătoare, iar Dolga aprecia în mod deosebit genul. Mioara avea cunoştințe foarte aproximative despre viața profesională a lui Dolga şi întrebată, de pildă, unde lucrează „soțul", răspundea laconic: e funcționar. Nici nu ştia mai mult. Dolga care o adora, ceea ce nu-l lega la ochi, având perfecta, lucida reprezentare a radiografiei ei sufleteşti, se gândea de multe ori ce reacții ar fi încercat Mioara în lipsa ei de reacții (şi referindu-se la altcineva ar fi zis cretinism) descoperind adevăratele lui preocupări. Ar fi căscat? Şi-ar fi pus părul pe bigudiuri? Ar fi deschis televizorul?

După ce îşi puse paltonul, cedând unei vagi nelinişti, Dolga i se adresă cu glas blând:

— Să nu ieşi în lipsa mea...

— Să ies acum, noaptea? Ce-ți veni'?

— În general, vorbesc. Vreo câteva zile, îmi spui mie ce trebuie să cumpăr. Şi să nu deschizi nimănui, indiferent cine ar suna. Nu uiți, da?

— Nu uit.

Îi întinse obrazul şi bărbatul o sărută cu tandrețe. Intră apoi veselă în bucătărie, unde lăsase o prăjitură în cuptor.

Dolga aspiră cu plăcere aerul rece al nopții. Îşi legă mai bine fularul şi o luă cu paşi repezi spre stația de tramvai. Nu observă silueta care se desprinse din umbra copacului de peste drum. Luă tramvaiul până la stația Gemeni, apoi urcă într-un taxi.

Necunoscutul urmă acelaşi itinerar.

46

Ce bizar reacționează oamenii! exclamă Octavian Nanu. Hotărât lucru, natura umană rămâne un ghiveci de enigme.

Deşi în birou era cald, rămăsese cu paltonul pe el, şi Cris-tescu se întrebă dacă individu-i friguros sau se jenează de hainele ponosite.

După starea pantalonilor cu manşete murdare şi roase, îți puteai lesne imagina cum se prezentau vestonul şi cămaşa.

— Îmi închipuiam că, în materie de dragoste, femeile urăsc doar în două situații: când iubesc fără să fie iubite, sau încetează să fie iubite.

— Mai țineți şi astăzi la doamna Vintilă?

Nanu îl privi sincer surprins de naivitatea întrebării:

— Ce înseamnă şi astăzi? Când iubeşti, iubeşti pentru toată viața. Dumneavoastră gândiți altfel?

— Cunosc destui care au avut în viață mai multe pasiuni. N-am întâlnit însă nici un individ care să poarte veşnic sculptat în inimă un singur chip. Fără să încurajez maniile statistice în materie, pot spune însă că vă compătimesc. Deci, dacă am înțeles bine, considerați că doamna Vintilă vă urăşte.

— Nu-i limpede? Ea e aceea care v-a semnalat că exist, ca v-a spus răspicat că mă vede perfect în ipostaza de asasin al lui Dragu. Încerc doar să înțeleg esența acestui resentiment. Cecilia a câştigat totul de la viață. Dacă te gândeşti la ce am ajuns azi, o ruină din toate punctele de vedere, despărțirea de mine a constituit o mare şansă şi premisa succesului ei. Şi-atunci? Cum să-mi explic atitudinea ei? Mahalagism? A vrut să se facă interesantă, să-şi dea importanță oferind un tuyau gras poliției?

— S-ar putea, opină maiorul, să fi ținut într-adevăr foarte mult la Dragu. Şi atunci, cu gândul de a-l răzbuna, v-a sacrificat pe dumneavoastră.

— Poate. În fond, ce importanță mai are, de vreme ce m-am desemnat singur ca asasin?

Maiorul oftă. Începu să vorbească, privindu-şi degetele încrucişate deasupra biroului:

— Ştiți, domnule Nanu, v-am studiat cu atenție dosarul de la întreprindere. Sunt trei factori, consider, care au contribuit la căderea dumneavoastră: superficialitate desigur, concluzii pripite şi hotărâri imprudente din partea fostei conduceri. Secundo, farmecul fascinant conjugat cu abilitatea lui Dragu şi trei, condamnabila dumneavoastră neglijență.

Evit termenii brutali, dar nu vă pot califica altfel actele, comportarea, lipsa celor mai modeste măsuri de precauție decât inconştientă. Citind toate hârtiile acelea, aveam sentimentul că sunteți lipsit de un elementar spirit de conservare, că ceea ce ştiți dumneavoastră despre viață intră în ghioz-dănaşul unui copil de cinci ani. Nici o probă care să vă servească. nici o semnătură, o stampilă, vreun act doveditor.

— Am crezut în oameni, făcu obosit Nanu. Şi, pe urmă, când douăzeci şi şase de ore din douăzeci şi patru eşti în priză căutind soluții tehnice, formule economice, propuneri viabile şi eficiente care să nu sperie, eviți orice scurtcircuit până şi în somn. Nici prin minte nu miar fi trecut să-mi pierd vremea cu compuneri ştampilate. Iar acum, domnule maior, lecțiile de morală sunt inutile. De o inutilitate cutremurătoare.

Maiorul îi cercetă mâinile palide, slăbite, prea ostenite nu muncite, ci sleite, lipsite de vitalitate pentru vârsla lui, fața fără sânge.

— De ce boală suferiți'?

Înregistră în privirea lui Nanu o tresărire scurtă. Răspunsul veni cu o iuțeală suspectă:

— N-am nimic. Nimic fizic. Adăugă moale: N-am arătat niciodată prea viguros.

— Da... Mă întrebam dacă, la gradul dumneavoastră de slăbiciune, aş zice de boală, fără a vrea să vă indispun, l-ați fi putut doborî pe Dragu. Cele două lovituri aplicate presupun o forță peste potențialul dumneavoastră.

Nanu râse arătând un rând de dinți intacți:

— Mâna destinului e totdeauna puternică.

— Hm! Destin! Chestia e ce nume are în buletin.

— Vă îndoiți că eu l-am omorât pe Dragu?

— Da. Mă îndoiesc. Nu ştiu de ce vă atribuiți o culpă străină, nu-mi faceți impresia unui pervers masochist, însă mințiți. Începu să râdă: ca anchetator, trăiesc o situație specială. În loc să vă demonstrez că ați ucis, dimpotrivă, trebuie să lupt împotriva mărturisirii dumneavoastră. S-o răstorn. Rămâne de văzut cine-i ghinionistul dintre noi doi.

— Dăm cu zarul?

— Nu, căci s-ar putea ca dumneavoastră să fiți un jucător mai dibaci decât mine. Vreau câteva precizări, apropo de crima comisă. Rândul trecut, vă simțeați prea rău ca să intru în amănunte. La ce oră i-ați vizitat pe Dragu şi cum l-ați determinat să vă primească?

— La ora douăsprezece. Vorbisem cu el în prealabil, pretex-tând că-i cer o scrisoare de recomandare către un oarecare Popo-vici, bun amic de-al lui, director în minister.

— Caraghios! Nu călăului dumneavoastră i-ați fi cerut un asemenea serviciu.

— Nu l-ați cunoscut pe Dragu. Era de o vanitate patologică. A doua zi toată întreprinderea ar fi aflat despre magnanimitatea inginerului Dragu, de eleganța cu care ştie să se comporte chiar față de un fost adversar. Şi, servindu-mă, nu pierdea nimic, eu fiind scos definitiv din competiție.

— Da, concedă Cristescu, e un argument. Deci l-ați vizitat la ora douăsprezece. V-a deschis el?

— Bineînțeles.

— De ce? S-ar fi putut ca nevastă-sa să fie acasă.

— Nu. Mă interesasem în prealabil, dându-mă drept un coleg de serviciu al doamnei Dragii.

— Cum ați procedat în continuare?

— I-am explicat despre ce e vorba şi s-a oferit să mă ajute pe loc. A intrat în birou să redacteze scrisoarea. Eu aşteptam alături. Când s-a întors, l-am lovit. O dată, de două ori.

— Cu ce?

— Cu un mic satâr pe care-l aveam la mine. Nu suntem la Chicago, revolverele nu-s de vânzare pe Calea Victoriei, altfel lucram mai civilizat.

— Vreți să mi-l arătați şi mie?

— Regret, dar l-am aruncat în Dâmbovița.

— De ce? Dacă tot v-ați mărturisit crima...

— Inițial, intenția mea a fost alta. Nu ştiam însă ce simți după ce ai luat viața unui individ.

— Regretați?

— Nu. Era firesc să-l omor, aşa cum el m-a omorât pe mine. Nu-mi pare rău de Dragii, dar fapta în sine mă apasă, trebuie să mă eliberez. Dacă eram în vest, angajam un asasin plătit şi m-as fi simțit perfect. Mâncăm toți viței, porc sau pui, dar nu fiecare poate să le taie şi gâtul.

— Hm! Comparația e cam acrobatică. Enumerați-mi, vă rog, fiecare gest pe care l-ați făcut din momentul prăbuşirii lui Dragu. Insist, fără să omiteți nimic.

— N-am ce omite. Am împachetat într-un jurnal satârul, m-am uitat destul de superficial dacă n-am urme de sânge şi am plecat, vă asigur, fără să mă uit o secundă în urmă. De altfel, spectacolul nu era vesel.

Cristescu nu-l slăbea din priviri. Omul îşi debita nonşalant versiunea. Cuvintele erau însă spontane, nu păreau învățate pe dinafară.

— Unde ați găsit gazeta?

— Pe masă, în odaia unde l-am aşteptat.

Maiorul îşi supse buzele, dând nervos din picior.

— Domnule Nanu, desigur, sancțiunea pentru declarații false şi derutarea autorităților e un fleac pe lângă ce se poate face rost în materie de crimă. Există însă. Pe lângă alte inexactități, mi-ați oferit în ultimele zece minute două minciuni grosolane. Pe data de 15 decembrie, la ceasurile douăsprezece, inginerul Dragu nu mai era în viață. La zece, poştaşul venit cu o recomandată a sunat insistent şi nu i-a răspuns nimeni.

— O fi fost pe-afară. Lapte, țigări, ştiu eu.

— Ştim în mod categoric că Dragu n-a apucat să iasă sâmbătă din casă. Deci, la douăsprezece nu mai-era de cel puțin două ore în viață. Şi apropo de jurnalul în care v-ați învelit satârul. În casa Dragu nu există gazete.

— Aberant! râse Nanu. Ultimul pârlit şi tot dă doi lei măcar pe Informația.

— Nu şi Dragu. De o avariție singulară, împărțea abonamentul la România liberă cu un vecin. Jurnalul îl primea victima, dar cu obligația ca, la ora 19, cel mai târziu"să-l predea persoanei în chestiune.

Pregătiți-mi, vă rog, pentru data viitoare o versiune mai inteligentă. Ridicolul nu vă onorează. Vă mulțumesc.

„Cine minte? Olga Gabrelotti pretinde că la ora 13 l-a văzut pe Dragu. Nanu pretinde că l-a asasinat la 12. Ori, la 12 victima avea întâlnire cu Mircescu. Nu i-ar fi convocat pe amândoi în acelaşi timp.

Cine minte? Sau mint toți?”

47

„Dacă perorează colonelul Ionaş îşi împleti degetele a răbdurie ascultare şi îşi compuse un facies asortat e bine. Ăstuia îi prieşte să fie indignat, siderat, enervat. Glandele încep să-i vâjâie Şi, în maximum o săptămână, dosarul se rezolvă.”

Într-adevăr, Cristescu perora înflăcărat. Părea că se adresează unui terț nevăzut:

— Domnule! M-am covins că există vocații. Şi unde e chestie de vocație, e chestie de predestinare. Ei, şi unde e predestinare, trebuie să fii căzut în cap să te mai îndârjeşti.

Ionaş îl luă cu duhul blândeții:

— Explică-te, dragul meu.

— Ce să mă mai explic?! Unul are vocație de misionar în Bermude şi, orice altceva ar face, ar fi un ratat, profund nefericit, altul are béguin pentru țambal, X pentru fecioare blonde, Y pentru pilaful de raci. Eu am un talent Sui generis. Captez şi nu las pe nimeni să mi-o ia înainte toate cazurile fistichii, aberante, imbecile şi care te umplu de ridicol. În orice caz, bizare şi originale.

Ionaş zâmbi:

— Înseamnă că ți-ai găsit fericirea. Parcă aşa teoretizai, apropo de ăla de plimbă Biblia printre băieții care bat cimpanzeii la 100 m cățărat.

— Aici e aici! pocni din degete Cristescu. Am vocație, dar mă simt fericit dacă mă ocoleşte.

— Şi nu te ocoleşte!

— Să luăm cazul Dragu. Există cinci suspecți. Toți cinci, după cum v-am mai spus, îşi mărturisesc intenția de a-l ucide pe Dragu, iar trei Olga Gabrelotti, Nanu şi Cernat declară că au şi făcut-o! Pe cuvântul meu, am senzația că trăiesc într-o lume de nebuni.

Ionaş netezi coperta dosarului, de parcă ar fi vrut să alunge imaginare firimituri.

— Să ne oprim la cei trei. De ce şi-ar asuma o culpă inexistentă?

— Aia e, că habar n-am.

— În regulă! Propun alt sistem. Plecăm de la general la special şi procedăm prin eliminare. Din ce motive un individ nevinovat îşi atribuie, încalță ipostaza de asasin?

— În primul rând, intenția de a descărca de culpă un terț. Pretind că am ucis eu ca să fie absolvit fiu-meu, taică-meu sau ibovnica.

— Corect. În al doilea rând?

— Apelând la manuale şi la statistici, a rămâne, fără preferințe de rang, mitomanii, vanitoşii patologici, opintind să iasă din anonimat cu orice preț; mai rar indivizi care urmăresc un interes material şi țin un as în manşetă pregătit pentru ultima clipă, închi-puindu-şi că vor putea fenta tot aparatul judiciar. Evident, ar mai rămâne „glumeții”! Eu le-aş zice țicniții fără certificat. Am cunoscut acum câțiva ani un ziarist. Se dădea peste cap să fie vedetă într-un proces de viol. Chestia n-a ținut. Tipul avea la activ trei divorțuri, iar motivația cucoanelor în cauză era identică: omulețul meu nu făcea parte dintre ăia care să deranjeze noaptea. Nici somnul, nici lenjeria.

Ionaş începu să râdă:

— Păi asta e! Condamnat într-un proces de viol, obținea un certificat incontestabil de virilitate.

— Şi ce făcea cu el? Îl afişa la Sfatul popular? Nu, dom'le! Pe individ îl interesa cu orice preț să intre în puşcărie. Voia să-i tragă un material „vérité”. Înțelegeți? „Reportaj cu ştreangul de gât.”

— În sfârşit, încerc să înțeleg. Cum rămâne cu cei trei? La ce rubrică îi înregistrezi?

Cristescu ridică din umeri oftând:

Rodica Ojog-Brașoveanu

— La nici una. Cernat a luat secretul cu el în mormânt.

— Şi dacă totuşi el e asasinul?

— Ar fi un banc bun din toate punctele de vedere apropo de timpul, energia şi nervii pe care-i consum eu acum. Ai mei şi ai celorlalți. Dar nu cred. Era genul de bătrân care se ambalează, se învineţeşte, amenință, face spume la gură, dar, în cele din urmă, se mulțumeşte să-şi tortureze propriul ficat. Ar fi fost în stare de relatări tendențioase, de exagerări şi de calomnii chiar, şi-ar fi acuzat victima de cele mai cumplite păcate, dar până la urmă n-ar fi apăsat pe trăgaci.

Colonelul începu să se joace cu degetele pe birou, de parcă ar fi încercat o gamă.

— Hai s-o luăm altfel. De ce şi-ar asuma vina de pildă o Olga Gabrelotti? După câte mi-ai spus, e femeia poftelor excesive, de nestăpânit.

— Din cauza asta se va îngrăşa peste câțiva ani, doar dacă n-are un metabolism extrem de amabil. Nu râdeți. Este într-adevăr omul care nu-şi cenzurează apetiturile. Trăieşte clipa şi bucuria ei.

— Pricep, dragul meu, atunci de ce s-ar supune în perspectivă unui regim care nu seamănă a croazieră cu iahtul lui Onassis pe Coasta de Azur? Chiar cu un avocat excepțional, pledând „pasional”, şi tot umflă minimum zece ani.

Maiorul începu iar să dea din picior. Cel mai mult îl irita, îl osteneа nu munca propriu-zisă, nu nopțile scurte sau dimineţile precoce, ci lipsa de logică, neghiobia. „Nu sunt îndeajuns de deştept era unul din aforismele lui de căpătâi, ca să înțeleg mecanismul prostiei.”

— Nu ştiu! Inconştiență? Masochism? Are chef să sufere? Habar n-am.

— Şi Nanu?

— Alt anormal. Dar nici ăsta nu e asasinul. Hotărât nu! N-are relief pentru asemenea faptă, moral şi... fizic!

— Alo! Intrăm în papa Lombroso?

— Mi-e absolut egal ce susținea macaronarul, dar, în douăzeci şi cinci de ani de meserie, am învățat că există anumite fizionomii care nu ucid. Nu pot să ucidă!

— Serios! L-ai uitat pe superbul din Căciulata? Avea ochi de serafim, un cap buclat à la îngerii lui Rafael şi strangulat cu o sârmă de telegraf.

— Nu l-am uitat. Ridică brusc privirea: Adevărat, chip angelic, păr buclat, pometi care nu-şi pierduseră încă bujorii adolescenței, căutătura albastră a dimineților de iunie.

— Devii poetic, îl întrerupse zâmbind colonelul.

— Oare? într-a zecea am rămas corigent la română. De-aia nici n-am atacat Filologia.

— Probabil profesorul era un invidios.

— Uite o ipoteză la care nu m-am gândit. Ziceam, dar, că tipul avea fotografie de arhanghel. Dar țineți minte gura lui? Dantura lui? Mâinile lui? Respiră adânc: Toată lumea s-a lăsat înşelată de ochi albaştri, ten pur, culori sărbătoreşti: îngeraşii pe care-i agățăm

În pomul de Crăciun. Avea o gură cu tăietura mai hapsână decât a unei ghilotine, dinți de fiară, ascuțiți, răi caninii cel puțin înfiorau, iar mâinile! Dumnezeule! Mâinile acelea asasinau chiar când mângâiau o pisică. Ionaş ridică palma:

— Gata! M-ai convins. Deci Nanu n-are portret de ucigaş. În consecință, cine a ucis? Făcu o pauză şi începu să râdă: Poate vechea noastră prietenă Melania...

Cristescu tresări. Figura i se adumbri dintr-o dată.

— Nu... Nu e stilul ei. Deşi.

— Deşi?

— Am... am impresia că nu mai joacă fair-play. Lautrec, Picasso, icoane secolul al XI-lea sunt zurgălăi la a căror chemare nu rezistă. Nici ea, nici Mirciulică.

— Şi-atunci, cine a ucis?

Colonelul ridică receptorul. Zbârnâia ca un bondar, care încearcă să evadeze prin geamul unei ferestre închise.

— Da? Nu, nu. Fă-i legătura aici. Săltă bărbia spre Cristescu şi împinse aparatul. E pentru tine.

Maiorul îngână plictisit:

Rodica Ojog-Brașoveanu

— Vă ascult... Poftim?! Hm, da! Perfect. Voi fi la dumneavoastră peste jumătate de oră.

Ionaş ridică interogativ sprâncenele:

— Cine?

— Doctorul Mircescu. El l-a asasinat pe Dragu şi vrea să facă mărturisiri complete.

— Al patrulea!

Colonelul începu să râdă. Cristescu îl privi trist:

— Al patrulea şi nu ultimul. Balul continuă. Cadril! Perechile! Dați-i bice, m'sieurs, dames!

Îmbrăcă paltonul şi îşi pipăi buzunarele căutând mănuşile. Ionaş îi prinse brațul.

— Iubitule, circul e atât de original, încât începe să semene a Melania.

— Dacă nu-i ea capelmaistru, categoric are un frate geamăn. De bine s-auzim!

48

— Un cocoş arțăgos! Îmi place. Ştii, e o chestie de opoziție. Nu-mi plac persoanele care acceptă necondiționat orice, fără să se îndârjească. Nu trebuie să fii supărat, Mirciulică. A trecut printr-o grea încercare, şi-acum e firesc să se răzvrătească.

La fiecare cucurigu, motanul tresărea şi ciulea urechile.

Melania, cu spatele spre Mirciulică, gusta delicat dintr-un bol cu lapte de pasăre.

„Hotărât, azi nu te poți bizui pe el. E mai țepos decât însuşi domnul Vlad Țepeş apropo, cred că dumnealui a inventat clisma şi mai ermetic decât un sfinx. Pe sfincşi i-a inventat un surdomut, poți să mă crezi pe cuvânt, Melanie. Dar nu despre asta e vorba acum."

Se îndreptă spre oglindă. Când nu se simțea în formă, nu aprindea lumina, iar în timpul zilei trăgea draperiile.

„Nu pentru că te-ai confunda cu Elisabeta Angliei, fetița mea. Regina era slută, fecioară şi de sânge nobil. Ori tu, Melanie, prezinți mici diferențe. Bunica ta e din Mizil ai auzit de conți de Mizilisburg? slută n-ai fost niciodată, iar fecioară foarte puțin, căci n-ai avut timp. Dacă eviți oglinda sau lumina prea indiscretă, este pentru că nu are sens să te indispui azi când arăți ca o ciupercă şifonată, tu ştiind foarte bine că mâine, după un somn reconfortant, vei fi proaspătă ca o brânduşă de pădure. Atenție, draga mea! Devii din nou încrezută şi mai cochetă decât i se cuvine unei doamne."

Oglinda îi întoarse chipul de toate zilele. Vag ofilit în contururi, dar mereu proaspăt colorat, cu flori roz în pometi şi albastre în privire. Surâsul fermecătorii putea invidia şi o fată de douăzeci de ani.

Îşi trecu mâinile prin părul buclat de culoarea levănțicii eau d'argent şi băgă de seamă că piatra inelului începuse să joace. Era un ametist prins în două gheare, briliante mici, pe care-l cumpărase cu vreo douăzeci de ani în urmă.

„Furia zodiacului, ții minte, Melanie? Tu eşti născută în martie, iar piatra Berbecului e ametistul... Colonelul s-a enervat. Dacă tot vrei să-ți cumperi un inel, barem să-ți fi luat ceva ca lumea, nu un mărțişoraş vinețiu. Nu putea suporta loboda şi de aceea nu făceai borş rusesc decât când dumnealui pleca la manevre."

După câteva ture prin casă, Melania se aşează în fotoliu. Blocă telefonul şi ascultă câteva secunde tonul şi păcăniturile receptorului scos din furcă. Zgomotul o enerva şi puse o pernă deasupra.

— Da, Melanie, acum ai toate condițiile să reflectezi în linişte. Spune-mi sincer, dar sincer de tot, ştii, ca între noi două! Ce ai de gând să faci cu lucrurile lui Alfred şi, în consecință, cum vrei să procedezi față de domnul maior Cristescu? Nu uita, el te consideră prietena lui şi nu cunosc nimic mai frumos pe lume decât camaraderia. Ai de gând să-l dezamăgeşti?

Tăcu o vreme cu ochii ațintiți asupra peisajului lui Picasso, fără să priceapă mare lucru. Ea una prefera pictura academică se dădea în

vânt după Corot şi regretase totdeauna că nu-l putuse admira la el acasă. Nu fusese niciodată în Franța, căci.

— Înainte de război, amânam de pe un an pe altul. Colonelul nu era ceea ce aş numi eu un voiajor şi, mai ales, nu-i plăcea să iasă dintr-o viață cu program cazon. Orice schimbare, nu mai zic fantezie sau capriciu, îl speria. După aceea, a venit o perioadă anti-turistică. Chiar o călătorie în Bulgaria părea o utopie. Iar acum. Acum n-ai bani, draga mea. Aud că cel mai modest hotel la Paris costă douăzeci de franci pe noapte, ceea ce reprezintă cu mult peste posibilitățile tale. Nu, hotărât, scoate-ți ideile astea din cap!

Îşi privi câteva clipe mâinile pe o parte şi pe alta şi ridică brusc capul burzuluită.

— Adică de ce ți le-ai scoate din cap? Ştii, Melanie, uneori modestia ta mă irită. Ba ai să te duci la Paris şi chiar la vară!

Privirea îi căzu din nou asupra pânzei lui Picasso, dar în fața ochilor avea o altă imagine. Un peisaj delicios.

— Corot, evident reprezentând o felie de pădure. O pădure de menuet. Bois de Boulogne sau poate crângul de la Chantilly. Simțea pe piele soarele cald, pe obraji adierea răcoroasă a copacilor grațioşi, în nări arome dulci.

— Spune-mi, Melanie! Ai de gând să scoți pânza din casă? Şi vorbeşte te rog mai încet, ştii cât de indiscret e Mirciulică.. Mă priveşte ce-am să fac. Şi cu domnul maior Cristescu cum rămâne? Sper că n-ai de gând să-ți spun. Ăsta e secretul meu. Şi-acum, noapte bună. Am obosit de atâta pălăvrăgeală.

Se băgă în pat şi, peste câteva minute, stinse lumina.

49

— V-aş fi recunoscător, domnule Mircescu, dacă m-ați scuti de poveşti fanteziste şi de improvizații.

Medicul, surprins de violența tonului, îl privi descumpănit. Îşi făcuse cu totul altă impresie despre Cristescu, considerându-l un tip distins, civilizat, eminamente urban, un bărbat care nu-şi pierdea eleganța stilului, indiferent de cadrul unde ar fi evoluat: la meci, în biroul lui, pe stradă, în baie.

— Vă spun sincer, m-ați blocat. V-am chemat având cele mai bune intenții.

— Rândul trecut făceați afirmații asemănătoare. Când ați mințit? Atunci? Acum?

— Minți. Cuvântul e grav.

— Găsiți-mi alt sinonim pentru inexactitate grosolană. Domnule Mircescu, m-am săturat de basme. Şi în zeci, poate sute de dosare rezolvate până acum, n-am întâinit atâtea poveşti şi atâtea personaje dispuse să se distreze cu organele de anchete. Un amănunt ar putea să vă dea de gândit: sunteți al patrulea care mărturiseşte că l-a asasinat pe inginerul Dragu.

— Interesant!

— Pentru dumneavoastră. Pentru mine, enervant. Aproape că-mi vine să cred că lucrați toți de conivență. În sfârşit! De ce nu v-ați mărturisit de la început fapta?

— Câți criminali o fac?

— Aproape nici unul. Dumneavoastră însă vreți cu orice chip să vă abateți de la regulă. Întâi contestați, vă apărați, pledați non coupable, iar, după trei zile, vă răzgândiți şi vă confecționați altă carte de vizită: Dr. Mircescu asasin.

— Domnule maior, dumneavoastră ați auzit de conştiință?

— Din experiența mea ştiu că atâta vreme cât autorul unei crime premeditate deci îl excludem pe nea Gheorghe care s-a îmbătat la parastas şi a vârât cuțitul în socru-său se simte la adăpost de rigorile legii, deci nu-i e teamă că va fi decapitat, găseşte o grămadă de leacuri pentru a-şi pansa conştiința.

— Eu fac excepție de la regulă. A mai intervenit şi mâna lui Dumnezeu.

Rodica Ojog-Brașoveanu

— Şi cum s-a manifestat?

Ochii lui Mircescu se umplură de lacrimi. Arătă spre uşa întredeschisă şi rosti încet:

— Mama e grav bolnavă. A avut o criză de inimă din care nu-şi va reveni.

— De ce nu închideți uşa? Genul acesta de conversație nu cred că e de natură s-o învioreze.

— Ea n-aude, iar eu pot s-o supraveghez.

— De ce n-ați dus-o la spital?

— De douăzeci de ani mă pune să jur că am s-o las să moară în casa ei, în patul ei. N-a fost în spital niciodată, nici când m-am născut eu.

— Câți ani are?

— Optzeci şi nouă, deşi ea, sărmana, declară doar optzeci şi cinci.

— Mda. Nu vreau să par cinic, dar există şi dumneavoastră ca medic o ştiți mai bine decât mine nişte praguri biologice.

— Mama a fost toată viața un om perfect sănătos şi face parte dintr-o familie de longevivi. Putea să mai trăiască uşor zece ani. Până acum două zile, când a avut atacul, n-a luat nici măcar o pastilă de hiposerpil, iar tensiunea era de ctdolescent: 13 cu 7. Vă spun, e mâna lui Dumnezeu. O simt cu toată ființa mea.

Cristescu îl privi lung, căutându-şi o poziție mai comodă.

— Vă ascult. Cum s-au petrecut faptele?

— După cum ştiți, aveam întâlnire fixată. Îl ştiam avid de orice chilipiruri şi i-am spus că vreau să vând un smarald de patru carate. Scoase o cutiuță din buzunar, apăsă pe butonul mic şi i-o întinse maiorului: Uitați-vă, ăsta e!

Cristescu dădu din cap şi-i făcu semn să continue.

— Sâmbătă dimineață m-am dus la el.

— La ce oră?

— Unsprezece.

— În agendă, întâlnirea era fixată la douăsprezece.

— Aşa-i, dar nu mai aveam răbdare. Emoția, un soi de trac îngrozitor, mă înnebunea. Mi-era teamă că, dacă întârzii, nu voi mai avea curajul să-l ucid, că voi renunța.

— Ce modalitate de crimă preconizați?

— O înțepătură!

Maiorul îl privi ironic:

— Adică: ar fi stat să-i faceți o injecție?

— Nu! Am o fiolă de curara încă de pe când eram medic secundar. E suficientă o înțepătură cu ac otrăvit, pentru ca victima să decedeze istantaneu.

— Aha! Mai departe.

— Era singur. M-a primit râzând.

— O clipă, vă rog! Cum era îmbrăcat?

— În haină de casă.

„Corect, reflectă maiorul. Şi totuşi, nu-l văd pe pigmeul ăsta dând cu barda."

— Mi-a arătat zidul cu icoane, apoi celălalt, unde atârna Picassoul meu „Fac bine aici, nu crezi?" Simțeam că-mi clocoteşte sângele în vine. Sadismul, rânjetul cinic lăbărțat pe mutra aceea de gigolo fercheş nu le-am putut îndura. „Apropo, ziceai că sunt un escroc ordinar." „Asta şi eşti!" Am văzut securea pe masă. În momentul acela, am uitat de otravă, de acul pregătii într-o fiolă, şi-am pus mâna pe satâr. Simțeam nevoia să-i crăp capul. O nevoie imperioasă, de nestăpânit. Să i-l crăp! Dând cu amândouă mâinile! Cu toată puterea!

Din odaia alăturată se auzi un geamăt. Medicul sări de pe scaun:

— Da, mamă, vin imediat. Scuzați-mă, vă rog, numai o secundă.

Cristescu îşi trecu degetele peste pleoape. Nu ştia ce să creadă. „Fie vorba între noi, dintre toate poveştile îngurgitate până acum, asta e cea mai plauzibilă."

Medicul se întoarse după câteva minute. Părea poate o impresie ceva mai palid, ochii îi lunecau în toate părțile, lăcuste isterice.

— I-am administrat un tonic. E conştientă ghinion când te afli pe moarte, căci agonia trează, lucidă e cea mai rea dintre toate, dar nu mai are mult.

— Îmi pare rău, spuse maşinal maiorul. Ce-ați făcut după ce l-ați doborât pe Dragu?

— Am fugit.

— Doar atât? Nici un gest în plus?

— Nici unul.

Maiorul strivi țigara în scrumieră, încercând un vag sentiment de culpă. Se ferise dintotdeauna, încă din primii ani de meserie, de antipatiile spontane (nemotivate), de ideile preconcepute. Mircescu îi repugna şi i-ar fi repugnat în orice împrejurare. L-ar fi ocolit, de pildă, într-o stațiune unde oamenii încheie relații estivale, abandonate imediat ce urcă în trenul care-i va întoarce acasă, chit că la despărțire au făcut schimb de adrese şi şi-au scuturat mâinile până să le scoată din țâțâni, zâmbind până la urechi, i-ar fi evitat compania într-un chausson excursie de trei zile pe litoral, nu s-ar fi aşezat alături de el în avion şi probabil că, solicitat, i-ar fi dat un număr de telefon fals.

— La ce vă gândiți? întrebă timid Mircescu.

Maiorul dădu din mână, „n-are importanță...”

— De fapt care a fost mobilul dumneavoastră? Ce ați intenționat ucigându-l?

— Să-mi recuperez bunurile.

— Şi? V-ați realizat scopul?

— Nu. Nu m-am simțit în stare. Cred, adică sunt convins, că am fost prea speriat de propriul meu act. V-am mai spus, eu însumi m-am îndoit până în ultima clipă că voi ucide într-adevăr.

— Şi totuşi, din casă au dispărut mai multe obiecte, icoane şi tablouri în orice caz, pentru că absențele de pe pereți sunt evidente.

— Regret, dar nu vă pot da nici o informație în sensul acesta. La urma urmelor, ce mai conta, mărturisindu-mi crima, să recunosc că mi-am „furat” bunurile? Un furt pe care l-aş considera totdeauna legitim, o restituire chiar, dacă punctul de vedere juridic este altul.

— În concluzie, ați ucis şi ați fugit. Nici un gest în plus.

— Categoric.

— Mda. Ceva nu-i în regulă. Cine a şters amprentele dumneavoastră de pe satâr?

— Purtam mănuşi.

— Tț! Duneavoastră, scos din fire, ați pus mâna pe satâr dar, de fapt, intenționați să-l lichidați cu acul otrăvit. Asemenea manevre presupun o mână liberă care să se mişte cu uşurință.

— Aveam mănuşi medicinale.

— Când le-ați pus? În fața lui Dragii? Hai să fim serioşi!

Mircescu se bâlbâi:

— Care-i concluzia dumneavoastră?

— Nu ştiu. Probabil v-a ajutat o zână bună. Aveți grijă însă să nu vă abandoneze. Zânele sunt de obicei blonde, iar blondele îndeobşte sunt capricioase.

50

Era o locuință ciudată, cum nu mai văzuse. De un lucru era convinsă. De astă dată, se afla într-unul din vechile cartiere ale Bucureştiului. Liniştea, verdeața, priveliştea liberă, fără păduri de blocuri, cer săgetat de antene, stâlpi sau macarale îi purtau gândul spre Cotroceni sau Şosea. În casă existau două odăi mari, dar întunecoase, despărțite de un culoar lung şi îngust. La un capăt se afla baia cu bucătăria, la celălalt uşa de intrare. Totul era mohorât. vechi, sărac. De la dormitorul demodat un pat dublu şi două noptiere, un tavan cu huma scorojită, găurit de un bec fără abajur şi un covor a cărui culoare inițială nu se mai ghicea până la instalațiile din baie.

În încăperea cealaltă, unde dormea Sică Tropicalu', se aflau un divan, o masă cu patru scaune şi un soi de gheridon unde zăcea, plin de praf, un cățel de pluş, care ar fi putut fi jucăria preferată a unui copil de patruzeci sau cincizeci de ani, azi. Şi conținutul micii biblio-

teci, improvizația unui tâmplar nu prea dotat, avea cam aceeaşi vârstă. Erau cărțile tineretului anilor '50, de care Lelia nici măcar nu auzise: Alitet pleacă în munți, Povestea unui om adevărat, Schimbul de onoare, poeziile unui oarecare Djambul Djabaev. Nu-i spuneau mare lucru nici nume ca Davidoglu, A. Toma, Ion Călugării. Găsise doar două cărticele mai amuzante, Emil şi detectivii şi un roman polițist ferfeniţit, fără copertă şi, în consecință, fără autor: Sandala galbenă.

— Cine stă aici?

Lelia, obişnuită cu confortul, cu interioarele plăcute, luminoase, prospere părinții ei erau oameni bine situați, îşi răsfățaseră copilul unic şi pe ei înşişi, se simțea zăpăcită, înfiorată de sordidul locuinței.

Sică Tropicalu', răsturnat în aceeaşi poziție comodă prototipul de individ pe care îl vezi veşnic cu paharul într-o mână şi țigara în cealaltă dădu din umeri.

— Nu-ți frământa glagoria, păpuşică. Faci riduri la poză şi ascultă-l pe Mandea! Gargara muianului cu Gerovital şi toate vaxurile ălelalte sunt tromboane. Am întâlnit odată, în tren, doi macaronari din Milano, un el şi o ea însurați de vreo sută de ani. Veneau în pas gimnastic la Bucureşti, la madam Aslan, să se facă tineri şi frumoşi. Schimb de adrese vorba aia, poate mă rătăcesc vreodată pe la imperialişti, ştii, nu vreau să scap momentul când vor veni de-a dura în prăpastie, vizite la sanatorii. Mă duceam încliftat, cu guler scrobit şi portocale în sacoşă.

— Şi? făcu Lelia amuzată.

— Zglobiii împlinesc acum vreo trei ani de când admiră realizările noastre şi urmăresc programul gigea de la televizor. Ce-i drept, au progresat! El se crede Mastroiani, şi gagica, logodnica lui Mussolini.

Într-un fel se împrieteniseră. „Conviețuiau” de cinci zile. Lelia se plictisea, iar Sică, în felul lui, era un tip simpatic, dar care nu comitea indiscreții. Singura abatere, atunci când schimbaseră domiciliul:

— Îi e teamă lui Dolga că m-a descoperit Cristea?

— Hm... Nu trebuie să ghiceşti de trei ori.

Lelia mai aprecia că grăsunul ăsta cu burticică jovială şi figură de Mitică nu încercase sub nici o formă să-i dea târcoale. Când îşi acoperise instinctiv genunchiul, Sică observase:

— Stai blândă! Din partea mea poți să faci şi nudism. Nu m-aş vârî niciodată la o gonzesă ca matale. Eu sunt de paraşute modeste: o scatoalcă pe şezut, asta de bună cunoştință şi un sutar-două pe seară dacă-i 23 August! La urmă ne despărțim frumos: „Mulțumesc, domn Sică, nu m-ai tratat cu semințe ca alde Oancea, îți dai cu odicolon şi te exprimi cu pardon.” Pe viața mea, aşa mi-a zis ultima zână.

Lelia râse:

— Eşti un tip amuzant.

— Hm, concedă Sică. Aşa şi aşa.

— Spune-mi, cu ce te-ai ocupat până să-l cunoşti pe Dolga?

Sică Tropicalul, în dispoziție nostalgică, la a doua sticlă de vodcă, recapitulă succint:

— Am făcut cică parte dintr-o familie dezorganizată. Aşi! Bătrânul a murit ce-i drept de beție, dar nu era alcoolic. Se machea şi el o dată pe lună, la lichidare. A adormit afară, pe o viforniță cumplită. Când l-au înregistrat îngeraşii de la Recepție, cred că s-au bucurat: „uite omul de zăpadă!”

— Şi mama?

Sică stinse țigara. O undă imperceptabilă de tristețe îi tremură în glas ca o flamă plăpândă.

— Amărăşteancă. A slugărit din casă în casă. De, n-avea studii şi cu patru clase, nu te fac ăştia secretară: manichiură, încălțări toc-toc-toc! cinci telefoane şi scoate rujul c-a venit o delegație la tovarăşii' ! A arat mai cu spor când a fost la un doctor ginecolog. Vorba aia, numai ce slobozea pacienta pruncul şi ieşea şi miarul, şi curcanul. Atunci a viețuit şi maică-mea. bacşişuri grase, haleu să ții un orfelinat. Venea acasă cu papornițele pline. Din ce aruncau ăia! N-aveau ce face cu atâta produse agroalimentare, nu răzbeau, şi nici în piață nu puteau ieşi cu crăpelnița: Ia pasărea, neamule! Ia bucata de telemea. Acolo să fi văzut nivel de trai! Chestia-i că n-a ținut decât doi ani. După aia,

bărbatul a cărat-o peste gârlă, să vadă cum stau tovarăşii how do you do cu agroalimentarele. Avea, aşa, o curiozitate în organism.

Lelia, captivată, îşi ridică genunchii în dreptul gurii.

— Mai spune, îmi placi grozav.

Sică, deşi măgulit, nu se lăsă luat de val.

— Îmi faci zulufi. Da, vorba aia, tot n-aveam ce face şi vodcă mai e. Asta cu doctorul a fost evul ei de aur. Încolo, a rânit doar pe la calici. „Vine femeia. Îi tragem o ciorbă de cartofi ştii, e spornică şi o fasolică cu slănină. Trebuie hrănită, că altfel nu munceşte." Ăi din familie „furau" din frigider fripturile sau ce merinde simandicoase or fi avut şi mâncau pe ascuns prin casă. „Ai grijă, să nu te vadă femeia. Nu pot să-i dau şi ei rasol, sau piftie de curcan, sau muşchi de vacă." Chestia era să nu mănânci în faţa ei, să nu-i faci poftă. Şi se credeau nobili. Ptiu!

După un scuipat autentic, trase o duşcă zdravănă. Îşi turnă iar nu suporta vederea paharului gol şi se uită la Lelia.

— Când te plictiseşti, exprimă-te şi închid difuzorul.

— Ba nu! făcu Lelia ca un copil. Mai spune!

— Ce să-ți mai spun, fătuțo? Azi are cincizeci de ani şi arată, fără nasoale, de şaptezeci.

— Vă întâlniți?

— Nu. I-am trimis de vreo două ori bani şi mi i-a făcut retur prin soră-mea, altă vită de tras la jug.

— De ce? E nefericită?

— Nu. Ea zice că propăşeşte. Lucrează la Tricodava de la şaişpe ani. A făcut liceul la seral şi acum termină textilele la fără frecvență. Adăugă gânditor: E şi asta o viață...

— De ce-i supărată maică-ta pe tine?

Sică dădu din mână:

— Las-o dracului! Adică, de ce nu? După ce a dat în primire baba-cu', deştepții de la Autoritatea Tutelară ne-au vârât, pe mine şi pe soră-mea, într-o casă de copii. Eu am nimerit la Buşteni, ea pe lângă Iaşi. Mi-aduc aminte de o duminică. În faţa căminului se afla un chioşc ținut de un găinar. Tot soiul de rahaturi care-mi luau ochii: baletiste de plastic,

soldăței, ochelari, portchei... Îmi sticleau ochii după un breloc-maşinuță. Costa zece lei. Se uită zâmbind la Lelia: Ai idee ce înseamnă zece lei pentru un copil de opt ani care trăieşte din mila statului, care trebuie să zică săru' mâna pentru că nu soileşte sub cer virgin şi are un blid de lături? E imens! E uriaş! E o casă! Un vapor! Un oraş! Când am auzit prețul, am înghețat. Am continuat, totuşi, să mă uit la rahatul ăla, de parcă ar fi fost cel puțin Mickey Mouse tras în aur masiv. Am simțit o mână pe măr. O cucoană înaltă mă privea zâmbind.

„Ce vrei să cumperi, flăcăule?”

Înlemnisem. De ruşine, de suferință, de spaimă. Educatoarele ne pedepseau al naibii dacă ceream ceva străinilor.

„Nimic.”

„Hai, spune!”

„Nimic.”

Mi-a arătat maşinuța de celuloid.

„Pe asta o voiai?”

A răspuns în locul meu vânzătoarea.

— Da. Pe asta.

A cumpărat-o şi mi-a pus-o în mână. Mi-a mai dat şi douăzeci şi cinci de lei. „Să ai de un film şi o înghețată.”

Făcu o pauză şi aprinse țigara de la mucul celeilalte. Zâmbi:

— Auzi, coană Lelio? N-am s-o uit pe femeia aia niciodată. Şi azi i-aş săruta urma paşilor, aş face orice dar orice! pentru ea. A fost cea mai fericită zi din viața mea. Şi vrei să-ți spun un pont? Pont valabil. Au trecut de atunci aproape douăzeci de ani. Din ziua aceea am crezut şi mai cred în minuni. Fără să-şi dea seama, mi-a făcut un dar pe care nu-l voi pierde niciodată.

— Şi-acum în ce minuni crezi tu. Sică?

Tropicalu' o privi surprins, apoi începu să râdă încetişor.

— Întrebare salon, parol!

— Da! Ce-ți visezi tu extraordinar?

Sică dădu din mâini amuzat:

— Să fim treji! Nu mă zbat s-ajung preşedintele Statelor Unite.

— Dar ce? Ce?

— Uite, coană Lelițo, dacă tot ne-am pus pe spovedanie, iar mata văd că ai duh răbduriu, am să ți-o slobod. Mie unul, o zic p-a dreaptă, nu-mi place să asud opintind. Munca, după mine, e un blestem, o osândă şi ăluia de-a zis că-i binefacere şi țel de viață, eu îi strâng tovărăşeşte mâna şi-l invit la mine să facă parchetul, başca mai cunosc nişte activități interesante cu lipsă de personal. La deratizare, de pildă, te primesc cu flori şi drapele. De altfel, de-aia au şi început ostilitățile cu bătrâna. Cum am scăpat de la cămin, m-am dat la trai dulce. Mai o ciupeală, mai o bişniță, am rostuit de niscai trimestre la întristare. O dată, de două ori, şi m-a dezmoştenit. Adică duminica eu lucram zicese la găzăriile din Ploieşti nu mă mai aştepta cu clătite calde moartea mea! şi „ce să-ți mai dau eu ție, puiule? Uite, am păstrat pentru tine ceva bun..” Şi scotea din bufet o ciocolată de 1,50, mă mai credea copil mic, sau un păhărel de lichior de nucă. Făcut de mâna ei, înțelegi...?

— Înțeleg. Ce vrei acum?

— Mi-ar plăcea o singură chestie. Singura unde aş trudi cu adevărat. Un coteț în afară de oraş şi o felioară de grădină. Am eu un bighin pentru plante, flori, animale. Să nu râzi. Aş creşte şi ceapă, şi garoafe, şi găini, şi canari... Să fiu de capul meu, fără ture, condică şi chenzină.

— Şi-i chiar atât de complicat?

— În gazetă am citit multe oferte. Şmecheri care propun cooperative. Au teren, bordei, niscai dobitoace, dar vor capital inițial. Al mai fraier cerea un miar.

Lelia făcu ochii mari:

— O mie de lei?

— Nu fi pionieră, râse Sică. Un miar de Bălceşti. Aştept să-i strâng, dar baiul e altul. Până umplu eu safe-ul, prețurile cresc. În fine.

Lelia rămase pe gânduri, cu bărbia rezemată în genunchi:

— Auzi, Sică! Am o propunere.

— Pronunță-te, că tot dăm la peşte pe asfalt, dar parolez de la început.

— Nu fi prost! Eu îți dau cuvântul meu de onoare că vei avea o sută de mii, dar ajută-mă să scap de aici.

Fără să şovăie, Sică dădu din deget:

— Țț! Şi iar țț! Frumoaso!

— De ce? N-ai încredere în mine?

— Nu. Şi chiar dac-aş avea, mi-e frică de Dolga.

— Eşti fraier. Ce poate să-ți facă?

Sică ridică degetul gros:

— Unu, mă lichidează. Prohodul nu-i melodia mea preferată. Doi, dacă mă cruță, mă dă pe mâna gaborilor. Ştie destule despre mine.

— Dar şi tu despre el.

— Ei, vezi că-i iar țț?! Iar bară? De unde-l iei, de unde-l apuci? Nu ştiu cum îl cheamă, ce învârte, unde stă. Mă priponesc, de-o pildă, la miliție şi vreau să-l torn. Că bat câmpii despre un mort, încă mai am un subiect. Răposatul are un domiciliu şi o cruce. Îl găseşti pe aleea cutare şi în registrul la pagina cutare; arc pe buric muşcate şi incinerarias. Dar despre Dolga? Zic sticleții că fac mişto de activitatea şi viața lor şi că le recit poveşti cu fantome. Stai! Aud cheia.

Dolga le azvârli o privire neagră. „Deşi, îşi spuse Lelia, din-tr-o dată crispată, are ochi deschişi. Albaştri, parcă."

Sică Tropicalu' se ridică instinctiv în picioare şi îşi trase puloverul peste pântece, până după buzunare. Nu ştia ce să facă cu mâinile şi, în cele din urmă, şi le înnodă la spate. Lelia, înfrânându-şi acelaşi impuls de a lua poziție de drepți, reuşi să se stăpânească şi rămase pe divan.

Dolga se propti în mijlocul odăii şi o fixă lung. Un minut-două. Imens, când privirea nu-i însoțită de sonor. Puțini sunt cei care rezistă probei, fără a începe cel puțin să se foiască neliniştiți sau să-şi plece ochii. Lelia, cu figura încremenită, rezistă.

— Cu dumneata discut, domnişoară!

Vorbea ciudat, fără să-şi mişte buzele. Lelia luă o țigară, pe care o aprinse cu mâna sigură. Părea calmul personificat, deşi inima îi bătea nebuneşte.

— Mâine, sâmbătă la ora 10, expiră termenul acordat lui Cristea.

— Ce pot să fac eu?

— Dacă nu aduce marfa, ştii ce te aşteaptă!

— Şi din nou te întreb: ce pot să fac eu?

Accentuase în mod intenționat pe pronumele familiar: te. Adică „nu mă impresionezi şi nu văd de ce-aş păstra o reverență excesivă, când nici tu nu-mi vorbeşti în termeni dantelați”.

Dolga puse pe masă o hârtie şi un pix:

— Trimite-i câteva cuvinte. Este ultima şansă pe care ți-o acord.

— Mă rog! Presupun că-mi dictezi.

— Scrie! Fă tot posibilul să-i îndeplineşti dorința lui Dolga. Altfel, mă lichidează fără scrupule. Semnează!

Lelia se execută, un licăr malițios se simțea moartă de spaimă, dar orgoliul era un demon căruia nu i se putea împotrivi, altarul unde totdeauna arseseră şi aveau să ardă până în ultima clipă nu simple luminări, ci torțe îi însufleți privirea.

— Pot să adaug te iubesc, mon chou?

Palma lui Dolga îi şterse cuvintele de pe buze. Fusese atât de neaşteptată, atât de dură, că Sică, tresărind, se lovi cu tâmpla de colțul bibliotecii.

Ochii Leliei se umplură de venin:

— Brută!

Dolga, cu hârtia în buzunar, se îndreptă spre uşă.

— Nu-mi plac târfele obraznice!

51

— Mielule, te întreb pentru ultima oară! Tu ai umflat marafeturile inginerului?

Şuțul îşi făcu mai multe cruci la rând:

— Uite, pe mâna asta ți-o jur, jupâne! Aşa să se usuce, cum te trag eu în piept.

— Ține minte, Mielule, că eu fac moarte de om!

— Bădie, în locul matale, aş parola. Nu se există muiere pe lumea asta să merite douăzeci de coți. Dar fiecare le ştie pe-ale lui. Eu una ți-o jur: în chestia cu abțibildurile inginerului sunt virgin.

52

Se simțea mânios din două motive: în primul rând, pentru că îl mințea, în al doilea rând, fiindcă ştia că nu se poate supăra pe ea. Şi doar gândul că va ajunge iar la „întristare", că va trebui din nou să se dezbrace de obiceiuri, să renunțe la conversațiile cu Mirciulică şi la cornurile cu nucă şi frişcă (cunoştea ea o cofetărie pe Moşilor, absolut extraordinară), îl îmbolnăvea.

„Sunt un cretin! mârâia cu glas tare, îngrozind-o pe nevaslă-sa, care, isterică de profesie, se speria când vedea nebuni în jurul ei. Da, domnule! Un cretin cu majuscule! Dacă pe ea, pe Melania, fermecătoarea mea Melanie, o lasă rece gândul unui séjour la puşcărie, de ce mă țin pe mine şalele? I s-o fi părând monotonă viața şi femeia dă din aripi să intre în bizar, în formidabil, în... pastele ei de nebună."

Şi iarăşi, pentru a n-a oară de când se cunoşteau, se întreba până la saț fizic, până la paroxism, până la demență, de ce zăpăcita nu era o femeie ca toate femeile, o bătrână ca toate bătrânele, să-şi vadă de injecțiile cu iod de primăvară şi de serialul TV de luni seară, de canastele cu domnu' Mitică, fost funcționar superior în Ministerul X, de coana Matilda cam surdă, de madam Elvira (poartă pantofi decupați la monturi, în schimb mai ştie ce adresă are), de Mița Nasture (făcea bişniță într-o dugheană cu fleacuri din plastic şi artizanat-traforaj), de dulcețuri, acadele şi vise, de propăşire, domnule!

Când Melania îi deschise, era atât de furios, încât îi clănțăneau dinții şi abia articulă un bună-seara gâfâit. Bătrâna, într-un capot alb, îi răspunse grațios:

— Ce mai faceți? Ştiți.

— Ştiu! făcu hotărât maiorul.

Rodica Ojog-Brașoveanu

Genele Melaniei clămpăniră a dulce mirare:

— Ce ştiți?

— Ştiu că iar vă faceți de cap. Nădăjduiam să fi ajuns la o înțelegere.

— Înțelegere? În ce sens?!

Maiorul luă loc fără să fie invitat.

— Mi-am închipuit că suntem amici şi că ați renunțat la ideile fistichii.

— Fistichii? În viața mea n-am avut idei fistichii. Ştiți.

— Ştiu!

— Ba nu ştiți. Presimt lucrul acesta. Eu sunt din Vaslui şi prietenul nostru cel mai bun era un bărbat blond... Cum să vă spun, de un blond pai, aproape de albinos.

Cristescu se bătu cu palma peste frunte.

— Doamnă! Vă implor! Am auzit atâtea poveşti de la dumneavoastră, că mi-au ajuns până peste urechi!

Melania îl privi consternată:

— Ia te uită! Eu eram încredințată că povestesc extraordinar de interesant. Şi, când colo, vă plictisesc...

— Doamnă, pentru numele lui Dumnezeu, scutiți-mă de circ.

— Dar nu voiam decât să vă spun că această persoană pe care o chema Matula un nume original, trebuie să recunoaşteți, directorul şcolii primare pretindea că ar fi de origine dacică, dar eu cred că se înşela, ştiți, rezonanța cuvântului te duce la incaşi, gândiți-vă la Manitu...

Îşi ridică brațele în unghi de 90° à la Winetou aşa cum îl vedem în filme şi se uită la Cristescu, vrând să constate efectul. Maiorul oscila între stupoare, amuzament gros şi furie abia stăpânită. Hotărî, totuşi, să-şi păstreze cumpătul. Rosti, aproape silabisind:

— Ei bine. doamnă, ce s-a întâmplat cu acest personaj extraordinar, Matula?

— A! Nu s-a întâmplat nimic. Doar că avea o preferință, un penchant ar fi spus bunica mea şi soeur Blanche, cea mai bună profesoară de la pensionatul Charité, pentru fularele în dungi pe care le croşeta cu multă aplicație, iar, din când în când, ştiți, nu era ceea ce

aş numi eu un plimbăreț, dădea bună ziua prin tramvaie. Ei, despre acest bărbat se afirma că ar avea idei fistichii. N-ar fi fost cine ştie ce, doar oamenii foloseau un ton oarecum jignitor... Făcu ochii mari, albăstrele palide culese în pădure de Albă ca Zăpada: Sper, sper că n-a fost în intenția dumneavoastră să mă jigniți.

Maiorul trase adânc aer în piept:

— Stimată doamnă, ultima mea dorință, ultimul gând, ultima intenție ar fi să vă ofensez. Dumnezeu mi-e martor că am chiar o slăbiciune pentru dumneavoastră şi...

Melania îl întrerupse cu glas timid:

— Sper, sper că aceasta nu-i o declarație. Trebuie să ştiți.

Cristescu îşi înfipse exasperat mâinile în păr:

— Ştiu! Ştiu! Ştiu!!!

— Nu chiar totul, căci ar însemna să cădeți în păcatul trufiei, iar, din câte ştiu eu, dumneavoastră nu aveți păcate. Voiam să vă spun că am rămas văduvă de cincizeci de ani, iar colonelului, un bărbat cu adevărat dârz, deşi avea picioarele crăcănate, eu totuşi i-am rămas credincioasă. Fidelitatea mea ține puțin de tragedia greacă, ar putea să pară cam afectată, dar trebuie să ținem seama de realități. Chiar asta îi povesteam lui Mirciulică zilele trecute, când domnul Petrăchescu de vizavi, o persoană foarte bine care a fost pompier o profesiune pe care o consider vitejească şi are un cocoş interesant, Gigel, m-a cerut în căsătorie. Nu că aş avea ceva împotriva acestei instituții, dar amintirea colonelului mă împiedică să mă hotărăsc la un asemenea pas.

— Am înțeles, doamnă. Şi-acum, pentru numele lui Dumnezeu, ce doriți? De ce încercați să câştigați timp, oferindu-mi una din celebrele dumneavoastră salate? Ce mai puneți la cale? Şi mai concret! Ce rol jucați în tot circul ăsta? Ce urmăriți? După Rembrandt şi Goya, vreți acum şi Picasso?

Glasul maiorului mergea în crescendo. O venă umflată îi împărțea fruntea în două, şi Melania îşi aminti, după aproape şaizeci de ani, de Oltul care atunci, pe harta agățată lângă tabla neagră clasa a IV-a,

Şcoala Primară Oltea Doamna, i se părea că împarte Muntenia în jumătăţi exacte. Arboră o mină perplexă:

— Domnule maior, dar dumneavoastră mă îngrijoraţi. Nu v-am văzut niciodată atât... atât de avântat şi chiar comentam cu Mirciulică: dacă admir ceva la domnul maior Cristescu, în afară de distincţie o, da!, o distincţie de marchiz şi politeţe, atunci acel ceva se numeşte stăpânirea de sine. Vă recomand călduros un medic foarte bun. Îl cheamă Dănilă, fără să fie rudă cu domnul Prepeleac al lui Ion Creangă. În această privinţă vă pot da toate asigurările, căci m-am interesat. Toată viaţa a lucrat în branşă, ceea ce reprezintă, bănuiesc, o garanţie.

— Adică între ţicniţi.

— A ! Nu erau toţi ţicniţi, acesta este punctul de vedere profan despre instituţiile de specialitate. Unii erau doar nervoşi. În orice caz, a obţinut rezultate remarcabile. De exemplu, exista acolo un bărbat cu multă fantezie care se credea Iulius Cezar.

— Îhî, făcu Cristescu. Şi-acum se crede Garibaldi.

— A, nu! A progresat, într-adevăr, şi-acum se ia drept o panseluţă.

Se uită la maior care o cerceta căpiat, cu aerul „Ei! Ce părere aveţi?” Completă cu ingenuitate:

— Un progres remarcabil. Gândiţi-vă că a renunţat la instinctele războinice şi-acum nu cere decât o baie la picioare, în fiecare dimineaţă. Preferabil cu stropitoarea. Tovarăşul Mardare, care e deputatul nostru de stradă, întâmplător suntem şi vecini, îl consideră un cetăţean de nădejde şi l-a pus să ude spaţiile verzi din jurul blocului, o sarcină de care domnul Cucu, aşa îl cheamă, s-a achitat cu conştiinciozitate. Săptămâna trecută s-a propus ca fotografia lui să fie afişată pe gazeta de perete a străzii. Avem o gazetă foarte interesantă.

— Dumneavoastră, ricană Cristescu, sunteţi, presupun, redactorul-şef.

— Ţţ! făcu Melania. Eu sunt doar „capul limpede”.

— Şi în această activitate, vă consultaţi, desigur, cu Mirciulică.

— Extraordinar! Aţi ghicit.

Maiorul, excedat, se ridică în picioare:

— Am sentimentul, nu prea subtil, că vă bateți joc de mine. Nu e prima oară şi deja vă cunosc stilul, diapazonul, repertoriul. Ce sens are acest joc absurd de-a v-ați ascunselea?

Melania Lupu îşi ţuguie buzele ofensată.

— Este o atitudine pe care nu mi-aş îngădui-o față de nimeni şi mă surprinde că dumneavoastră, chiar dumneavoastră. Izbucni în plâns. Nu! Asta n-am să i-o spun lui Mirciulică. S-ar simți îngrozitor de dezamăgit.

Cristescu oftă neputincios. Ce Dumnezeu avea femeia aceasta că izbutea cu un simplu surâs, cu un suspin, cu o singură privire să-i lege mâinile? Era conştient că-şi bate joc de el, că joacă teatru, că totul e recuzită şi partitură în cel mai propriu stil Melania. şi totuşi se simțea incapabil s-o brutalizeze, să uzeze de cea mai inofensivă violență de limbaj.

— Hai s-o luăm altfel, doamnă! Ce-a căutat la dumneavoastră doctorul Mircescu marți dimineața, la ora cinci?

— Dumnezeule! Bietul băiat mi-a făcut o vizită. Suntem prieteni de o sută de ani.

— Vizită la ora cinci dimineața?

— E interzis cumva? Ştiți, nu citesc gazetele în ultima vreme ca să nu-mi solicit prea mult ochii.

— A lăsat aici un sac de voiaj.

— Serios? Nu cred. Eu nu l-am văzut, dar, admițând că spiritul meu de observație s-a anemiat vârsta nu-ți face decât cadouri dezagreabile, precis mi-ar fi dat un telefon ca să-şi reclame sacul.

Cristescu o privi lung. I-ar fi dezmierdat buclele argintii şi, dacă ar fi avut treizeci de ani mai puțin, ar fi cârpit-0 cu plăcere. Îşi încheie paltonul:

— Bine, stimată doamnă. Deci ne ascuțim din nou paloşele.

— Nu-mi amintesc să fi avut aşa ceva la mine în casă vreodată, căci colonelul nu era cavalerist. Trebuie să vă spun însă că mă simt extrem de tristă. Presimt că voi avea o noapte oribilă. Nu ştiți cât de mult țin la prietenia dumneavoastră.

„...Şi ta-ta-ta şi lu-lu-lu, gândi maiorul coborând furios treptele blocului. Bubulina mă cheamă, cu nimeni n-am treabă!

Asta e, Cristescule! Iubita noastră Melania a redeschis balul în paşi graţioşi de menuet! Trăiască Rudotelul şi de bine s-auzim!”

La ieşirea din bloc se întâlni cu Mirciulică. Motanul îl privi fix câteva secunde, săltă coada şi intră în imobil cu demnitate crăiască.

Maiorul îi adresă câteva cuvinte ireproductibile. Îşi săltă gulerul paltonului şi opri un taxi.

53

— Domnule! exclamă Cristescu, fără să se uite la colonelul Ionaş, adresându-se unui terţ invizibil. Încep să ader la teoria imperialistă că democraţia nu-i un meniu pentru orice stomac, nu-i valabilă pentru orice cimpanzeu care umblă pe două picioare. Asta-i pentru oameni normali şi civilizaţi. Ce să mai discutăm!

Ionaş râse încetişor. Situaţia era într-adevăr imposibilă şi puţin comună. Patru zăpăciţi din cinci (şi era de aşteptat ca al cincilea să vină puternic din urmă) îşi asumau culpabilitatea într-o crimă, iar tu, anchetator trebuia să-ţi baţi capul să le demonstrezi că mint, sau, în fine, să-l detectezi pe ăla care spune adevărul.

— Dacă ar fi să cedez instinctelor mele primitive, urmă maiorul, i-aş reţine pe toţi măcar o săptămână ştiţi, ca să facă cunoştinţă cu meleagurile şi le-aş administra câte trei clisme pe zi.

— De ce clisme?!

— E o operaţie imposibilă, pe care eu n-o suportam nici când purtam breton şi costum de marinar. Dar le-ar trece gărgăunii, domnule! Le-ar trece cheful să facă pe Al. Capone sau Jack Spintecătorul. Îşi bat pur şi simplu joc de mine şi eu, fraierul, sunt cu mâinile legate.

Colonelul îşi stăpâni zâmbetul. Cu drept cuvânt, Cristescu se putea considera colecţionarul number one de cazuri bizare care cădeau

în ridicol. Numai în ultimii trei ani, patru dosare cu inegalabila Melania Lupu, campioană în materie de afaceri demente.

Şi iat-o acum şi în al cincilea, făcând deocamdată doar figuraţie şi cunoscând-o cât de cât, nu ţi-o puteai imagina acceptând rol de coristă , evoluând alături de alţii patru smintiţi. Maiorului, deşi dotat cu glanda humorului, începuse să-i fie silă să dea ochii cu colegii. Îl înnebuneau zâmbetele cu subînţeles, apropourile groase de genul: „Ştii, a mai evadat unul de la balamuc. Pariez că în următoarele trei zile, chestia o să-l intereseze pe Cristcscu."

— Admiţând totuşi că unul dintre ei e asasinul lui Dragu, pe cine ai suspecta în primul rând?

Maiorul şovăi câteva clipe:

— Hai să zicem pe Mircescu. Filmul crimei, aşa cum mi-l relatează el, în calitate de autor, s-ar apropia cel mai mult de verosimil. Dar nu-l văd în ipostaza de ucigaş! Se vorbeşte mereu de intuiţia detectivului. Există sau nu există. Nu mă cheamă Lemmy Caution, nici Maigret, aşa că evit sentinţele. Eu i-aş zice instinctul generat de experienţă. În nişte ani de când lucrez în circul ăsta, cam am idee cum arată fotografia pe dinafară şi pe dinăuntru a unui asasin.

Ionaş alungă cu degetul mic scrumul căzut pe birou.

— Dragul meu, ştii bine că tipologia criminalului e teribil de variată, înregistrând specimene de toate vârstele, păturile sociale, mediu etc.

— Fără îndoială, dar dacă mi s-a întâmplat şi cine n-are rateuri la activ? să mă înşel asupra unui individ, considerându-l nevinovat, nu mi s-a întâmplat niciodată, dar niciodată, să mă aflu în faţa autenticului vinovat şi să trec pe lângă el cu candoare. Uneori n-aveam probe, flăcăul îmi aluneca printre degete, dar ştiam, simţeam că mă aflu în faţa omului căutat. Iar pe Mircescu îl exclud. Omul acesta, mă repet, nu poate ucide. Dacă pe o Olga Gabrelolti o văd omorând la un moment dat, într-un moment paroxistic, pe medic, sărac temperamental, obişnuit de mic să-şi stăpânească pornirile şi dorinţele, terorizat de o mamă tiranică şi puternică, nu-l văd dezvoltând până la crimă momentul de mânie.

Ionaş făcu o pauză înainte de fluierul final:

— Şi Melania? Iubita noastră Melania?

— Nu-şi vede de treabă. Habar n-am când a intrat în bal, din start sau melodia a început să-i placă pe parcurs, dar cert este că acum şi-a pus pantofii de dans. Şi evoluează cu grație ca întotdeauna.

Făcu o pauză, evitând privirea colonelului, pe care o ghicea sarcastică. Îşi înfipse mâinile în buzunare şi anunță calm. Un calm amenințător:

— Şi al dracului să fiu, dacă de data asta o cruț! Pe ea şi pe consilierul ei personal, Mirciulică.

Ionaş arboră un aer gânditor: „Oare?”

54

Era prima oară, într-o conviețuire de şapte ani, când Dolga nu venea acasă noaptea. Mioara, placidă, blândă şi fără fantezie primul amor îi reproşa privirea de vacă melancolică, asortându-i instinctiv o inteligență şi un temperament pe măsură, „nimic n-o poate scoate din fire, decât muştele şi țânțarii vara” nu se impacientă decât abia a doua zi, spre seară. În conformitate cu parametrii concepuți de ea, îşi petrecuse ziua extrem de agreabil. Debutase de dimineață cu o ciocolată cu frişcă (trei lingurițe de cacao şi cinci de zahăr într-o ceaşcă de apă), după care mai tândălise în pat vreo două ore, ascultând la radio muzică uşoară, şi „De vorbă cu ascultătorii”. O pasiona mai ales rubrica profesorului Alexandru Graur „Cum vorbim”, care-i oferea un sentiment subtil de intelectual. La ora zece îşi făcuse toaleta: un duş, oleacă de machiaj, părul scos de pe bigudiuri şi un capot roşu, ales dintr-o colecție impresionantă de rochii de casă. Mâncare avea în frigider. Gătea doar de două ori pe săptămână. Dolga nu era pretențios, aveai impresia că nu ştie ce pune în gură şi, în consecință, prepara doar felurile ei favorite, de care nu se sătura niciodată. De pildă, putea înghiți fără saț, de la un capăt la celălalt al anului, sarmale, macaroane cu nuci

şi zahăr sau salată de boeuf, aşa că o oală de şapte-opt kile cu produsul preferat acoperea zilele săptămânii, nesolicitând eforturi şi timp suplimentar.

Pe la douăsprezece, puse casetofonul înnebunea după romanțe şi bău un păhărel de liqueur de portocale, industrie casnică. La unu, se „trânti" în pat cu o carte lângă care adormi după două pagini. Spre seară o invită la ea pe Madame Tanți, vecina de la etajul doi. Era pensionată înainte de vârstă, văduvă şi mare specialistă de dat în cărți şi cafea. Femeia, şi aşa se explica deverul fantastic, era de-a dreptul înviorătoare. Ghicea totdeauna de bine „cade cu dar, crai de ghindă, cu gândul şi inima la dumneata, pică la drum de seară, succes în afaceri, sănătate etc.", motiv pentru care era extrem de agreată. Amatoarele nu se supărau chiar dacă profețiile fericite nu se confirmau. „Stai să vezi. Ea, de fapt, n-a mințit. Dar! Păi n-am primit gâsca de la cumnatul Costache? Că eu mă gândeam la cadoul promis de Vasileşti care au mâncat şi băut la botez de ne-au speriat, mă priveşte... Dar a picat cu dar? A picat."

În consecință, toate cucoanele din bloc o invitau frecvent. Madame Tanți nu accepta bani „de plăcere, dragă doamnă cutare, că mi-eşti dumneata simpatică, nu-mi fac din asta o meserie, am pensioara mea şi mi-ajunge etc.", iar fraierele se simțeau şi mai abitir obligate. „Femeia e drăguță, nu poți să nu-i oferi o cafea, o gustare, o țuică ceva, acolo." Madame Tanți realiza astfel importante economii de sacoşă, timp, electricitate şi bani. Habar n-avea ce-i aia „am plecat azi cu o sută de lei în piață şi n-am luat mai nimic", coadă la unt, came sau fructe, iar în frigider, scos definitiv din priză, păstra lenjerie. Se sătura prin vecini şi, cu cât aceştia erau mai culanți, cu atât profețiile erau mai generoase.

Mioara reprezenta una din clientele favorite. Totdeauna veselă şi amabilă, dispunând de vreme berechet şi mai toată vremea singură. Madame Tanți evita privirile şi urechile sceptice ale soților, în genere mai puțin dotați în materie de ocultism. În plus, bucătăria Mioarei era bine dotată şi, în ciuda decorului modest, cărturăreasa era prea versată ca să nu realizeze că în casa Dolga circulau bani. Gustarea pe care

i-o oferea era totdeauna consistentă, de calitate, iar la plecare, Mioara avea grijă să-i pregătească o farfurioară acoperită „cu ceva bun, să te îndulceşti şi dumneata mai încolo”.

Madame Tanți sosi mai către seară, în uniforma de lucru: capot de zenana, trei bigudiuri înghesuite pe frunte, cremă pe față şi papuci comozi, în ale căror laturi interioare țipau monturi indiscrete. Era o femeie la vreo cincizeci şi cinci de ani, despre care nu-ți puteai imagina cum arătase în tinerețe. Figura n-avea personalitate, era cumva păstoasă, trăsăturile incerte, bărbia fugită făcea corp comun cu gâtul, ca la găini. Atrăgeau atenția mâinile extrem de îngrijite, albe, catifelii, foarte tinere şi cu unghii lungi, totdeauna lăcuite.

Gustând cu deliciu dintr-o tartă cu dulceață de căpşuni, începu să întindă cărțile pe masă.

— Ei, ei, ei! Dar ce se întâmplă, coniță? Ce-i grija asta pe inimioara matale! Uite-aşa te apasă, ca o negură!

Mioara căscă gura extaziată. Deşi nu era cine ştie ce neliniştită, acum i se păru, într-adevăr, că nu dormise toată noaptea de grija lui Dolga.

„Ce să mai discutăm, conchise, este extraordinară!”

— A! se dumiri Madame Tanți. Craiul de verde, la drum de seară, departe de casă. Ăsta ți-e oful.

Mioara, prăpădită de admirație, îşi duse mâna la gură:

— Aşa e. Dar cum le citeşti dumneata pe toate astea?

Cărturăreasa zâmbi cu superioritate.

— Vezi, coniță Mioară, cartea nu minte. Bătu cu unghia lustruită în riga de pică şi în şeptarul de cupă. Uită-te şi dumneata! Ăsta e craiul, ăsta-i aşternutul.

În realitate, madame Tanți nu zărise în vestibul paltonul şi galoşii lui Dolga, iar uşa de la dormitor era deschisă. În plus, ora la care o chemase era neaşteptată, Mioara solicitând-o cu predilecție dimineața, când se afla singură.

— Griji să nu-ți faci... Nu zic, a trecut printr-o primejdie, are vrăjmaş mare în popa ăsta de ghindă, dar e teafăr şi-alăturea cu necazul... Stai să mai bat o dată cartea, să vezi şi dumneata.

Le strânse şi le amestecă expert, bombănind nedesluşit:

— Douăşpatru de cărți, bine-ți şti, bine-ți ghici. Dac-o fj de bine.

Întinse pachetul spre Mioara, care-şi înfipse cartea, dama de roşu, ținută până atunci în dreptul buzelor, undeva pe la mijloc. Madame Tanți studie concentrat suita din fața cărții, apoi din spatele ei şi exclamă triumfătoare:

— Ce-ți spuse-i?! Uite cum ți se spulberă grijile! Se întoarce negreşit, cu dragoste şi dar de bani. Adăugă zâmbind: Să nu-mi zici mie madame Constanța, dacă nu te faci măcar de un taioraş. Zic şi eu taioraş, dar aci pică o paporniță de parale. Hai, că le mai ştii şi matale! Uite decarul de caro împreună cu ăl de cupă, adică banii vin cu bucurie. Ascultă, un coniac, o vodcă n-ai, că mă invită azi Brăiloaia la o musaca şi acum mă taie greața.

Mioara sări de pe scaun.

— Te-am rugat, madame Constanța, să nu mai mănânci la Brăiloaia. E cumsecade, nu zic, dar, de când i-am văzut muşte şi gândaci în frigider, n-aş înghiți la ea un dumicat nici poleit cu aur. Vino să prânzesti la mine, tot mi-e urât singură şi, cât e Dolga sănătos, slavă Domnului, s-o găsi ceva pe plită.

— Vezi, nici aşa nu pot să deranjez, protestă moale cărturăreasa. Mai are omul şi obraz.

— Nu mai zi de deranj, că mă fac foc!

Se întoarse repede din bucătărie cu o sticlă de coniac albanez şi cu o farfurie cu saleuri. Madame Tanți trase repede o duşcă, apoi încă una. Îşi supse obrajii şi buzele de plăcere şi începu să bată iar cărțile cu chef.

— Ia să vedem ce dă roata!

Roata dădea şi ea bine. Bucurii cu ghiotura, bani Bistriță, realizări cât să ducă doi inşi în spinare, călătorii mai încolo da' sigur! peste mări şi țări şi ia te uită! pe drum un Dolguț mititel.

Madame Tanți se pilise şi fantezia îi înflorise grădină mai mult ca de obicei. Mioara roşi puternic:

— Nu mai zi şi dumneata... La vârsta lui Jean.

— Ci lasă-mă cu vârsta! E verde, am văzut eu bărbați la şaizeci de ani care...

Mioara o întrerupse:

— Jean n-are şaizeci.

— Păi vezi? Şi-auzi. Să nu-mi dai mie bună ziua dacă mint era la jumătatea sticlei şi o luă razna, de obicei fiind mai prudentă se lasă cu gemeni. Uite, în scris îți dau!

Peste o oră, sticla de coniac era isprăvită. Madame Tanți plecă împleticită, după ce o sărută lipicios pe amândoi obrajii şi pe frunte, de parcă ar fi binecuvântat-o.

Mioara, rămasă singură, se uită la ceas. Aproape douăsprezece, deci a doua noapte de când lipsea Dolga. Îşi propusese la un moment dat să-i anunțe dispariția la miliție, dar prevestirile fericite ale cărturăresei îi alungară temerile.

Se culcă gândindu-se la viitorii gemeni, băieți, desigur. Avea să le pregătească nişte cămăşuțe bleu cu volane de dantelă albă. Văzuse modelul în Almanahul Femeia. Bonețele asortate.

55

Melania Lupu îl primi pe Mielu 46 cu dezinvoltura ei obişnuită. Şuțul nu se anunțase la telefon, sunase pur şi simplu la uşă, iar bătrâna, mereu suavă şi cu ochi candizi, îi deschisese fără ezitare. Mielu îl mângâiase în treacăt pe Mirciulică, gazdă alături de Melania, iar aceasta păru fermecată de gest.

— Presimt că dumneavoastră doi veți deveni foarte buni prieteni. Ştiți, Mirciulică e mai dificil, nu se apropie de oricine.

În vederea întâlnirii cu bătrâna, Mielu se pusese la „țol sobru”. Un costum de gata de la Adam, maro, la care asortase o cravată albastră.

„Oroare! gândi Melania, dar apreciez că tânărul se prezintă într-o ținută decentă. Gulerul cămăşii e proaspăt şi, în orice caz, n-a venit în straie de salahor. Blugi parcă aşa le spune şi pulovere pe gât spălate la două săptămâni.”

Ospitalieră ca totdeauna, îi oferi un ceai. Mielu, nelaîndemână în ambianță decor climatmaniere Metania acceptă cu un burghez „n-aş vrea să vă deranjați”.

— Poate preferați o vodcă. Bărbaților li se întâmplă să aibă asemenea preferințe iarna. Ştiu de la colonel — bietul meu soț care, în lunile friguroase, debuta dimineața cu o litră de coniac Martel, „combustibil” după cum se exprima şi nici Mirciulică nu se dă înapoi din fața unui grog fierbinte, bine preparat.

Mielu ca toți cei care o întâlneau prima oară rămase perplex, întrebându-se dacă „gagica” e belalie sau „face mişto de viața” lui. Acceptă, totuşi, vodca şi intră în subiect având sentimentul că dacă n-o face imediat va fi incapabil să mai acționeze. Încercă să-şi perie limbajul şi să pară cât mai distins.

— Stimată tovarăşă ăăă doamnă.

— Ba vă rog, spuneți-mi tovarăşă. Mă face să mă simt extrem de tânără, căci pe vremea mea nu se întrebuința acest apelativ. Vorbiți, nu ştiți cât de nerăbdătoare sunt să aflu motivul pentru care mă vizitează o persoană atât de interesantă.

Mielu o privi cu gura căscată: „Ce-i cu asta, domnule? A picat din scrinul bunicii?” Nesimțindu-se în stare să țină piept unui asediu de politețe cu jabou, declară răspicat:

— Obiectele manglite o scăpă de doctorul Mircescu se află la dumneavoastră.

— Manglite? Nu sunt sigură că înțeleg acest termen. În orice caz, eu nu l-am întrebuințat niciodată şi, tot aşa, nici unul dintre prietenii mei. Poate că aveți amabilitatea să mi-l explicați.

— Adică săltate, ăăă., vreau să zic şutite, nu! nici asta! Furate din casa lui Dragii.

— Cine? Alfred Mircescu a furat? Aceasta n-o voi crede în ruptul capului. E o persoană adorabilă... Mi-l amintesc de pe vremea când avea splendide bucle blonde.

— Ei bine, acum are splendide bucle sure şi pesemne nu mai e atât de adorabil! Doamnă! L-am văzut cu ochii mei când Ie-a încărcat în roabă, vreau să zic în sacoşă, şi le-a scos din locuința fraierului. L-am filat vreo două zile şi l-am văzut venind la dumneavoastră cu sarsanaua.

Melania îşi subție privirea:

— Habar n-am despre ce vorbiți. Obiecte? Ce fel de obiecte?

— Icoane, argintărie şi alte chestii de Consignație. Cucoană! Hai să nu ne pierdem vremea. În trimestrul ăsta mai avem de realizat şi, dacă nu ne grăbim, ne ajung capitaliştii din urmă. Vă propun un târg. Mergem la fifty-fifty sau îşi luă inima în dinți vă torn la miliție pentru complicitate: tăinuire de boscârțe furate şi restul tacâmului.

Melania rămase tăcută sub privirea ațintită a escrocului.

— Pronunțați-vă! făcu Mielu nerăbdător. Adăugă, renunțând la limbajul spălat: Mă grăbesc! E rece la matale şi mă trage la picioare,

Bătrâna redeveni vioaie:

— O! Asta e din cauza proastei circulații! Mă refer la circulația periferică. Vă recomand cu căldură frecții cu lasonil şi un sejur, măcar trei săptămâni pe an, la Băile Felix. Sunt de-a dreptul extraordinare! Pedichiuristul meu, domnul Costică, o persoană distinsă şi cultă s-a înscris de curând la Universitatea Populară, cred că secția canto, e sopran de coloratură s-a vindecat numai în trei şedințe. De unde mergea cu baston, acum umblă în patru labe ceea ce, trebuie să recunoaşteți, e o dovadă de sprinteneală. Încercați doar şi o să vedeți că nu e deloc uşor dacă nu te cheamă Grivei, tigrul Akbar sau Ghiță.

— Ghiță?! întrebă aiurit şutul.

— Da, porcul Ghiță. Numele e la fel de frecvent în lumea porcină ca, să zicem, Popescu în cartea de telefon. Voiam să vă spun că eu una n-am izbutit căci, după prima încercare, mi-au trebuit cinci minute ca să revin la poziția normală.

Mielu o privea căpiat. Se scutură „dă-o dracului, bătrâne, te laşi aiurit de o vice-centenară?” Exclamă enervat:

— Lăsați textele! Ori mergeți, ori parolați!

Bătrâna îşi coborî pleoapele. Zvâcneau, rândunici speriate, dar aceasta era o simplă metaforă care trecu prin mintea hoțului. În realitate, se simțea la fel de stăpână pe ea ca totdeauna.

— Îmi îngăduiți, domnule, domnule... Iertați-mă, dar încă nu v-ați prezentat.

— Mielu! spuse scurt şutul. Mielu 46.

Melania, clămpăni din gene:

— Mielu Patruzeci şi şase? Ce original!! N-am auzit până acum am împlinit şaizeci şi cinci de ani şi patrii luni jumătate, deşi lumea mă crede mult mai tânără de un nume de familie care să reprezinte o cifră. De obicei, începu să bată câmpii, numele de familie derivă fie din nume mici Stan-Stănescu, Vasile-Vasilescu etc, fie din profesii Ciubotarii, Săram, Crâşmaru, Dogarii etc, sau porecle: Surdu, Mutu, Chioreanu, Şchiopii. Apropo de nume, mi se par grozav de neinspirați părinții care îşi botează istoric copiii! Gândiți-vă doar! Napoleon Ionescu, arhivar la Tribunalul din Focşani, sau Cleopatra, dactilografă! Slavă Domnului, pe mine mă cheamă doar Melania Adelaida-Evelina... Şi am să vă mai spun ceva.

Mielu, excedat, o întrerupse cu bruschețe:

— Mie-mi zice 46, de la umblători, aşa sunt eu! Am talpa prosperă. Hai, cucoană, să lăsăm circul. Da sau nu!

Melania îşi coborî privirea:

„Fii atentă, draga mea, extrem de atentă. De răspunsul care-l dai, atârnă foarte multe lucruri. În primul rând plecarea la Paris nu! hotărât, nu te voi lăsa să ratezi şi ocazia aceasta, relațiile tale cu domnul maior Cristescu, ca să nu mai vorbim de...”

Şirul gândurilor îi fu curmat de intervenția brutală a holului:

— Ei, ce facem? Batem palma?

— Cred, cred că da, domnule Mielu. Vă aştept mâine seară, la ora şapte să zicem, dacă dumneavoastră nu v-ați luat alte angajamente.

— De ce mâine şi nu azi?

— Ştiți, la mine e cam igrasie şi am preferat să duc lucrurile acelea la o prietenă. Mâine însă voi lua un taxi şi-atunci vom încheia tranzacția.

O privea circumspect, zicându-şi însă în acelaşi timp că e prea „rozată" ca să poată fi „ocnă". „I-a picat din senin care de aşi, dar e ageamie."

Maiorul Cristescu l-ar fi asigurat că se înşeală.

56

Din rapoartele subalternilor maiorului Cristescu:

„Marți, 22 decembrie, la ora 11 dimineața, Olga Gabrelotti a depus în Consignația, spre vânzare, o icoană din secolul al XVIII-lea evaluată de experți la şaptezeci de mii lei. N-a prezentat facturi, motivând că este o moştenire de familie. Reproduc textual: «Acum o sută sau două de ani, dragă doamnă, când se făcea un cadou mai consistent nu se semnau chitanțe.» În cazul că există un inventar al valorilor inginerului Dragu, ar fi interesant de verificat dacă piesa respectivă figurează"

„Miercuri, 23 decembrie, ora 14, numitul Octavian Nanu a legalizat şi depus un testament la Notariatul sectorului IV. Nanu era în mod evident bolnav. A venit cu un taxi, a fost ajutat de şofer să urce scările clădirii. Acelaşi şofer l-a aşteptat (două ore) până la isprăvirea formalităților."

„Joi, 24 decembrie, în numele doamnei Zoe Dragu s-a introdus la Tribunalul sectorului II o cerere de instituire de sechestru asupra bunurilor ce figurează în patrimoniul inginerului Dragu, în scopul de a se evita eventuale sustrageri din masa succesorală."

„Tot joi, ora 18, doctorul Alfred Mircescu s-a întâlnit la restaurantul Odobesti, de pe Calea Moşilor, cu numitul Teodor Coman, zis „Doru RFG", condamnat în 1970 la cincisprezece ani pentru procurarea de paşapoarte false şi facilitare de treceri frauduloase de graniță."

„Vineri 25 decembrie, Anca Dragu, soția victimei, s-a întâlnit în pasajul subteran de la Universitate cu numitul Lucian Cristea, aşa-zis „şef de gang". Întrevederea, aparent calmă, a durat un sfert de oră. Di-

simulau importanța întâlnirii, blocând telefonul public de la intrarea în WC-uri, unde încercau cu rândul un număr de telefon la care, evident, nu răspundea nimeni."

„...Ora 18, Melania Lupu a primit vizita numitului Vasile Curcan, supranumit Mielu 46, persoană cunoscută în lumea interlopă, „proprietar" de cazier judiciar: două condamnări pentru furt (ca minor) executate într-o şcoală de reeducare, a treia pentru escrocherie (patru ani). Vizita mi se pare cel puțin interesantă: Mielu 46 face parte din oastea lui Cristea, fiind considerat în tagmă drept primul lui locotenent."

„Sâmbătă, 26 decembrie, orele cinci dimineața, cetățeanul I.G., muncitor la uzinele Republica, a descoperit în drum spre serviciu, pe strada Orizont (Pajura), în dreptul imobilului cu nr. 11, cadavrul numitului Ion Dolga, contabil la cooperativa Avântul îmbrăcămintei." Muzeograf de profesie, a executat o pedeapsă de cinci ani pentru fals şi escrocherie. După efectuarea anilor de detenție, s-a reprofilat. Poate că este vorba despre o simplă coincidență, dar asociația muzeograf (deci specialist în obiecte de artă) şi patrimoniul „cu acelaşi profil" al inginerului Dragii mă pun pe gânduri."

„Da, conchise maiorul Cristescu. Azimioară nu e prost. Asociația e cel puțin interesantă."

Raportul continua:

„Moartea numitului Dolga se datorează unei lovituri de cuțit magistral administrate. Având o constituție extraordinară, a supraviețuit un număr de ore. A decedat din cauza hemoragiei. Descoperit şi spitalizat la timp, ar fi fost salvat."

57

— Ce ai de gând să faci?

Maiorul se uită la colonel. Ionaş, calm ca totdeauna, avea o figură prosperă de gestionar care a ieşit cu bine după ultima vizită a revizorului contabil. De altfel, ducea cel puțin acasă o viață liniştită: nevas-

Rodica Ojog-Brașoveanu

tă-sa, fire domoală, nu se supăra niciodată că „i s-a ars mâncarea în cuptor” aşteptându-l, se uita la el ca la Arhanghelul Gavril (îl chema Gabriel) şi n-o interesa setul de vulpe polară (guler-căciulă egal cinci mii) de la Romarta; fiică-sa nu-i dădea dureri de cap se căsătorise cuminte, la Primărie, cu burta suplă şi bâlciul de rigoare la restaurantul CCA, lăutari (zece mii de lei) şi fotografii luxoase (trei mii) la Studio-Baby, iar peste câțiva ani, când se va retrage, pe colonel îl aştepta o căsuță modestă, dar bine utilată pe malul Argeşului, unde avea să pescuiască, să citească tot ce achiziționase în bibliotecă, dar n-avusese vreme să consume şi de aia cărțile erau noi, parcă atunci aduse de la librărie.

— Arăt bine? surâse Ionaş.

Maiorul îl fixa de două minute, verificate pe ceas.

— Nu! răspunse neatent Cristescu. Adică, da, scuzați-mă. Mă gândeam la altceva.

Ionaş începu să râdă. Nu se suspectase niciodată că ar fi vreun superb, iar acum, la cincizeci şi unu de ani, rubicond, cu tâmplele şi ceafa albe în creştet îi răsărise luna la douăzeci de ani şi obrajii pudrați de cuperoză, nu-i trecea prin minte că s-ar putea face artist de cinema.

— În primul rând, începu Cristescu, vreau să văd ce-i cu Dolga ăsta. Mă bate gândul că ar fi una şi aceeaşi persoană cu escrocul specializat în obiecte de artă pe care-l căutăm de mult. Am cerut relații de la serviciu, iar eu vreau să-i cunosc familia, dacă există.

Vorbea repede, lapidar, iar Ionaş, cunoscându-i genul, îşi dădu seama că anchetarea cazului Dolga trecea pe plan secund. Când o problemă îl preocupa în principal, o analiza cu meticulozitate de artizan chinez, despicând firul nu în patru, ci în paişpe, avântându-se în ipoteze fantastice, apoi repliindu-se, dezvoltând variante, concluzionând, consumând „benzină”, cum spuneau subalternii, cât cinci Mercedes-uri supraturate. Întrebă cu tâlc:

— Ce ai de gând să faci în al doilea rând?

Maiorul îi azvârli o privire cruntă. Ionaş, ştia că, de fapt, nu-i este adresată.

— Îi arestez pe toți! exclamă Cristescu. Uite aşa, de-al dracului! Barem să mă distrez şi eu.

Ionaş se lăsă pe spate, ținând masa cu amândouă mâinile. Îl luă cu duhul blândeții:

— Dragul meu, credeam că-i o glumă.

— Depinde din ce punct de vedere priviți chestiunea. Dacă amicii se țin de bancuri, vreau să le demonstrez că pot fi şi eu glumeț.

— Spune-mi, Cristescule, vorbeşti serios?

— Cât se poate de serios.

— Hm, ştii că fără avizul meu.

— Ştiu, dar o să mi-l dați!

— Nu!

— Ba da. Altfel îmi declin competența în acest dosar.

— Mă amenințI? zâmbi Ionaş.

— Nu-mi îngădui. Dar este singura modalitate de a face cât de cât ordine în această adunătură de smintiți. Sunt convins că n-am întâlnit niciodată atâția adunați la un loc. O spun a nouăş' noua oară.

Ionaş îşi azvârli privirea pe fereastră. Cerul greu, plin de zăpadă, era atât de scund, încât îți venea să crezi că-l puteai atinge ridicându-te pe vârful picioarelor.

— Practic, ce realizezi arestându-i?

— Îi dezmeticesc.

— Crezi?

— Aşa sper. N-o văd pe zăpăcita asta de Olga Gabrelotti, o plaisiristă prin excelență, rezistând mai mult de două zile regimului de penitenciar, fie el cel mai blând. Or să-i lipsească Whiskyul, oglinda şi pila de unghii. Mircescu e un tip slab. Face acum demonstrație de forță, dar nu ştiu pentru cine. Poate față de maică-sa, vis-à-vis de care a încercat toată viața crunte complexe. Hipersensibil însă, nervos cât un salon suprapopulat de neurastenici, nu va rezista claustrării. Probleme mai complicate s-ar putea să am cu Nanii.

— De ce?

— Asta-i alt căzut în cap. Cel mai periculos, pentru că dă impresia că nu mai are nimic de pierdut. Iar cu ăştia, vorba lui papa Shopenhauer, să nu te iei niciodată la luptă.

— Ascultă, iubitule, şi dacă totuşi asasinul este bătrânul Anton Cernat?

Maiorul scutură energic din cap:

— Nu! Asta-i categoric scos din cauză. Avea mâna dreaptă paralizată s-a constatat la autopsie —, iar lovitura care l-a doborât pe Dragu n-a fost administrată cu stânga.

— De ce şi-ar fi asumat o crimă care nu-i aparţinea?

— Întrebarea e valabilă pentru oricare dintre ceilalţi zăpăciţi. La Cernat însă „mărturisirea" nu mai conta. Simţea că moare sau că, oricum, n-o duce mult. În sinea lui, l-a felicitat pe asasin şi şi-a zis că merită chiar un premiu pentru lichidarea lui Dragu. Din punctul lui de vedere, o pedeapsă cinşpe, douăzeci de ani ar fi constituit o nedreptate. Asumându-şi culpa, l-a decorat.

— La ipoteza ca Anca Dragu să fi lucrat în cooperativă cu Cernat te-ai gândit?

— Nu. Sincer, nu. Dar văd unde bateţi. Ăla-i bătrân, foarte bătrân şi foarte bolnav, îşi numără, dacă nu zilele, săptămânile.

— Vasăzică încă unul care n-are ce pierde, sublinie Ionaş.

— ... exact, iar amândoi îl urăsc de moarte. Deci, complici. Probabil. Însă nu cred.

Ionaş se montă:

— Dar ce crezi, pentru numele lui Dumnezeu?!!

— În arestarea lor. A tuturor. Câteva zile măcar de detenţie vor duce la o departajare. Din patru nebuni care mărturisesc, se autoexclud măcar doi sau trei. Trebuie să aprobaţi mandatele de arestare. Dacă o sugeraţi dumneavoastră, o va accepta şi procuratura.

— Mandate de arestare. Inclusiv surâse parşiv al amicei noastre Melania Lupu?

— Inclusiv!

58

A supra cadavrului lui Ion Dolga se găsise o scrisoare, un bilet mai bine-zis, al cărui conținut era mai mult decât limpede. O femeie, Lelia, fusese sechestrată de victimă, iar destinatarului şantajat i se „poruncea" un târg: eliberarea persoanei contra unui preț (sumă de bani?, servicii?) probabil cochet.

„Cine-i Lelia?" se întrebă Cristescu, concluzionând că, înainte de a descoperi identitatea sechestratei, trebuia să afle cine e Dolga.

De la întreprindere maiorul începuse în ultimii ani să nu-şi mai facă iluzii în legătură cu eficacitatea oficiilor serviciului Personal şi Cadre îi parveniseră informații modeste, cu risipă de calificative spălate în limonadă... Un salariat conştiincios. Răspunde tuturor sarcinilor. Apreciat de conducere şi colegi. Modest. competent.

„Hm! făcu Cristescu. Mie-mi spui? Iar mâine, poimâine, pensia, pişcoturile şi şampania oferite de sexagenarul à la retraite şi cadoul monstruos al colegilor: o vază, o urnă, un ceas de cămin (de unde dracu' cămin în apartamentele de trei camere maximum 40 de metri locuibili?), importante, de mare volum şi mostre monstruoase de prost-gust. De regulă, moştenitorii nu ştiu cum să se descotorosească de ele: fie ajung locatarele boxei de la demisol, fie, cele mai norocoase, ajung cadou de nuntă: «uite, să aveți şi voi un lucru de valoare, mai deosebit, aşa ceva nu se mai face azi!»„

Mioara îl primise anevoie reținuse dispoziția lui Dolga să nu iasă, să nu deschidă, după multă şovăială şi având girul a doi vecini, față de care maiorul, iritat, fusese nevoit să se legitimeze.

„Era suficientă demonstrația asta, conchise Cristescu, ca să-mi dau seama că individul nu era un dulce tată de familie care aştepta chenzina, în timpul săptămânii uda spațiile verzi din jurul blocului, iar duminica ieşea «cu baba» să dea la peşte."

Din prima clipă sesiză că, în fond, Mioara nu se speriase, că nu era o anxioasă de felul ei, ci că acționase ținând scrupulos seama de indicațiile lui Dolga.

„Vacă placidă, dar sexy”, o taxă Cristescu. Apoi, intuind viața aventuroasă a lui Dolga, își zise că reprezenta exact genul de femeie care l-ar fi putut reține. După zile și ceasuri zbuciumate, cu relief accidentat, era agreabil balsam dulce să te întorci într-un interior cald, cu masă caldă și așternut cald, burghez.

„La urma urmelor, cred că în Dolga ăsta zăcea un tip cu idealuri burgheze. Locuința comodă, îndestulată, bine utilată. dar fără nici o aspirație de somptuozitate, femeia cuminte: capotele cochete, moațe, colecție de rețele culinare, ciorbe aburinde și „stai să vezi ce i s-a întâmplat azi lui madam Georgescu de la III” trădau o vocație pentru liniște, viață domestică în parametrii cei mai clasici. Visa probabil la o bătrânețe înlesnită, secondat de mult mai tânăra, dar mereu îndatoritoarea și dulcea Mioara, respectat de amici și vecini.

Și totuși căci pentru asemenea aspirații n-aveai nevoie de comorile lui Cresus se avântase într-o existență riscantă, unde primejdia pândea la fiecare colț de uliță. Prima la stânga miliția, prima la dreapta surprizele în bernă ale firmei concurente.

— Pot să vă servesc cu ceva? întrebă Mioara.

Avea o voce mică, senzuală. Era deja plinuță, dar plusul încă nu deranja. Gropițele din obraji, când surâdea, erau dulci, începutul de dublă bărbie picant.

— Intâmplător, am clătite fierbinți. Mie-mi plac cu brânză sărată și smântână, dar dacă le preferați cu dulceață.

Maiorul clătină din cap. Își adună toate puterile. Nu era dintre cei cărora le plăcea să aducă veşti proaste, dar nu era nici partizanul sistemului:

- Dom'le ți-a murit toată familia.

— Toți?!!

— Nu, dom'le, de fapt numai bunica.

— Slavă Domnului! Ce noroc!”

— Doamnă, regret că trebuie să vă anunț o nenorocire: soțul dumneavoastră a fost asasinat.

Buzele moi ale Mioarei se rotunjiră desenând un O perfect.

— Oh! A fost asasinat?

Maiorul netezi cu palma pluşul roşu al feței de masă, făcând parte din setul „peripețiile lui Othello”.

— Deci Dolga a murit?

Cristescu îşi ridică privirea. Femeia era surprinsă, dar parcă nu realiza situația, în orice caz, durerea nu-şi făcuse încă drum spre suprafață.

— Da, oftă maiorul. Şi repetă: Ucis.

— Ucis! De ce să-l fi ucis? A fost cel mai cumsecade om care a călcat vreodată pe fața pământului.

Începuse să plângă, dar lacrimile intui maiorul erau tot de suprafață. Nu că femeia ar fi jucat teatru, dar potențialul ei afectiv era debil. Lăcrima, râdea, se neliniştea, cu aceeaşi uşurință şi fără reverberații interioare. După o partidă de plâns, era în stare să se aşeze la o masă de patru feluri, după care urmau dulciurile, fructele şi cafeaua cu o țigară bună.

— Cel mai cumsecade, rosti neutru maiorul.

— O, da! Când ne-am luat, aveam doar două combinezoane, o fustă şi câteva bluze. Iama împrumutam paltonul de la o mătuşă paralizată. Nu se mişca din casă, dar îşi închipuia că, dăruindu-mi-l, s-ar putea s-o neglijez după aceea. Ştiți, o haină cum se purta pe vremuri, cu cerculeţe şi guler de lutru. Lutrul era roşu de atâta, atâta bătrânețe.

Plângea de-a binelea, dar frumos. Lacrimile se rostogoleau boabe perfecte ca perlele pe obrajii cauciucați, nasul nu-i provoca necazuri.

— Am fost o fată săracă... Tata, mecanic, câştiga bine, nu zic, dar eram cinci fete, iar el o părăsise pe mama. Dolga s-a purtat cu mine ca un părinte. M-a îmbrăcat, m-a încălțat, nu m-a mai lăsat să mă duc la serviciu.

— Avea prieteni? Îi cunoaşteți?

Mioara îşi tamponă nasul delicat cu manşeta capotului.

— Nu... Spunea că-i ajung doar eu. Că prietenii sunt duşmani ţuicăriţi. Vâri în ei un frigider şi după aia te vorbesc prin vecini că ai. Şi dacă ai, înseamnă că furi. Am zis şi eu că e mai bine aşa. Mi-am văzut de casă şi, dacă dânsul poftea, ieşeam la o bere aci, la Zorile, sau la vreun film. Dar mai mult stăteam la televizor. Ştiţi, prindem şi bulgarii, au emisiuni interesante, păcat că nu înţeleg ce zic. Dar de plictisit, n-aveam timp. Într-o casă, dacă vrei s-o ţii cumsecade, ai în fiecare zi ceva de făcut. Pe urmă mă mai luam cu o carte, cu o broderie, ceva. Vorba maică-mii: „Fată, a dat fericirea peste tine! Aşa bărbat, să-l ţii pe palme, să-i sorbi de pe buze. Unde n-am avut eu norocul ăsta? Nu bea, nu fumează, ochii nu-i alunecă la vecina, peste gard, banii ţi-i aduce, uite aşa, stup în batistă, acasă. Că-i mai copt. Ei şi? D-aia se uită la tine ca la sfântă icoană şi-ţi face pe voie.” Şi-adevărat, îmi făcea toate voile.

Îşi şterse iar lacrimile şi-i îndreptă o privire nevinovată:

— Chiar nu vreţi o clătită? Sunt încă fierbinţi. Le-am păstrat pentru Jean.

Cristescu o privi tâmp:

„E cretină? Îi povestesc că i-a crăpat bărbatul şi ei îi arde de tratații.”

— Nu, nu. Spuneţi-mi, bănuiţi motivul pentru care a fost ucis?

— Nu ştiu... De un' să ştiu?

— Nu vă ţinea la curent cu problemele lui?

„Doar dacă era şi ăla cretin, îşi răspunse în gând maiorul, ceea ce n-a fost cazul. Loin de là, cum ar spune omologul meu din Paris, Nantes sau Grenoble.”

Erau însă întrebări obligatorii, de rutină şi, din nefericire, ca timp, ele consumau optzeci la sută din orice anchetă.

Mioara dădu din cap.

— Nu. O muiere, zicea, cât ar fi ea de mintoasă şi tot cap de pasăre rămâne. Iar eu ce să mă pricep la cifrăriile alea ale lui? Când eram vânzătoare la Romarta, abia o scoteam la capăt cu socotelile. Cum zicea şi Dolga, săracul: „mai înţelepţi bătrânii noştri. Femeii nu-i trebuie

multă carte, că după aia se sminteşte. Câteva clase acolo îi ajung. Să-şi vadă de casă şi de copii. Astea titratele nu ştiu să ţină un ac în mână, au de spălat sau curăţat, duc la Nufărul, umplu frigiderul cu semipreparate de la Gospodina."

— Şi, împărtăşiţi aceeaşi opinie?

— Da' bineînţeles. Cum să mai ţii o casă pahar când vii de la lucru cu oasele frânte? Ce faci mai întâi? Speli, mături sau găteşti? Şi încă te mai pune bărbatul să şi zâmbeşti...

— Da, făcu Cristescu, e un punct de vedere. În consecinţă, nu ştiţi mare lucru despre afacerile... soţului dumneavoastră.

Ar fi trebuit să spună concubin, dar maiorul detesta termenul. Existau în general cuvinte care îi repugnau. De exemplu un om „finuţ", popular mai cu seamă printre micile funcţionare, „recamier", greşit atribuit canapelelor extensibile şi care n-aveau nimic de-a face cu respectiva mobilă a doamnei de Recamier, sau ţâţă. (Nu contenea să se mire că, în limbajul de specialitate, orice recipient cu gât lung şi subţire se numea vas cu ţâţă.)

— Adică ce afaceri? Ştiam de slujbă şi-atât.

— Dolga era contabil la o cooperativă de încălţăminte. Oricât de bine retribuit ar fi fost, nu putea sări din trei, poftim patru mii de lei pe lună. V-a oferit un trai confortabil la care nu rezistă acest venit.

Femeia îl cercetă nedumerită. Nu-şi pusese niciodată problema că ea, o vânzătoare, câştigând cam jumătate din eventualul salariu al lui Dolga, nu-şi permisese nici zece la sută din ceea ce cheltuia azi.

— Mai lucra şi-acasă.

— Ce anume?

— Nu ştiu. Socoteli.

— Puteţi să-mi arătaţi vreo mostră? În faţa privirii nedumerite traduse imediat: Vreo lucrare, vreo hârtie.

— Nu..., socotea ce socotea şi după aia rupea totul.

— De ce?

— Nu ştiu. Nu l-am întrebat.

Fu rândul maiorului s-o privească aiurit. „Cum naiba, se miră. Îl vezi pe unul că-şi stoarce creierii făcând calcule peste calcule, că după aia rupe totul şi n-ai curiozitatea să te interesezi măcar dacă n-a înnebunit?!”

Dintr-o dată îi veni o idee neaşteptată. Tipul ducea o existență dublă eventual o altă femeie, legitimă, o altă identitate, sau avea încă un loc de refugiu. Interiorul acesta banal, în care-l aştepta o tembelă cu nuri, nu constituia un cadru suficient pentru un Dolga. Apoi alungă ideea. Nu! Ar fi fost prea complicat să-şi disimuleze preocupările față de încă o persoană, primejdia l-ar fi pândit din prea multe părți. Se interesă totuşi:

— Spuneți-mi, doamnă, se întâmpla să lipsească de acasă?

— Aşa şi aşa, uneori avea teren. O dată, de două ori pe lună. Mi-era urât. Nu-mi place să dorm noaptea singură şi atunci mai chemam o vecină, pe madam Tanți, de la doi. Poate să va spună şi ea. Sunt femeie cinstită, nu-mi bat eu joc de casa mea.

Cristescu suspină. În materie de cretinism, femeia avea o statură monumentală. Îşi închipuia că el, maiorul Cristescu, o deranjase ca să-i ancheteze statutul de fidelitate.

— Nu mă îndoiesc de corectitudinea dumneavoastră, dar mă refeream la cu totul altceva. Lipsind rar, absența lui trebuia să vă pună pe gânduri. De ce ne-ați alertat atât de târziu?

— Ce-i drept, un pic mă neliniştisem. Am şi chemat-o pe madam Tanți să-mi dea în cărți. E foarte pricepută şi le nimereşte ceva de nemaipomenit!

Cristescu o cercetă sarcastic:

— Şi ce v-a spus?

— Cărțile ziceau bine. Bucurie, dar la drum de seară. E prima oară că nu se brodeşte. Conchise filozofic: De, a făcut şi ea ce-a putut. Uneori, mi-a zis şi dânsa, cartea-i falsă. N-are nici o vină. Dar de-aia am mai aşteptat o zi. Cădea bine, ce mai!

— Hm! Spitalizat la timp, Dolga ar fi putut fi salvat.

Femeia comentă liberă de orice corelație; nu încerca nici o remuşcare:

— Ca să vezi! Degeaba, dacă n-ai zile.

O întrerupse țârâitul soneriei.

— Cine-o mai fi picat?

— Sunt colaboratorii mei, care vin să efectueze o percheziție. E o simplă formalitate. Nu vă speriați, nu fac deranj.

Începu să-şi încheie nasturii paltonului. Mioara îl privi mirată:

— Dumneavoastră nu rămâneți? Îmi pare rău. Ştiți, măcar o clătită fierbinte. Le-am ținut în cuptor... Jean zicea că le fac delicioase. Rețeta lui Sanda Marin.

59

Mielu gâfâia.

— Te aştept de azi-dimineață, îl apostrofă Cristea cu ochii pe ceas. Pe unde dracu' ai umblat?

Îi pârâiau măselele, iar fața, şi aşa îngustă, fără obraji devenise simplă piele întinsă pe osatura de o geometrie perfectă.

— Pe unde umbli matale, coane, că eu ți-am băgat mereu sârme.

— Am căutat-o, scrâşni Luc. Peste tot, până şi la Calist Arhiereul.

Mielu 46 rămase cu gura şi ochii căscați.

— La Chindergarden?

— Da. Dolga are o şustă acolo. Intendenta azilului, bucătăreasă, moaşă, ce o fi când mai eram în cooperativă, continuă Cristea, fără să-i dea atenție, a ascuns în orfelinat un tip. Nici dracu' nu l-a căutat acolo.

— Cred şi eu! rânji Mielu. Ăia de la miliție nu fac istorie contemporană. Se redresă brusc, zâmbetul i se alungă de pe chip: Jupâne, e groasă!

— Adică?

— Dolga a tras obloanele.

Cristea se încordă. Lui Mielu i se păru că nu doar încheieturile degetelor, încleştate pe scaun, dar până şi unghiile i se albiseră.

— Mort?

— Cât se poate! Apt de colivă şi „nu te vom uita niciodată”, în chenar cu zig-zag la Mica Publicitate.

— Când? Cine? Cum?

— Ieri seară. O iau pe invers, ca la ebraică, că aşa sunt eu cult în cap. Ieri seară. Pe la opt şi un pol. Cine? Habar n-am. Eu îl țineam pe Dolga în faruri, când a țâşnit un pițigoi, o arătare, cât un mărțişor, şi i-a făcut cu şişul un şliț în spinare, de ultima modă. L-a retezat până la rinichi, după care flăcăul a virat-o.

— Unde? L-ai urmărit?

— Eu eram în potcoave, iar gagiul motorizat. Am scuipat toate semințele, coane, ce-i pe mine şi în ladă. Al dracului să fiu, dacă țin la piteală o singură silabă.

Umerii lui Cristea se încovoiară dintr-o dată.

— Lelia... Unde o mai găsim acum? De Tropicalul ştii ceva?

Hoțul îşi şterse gura cu dosul palmei:

— E în recreația mare de o săptămână. Mi-a zis Lili Buric.

— Lili?!

— Da, coane. Au făcut cooperativă serioasă, cu popă şi binecuvântare de la tipul cu tricolor pe diagonală. Gagica era furioasă Bistriță. Cum adică, o şterge în luna de miere şi nu lasă adresă nici măcar la post-restant.

Măselele lui Cristea pârâiră:

— Ce facem? Ce facem?

— Vrei o povață, şefule? Vârâ-ți răbdarea în priză şi trage pe dreapta. Acum că Dolga ține o conferință de presă pentru sfinți şi îngeraşi, şi dacă n-a apucat încă s-o țăndărească, coana Lelia vine ea singură.

— Să dea dracu' dacă nu-i anunț dispariția la miliție!

Mielu căscă ochii. Hotărât, Cristea n-avea stofă. Cât ți s-ar fi muiat mădularele după o fustă, nu-ți pui singur juvățul de gât.

— De... În locul matale, eu aş parola ideea. Când se apucă aia să scotocească, o fac eu râvnă şi elan tineresc. Zic dară, să le mai chibzuieşti.

Cristea rămase tăcut. Mielu îi azvârli o privire scurtă.

„Asta-i anesteziat de paraşută, ce să le mai chibzuiască?! E clar, trebuie să schimb cartea de imobil.”

60

Maiorul Cristescu ținu să asiste la toate arestările. Oricât de mult s-ar fi bizuit pe fidelitatea de raport a subalternilor săi, voia să înregistreze personal reacții şi nuanțe de comportament, pentru un ochi mai puțin exersat insesizabile.

Olga Gabrelotti citi liniştită mandatul de arestare şi îşi umplu sacul de voiaj cu mult dichis. Nu uită trusa de machiaj completă (cremă de față, fond de ten, pudră, ruj, culori pentru pleoape etc.), şi maiorul, care o asista fumând o țigară, se întrebă dacă nu cumva femeia se simțea în fața aparatului de filmat, evoluând într-un rol fascinant gen spioana secolului, era inconştientă sau, pur şi simplu, îşi bătea joc de el. După ce închise ultima cataramă a sacului Olga declară patetic:

— Sunt gata să răspund pentru faptele mele.

Cristescu se ridică surâzând:

— Altceva nici n-ați avea ce face.

61

Octavian Nanu primi vestea arestării cu un zâmbet care se voia ironic.

— Mă aşteptam.

Maiorul comentă sec:

— Perfect. În cazul ăsta v-am scutit de o surpriză dezagreabilă.

— Da' de ce-l săltați, maică? o scăpă cucoana Lucreția, proprietăreasa.

Uitase limbajul distins pe care şi-l impusese o dată cu căsătoria fie-sii. Înainte de nuntă, Lucica îi făcuse un instructaj minuțios:

„Ai grijă, mamă, ce slobozi! Ăştia sunt familia bună: ta-su a fost diriginte de poştă, maică-sa e profesoară, frate-său, avocat. Au în neam numai granguri şi ştabi. Vezi ce țoale pui, scoate vipla din gură că pute a sărăcie, lasă permanentul Wella de la „Nory”, mai pui acolo doi poli şi te coafezi în centru, nu cere scobitori la masă şi, la unnă, după ce ai băut o damigeană de vin, nu mai cere şi o țuică, să te dregi că aşa proceda răposatul, care era bărbat şcolit şi umblat.”

Cucoana Lucreția replicase ofensată:

— Uite, Lucico, decât să-mi stea sarmaua în gât la nunta fie-mii că n-am ştiut cu ce furculiță s-o apuc, să-nghit peştele cu oase, că nu se face să le scoți cu deştele şi să nu beau un şpriț în lege, cum am apucat cu taică-tău care a făcut o prințesă ca tine, mai bine mă îmbăt aici, în mahala, cu sor-mea şi nea Tase, şi fac ceva pe neamurile alea simandicoase ale lui bărbatu-tău!

În sinea ei însă, era încântată de pretențiile fiică-sii, iar în vecini şi printre neamurile mai sărăcuțe se fălea cu familia ginerelui.

Emoționată peste măsură, zdrobită de senzațional, se agață de haina lui Nanu:

— De ce te saltă ăştia, suflete?

Octavian Nanu rânji:

— L-am deschis pe unu, coană Lucrețio.

— De-adevăratelea?

Cristescu rosti în doi peri:

— De-adevăratelea.

Cucoana Lucreția o luă la goană, urlând încă înainte de a ajunge în curte:

— Madam Nuțica! Victoriț o! Ileana! Auziți-l!!!

Nanu râse fără dinți, cu buzele lipite.

— În sfârşit, pentru prima oară în viață, voi fi vedetă. Vedetă absolută.

Cristescu nu comentă şi-l aşteptă să iasă primul.

62

În mod evident, Anca Dragu trecuse la ofensivă. Aruncă mandatul de arestare pe jos, interesându-se arogant:

— Pot cunoaşte baza legală a acestei măsuri?

Cristescu, în mod excepțional cu ochelarii de distanță pe nas medicul îi recomandase mai de mult, dar maiorul nu reuşea să se deprindă cu ei, îi scoase ca s-o vadă mai bine. Constată perplex că avea de-a face cu altă femeie.

Dreaptă ca un I, fermă, stăpână pe ea, într-o rochie neagră cu oarecare linie, n-avea nimic de-a face cu Anca Dragu de-acum o săptămână. Cristescu cunoscuse în cariera lui mulți „artişti", cunoştea câte ceva în materie de capacitate de disimulare, dar acum avea impresia că întâlneşte o campioană.

— Hm. Da. Nu există multe argumente mai legale pentru emiterea unui mandat de arestare decât o tentativă de crinul Deocamdată. O măsură din tocuri până în cocul savant răsucit de coafeză pe ceafa delicată: De fapt, când ați mințit?

— Nu ştiu la ce vă referiți.

— Apropo de personalitatea dumneavoastră. Mi-ați oferit un clişeu melodramatic femeia victimă, complexată, umilită de un bărbat snob şi anturajul asortat, nevropată până în vârful unghiilor acum vizionez cu totul altă fotografie. Care e autentica Anca Dragu?

Femeia râse zgârcit:

— Dacă vă închipuiți că am jucat sau joc vreun rol, vă înşelați. Totdeauna, dar totdeauna am făcut doar ceea ce am simțit. Poate că evenimentele m-au transformat sau poate că în mine au existat dintotdeauna două euri. Alegeți varianta care vă convine, pe mine deocamdată chestiunea nu mă interesează.

— De fapt, ce vă interesează?

— De pildă, ce-ar trebui să-mi iau „la drum". Nu ştiu ce intră în inventarul legal al deținutului.

— Ciudat! zâmbi Cristescu. Aveți un bun amic familiarizat cu aceste amănunte.

— Eu?!

— Dumneavoastră. Lucian Cristea e un nume care nu vă e străin. Ultima oară l-ați văzut în seara de vinei, 25 decembrie, în gangul de la Universitate. Asupra acestei întâlniri vom reveni. Altceva voiam să vă întreb acum. Făcu o pauză şi arătă spre pereții goi: Unde au dispărut „blestematele comori" ale soțului dumneavoastră?

— Sunt obligată să vă răspund?

— Din nefericire, cred că da. Cele mai multe dintre ele trebuie să rămână în evidența forurilor care se ocupă de patrimoniul național, ca să nu mai pomenesc că există o succesoare legală cu drepturi inatacabile: doamna Zoe Dragu, moştenitoarea rezervatară.

Ochii Ancăi se întunecară:

— Ei bine, baba n-o să aibă nimic. Destul m-a umilit ciocoaica! Prefer să le dau foc! D-aia le-am şi cărat de-acasă.

Cristescu o cercetă lung:

— Palmaresul dummneavoastră începe să devină îngrijorător: declarații false, derutarea autorităților, o tentativă de crimă, sustragere de bunuri termenul uzual e furt din masa succesorală. Un douăzeci de ani ar constitui o codamnare modestă.

Anca Dragu îşi încleştă pumnii:

— Nu-mi pasă!

63

Cel mai bine dintre toți fu doctorul Mircescu. Îl aştepta pe scaun, cu valiza făcută şi mâinile încrucişate pe pântece. Trebuia să-şi mai ia doar paltonul, căciula şi la revedere de la maică-sa.

Cristescu abia îşi stăpâni râsul. Constată cu glas alb:

— Nu s-ar spune că puteți fi luat prin surprindere.

Medicul rosti cavernos:

— Iată o situație patetică, domnule maior. O situație care, pictată de condeiul unui Sofocle sau Euripide, ar fi dat naştere unei tragedii nemuritoare.

Buzele lui Cristescu zvâcniră „Ce naiba?! Doar cu artişti am azi de-a face?”

— Vă dați seama? continuă medicul. O bătrână nenorocită pe patul morții, fiul, un ratat şi un ucigaş, urmează să se ducă la ocnă, fără să aibă privilegiul ultimului ei suspin.

— Hm! făcu maiorul. Nu ştiu dacă toată lumea ar numi asta un privilegiu.

Se uită circumspect la Mircescu. Ochii, frumoşi, catifelii, erau sticloşi, genunchii, umerii cam țepeni. Întrebă brusc:

— Cât ați băut'?

Medicul se holbă. Îşi împinse pieptul cu degetul gros:

— Eu? Nu beau niciodată.

Din camera alăturată răzbătu glasul bătrânei.

— A băut o jumătate de coniac. Şi nu vă uitați la ce bălmăjeşte el acolo. Veniți mai aproape. Nu pot vorbi tare.

Maiorul intră în dormitorul bătrânei. Zăcea într-un aşternut cu dantele şi panglicuțe îngălbenite, dar tot elegant după cinci sau şase decenii. Laura Mircescu, deşi slăbită, era mereu frumoasă. Peruca uşor alunecată, lăsând să se vadă o ureche palidă, îi dădea un aer dramatic. Îl simți că a intrat şi vorbi, fără să deschidă ochii:

— Nu vă luați după Alfred. Il est complètement fo. Nu el a omorât canalia aia. N-are putere, îl cunosc. Face pe nebunul. De fapt, e un pigmeu, un limbric. Ca şi taică-său.

— Mamă! exclamă Mircescu.

Bătrâna schiță un gest slab, dar cu semnificație de neconfundat: zât!

— Domnule dragă, urmă, mai dă-i un relâche de câteva zile. Quelques jours seulement. Eu mă sting. N-are cine să-mi țină lumina-rea şi să grijească de colivă şi de cele creştineşti. Nu m-am omorât niciodată cu biserica, dar orice voiaj şi ăsta al meu e ultimul presupune un minimum de bagaj. Tăcu câteva clipe şi adăugă: Mai e o chesti-

une. Toată viața am fost friguroasă. Să mă îngropați cu blana. Pe urmă, faceți ce vreți.

64

Mereu încântătoare, acceptând cu liniște, aproape cu voioșie, ideea că-i arestată, Melania Lupu îl pofti să ia loc şi-i oferi un ceai sau, dacă domnul maior preferă, poate o cacao cu frişcă. Avea în debara o cutie olandeză pe care o păstra pentru ocazii mari şi prieteni dragi.

Cristescu, enervat la culme, „iar începe show-ul, şi eu iar mă simt impresionat ca un cretin de grațiile de fetiță şi ochii albaştri înrourați", izbucni:

— Renunț, doamnă, şi la ceai şi la cacao! Vă mărturisesc că n-am trăit încă momente mai penibile, iar dumneavoastră ați fi putut să ne scutiți pe amândoi de tot valsul ăsta.

— Vals? se minună Melania. Nu-mi amintesc să fi afirmat că as avea chef să dansez. Dar poate ca Mirciulică să-şi amintească.

— Pentru numele lui Dumnezeu, încetați! Am avut naivitatea, la un moment dat, să-mi închipui că suntem prieteni, că, în sfârşit, fantezia dumneavoastră nu mai cochetează cu Codul Penal...

— Ce frumos ați formulat această frază! În realitate, am invidiat totdeauna persoanele ale căror fraze sunt repetate, circulă, sfârşesc prin a intra în folclor.

Cristescu se strâmbă: „Nu ştiu ce se întâmplă cu frazele mele, dar, de când te cunosc, eu unul sigur am intrat."

— V-aş fi infinit recunoscător dacă v-ați grăbi.

— Dar sunt gata! Nu trebuie decât să-mi iau câteva mici obiecte de toaletă. Cunosc, nu-i aşa, formalitățile de rândul trecut. De altfel, n-am fost niciodată partizana unei garderobe excesive, iar în aşezământul acela, unde aveți de gând să mă cazați, pretențiile vestimentare nu sunt exagerate.

— Cum vreți, făcu maiorul plictisit.

Bătrâna i se proțăpi dinainte şi îşi prinse poalele rochiei ca într-un reverans. Se interesă cu nevinovăție:

— Nu credeți că acesta e o ținută potrivită? Culoarea-i închisă, iar țesătura caldă şi rezistentă.

Ca totdeauna când aborda genul candidului penibil, grotesc în recuzita oricui în afară de a Melaniei, Cristescu rămase cu gura căscată. Se uită la toaleta bătrânei, o salată tip Fond Plastic, harababură de vopsele aruncate anapoda pe o rochie al cărei model ar fi dat mult să-l poată desluşi cineva. Predomina culoarea verde cu pete din paleta albastrului de cobalt şi a cenuşiului şi, dacă creatoarea intenționase să realizeze ceva apocaliptic, atunci reuşise cât se poate de bine. Dungi, triunghiuri, trapeze, pătrate. Îți venea amețeală doar când o priveai.

— Citesc în ochii dumneavoastră multă admirație, rosti uşurată bătrâna, de parcă de avizul maiorului ar fi depins toată bucuria ei de a trăi. De fapt, eu totdeauna m-am îmbrăcat cu gust şi fantezie.

— Într-adevăr, vă admir, stimată doamnă. Nu-i prima oară că îmi oferiți o partitură remarcabilă de sânge rece.

— Sânge rece? se minună Melania. Ca totdeauna, sunteți pornit pe complimente. De fapt, nu vă ascund că mă simt într-o dispoziție excelentă.

Cristescu rânji:

— E şi firesc! Plecăm în excursie la iarbă verde.

— Din nefericire e iarnă, însă cunosc escapadele reuşite şi pe zăpadă. Vă asigur însă că voi revedea cu plăcere pensiunea aceea drăgălaşă, unde am legat prietenii de neuitat: Vanda Trai-Dulce, Lili Buric, Nuți Zuluf. M-aş bucura s-o revăd şi pe doamna aceea care ne servea micul dejun. Veta parcă o chema şi avea o statură impunătoare. Multă lume afirma că, în tinerețea dumneaei, rupea lanțuri la circ sau că făcea parte dintr-un trio plastic ştiți la ce mă refer. Se cățăra unii peste alții şi strigă Manitu! sau Odin! nu țin minte exact.

Îi făcu o demonstrație completă, crăcănându-se brusc şi ridicând brațele un unghi de 90° cu palmele deschise.

Deşi obişnuit de mult cu numerele bătrânei, Cristescu simți că-i vine amețeală. Izbucni:

— Ați isprăvit, în sfârşit?

— Ce să isprăvesc? Bagajul? Bineînțeles, v-am spus doar că nu-mi iau prea multe toalete. În orice caz, cele de seară sunt excluse. Am constatat că, la dumneavoastră, lumea se culcă devreme...

În cele din urmă, îşi puse paltonul şi mai zăbovi, spre exasperarea maiorului care, decis să se stăpânească, îşi muşca la sânge buzele, câteva minute în fața oglinzii, pentru a-şi aranja cât mai estetic toca. Se uită triumfătoare la Cristescu:

— Am băgat de seamă că tinerele de azi poartă toca drept, adică le reteză fruntea orizontal. Consider însă că moda din vremea mea adică toca aşezată oblic te face mult mai cochetă. Uitați-vă la mine şi o veți constata singur.

— Da, doamnă! aproape urlă Cristescu. Aşa este! Vă stă splendid! Luați-vă, în sfârşit, rămas-bun de la Mirciulică.

Melania se extazie:

— Ce delicat din partea dumneavoastră că mi-o amintiți, dar fiți sigur că nu l-am uitat niciodată pe prietenul meu.

Rămasul-bun fu tandru, plin de povețe înțelepte şi optimism.

— Sunt încredințată că ne vom revedea cât de curând. Să nu uit. Când sunt filme bune la Miorița, poți apela la Familia Mândroiu, un cuplu de oameni cu adevărat amabili. Încă o clipă, domnule maior! Doar să închid plita şi să las frigiderul deschis pentru Mirciulică.

Afară se pornise viscolul. Inaine de a intra în maşina miliției, Melania aspiră fericită aerul rece:

— Ce vreme minunată, nu credeți, domnule maior?

Cristescu, zgribulit, simțindu-şi până şi părul zvâcnind de nervi, nu credea deloc.

65

Când Cristea dădu ochi cu Lelia, însoțită de Sică Tropicalu', rămase înlemnit, încercând fără îndoială, cea mai mare surpriză din via-

ța lui. Prinse mâna Leliei şi o trase lângă el, fiindu-i parcă teamă să nu dispară din nou. Privirea nu i se dezlipea de chipul Tropicalului. Sică încerca să-şi ascundă încurcătura sub o mască de veselie.

— Invită-mă la un vestibul, şefule. Doar două vorbe şi o virez.

În antreul destul de spațios, Sică debită dintr-o suflare:

— Ți-am adus-o gigea şi cu portretul intact. N-am nici o vină în toată tărăşenia şi m-am purtat salon. O să-ți povestească don'şoara. Numa' că l-am fentat pe Dolga şi ăsta nu iartă... Mă pun sub protecția matale.

Cristea îşi descleştă buzele:

— Dolga a dat în primire.

Pe chipul gămanului, stupoarea şi neîncrederea zugrăviră o expresie nătângă.

— A mierlit-o?

Cristea dădu din cap.

— Vasăzică d-aia ne-a dat plasă. Cum s-ar zice, noi l-aşteptam cu flori în gară şi el dădea mâna cu Dumnezeu. Cine l-a aranjat?

Întrebare pusă de politețe şi care totodată garanta discreție în emiterea oricărei supoziții tendențioase, indiferent unde s-ar fi comentat moartea escrocului. În sinea lui, era încredințat de vinovăția lui Cristea.

— Nu ştiu.

— Mă rog, mă rog. Ascultă, şefule, acum c-ara rămas şomer, poate ai nevoie de vreun țucălar în garnizoana matale. Nu-s pretențios.

— O să vedem.

O îmbrățişă strâns pe Lelia, care i se lăsă moale în brațe.

— Iubita mea... Cum a fost?

— Neplăcut şi atât. Am avut emoții îngrozitoare alaltăieri. Expira termenul ştiam că tu vei face tot posibilul să pui mâna pe obiectele acelea blestemate, dar mi-era teamă că nu vei izbuti. Treceau minutele, apoi ceasurile, toată noaptea şi Dolga nu mai venea. Bietu Sică era lac de sudoare. Azi l-am convins, în sfârşit, să treacă de partea mea. Surise: Cred că de fapt l-a convins teama ca Dolga să nu fi fost arestat şi să-l ciripească. În fine, bine c-a trecut. Dă-mi ceva de băut.

Cristea îi întinse paharul de vodcă. Lelia îl bău cu sete până la capăt, de parcă ar fi fost apă.

— Spune-mi, iubitule, tu l-ai lichidat?

— Nu. Crede-mă, ştii că de tine nu mă feresc.

— Dar cine?

— Habar n-am. Mă dau peste cap s-o aflu.

— De ce? se miră femeia.

— Eşti un copil. Dacă miliția o să ia băieții lui Dolga la întrebări pe Zulă, Nucă Rublă, Tramvaistul etc, primul nume pe care-l vor pronunța e al meu. Şeful „gangului" rival.

— Ai descoperit ceva?

— Nu. Am însă aşa o impresie în organism că ăl de l-a tranşat nu-i din breasla noastră, face parte din lumea subțire. Să dea Dumnezeu să mă înşel, că altfel o încurcăm nasol.

66

— Bineînțeles, puteți veni...

Glasul Zoei Dragu răsuna ferm în receptor.

— La cinci? Nu, nu mă deranja ora. La patru aştept vizita colonelului Odobescu. Dacă e cazul, îl pot concedia mai devreme.

— Nici gând, făcu maiorul Cristescu. Mă bucur că am ocazia să-l reîntâlnesc.

Îi găsi pe amândoi în salonul a cărui atmosferă agreabilă îl încântase pe maior de la început. Pe o etajeră stil apăruse fotografia înrămată în argint a inginerului Dragu. Alături, într-un pahar îngust de cristal, răspândeau discret culoare şi aromă câteva frezii. Ambianța interiorul, cei doi bătrâni eleganți, fulgii de zăpadă de dincolo de fereastră, ceştile de porțelan fin îl fermecă. Totul era atât de estetic, atât de armonios şi plin de grație, atât de scenă clasică de film englezesc consumată între lady X şi lordul Y cu parfum de scotch, Cuir de Russie şi

tutun bun, încât devenea artificială. Dar de un artificial încântător, pe care-l savurai cu deliciu.

Uitându-se la cei doi colonelul într-un costum închis, perfect turnat pe un trup încă viguros, ea, desăvârşită într-o rochie de lenaj negru şi cu picioare perfecte Cristescu intui dintr-o dată că oamenii aceştia se iubiseră cândva. N-ar fi putut spune ce anume îi stârnise gândul: poate căldura din priviri, liniştea pe care presimţeai că o trăiesc unul în preajma celuilalt, complicitatea de bună calitate a doi parteneri pe care dragostea pătimaşă, iar mai apoi afecţiunea, camaraderia îi sudează, îi fac să fie, să simtă, să gândească într-o rimă perfectă.

— Aveţi noutăţi? se interesă colonelul.

— Nu faimoase.

Se uită deschis la doamna Dragu, aţintindu-i cu atenţie obrazul. Detesta privirile furişe, privirile-spion, penibile pentru că sunt totdeauna surprinse de cel „luat în faruri”.

— Cum vă simţiţi?

— Mulţumesc, mai bine.

Maiorul, care n-o cunoscuse înainte, îşi zise că arăta excelent. Odobescu i-ar fi putut spune însă că îmbătrânise cu clasicul zece ani, că doar în urmă cu două săptămâni, ridurile acelea urâte din jurul gurii nu existaseră şi că cea mai deprimantă era privirea stinsă; de o indiferenţă totală, de neînchipuit vreodată în ochii pe care, şi la şaptezeci de ani Zoe Dragii îi păstrase tineri.

— Stimată doamnă, începu maiorul, rândul trecut, încercând să reduc la maximum timpul vizitei mele, am omis să pun la punct două chestiuni.

— Vă rog...

Colonelul, ca să audă mai bine, se aplecă înainte şi îşi îndreptă urechea teafără spre maior.

— L-aţi cunoscut pe doctorul Mircescu? Vă întreb pentru că, dintre toţi „nemulţumiţii”, apropo de afacerile fiului dumneavoastră, resentimentele sale, proporţional cu paguba suferită, sunt cele mai vehemente.

Rodica Ojog-Brașoveanu

Sprâncenele fine ale doamnei Dragu se încrețiră:

— Mircescu?

— Piticul, ma chère, interveni Odobescu. Nu-l ții minte?

— A! Piticul! Da. Mi-am amintit. M-a vizitat acum patru sau cinci ani. Locuiam încă dincolo, pe Bulevardul Dimitrov. Încheiase, într-adevăr, nişte afaceri cu Marian şi voia să le rezilieze. Ceva în genul ăsta. Încerca să mă convingă să fiu un soi de arbitru, poate chiar avocat în favoarea lui... Nu reţin bine. L-am făcut să înţeleagă că nu m-am amestecat niciodată în treburile fiului meu. Nu l-am mai văzut de atunci.

Maiorul rămase câteva clipe cu ochii în pământ, apoi îşi îndreptă umerii.

— Vă mulțumesc. A doua problemă: există vreun inventar al obiectelor fiului dumneavoastră? Ținea o evidență?

— Scuzați-mă, dar chestiunea mi se pare de-a dreptul naivă. Orice colecționar serios are o evidență...

— Aceasta este o generalitate. Vă întreb pe dumneavoastră dacă sunteți informată precis despre existența unui asemenea document.

— N-a pomenit niciodată cuvântul inventar, dar e ca şi cum v-aş spune că nu mi-a pomenit niciodată de faptul că respiră sau bea apă. Un lucru însă e cert. Marian n-a fost persoana care să-şi neglijeze, mă rog, patrimoniul, care să nu ştie exact ce are în buzunar, în casa de bani sau în frigider. Acorda chiar o atenție exagerată bunurilor materiale şi m-a mirat totdeauna acest amănunt. Şi eu şi bărbatu-meu am fost de o inconştiență din punct de vedere material care, chiar în timpuri normale, friza prodigitatea.

— Înțeleg altceva, Zoe, interveni colonelul Odobescu. Acest inventar, chiar dacă a existat, acum nu mai există. A fost sustras.

— În orice caz, sublinie maiorul, în locuința victimei nu se află.

Odobescu săltă sprâncenele:

— Cine avea interes s-o facă?

— Nu fi ridicol, mon cher. E clar ca un cer albastru. Eu sau Anca, singurele moştenitoare legale. Cum eu n-am călcat la ei dinainte de

moartea lui Mcirian, rămâne Anca. Detest genul acesta de învinuiri, dar nu se poate proceda decât prin excludere.

Maiorul o cercetă scurt.

— Interesant. Atunci, în lipsa oricărei evidențe a obiectelor, pe ce bază ați introdus acțiune pentru instituirea unui sechestru asupra masei succesorale?

Bătrâna se holbă la el cu gura căscată. „Prima manifestare mai puțin distinsă a doamnei Dragu", înregistră mecanic Cristescu.

— Eu?! Eu am introdus o acțiune juridică'? Habar n-am despre ce vorbiți.

Cristescu o privi neştiind ce să creadă. Colonelul îşi reveni primul:

— Domnule maior, cred că sunteți victima unei farse.

Cristescu era însă mai puțin vesel în aprecierea situației. „Farsă! Pe dracu' ! Aici e o mână care vrea să întârzie clarificarea situației bunurilor. De ce, e limpede. Încearcă o valorificare rapidă şi nu vrea să fie deranjat. Dar cine? Cine e autorul farsei?"

67

La minister, i se comunică să se prezinte de urgență în biroul colonelului. După figura lui Ionaş, înțelese că dandanaua e şi mai mare decât îşi închipuise:

— Ce s-a întâmplat?

— Imobilul din strada Toamnei numărul 9 a luat foc.

Maiorul se bâlbâi:

— Locuința Melaniei. Fantastic!

Se repezise spre uşă, dar Ionaş îl opri:

— Inutil. Incendiul este atât de puternic, încât nu mai poate fi salvat nimic.

Cristescu îşi înfipse mâinile în păr, scrâşnind:

— Blestemata! E mâna ei. Dar cum? Cum?! Şi încă n-am apucat să facem percheziție.

Ionaş îşi muşcă buzele:

— Cum naiba a procedat?! E la noi de-aseară.

— Nu ştiu! strigă Cristescu exasperat. Nu ştiu. Trebuie să mă gândesc. Acum nu sunt în stare.

— Ce ar fi s-o iei la întrebări?

Maiorul îi azvârli o privire sticloasă. Reflectă câteva secunde:

— Nu!

— De ce'?

— Nu pentru că vreau s-o fac dacă cineva poate izbuti aşa ceva să-şi piardă răbdarea. Să se neliniştească. Să-şi închipuie că manevra ei n-a izbutit.

— Hm! făcu sceptic Ionaş. Poate că e o idee.

68

Locuința lui Mielu 46 se afla în demisolul unei vilişoare din Vatra luminoasă. Proprietarii ocupau parterul şi fuseseră încântați să obțină o chirie substanțială pentru o cămăruță de doisprezece metri pătrați şi o baie improvizată.

Mielu, la rândul lui, fusese încântat. „Dacă-mi încap umblătorii, e bine! Am spațiu vital."

Pe de altă parte, ceilalți locatari, o pereche de treizeci-treizeci şi unu de ani, ursuzi, sobri şi cu nasul vârât exclusiv în treburile lor, nu-l deranjau „nici cu fizicul" îi vedea o dată, de două ori pe lună „nici cu difuzorul". Nu li se auzea glasul şi uneori Mielu, în dispoziție mai meditativă, se întreba ce-or fi făcând ăştia doi singuri, încuiați în casă şi pe muteşte. „N-au mutre de amor intensiv şi, chiar şi în ramură, tot există oleacă de sonor."

Bagajul şi-l încropi într-un sfert de oră. La treizeci de ani, patrimoniul lui Mielu se compunea dintr-o garderobă relativ bogată; douăsprezece perechi de pantofi la comandă, şaptezeci de mii în obligații, trei perechi de cărți măsluite şi un scaun Ludovic al XV-lea câştigat la

un pocher şi pe care, considerându-l mascotă, îl căra după el pretutindeni. De astă dată, îl abandonă provizoriu, luând cu el doar o servietă cu câteva schimburi uşoare. Proprietarilor le lăsă chiria pe trei luni şi un bilet laconic. Se va întoarce negreşit.

După douăzeci de minute un troleibuz prins la fix, după care un „tanc" de la curăţenia capitalei pus pe ciubuc se afla pe strada Toamnei. Era pustiită de oameni şi lumină. Ici-colo, câte o fereastră vieţuia albastru de levănţică. În curând, televizoarele aveau să adoarmă.

Intâlnirea fusese fixată pentru ora şapte, dar Mielu întârziase în mod deliberat.

„Fraierii, îşi zicea el, considerându-se extrem de competent, vin dimpotrivă, mai înainte, pentru a surprinde eventualii ginitori care împresoară meleagul pregătind capcana în care să pice iepuraşul. Cică pregătesc terenul! Aşi! Când sticleţii, cu ochii pe ceas, văd că iepuraşul întârzie o oră, două, îşi zic că au luat plasă. Atenţia o virează, prudenţa aşijderea: mai scapă un strănut, o tuse discretă, altul scoate capul să admire strada, mai clipeşte un ochi de ţigară."

Se opri fulgerat, nevenindu-i să-şi creadă ochilor. Locuinţa Melaniei Lupu nu mai exista. Era arsă până în temelie, iar croncănitul ciorilor înţepa peisajul deprimant: câteva ziduri negre rămase în picioare, grămezi de moloz, copaci carbonizaţi.

N-avu timp să-şi revină din uimire. Simţi o mână pe umăr. Întoarse o figură năucă şi întâlni surâsul locotenentului Azimioară.

— Hai cu mine, flăcăule. Holocaustul nu-i o privelişte veselă.

69

Colonelul Ionaş îl privi peste ochelari.

— Ei, iubite, ce-ai izbutit? Sunt trei zile de când băieţii stau la gros. Ce spun?

Cristescu începu să dea nervos din picior.

— Nu spun nimic. În mod deliberat, nu l-am chemat pe nici unul la anchetă. Îi las să mediteze în liniște, să-și revizuiască conștiința, eventual să recapituleze amintiri din armată.

— Hm! Și totuși, chestia nu-i tocmai legală.

— Ba perfect legală. Nu cunosc nimic mai legal decât un arest preventiv în materie de crimă, justificat bronz de mărturisirea celui în cauză ca fapt premeditat și consumat. Un temei suficient de legal, în cazul că avem de-a face cu farsori, e și dezinformarea autorităților.

— Mă refeream la altceva. Despre cel puțin doi sau trei ești încredințat că nu sunt vinovați.

— Ei și? Am avut cazuri, și nu unul singur, când eram ferm convins că anchetatul a săvârsit o infracțiune sau alta, dar, neavând probe, a trebuit să-l fotografiez doar de amintire. Știți, să nu uit cum îmi dădea cu tifla.

— Care-i reacția lor?

Vocea maiorului răsună ascuțit:

— Am de-a face cu o adunătură de nebuni. Dacă-și căuta Melania parteneri pe măsură cu lumânarea, nu-i găsea mai reușiți. Să-i luăm pe rând: superba Olga Gabrelotti!

Rostise ultimele cuvinte cu tonul prezentatorului de la circ: „intră elefanții!" Ionaș începu să râdă.

— Râdeți! făcu amar Cristescu. Dacă Melaniei i se pare pușcăria o pensiune drăgălașă mișunând de persoane adorabile, superba confundă „întristarea" cu un palace de pe Coasta de Azur. Reclamă trusa de unghii, o baie zilnică dacă nu cadă, cel puțin un duș și o deranjează monotonia meniurilor. În rest, face toată ziua conversație cu Ioana Aragaz și pe chipul lor se citește că viața-i frumoasă.

— Ioana? se miră Ionaș. E iar clienta noastră?

— Da, pesemne ne iubește al naibii! În plus, și-a luat doctoratul! De la butelii de aragaz, a trecut la televizoare color și videocasetofoane.

— Ce te-a determinat să le cazezi împreună? râse colonelul.

— De! Aragaza e dificilă, agasantă, voluntară şi-mi închipuiam că o s-o scoată din sărite pe Olga, care are trotil în vene. Dimpotrivă, se înțeleg perfect, n-au existat niciodată prietene mai bune. Pocni din degete înciudat: Toți au reacții atât de bizare, atât de neaşteptate pentru mine, încât îmi vine să cred că, în materie de psihologie, sunt numai bun de dus la solar cu găletuşă, greblă şi o lopățică. Nici unul, domnule, dar nici unul nu reacționează după cum am mizat. Mi-au dat peste cap absolut toate pronosticurile.

— Lasă chestiile astea, făcu Ionaş nerăbdător. Şi-o spun cinstit, nu m-am distrat niciodată aşa de bine.

— Pardon! Maiorul ridică degetul arătător. N-a fost nici un dosar cu Melania, să nu râdeți cu hohote.

— Nu contest, dar cel puțin partenerii erau cât de cât normali.

— Zău?! Adică era normal Morton, ditamai caidul care venea din Anglia să prindă mâțe negre pe acoperişurile Bucureştiului pentru Melania? Sau.

— Lasă-i, dom'le, pe ăia, că-i cunosc.

— În regulă! Să trecem la amicul Octavian Nanu. Ăsta parcă-i drogat. Tace mult, surâde tot timpul şj-l admiră pe Niță, gardianul.

— Cum adică, îl admiră?

— Ieri, când i-a întins blidul de ciorbă, părea extaziat: „Ce frumos eşti, domnule sergent!” Ăla, fără o ureche i-a scurtat-o un câine în copilărie, pe vremea foametei, cu recreație mare la dinții din față, că-i e frică de dentist, şi o bărbie de poți să-ți agăți liniştit paltonul, s-a zbârlit:

„Îți bați joc de mine?”

Nanu i-a surâs serafic:

„Nu, domnule sergent. Dar aşa te văd eu. Pe dinăuntru...”

— Ghiță Scandal, amicul de celulă, a încercat să-l tragă de limbă. „Cui zâmbeşti, neamule?”

„Lui Dumnezeu.”

„Îl vezi?”

„Da, îl văd.”

„Cum arată? Nu i-am ginit pozele decât în biserică, da' alea-s retuşate.”

„Nu pot să ți-l descriu... Strălucirea lui te orbește.”

— Scandal, urmă maiorul, beţiv harnic, hoţ dotat şi tip simpatic, a ieşit la raport:

„Dom'le comandant, nu mi-i frică de nimeni în meridian, da' când dau de ţăcăniţi, mă lasă genunchii. Fă-mi un bine şi vâră-mă în altă debara. La o adică, tot sunt flotant aici.”

— Şi l-a mutat? se interesă Ionaş amuzat.

— L-a mutat, ce să-i faci? Scandal stătea ghemuit într-un colţ, nu mai înghiţea nimic. Ne mai ieşeau vorbe cu greva foamei.

Ionaş aprinse o ţigară.

— Cum reacţionează Anca Dragu?

Cristescu săltă din umeri, „ce să mai discutăm!”

— Nici ăsteia nu ştiu ce-i defilează prin mansardă. Din femeia victimă, umilită, zdreanţă bărbatului, plebeiană intrată pe uşa de serviciu în templul Dragu, a ajuns acum o prea distinsă doamnă. Ce-i drept, mi-a oferit o mostră de aroganţă chiar la arestare, dar mi-am închipuit că-i beată. Îşi tratează de sus colocatarele...

— Cine sunt? îl întrerupse Ionaş.

— Ţuţi Troileibuz şi Dora Macaroană.

Ionaş râse iar. Prima, „ziditoare” de buzunare şi poşete, opera în mijloacele de transport în comun în orele de vârf. Se făIea dinaintea anchetatorilor: „Lucrez doar juma de normă, de la 6 la 8 şi de la 3 la 5, după dejun, şi-mi iese, chiar pe secetă, şapte ateneuri pe zi! Voi, amărâţilor, şcoliţilor, cât scoateţi? Da, pe puţin şapte albastre că mai am şi cheltuieli. Abonament pe toate liniile, ţoale a'ntâia, că pietonii's atenţi la portofel, când îi stâlpeşte o treanţă sărmană.”

Dora Macaroană, o roşcovană plină de draci, îi „lucra” pe străini, având un penchant pentru italieni. În materie de marfă însă, n-avea preferinţe. La percheziţie, lucrătorii operativi crezuseră că se află într-un magazin universal. Găseai de toate la Dora: costume bărbăteşti, rochii, valize, ceasornice, stilouri, whisky, cartuşe de ţigări străine, cafea boabe, ciocolată, cacao, brichete, truse de machiaj, până şi o proteză, pe care unul dintre locotenenţi o privise căpiat.

„Asta de ce-o mai umflărăți, soro?”

Dora explicase senină:

„E made în Elveția, şi-mi zise un gagiu că acolo îs ăi mai dibaci dințari.”

„Ei şi?”

„Păi taică-meu s-a îmbătat şi a scăpat fasolele în WC. Țăndări s-au făcut. Tot vine Crăciunul, mă lăsam c-un dar.”

— Bag de seamă că i-ai cuplat pe toți doar cu „persoane bine”. Tramvaista, Scandal, Aragaza...

— Normal! exclamă Cristescu. Voiam să simtă cum devine fenomenul „peisaj în dungi”. Îmi imaginam, de pildă, că o Olga Gabrelotti, nebună fără îndoială, dar femeie de oarecare calitate, se va simți deprimată în compania Aragazei, vulgară, grosolană, cârcotaşă. Alături de X, contabilă la Gostat să zicem, cercetată pentru delapidare, sau de doctorița Y, învinuită de întreruperi de sarcină clandestine, îmi ziceam că s-ar simți prea acasă, prea în acelaşi mediu.

— Da, oftă Ionaş, e un punct de vedere. Vorbeam de Anca Dragu...

— Exact! Face pe milady, se vrea servită, strâmbă din nas că ălelalte două miros a transpirație. S-a enervat Dora şi t-a arătat un deodorant mic săpun pe care a reuşit să-l camufleze la percheziția corporală.

„Uite, fă, cu ce dau! Nina Ricci! Tu şi mă-ta nici măcar n-ați auzit de tovarăşa!” Bref, se uită la ele cu dispreț nimicitor, nu ia parte la discuții, se menține într-o rezervă arogantă. Dintre toți, e poate cel mai derutant personaj. La formidabil însă, îl înscriu pe doctorul Mircescu.

— A murit maică-sa?

— Da. A înmormântat-o alaltăieri cu tot dichisul: trei popi, colivă simandicoasă, pachete consistente, o junglă de flori (cumpărate de ei, cred, întristata adunare număra nouă inşi) şi, evident, blana.

— Blană?

— Da, aşa a cerut maică-sa, date fiind condițiile meteorologice. Apropo, au un cavou senzațional. Statui la intrare, living înăuntru cu măsuță şi scaune, flori, etajere, cărți, arbore genealogic, başca dormi-

Rodica Ojog-Brașoveanu

torul, unde intră o sală de cinema. Cu telefon şi sonerie la intrare, ar concura cu orice vilă din Cotroceni sau de la Aviatorilor.

— Mă faci curios, surâse Ionaş.

— Parole! Merită o plimbare până acolo. După ceremonie, amicul Mircescu a dat o masă la Capsa aşa se poartă acum parastasele, iar ieri-dimineață s-a prezentat aici, punându-ni-se la dispoziție.

— Auzi, zise Ionaş agitând morişcă pixul între două degete, n-ai impresia că se face circ?

— Categoric! Dacă n-aş ieşi pe stradă şi n-aş vedea coadă la tacâmuri, serviete diplomat unde cofrajul pentru ouă se aranjează perfect şi şoferi apostrofându-se tandru, în timp ce-şi flutura degetele la tâmplă: „Boule! Ai înnebunit la ficat?” aş crede că trăiesc într-o lume de nebuni. Din fericire, realitățile mă aduc la realitate.

— Dă-i drumul cu Mircescu. Azi eşti pus pe divagații.

— Ei bine, ăsta-i al naibii de reuşit. Stă ceasuri întregi neclintit în pozițiile cele mai bizare: ca Budha, cu genunchii aduşi la gură, contorsionat ghem, de nu mai ştii de unde să-l apuci, cu capul în jos şi picioarele în sus etc.

— Yoga?

— Vezi bine! A venit Niță la mine buimac: „Ce fac cu ăsta, tovarăşe maior?” „Ce să-i faci? Lasă-l în pace. Nu există nici un regulament care să interzică statul în cap.” „Păi, zice, se distrează ăilalți mai al naibii ca la televizor.” „Cred şi eu. Ăsta n-are emisiuni economice.” „Credeți că-i educativ? Râd de se țin cu mâinile de pântece.” „Perfect! Un loc de detenție model. Chiriaşii noştri sunt veseli, nu ca la Sing-Sing.”

— Ce-a zis Niță? râse colonelul.

— Ce să zică? S-a uitat buimac la mine, pe urmă a început să scotocească cu privirea pe lângă picioarele biroului, doar-doar o da peste sticla de vodcă. Fraierul nu ştie că acum se toarnă în borcanul cu compot de vişine. Îl ții pe birou fără să te doară capul.

— Şi Melania?

Maiorul îşi duse reflex mâna la frunte.

— Showul obişnuit. Politicoasă, prevenitoare, candidă, bine dispusă. Evident, trimiteri permanente la Mirciulică, rețete fistichii plăcintă din frunze de palmieri, înghețată de ciocolată cu măsline amintiri şi poveşti. Merită să le vezi pe Vali Flotanta şi Mioara Tapir (de fapt, fără nas, a „machiat-o" concubinul gelos) ascultând fascinate ce a pățit măgăruşul răutăcios sau povestea cățeluşului Moftuleț. Personal, se simte fermecată de societatea agreabilă a colocatarelor, dar mai ales de amabilitatea domnilor de la miliție. Într-un cuvânt, Melania pe care o cunoaşteți. Cu sos, mirodenii, idei şi ochi albaştri de preşcolar.

— Când ai de gând s-o ataci în chestiunea incendiului? Slavă Cerului că n-au fost victime!

— De data asta a izbutit-o lată! N-au fost victime, dar paguba... Ce să mai discutăm? Un imobil cu două nivele făcut zob! În sfârşit! Da... Mai am răbdare, nu există să nu se frământe: a luat casa foc? N-a luat? Lipsa de probe, pe asta mizează! Dacă incendiul n-a izbucnit, ştie că o încurcă... Ce pot să spun este că mă fentează a nu ştiu câta oară, dar partida încă nu s-a încheiat.

— Aştept cu nerăbdare finish-ul.

Colonelul se lăsă pe spate şi îşi încrucişă brațele pe piept:

— Deci ăsta-i cadrul general. Şi-acum, practic, ce-ai izbutit? Mă refer la ceilalți. În intenția ta era să le vâri mințile în cap, să-i dezmeticeşti, să-i scuturi nițel.

— Ei bine, mă scutură ei pe mine. Şi nu nițel. Zdravăn! Azidimineață, în locul lingurii de pantofi, am folosit pălăria nevesti-mii. A ieşit scandal, dar, pe legea mea, habar n-aveam că-i vreo simbolistă.

— Adică?

— I s-a părut că fac aluzii la inteligența ei.

70

Maiorul citea cu glas tare:

— „Percheziția nedând nici un rezultat. După toate probabilitățile, Ion Dolga păstra materialele compromițătoare şi banii în altă parte."

Normal, constată Cristescu. Altfel şi-ar fi înnodat singur ştreangul. Când conviețuieşti cu o cretină genială, ți-e frică să şi visezi. Bun! Deocamdată, facem abstracție de problema asta. Să vedem mai departe. „În mediu, continuă să citească, părerea unanimă este că numitul Lucian Cristea el sau oamenii lui l-a lichidat pe Ion Dolga. S-ar părea că între cei doi, cândva tovarăşi, exista o rivalitate de firmă concurentă, ambii luptând pentru obținerea supremației în lumea interlopă."

Cristescu întrerupse lectura şi îşi trecu degetele prin păr. Se uită la Azimioară ricanând:

— În „mediu"! Hm! Ne deterăm dracului! Le milieu. Te crezi pesemne la Paris, printre caizii şi los pistoleros din Pigalle. Tagmă îți sună probabil prea valah.

Locotenentul, stânjenit, îşi coborî privirea.

— Îmi închipuiam ştiți, nu-mi venea să folosesc în raport un termen argotic.

— Lasă, dom'le, nu-ți mai închipui, că mă doare capul de atâția inşi cu fantezie! Să-l aducă pe Mielu!

Hoțul se opri lângă uşă într-o atitudine politicoasă. Cristescu îl cântări scurt, de la ghetele uriaşe până în creştetul capului în formă de ou, şi-i veni să râdă. În „fişa de cadre", alcătuită de Azimioară, figura, printre altele, următoarea mențiune: „Succes formidabil la femei (bineînțeles, de o anume factură). I se mai spune din această cauză şi frumosul Paris."

Oricât s-ar fi străduit, maiorul nu-şi putea imagina farmecele lui Mielu rupe-inimă. Nefericitul, scund, pirpiriu, cu o față de pasăre şi picioare de elefant, îmbrăcat cu pretenții de fante, era mai degrabă caraghios.

Iar „secretele de alcov" nu-l convingeau decât în oarecare măsură. Ca să le descoperi, argumenta, individul trebuie încercat, şi, ca să-l încerci, trebuie să te inspire. Ori vreau s-o văd pe nebuna aia care pică lată când îl vede pe ăsta. Şi când te gândeşti că am întâlnit bărbați cu adevărat chipeşi la care muierile nu se uită nici cu cocul. „Ce are, dom'le, Marinaş de-l ocoliți toate?" o întrebase cu ani în urmă pe Lilica, dactilografa. „Aia e, că n-are!" „Ce n-are?" Fata îl privise ironică:

„Pălărie! Şi i se mai văd şi gingiile când râde!” „Păi atunci nu mai faceți bancuri.”

— Apropie-te! Aşa, stai jos!

Mielu se execută. Îi azvârlea priviri nelinişte, dar, îşi zise maiorul, nu părea din cale-afară de speriat. Pentru el constituia un client nou. Avea însă cazier furt de maşini la şaisprezece ani (minor, deci şi scăpat ieftin cu doi coți executați la locul de muncă) şi încă o condamnare de trei ani pentru speculă.

— Cunoşti poezia, flăcău! Nume, vârstă, domiciliu, ocupație şi ce mai ai în traistă.

Mielu înghiți în sec, şi mărul lui Adam „nici pe ăsta nu l-a scăpat”, gândi maiorul îi sări în amigdale, făcând urgent cale întoarsă.

— Mă numesc Vasile Curcan.

— Aha! Probabil că Mielu ți s-a părut mai nobil. Oricum, ai trecut la patrupede.

— Nu domnule maior, aşa-mi zicea naşa. Am treizeci de ani, stau pe strada Vlăsiei 25. Zilier.

— Adică bişniță şi mica ciupeală.

— Aşa-s timpurile! oftă Mielu. M-am orientat greşit la meserie. De, cap tânăr!

— Da' ce meserie ai?!

— Colector!

— Colector?! Cristescu auzea prima oară de asemenea ocupație.Ce colectezi?

— Păi aia e că nu mai colectez. Da'nainte era o sfârâială.

— I-auzi! făcu maiorul arzând de curiozitate. Şi ce colectai? Hoțul începu să ridice câte un deget:

— Sticle goale de whisky, haine vechi, dar numai străineşti pulovere, impermeabile, pantaloni, costume, orice țoală, mima' să aibă eticheta pe ea „made in capitalism”, sticluțe de pastă de unghii, parfum şi sprayuri cu marcă simandicoasă, cartuşe şi pachete goale de fumegante americăneşti şi câte altele. Aveam clienții mei, numa' lume babană, toți în sectorul I.

Cristescu întrebă aiurit:

— Şi-ți rentau fleacurile astea?

— Păi cum! Ia gândiți-vă! Numai la un săpun scoteam ca la 130 de marafeți. Lucram cu un şmecher pensionar, fost ambalator la Fabrica de cosmetice. Ce putea să scoată ăla din mâinile lui, nici cu gândul nu te duci! Atunci am priceput şi eu ce va să zică talent. Îi livram un ambalaj de Lux sau Palmolive mototolit şi ți-l scotea mai fercheş decât la tata lui. Un săpun d-ăsta mare e 140 de lei. Vâra în el un Cheia sau Violeta de patru-cinci lei, şi fă acum matale scăderea. Investiții ciuciu! fierul de călcat şi niscai albuş de ou, că lipiciul nostru se cunoaşte beneficiu o oală de sute. De la ţoale scotea etichetele, le spăla cu oțet şi alte chestii şi le lipea pe nişte scârbe de pulovere, să nu-mbraci nici mortul, şi vorba aia, la şaptezeci-optzeci de lei cât costa materia primă, scoteam peste două-trei sute. Cu băuturile a fost mai greu.

— Îmi închipui. Trebuiau sigilate.

— Şi ăstora le venisem de hac, că găsisem un sistem de sudat capsule la inel şi pe urmă o borteam ici-colo. Chestia era că pe unele buşoane e scrisă marca. Da' puțini ştiu chestia, sau nu bagă de seamă.

— E clar! Şi de ce nu mai ține sfârâială?

— Parcă matale nu ştii? Vamă mare, pachete puține, la Shop țin numai dulăii, de unde ambalaje? Păi aveam un medic, numa' de la ăla adunam ca la zece-douăşpe sticle de whisky, Scotch, Florio, ce vrei matale pe săptămână, başca un sac de cartuşe şi pachete goale Kent sau Marlboro, că erau familie numeroasă şi toți fără fişe la policlinică. Trecui anul trecut după Paşti pe la el, aşa, de un la mulți ani! „Băiete, a înțărcat şi Bălaia, şi mă-sa, şi fie-sa! Am doar BT-uri şi Apollonia...”

Fără să vrea, maiorul începu să râdă. Încurajat de succes, Mielu zâmbi şi el.

— Ascultă, familie ai?

— Da, cum nu? Se grăbi s-adauge: Şi nu d-aia dezorganizată. Ai mei sunt luați cu cununie şi nu se îmbată cui decât o dată pe săptămână.

— Şi-o țin trei zile, presupuse Cristescu.

— Nu. Doar două. Păi ce le-a mai rămas, tovarăşii'?! Au muncit o viaţă, au fost pieţari în Matache Măcelaru. Acum, la şaizeci de ani, au tras pe dreapta şi află şi ei ce-i viaţa. Toată comuna sunt din Frumuşani îi tratează cu bună ziua şi scuzaţi. Adăugă ca un ultim titlu pe o carte de vizită prestigioasă: Până acum au năşit de şaişpe ori.

— E clar, Mielule. Povesteşte-mi acum, dar tot aşa, pe îndelete, ce căutai în locuinţa Melaniei Lupu? Precizează: În lipsa ei.

Mielu, prins în flagrant delict, ştiind că nu poate contesta violarea de domiciliu şi încă prin efracţie, îşi pregătise răspunsul.

— Aveam întâlnire cu dumneaei la ora şapte.

— De ce n-ai sunat la uşă?

— Păi cucoana e surdă. Şi, cum întârziasem, ziceam că nu mă mai aşteaptă şi atunci, neatentă, nu mai aude nici cât o ciubotă văduvă.

— Melania Lupu nu e surdă.

— Mie aşa mi s-a părut.

— Minţi, dar vom reveni asupra chestiunii. De unde o cunoşti?

„Dacă au săltat-o pe babă, a ciripit, gândi iute Mielu. P-ormă, cum o mai bag în marşarier? Se hotărî brusc: O ţin pe şosea, cu inima-n palmă."

— Acum vreo opt-nouă zile l-am văzut intrând la ea pe doctorul ăla ca un limbric... Mircescu. Căra după el o paporniţă.

— Aha? Dar pe ăsta de unde-l ştii?

— Păi am pândit casa lui don' inginer trei zile înainte de a da drumul la strung. N-o lăsa jupânul pe cucoana Lelia să se azvârle aşa, cu capul în baltă, fără să prospecteze meleagul.

— Adică?

Mielu relată cu exactitate împrejurările. Informaţiile pe care le avea despre „belşugul" lui Dragu, rolul de nadă al Leliei. Supraveghind locuinţa inginerului, îl remarcase pe medic care părea că face acelaşi lucru.

— Cum i-ai descoperit identitatea?

— II ştiu de când eram puşti şi m-am operat de apendicită. Pe atunci mai lucra la Caritas. Şi p-ăsta îl ţii minte şi-l recunoşti chiar

Rodica Ojog-Brașoveanu

de-ai fi ştirb de-un far, ca amiralul Nelson. Başca, suntem vecini de stradă.

— Pretinzi că întâmplător l-ai văzut intrând în casa bătrânei?

— Aşi! L-am urmărit.

— De ce?

Hoțul îşi atinse vârful nasului:

— Ăsta nu-l am în dotare numa' ca să cumpăr batiste. Prea pândea şi mişuna prin moşia mortului. Îl mai ştiu ififliu şi fără acces la bisturiu. Condică n-am, timp berechet. Zic, n-am ce pierde dacă-l țin câteva zile în reflector. Când l-am văzut intrând cu desaga la babă în creierii dimineții, mi-a picat fisa!

— În ce sens?

— Cât eram eu de năuc, am băgat de seamă că s-au zulit scule serioase din hogeacul lui Dragu.

— Ce-ai căutat în apartamentul lui?

— Aşa-i, că nu v-am spus. În seara când trebuia să dăm gaură, coana Lelia avea întâlnire cu mortul, ca să ne deschidă pârtie. Trec un ceas, două, fătuca nu ne telefonează... Jupân Cristea se învârtea turbat prin casă, muşcat de tovarăşa Țețe. M-a trimis să adulmec situația.

— La ce oră'?

— Păi să fi fost cam la douăş' unu şi un pol. Am aşteptat ce-am aşteptat, pândeam intrarea, geamurile întunecate şi, până la urmă, am zis să fac o cercetare la fața locului. Uşa de la apartament rămăsese crăpată. Am intrat tiptilment, tiptilment şi am rămas crăcănat şi cu gura ca la ORL. Film ca ăla n-am văzut în viața mea. Boierul zăcea răsturnat pe burtă, în jur lăcovişte de sânge.

— Închegat sau fluid?

— Bronz mă crezi, coane? Îmi pierdusem ochelarii şi izmenele de spaimă. Am luat-o la goană, să-i halesc pe bronzații de la Olimpiadă cu două gâturi juma!

— Eşti sigur că n-ai luat cu tine nici o amintire? Aşa, vreo icoană ori sculă cu sclipici?

Mielu se ridică solemn în picioare:

— Domnul maior! Ştiu că dumneavoastră parolați când e vorba de chestii mistice, dar eu unu cred în Ăl de Sus. Îşi făcu o cruce adâncă, tacticoasă: Să n-ajung până la Ziua Femeii, dacă am palmat măcar un ac. Nu numai că m-a speriat mortul, dar mi-am zis la moment, aşa sunt eu instantaneu, că dacă mă prinde vreunul acolo, o încurc nasol de tot. Atât am băgat de seamă, că lipseau scule de pe pereți. Se cunoşteau locurile unde fuseseră agățate, iar vreo două-trei drăcii atârnau strâmb sau chiar căzute din cui. Era clar că se umblase...

— Da, da, da făcu maiorul pe gânduri, ducându-şi degetele la gură. „Pare verosimil." Se adresă hoțului: în fond, ce voiai de la Melania Lupu?

Mielu îşi lăsă ochii în jos, fals ruşinat:

— Am mers la noroc poate că doctorul şi cu ea habar n-aveau de boscârțele răposatului, dar am luat-o la sigur, ca ăla de le ştie pe toate, nu întreabă încotro s-o ia. Am mințit-o că l-am văzut pe Mircescu când le-a şutit, aşa că ori împărțim prada, ori o torn. Ştiu că nu-i salon să iei de la cucoane, dar, la anii ei, mi-am zis că nu mai are ce face cu un ciubăr de parale, iar eu sunt băiat sărman şi fără ajutor de şomaj.

Îl întrerupse țârâitul discret al telefonului.

— Da, făcu maiorul. Bine, am înțeles. În cinci minute. Vă salut.

Închise şi reflectă câteva secunde. Întrebă brusc:

— Cine l-a ucis pe Dolga?

— Pe legea mea că nu ştiu.

— Cristea?

Privirea hoțului alunecă. Spuse moale:

— Poate...

Colonelul Ionaş îi întinse un bilet de troleibuz.

— A fost găsit în portvizitul lui Dolga.

Maiorul îl răsuci. Pe verso, un număr de telefon: aparținea doctorului Mircescu.

71

Maiorul preferă să stea de vorbă întâi cu Lelia.

Mai înainte, fusese sumar interogată de Azimioară. Simplă operație de rutină la care Cristescu apela rareori, când considera că „încălzirea" prealabilă a anchetatului ar putea fi utilă. Tactica dădea rezultate în special cu orgolioşii care, profund ofensați, îşi ieşeau din pepeni când constatau că sunt interogați de un grad inferior. Nu li se acorda suficientă importanță. Cristescu fu impresionat de frumusețea deosebită a tinerei şi înțelese imediat că, în ciuda aspectului, fata nu era deloc proastă. Răspundea sobru, inteligent, limbajul era periat de cel puțin doisprezece ani de şcoală şi un număr de cărți care se putea numi o bibliotecă.

— Cu ce vă ocupați?

— Rentieră.

Răspunsul fusese firesc, fără urmă de aroganță.

— Cum izbutiți?

— Foarte simplu. Scot bani de la CEC.

— Asta presupune un cont considerabil.

— Şi este. Soțul meu a fost doctorul Dumitru Bogdan. Cred că ați auzit de el.

Maiorul dădu din cap. Cine nu auzise de celebrul medic chirurg de la Filantropia? Un as cunoscut şi peste graniță, având la activ lucrări deosebite, intervenții minunate, inovații în tehnica operatorie. Nici de Burghele, la vremea lui, nu se vorbise atâta. Bogdan, pe drept cuvânt, devenise o legendă.

— La moartea lui, am moştenit o avere considerabilă.

Precizare inutilă, gândi Cristescu. Un Bogdan nu moare pe un mindir de paie.

— Mi se pare straniu, rosti încet maiorul. Cum se poate încurca o femeie care a fost soția eminentului medic Dumitru Bogdan cu un personaj ca Lucian Cristea?

Lelia îl privi mirată:

— De ce vă surprinde? Am cunoscut femei căsătorite de două sau trei ori. Nici un soț nu semăna cu celălalt, ba, aş spune, erau genuri total diferite.

— Nu mă refer la structura individului, ci la calitatea lui. A trece de la un academician în patul unui borfaş mi se pare că ține deja de o anume acrobație.

„Aia e, că academicianul n-avea pat", replică în gând Lelia.

— Îl iubesc.

— Un sentiment înălțător, reluă maiorul, care nu v-a împiedicat să vă lăsați folosită ca hârtie de prins muşte. Probabil dragostea lui Cristea nu foloseşte acelaşi termometru.

Lelia clătină hotărâtă din cap:

— Luc..., vreau să zic Lucian, mă iubeşte. Are în mine o încredere oarbă.

— Şi dumneavoastră?

— Eu m-am distrat. În primul rând îmi place să joc teatru, să mă dau de fiecare dată drept alta. Am vrut să fiu actriță, mi-aş fi dat zece ani din viață ca să intru la Institut. Pe urmă, nu vă închipuiți ce amuzant e să poți învârti un bărbat în jurul degetului cel mic. Totu-i să nu pierzi controlul situației.

— L-am cunoscut pe inginerul Dragu. Nu cred că făcea parte din categoria celor ce pot fi determinați să ciugulească din palma unei femei.

Tânăra avu un gest de îndoială.

— Adevărat, nu era o pradă facilă, dar nu ştiu cum ar fi reacționat după câtăva vreme.

— Când l-ați văzut ultima oară?

— În miercurea dinaintea morții lui.

— N-ați mai luat după aceea legătura?

— Ba da, vineri i-am dat un telefon, ca să reconfirmăm ren-dez-vous-ul. Mi s-a părut cam distrat, cam rece. M-am simțit chiar contrariată şi i-am spus că, dacă chestia nu-l mai amuză, putem renunța.

„Distrat, rece, reflectă Cristescu. De fapt era neliniştit, primise avertismentele."

— Deci sâmbătă n-ați mai reuşit să-l vedeți.

— I-am spus colaboratorului dumneavoastră: Dolga m-a smuls pur şi simplu din pantofi.

— Am reținut. În fond ce misiune concretă aveați sâmbătă seara vis-à-vis de Dragu?

— Să creez condițiile propice pentru ca Lucian să poată acționa.

— Mai explicit.

— Era o întâlnire de dragoste! Am fi băut, întinzându-i mereu paharul gol şi pretinzând evident că vreau să bem împreună. Odată amețit.

— O clipă! În primul rând, riscați să vă amețiți dumneavoastră.

Lelia râse cu oarecare orgoliu:

— Eu nu mă îmbăt niciodată. Oricât aş bea şi oricât aş amesteca.

— După tenul dumneavoastră, aprecie maiorul, n-aş fi zis că sunteți atât de antrenată.

— Mersi. Nu e chestie de antrenament. Aşa sunt eu făcută. Prima dată mi-am dat seama la optsprezece ani. Mă invitase la Berlin un avocat de vreo patruzeci şi cinci de ani, mare maestru. Îşi închipuia că are de-a face cu o gâsculiță de provincie şi că, dacă o duce la bomba aia, o lasă praf şi fetița o să-şi tragă urgent fermoarul de la fustă. A comandat un meniu extrem de condimentai şi m-a făcut să înghit cinci feluri de băutură: whisky (vezi, Doamne, de aperitiv!), vin alb la peşte, roşu la muşchiul tartar, şampanie şi, pour la bonne bouche Cherry-Brandy.

Se întrerupse şi râse încetişor:

— Ne servea un chelner în vârstă, cu aer de tată de familie. Avea probabil acasă o fiică sau nepoată de vârsta mea. Nu uit cu ce priviri îngrijorate, îndurerate chiar, mă urmărea.

— Şi până la urmă?

— Până la urmă, avocățelul meu a căzut sub masă. I-am dat douăzeci şi cinci de lei ospătarului: „Găsiți-i, vă rog, un taxi şi expediați-l acasă. Am impresia că e clientul dumneavoastră."

Maiorul o cercetă curios. Nu, fata nu mințea. Făcea parte din specia aventurierelor şi aici nu mai era nimic de făcut. Nici măcar nu puteai pretinde că e vina mediului, a părinților, amândoi intelectuali, cu o reputație desăvârşită. Soiul... Asta era!

— Să revenim, propuse maiorul. Deci primo tempo inginerul Dragu urma să fie amețit. După aceea?

— Trebuia să fiu atentă la momentul psihologic. Să intuiesc, cu zece minute înainte, clipa când mă va invita în dormitor. Atunci, în conformitate cu planul nostru, l-aş fi sunat pe Lucian la telefon, pretextând că vorbesc cu unchiul meu. O comunicare urgentă.

— Clar. Şi?

— După aceea era simplu, râse Lelia. Lucian ar fi fost la uşa dormitorului înainte de a apuca să-mi scot bluza. Un om amețit şi mai ales luat prin surprindere, e uşor de imobilizat. O lovitură bine aplicată l-ar fi scos din funcțiune pe cel puțin jumătate de oră. Timp prea suficient pentru ca băieții să-şi umple geamantanele.

— Nu vă era teamă de o reclamație?

— Nu. Marian nu ştia absolut nimic despre mine.

Relata cu naturalețe, cu voioşie chiar, de parcă ar fi fost vorba de o partidă de tenis, sau de o escapadă cu gaşca la Snagov, situații de o murdărie care friza obscenul. „Canalisme calificate", le zicea Ionaş. Maiorul se simțea de-a dreptul siderat.

— Spuneți-mi, doamnă, chiar nu încercați nici un scrupul, să nu zic greață, față de asemenea întreprinderi?

Tânăra făcu ochii mari. Mirați, cu gene dese, date cu un rimel bătând în albastru închis, erau minunați.

— De ce? în fond, delapidam un borfaş. Matrapazlâcurile lui Dragu sunt de notorietate în anume cercuri.

— Şi ceilalți? Ceilalți dinaintea lui?

— Ăilalți? Tentative nereuşite. Luc e campionul combinațiilor eşuate.

— Cu Dolga se pare că n-a eşuat.

Ochii Leliei se înăspriră.

— I-am spus-o şi locotenentului acela cu care am discutat înaintea dumneavoastră. Dacă l-a omorât, bine a făcut. Viața mea atârna de un fir de păr. Şi eu, şi Tropicalii' eram convinşi că nu mă va cruța, dacă nu i se va livra marfa. Dar nu l-a lichidat Lucian. Sunt gata să merg cu el de mână la ghilotină dacă a făcut-o.

Convingerea îi dăduse foc la obraji. „Dacă joacă teatru, e colosală!"

— Ce vă face să fiți atât de sigură?

— Lucian e epileptic. Un epileptic special. Au vrut să-l interneze în cele mai formidabile spitale, ca să i se studieze cazul, dar Lucian a refuzat categoric. „Ce-s eu?! Şoricel alb?" Spre deosebire de majoritatea bolnavilor care sunt cuprinşi pe neaşteptate de criză, la Lucian aceasta vine periodic, cu regularitate de ceasornic. Atunci rămâne în pat toată ziua şi în cea următoare, din pricina epuizării. Dolga a fost asasinat vineri, 25 decembrie seara. Adică exact ziua când cade Luc bolnav.

— De unde ştiți când a murit Dolga?

— Ei, bravo! A doua zi, sâmbătă la ora zece, îl aşteptam împreună cu Tropicalu'. Eram convinsă că îmi trăiesc ultimele ceasuri. Luc, după toate aparențele, nu izbutise nimic. A fost o dimineață de coşmar... Bineînțeles, n-a mai apărut deloc. Ulterior, am aflat ce se întâmplase. Ştia toată tagma! Era un eveniment, nu?

Maiorul îşi bătu uşor dinții cu pixul:

— O precizare în legătură cu boala lui Cristea. În afară de faptul că n-am auzit de asemenea cazuri, cum se poate proba că aceasta este data când criza îl imobilizează?

— V-o poate confirma medicul curant.

72

— Cine?!

— Mioara Georgescu. Soția lui domnul Dolga.

— Aha! pricepu Cristescu şi mută reflex receptorul la urechea cealaltă.

Gestul revenea frecvent în ultima vreme, dar maiorul abia acum de ce tocmai acum, stând de vorbă cu gâsca asta? băgă de seamă. Se întrebă dacă nu-i un act instinctiv. „Oare nu mai aud cu urechea dreaptă la fel de bine? Trebuie să verific.” Era simplu. N-avea decât să asculte ceasul brățară cu o ureche, apoi cu cealaltă. Diferența, cât de sensibilă, se sesiza imediat.

— Cu ce vă pot fi de folos?

— Cu nimic, făcu simplu femeia, ignorând convenienţa şi imaginându-şi probabil că maiorul i se pune la dispoziție pentru o cumpărătură oarecare sau alt serviciu domestic. Voiam să vă spun... Ştiți, am vorbit şi cu madam Tanți, vecina mea de la doi.

„Dumnezeule! oftă în gând Cristescu. E atât de perfect imbecilă, încât îți vine să crezi că joacă teatru.”

— E o femeie foarte cumsecade şi cultă.

— Da, doamnă, mi-ați descris-o şi rândul trecut. Am reținut.

— Şi tocmai discutam. Dumneaei m-a sfătuit să vă deranjez.. Domnul Dolga avea obiceiul să vorbească noaptea în somn. La început parcă mi-era frică, pe urmă m-am obişnuit. Odată a zis aşa! „Ai să mi-o plăteşti. „ M-am speriat. Zic: „Eu?” Zice: „Da, tu, Cristeo.” Asta am vrut să vă spun.

— S-a întâmplat de mult?

— De Moş Nicolae. Țin minte, că pe mama o cheamă Niculina.

„Mda... E o corelație.”

— Îmi pare bine că m-ați sunat. Comunicarea-i interesantă. Vă mulțumesc foarte mult.

— Pentru puțin.

73

M aiorul se uită la Azimioară. Deşi afară erau 15°, locotenentul transpira laborios.

— Să mănânci mai puțină sare.

Rodica Ojog-Braşoveanu

Azimioară făcu ochii mari:

— Poftim?

— De aia asuzi. Şi cheia de la frigider s-o păstreze nevastă-ta.

—Locotenentul se îmbufna şi lăsă nasul în jos. „Le convine ăstora cu burta suptă, oricât ar vârî în ei, să facă pe şmecherii. Mănânci pe săturate, fără să slăbeşti cureaua cu o singură gaură, şi pe urmă ții teorii despre cumpătare.” În diverse ocazii îl văzuse pe Cristescu luând „o gustare” la birou. Adevărat, doar un singur sandwich: o franzelă de patru lei tăiată longitudinal. Între cele două felioare aşternuse trei sute de grame de şuncă de Praga. Când a început să muşte din tartină, ziceai că avea în gură o trompetă. În patru minute haleul fusese îngurgitat până la ultima firimitură. „Şi pe mine, când m-a surprins că ronțăi un covrig, şi-a izbit palmele: Ce faci, dom'le? Iar mănânci?” Puse o hârtie pe birou.

— Aceasta este declarația doctorului Scarlat.

— Scarlat? făcu neatent maiorul.

— Da, medicul curant al lui Lucian Cristea.

— Mulțumesc...

— Ni s-a comunicat de la miliția sectorului III că s-a găsit maşina doctorului Mircescu abandonată în urma unui accident.

Maiorul deveni brusc interesat:

— Zău? Unde?

— Chiar în apropiere de locuința victimei, mă refer la inginerul Dragu, la distanță de vreo două străzi.

— Şi cum dracu' n-a observat-o nimeni până acum'? Ce face sectoristul de-acolo?

Locotenentul constată placid:

— E în concediu.

— Paradită rău?

— Ce?

— Maşina, vezi bine. Ce are?

— Aripa lovită de zid Renaultul a urcat pe trotuar şi bara de direcție ruptă. Scrie totul în raport.

Vorbea fără să-l privească, cu nasul în pământ şi glas automat.

Maiorul îl cercetă mirat şi începu să râdă:

— Văd că-ți plouă! Te-ai supărat?

— Nu-mi permit.

— Atunci mai fă puțină gimnastică! Jogging-ul e în special recomandabil.

Azimioară îşi supse buzele. Se şi vedea în şort şi maiou alergând de nebun prin pădurea de blocuri din Berceni. Oamenii ar fi plătit taxă ca să stea mai în față, iar ăia de la etaj, cu balcoane, n-ar mai fi scăpat de musafiri. Duminica ar fi venit şi neamurile din provincie.

— Am înțeles, să trăiți!

— Să începi chiar de mâine şi, peste două săptămâni, te prezinți la raport. Să intre Olga Gabrelotti.

74

Femeia pătrunse în birou cu mersul ei caracteristic de star made in Hollywood.

„Cât de puține femei ştiu să meargă! Şi cât de puțini oameni acordă importanță acestui amănunt!" Chiar şi printre marile actrițe fără ca celelalte să facă gafe bineînțeles puține au un pas cu adevărat princiar. Grace Kelly fusese una dintre alese. În filmele ei, Cristescu abia aştepta s-o vadă ridicându-se, mişcându-se. Un mers regesc. Fusese predestinată. Principesă de Monaco..

„Da, devenim din ce în ce mai civilizați, mai motorizați, deodorantul a pătruns şi în complexele de la sate, dar cât de mult din rafinamentul de altădată s-a pierdut. Cine mai cântă sau pomeneşte azi de ceafa delicată a unei femei, de forma desăvârşită a mâinilor atât de slăvite în Evul Mediu şi mai târziu. (Bineînțeles! observase un amic. Sculptai ode şi madrigale pentru mâini, fiindcă picioarele nu se vedeau, camuflate în kilometri de cârpă.) Unde-s decolteurile fastuoase, mândria străbunicelor, sau plete lungi, mătăsoase, podoaba femeii'?"

Maiorul observase că, mai cu seamă la capitolul păr, majoritatea femeilor sunt deficitare: Rar, tocii. lipsit de strălucire, chiar din cea mai fragedă tinerețe.

— Ați vrut să mă vedeți, spuse Cristescu. Despre ce e vorba?

Olga Gabrelotti, palidă, nefardată, își strânse buzele:

— Dispuneți de fonduri atât de confortabile, încât vă permiteți să acordați locuință și hrană gratuit, fără să încercați cea mai mică economie de timp? Sunt de patru zile aici și nu mi s-a pus nici măcar o întrebare.

Cristescu o cercetă atent. „E prima oară când o aud enunțând o tâmpenie.” În același timp, jubila. „Slavă Domnului! Copiii au început să reacționeze.”

— Mda... Mă întreb în ce măsură această risipă intră în sfera interesului dumneavoastră. Oricum, apreciez înalta dumneavoastră, emoționantă aș zice, responsabilitate civică. Este singura problemă pentru care m-ați solicitat?

Olga îi aruncă o privire piezișă:

— Vreau să fac o nouă declarație.

Cristescu își împleti degetele sub bărbie:

— Vă ascult.

— Nu eu l-am omorât pe Marian.

— Și?

— Și-atât? Nu-i de-ajuns?

— Aia e că nu-i de ajuns! În primul rând, trebuie să vă atrag atenția că o declarație dată și semnată în fața autorităților înseamnă ceva mai mult decât un răvaș de plăcintă. Această atitudine, cam veselă, nu poate fi interpretată decât în două feluri: fie sunteți irresponsabilă și vă știam doar... originală, fie sunteți rău intenționată și dezinformați deliberat organele de anchetă.

Olga își greblă cu degetele părul de la ceafă.

— Când v-am declarat că eu sunt asasina lui Marian nu m-ați crezut. V-ați schimbat părerea?

— De ce nu? Potențial, sunteți aptă de crimă. Iar intenția, care presupune în nouăzeci la sută din cazuri şi premeditarea, ați mărturisit-o deschis.

— Şi totuşi nu eu l-am omorât.

— Asta rămâne de văzut. Să luăm oricum ca ipoteză de lucru şi drept autentică declarația dumneavoastră de azi. Deci nu l-ați ucis! Ce v-a determinat atunci să vă autoacuzați?

— Mă aflam într-un moment de mare depresiune. Cred că nici nu ştiam ce vorbesc.

— Sunt de acord că nu erați într-o formă excepțională, dar n-am desluşit nici cea mai mică incoerență în gândirea sau fraza dumneavoastră. Căutați altceva.

— Trebuie să mă înțelegeți. Eram răvăşită. Luasem un pumn de tranchilizante. Mă simțeam ca drogată, încercam mustrări de conştiință... Îmi venea să cred că din cauza mea a murit... Ştiu că vi se pare absurd. Noi, ăştia cu sânge italian, suntem superstițioşi. Credem în semne, în farmece...

— Doamnă!

— Ştiam că n-o să mă credeți, dar aşa e. Mi-e jenă să vi-o mărturisesc, dar cu o seară înainte i-am chemat moartea.

— Care-i tehnica?

— Am fotografia lui. I-am împuns cu acul înroşit ochii şi inima. La fel am procedat cu toate literele numelui lui, scrise pe o bucată de carton. Puteți să verificați. Sunt acasă la mine, pe masă.

Cristescu o scrută sarcastic dar, în sinea lui, aşa cum o cunoştea, o vedea în stare de orice țăcăneală.

— Aceasta s-a întâmplat vineri seară. Ce ați făcut sâmbătă? V-ați prezentat la întâlnirea fixată?

— Da. Am sunat la uşă şi nu mi-a răspuns. Am aşteptat cam jumătate de oră, după aceea am început să mă plimb în jurul blocului. N-am rezistat mult, era un ger cumplit, iar eu venisem în taxi şi destul de uşor îmbrăcată. Hainele groase, multe, nu te pun în avantaj. M-am întors acasă şi l-am sunat toată ziua... Asta-i tot.

Maiorul îşi prinse capul în mâini. Privi îndelung mânerul sertarului, care atârna într-un singur cui, îl cântări în palmă şi spuse brusc:

— Nu-i tot! Povestea vrăjitoarei Bucureşti Anno Domini 198 e romantică, dar mie nu trebuie să-mi cânte nimeni nani-nani ca să adorm. Pe cine acoperiți dumneavoastră, doamnă Gabrelotti?

75

„Cum a dat foc imobilului? Cum? Era arestată de câteva ceasuri... Bombă incendiară cu întârziere n-a fost de unde s-o procure nebuna? iar vecinii sunt categorici: nu s-a auzit nici o explozie. Şi sunt la fel de fermi când afirmă că focul a izbucnit în apartamentul ei.”

— Da! rosti maşinal, când Lucian Cristea pătrunse în birou.

Se gândi că, văzându-l pe stradă, ar fi fost incapabil să-l situeze din punct de vedere social. Înalt, bine făcut, îmbrăcat sobru, putea fi la fel de bine inginer, sportiv sau, grație aerului oarecum occidental, datorat vestimentației şi unei anume siguranțe, lucrător în comerțul exterior, individ cu mii de kilometri parcurşi în avion la activ. În orice caz, nu mirosea a bişniță şi nu părea mai bolnav decât un campion la karate, înot sau judo, aflat în forma lui cea mai bună.

Din relațiile culese de Azimioară, rezulta că este fiul unic al unor modeşti funcționari. Absolvise liceul şi doi ani de politehnică, după care trecuse la fără frecvență, pentru ca, în cele din urmă, să-şi abandoneze studiile.

— De ce'? se interesă maiorul.

— Medicii mi-au interzis orice efort cerebral şi mi-au recomandat cât mai multă mişcare fizică.

— Şi cum ați preconizat, totuşi, să vă câştigați existența?

— Prestând munci care nu-mi solicită decât timpul şi foarte superficial intelectul.

— Ca de pildă...

— Am lucrat o vreme ca ghid ONT, câteva veri la Salvamar.

— Şi-acum?

— Acum, răspunse sigur de el, prestez muncă la domiciliu. Un soi de artizanat din mase plastice. Am autorizație.

— Sunt covins. Ce înțelegeți prin artizanat din mase plastice?

— Tot felul de obiecte care se vând de obicei prin stațiuni sau în bâlciuri: bibelouri, brelocuri, mici jucării, ascuțitori, portchei...

— Am înțeles. Este singura dumneavoastră activitate?

— Îmi este suficientă.

— Nu s-ar zice. Mă întreb doar cum ați ajuns atât de tânăr şef de gang se pare că e un termen la modă şi cum de cazierul dumneavoastră judiciar este absolut virgin.

— Poate că am avut şansă. Îşi muşcă buzele, trădând primul semn de emoție: Vă rog să-mi răspundeți la o întrebare. Ați reținut-o pe Lelia?

Cristescu tăcu, gândindu-se că dragostea rămâne splendidă oriunde ai întâlni-o: pe un câmp de maci şi margarete, încătuşată între kilometri de sârmă ghimpată sau în cotloane neguroase, unde uneori abjectul îşi dă mâna cu duioşia şi tandrețea.

— Ea n-are nici o vină, reluă precipitat Cristea. Îmi asum în exclusivitate toată răspunderea.

Maiorul surâse:

— Pentru ce? Pentru care fapte'?

— Dumneavoastră ştiți cel mai bine pentru ce m-ați invitat aici.

— Tăgăduiți că Lelia Bogdan este complicea dumneavoastră?

— N-a făcut nimic.

— Doar că ademenea fraierii cu safe bine asortat. Dacă se întâmpla ca fleţul în cauză să aibă şi niscai „scule” parcă aşa le ziceți dumneavoastră de valoare, putea fi asigurat că, după câteva întâlniri cu încântătoarea văduvă Bogdan, scăpa de grija lor.

— N-am luat nici un singur obiect din casa inginerului Dragu. Lelia v-a informat probabil cum au decurs lucrurile.

— În seara zilei de 25 decembrie v-ați întâlnit cu Anca Dragu în pasajul Eforie. În ce scop?

— Mă sunase la telefon.

— De unde vă cunoştea?

— Am fost la ei acasă. Lelia dispăruse şi eram înnebunit. Nu ştiam unde s-o mai caut, mă agățam de orice fir de pai. Bineînțeles, n-a putut să-mi dea nici o informație. La plecare i-am lăsat numărul meu de telefon.

— Ce voia de la dumneavoastră?

— O aiureală. Cred că-i nebună. Îmi oferea un tablou în valoare de douăzeci de mii de lei, ca să omor o babă speriind-o!

Cristescu se holbă. Categoric, trăia într-o lume smintită.

— Speriind-o? Cum vine chestia asta?

— Bătrâna în cauză suferă de inimă. După afirmațiile lui madam Dragu, ar fi fost de ajuns să fac pe fantoma. Recte, să dau buzna peste nenorocită, eventual costumat într-un cearşaf alb şi cu o lumânare în nună.

Maiorul îşi aduse aminte că citise ceva asemănător în Maupassant, dar lăsă pentru mai târziu amintirile livreşti.

— Ştiți cumva despre cine e vorba?

— Nu, am trimis-o urgent la plimbare. Mă prezentasem la întâlnire doar în nădejdea că mi-ar putea da veşti despre Lelia. Individa categoric făcu un gest semnificativ la tâmplă e sonată. Uite o femeie cu care n-aş vrea niciodată să am de-a face! Încep să-l înțeleg pe răposatul Dragu.

— Da, da, da.

Maiorul se ridică şi se uită pe fereastră, de parcă ceva i-ar fi atras atenția în mod particular. Se întoarse la birou.

— În ce relații vă aflați cu Ion Dolga?

Privirea lui Cristea scăpă o singură clipă în lături, apoi redeveni direcțională. Spre deosebire de majoritatea indivizilor care au ceva de ascuns în viața lor, mai mult sau mai puțin grav, Cristea nu evita ochii interlocutorului, privea în adâncul lor.

— Aveam grijă să stăm la distanță unul de celălalt.

— Cândva ați lucrat împreună.

— Nu contest, faptul e de notorietate. Într-o anume lume, firește. Ne-am despărțit acum doi ani.

— Despărțind Bucureştiul în două sectoare: banda dumneavoastră să zicem lucra în estul oraşului, cealaltă în vest.

Cristea, păstrându-şi mereu calmul, începu să râdă.

— Asta începe să semene a serial TV. Suntem la New York? Ştiți bine că la noi nu există fenomen infracțional organizat. Dacă patru-cinci inşi colaborează operând găinării, asta nu se cheamă Cosa-Nostra.

— Găinării. Ce înțelegeți prin aceasta?

— Bişniță.

— Ceea ce ați încercat cu Dragu, nu se încadrează în parametrii fenomenului. Cel mai indulgent exprimat ar fi tentativă de furt din avutul particular.

— Eu am o morală personală, domnule maior. Luam de la un escroc care în materie de şarlatanism şi canalism se afla cel puțin cu un cap deasupra noastră. Oricât ați scotoci, nu veți găsi în palmaresul meu infracțiuni grave: crimă, jaf, furt din avutul obştesc etc..

— Apropo de crimă! Părerea unanimă în tagmă este că dumneavoastră l-ați asasinat pe Dolga.

— Mă aşteptam, dată fiind duşmănia şi rivalitatea dintre noi. Cu atât mai mult cu cât Dolga încălcase convenția non-deranjului reciproc. Este o aberație!

— Oare?

— V-o pot dovedi. Este adevărat că de dragul Leliei aş fi fost în stare să-l ucid. De-ajuns s-o fi atins doar cu degetul. După ce a răpit-o şi a început şantajul, intenționam să-l prind şi, prin presiuni fizice, să-l determin s-o elibereze.

— Presiuni fizice, ricană maiorul. Ziceți mai clar păruială până la tortură.

Fața frumoasă a lui Cristea se înăspri.

— Era ultima canalie de care trebuia să-i fi fost cuiva milă. Vreau să precizez că nu aveam interesul să-l ucid. Asta i-ar fi închis definitiv gura, iar pe mine mă interesa să aflu unde e sechestrată Lelia. I-am luat toți oamenii la întrebări. I-am mituit, i-am amenințat. Nu ştiau. Iar Sică Tropicalu', omul de încredere al lui Dolga, dispăruse de-acasă.

— Mai aveți şi alte argumente?

— Da. În general detest să vorbesc despre boala mea, dar acum sunt silit. Sufăr de un anumit gen de epilepsie... Crizele mele au dată fixă: 25 ale lunii. Mă imobilizează pe cel puțin două dacă nu trei zile. Dolga a fost asasinat pe 25 decembrie, când eu zăceam inconştient în pat. În ceea ce priveşte maladia mea, puteți lua legătura cu doctorul Scarlat de la Policlinica Titan.

— Am luat-o.

Maiorul deschise sertarul şi-i întinse plicul peste masă. Cristea nici nu se uită la el.

— Şi? Nu confirmă?

— Ba da! Dar în vreme ce dumneavoastră, ca şi Lelia Bogdan, mi-ați dat să înțeleg că aceste crize, într-adevăr nimicitoare, au loc lunar, medicul subliniază că ele se declanşează la două şi chiar la trei luni, niciodată o lună după cealaltă. Ori dumneavoastră ați avut ultima criză în 25 noiembrie. Completă sarcastic: Dolga a fost asasinat în 25 decembrie.

76

Trebuie să-mi exprim recunoştința fierbinte, spuse doctorul Mircescu, pentru umanismul de care ați dat dovadă. Mama a închis ochii aşa cum şi-a dorit-o, în respectul strămoşeştilor datini, iar eu mă simt cu conştiința împăcată şi sentimentul reconfortant că mi-am făcut datoria de fiu.

Se echipase de „puşcărie”, în conformitate cu o viziune foarte personală asupra locurilor: pulover gros cu guler rulat, pantaloni strâmți

cu elastice pentru tălpi, hanorac, o căciulită pe care o mototolea între degete nervoase. „Ce sănătos e sky-ul!”

Maiorul rosti convențional:

— Mă bucur că v-am putut fi de folos. Cum vă simțiți la noi?

Sensul întrebării, categoric sarcastic, anihilat însă de tonul alb, lipsit de orice insinuare, ca şi expresia nevinovată a lui Cris-tescu îl derutară pe medic. Răspunse folosind automat aceleaşi intonații convenționale, de amabilități schimbate între doi oameni civilizați.

— Bine, mulțumesc.

— Practicați de mult yoga?

— De zece ani. Am început exercițiile râse urât, fără să vrea urât, dar aşa râdea el în timpul detenționii mele. Unul dintre colegii mei de celulă, un profesor condamnat pentru viol, era un vechi practicant. Sunt o fire nervoasă, neliniştită... Inițial, am căutat o modalitate de sinucidere. Nu suportam regimul de închisoare, ceasurile se dilatau îngrozitor, o zi dura câte trei. Omul acesta m-a salvat. Deşi mă întreb.

Se întrerupse şi râse scurt.

— Dacă nu v-ar fi ajutat mai mult, lăsându-vă să pieriți.

— Nu era greu de ghicit. Sunt un ratat, şansele mele, chiar înainte de această, mă rog, poveste neplăcută cu Dragu, de a fi nu fericit, termenul e mult prea ambițios, dar măcar mulțumit, se aflau sub zero.

Cristescu îl privi în adâncul ochilor. Îşi înțepa buzele cu vârful creionului, automat.

— V-ați închipuit că, asasinându-l pe Dragu, şansele dumneavoastră de a vă împăca mai comod cu această existență ar fi sporit?

— O rectificare, vă rog. Nu eu l-am asasinat pe Dragu.

„Aha! îşi zise maiorul. O luăm de la capăt, doar că în sens invers. Până mai alaltăieri, au ucis toți, acum n-a ucis nici unul.”

— Aveți cumva amabilitatea să-mi explicați atunci de ce mi-ați recitat balada asasinului Alfred the kid?

Simțea că-şi pierde răbdarea, stăpânirea de sine. Mircescu îl simți. Declară cu o voce care încerca să îndulcească momentul, aproape conjurând:

— Știu, a fost inelegant din partea mea...

Cristescu își pocni o palmă peste frunte.

— Inelegant! Dumnezeule! De parcă ar fi vorba că ați uitat să-mi expediați de ziua mea o carte de vizită cu felicitări.

— Vă rog, ascultați-mă. Sunt convins că mă veți înțelege.

— Mi-o doresc din tot sufletul.

— Sunt unicul fiu al unei femei care la vremea ei a fost considerată extraordinară. Splendidă, scăpărător de inteligentă, originală în toate actele vieții ei, voluntară, aproape tiranică, spirituală. Din nefericire, i-am produs o mare decepție. Altfel trebuia să arate fiul Laurei Mircescu. N-am să vă înșir adjective, am să vă ofer tipuri: nedomolitul, sălbaticul, pătimașul Heatcliff al domnișoarei Emily Brontë, iată că totuși nu mă pot stăpâni, epitetele vin de la sine, Reth Butler, aventurierul gentleman, pe care de cincizeci de ani îl iubesc milioane de femei (am cunoscut cucoane în toată firea, bunici credincioase și azi aceluiași idol), sau temerarul Trandafir Alb. Trebuie să vi-l amintiți, era acel conte enigmatic, care facilita emigrările familiilor proscrise în timpul Revoluției franceze. Un astfel de fiu și-ar fi dorit, cu un asemenea fiu s-ar fi mândrit. În locul lui, s-a trezit cu un mormoloc anemic, mereu bolnav, fricos până la patologic. Unul dintre acei copii care dau probleme părinților până târziu, în adolescență. Studios, adevărat, capabil, colecționar de premii, dar teribila Laura aprecia la un bărbat în primul rând calitățile de virilitate. „Puțin îmi pasă că e academician sau că îl cheamă Edison, dacă nu-i în stare să mă apere de o bandă de derbedei care sar pe mine noaptea în port la Marseille sau Barcelona.” Făcea aluzie la un incident penibil petrecut în străinătate, pe când se afla cu tata în voiaj de nuntă... Cum n-a fost niciodată o femeie victimă și, în orice caz, nu dispusă să sufere toată viața pentru o situație iremediabilă, decepția ei s-a transformat într-un dispreț nimicitor. Nu știu să-i fi smuls vreodată un singur zâmbet care să nu fi fost acid, plin de malițiozitate.

„Hm! Până aici se pare că nu minte. Şi romanul concordă cu ceea ce mi s-a relatat pe temă. Deci fiul ar fi ideea traumatizat, copleşit de impunătoarea, strălucitoarea şi nimicitoarea statură a mamei...”

— Fenomen paradoxal, eu am adorat-o toată viața. O admiram în taină şi tot în taină îi urmăream fiecare mişcare, fiecare reacție. În copilărie, şi chiar mai târziu, mi-aş fi dat viața nu, nu! nu exagerez, viața ca s-o pot epata, să-i smulg măcar un surâs de aprobare. Visam fapte eroice, pe potriva vârstei. Să salvez un copil de la înec sau dintr-o casă incendiată, mă vedeam călărind un armăsar sălbatic şi luând obstacolele cele mai primejdioase sub privirile ei uluite şi îngrijorate, devenind campion la cursele de automobile ori făcându-l KO pe Joe Louis.

Se opri uitându-se la maior, care îl asculta rozându-şi unghiile de la ambele degete groase.

— Poate că abuzez de răbdarea dumneavoastră.

— Nu, nu. Vă rog să continuați.

— Dorința aceasta de a o epata, de a o surprinde, mi-a rămas toată viața. Evident, nu mă mai gândeam la acrobații, de fapt, nu mă mai gândeam la nimic, dar dorința, în stare latentă, a existat permanent. Odată, împlinisem treizeci de ani, îmi luasem doctoratul şi aveam un raft de bibliotecă plin de comunicări, studii, lucrări publicate, am auzit-o spunând unei mătuşi: de la foutaise, ma chère! Criminal să fie şi l-aş respecta mai mult.” Când m-am hotărât să-l asasinez pe Dragu, desigur mă gândeam la recuperarea obiectelor mele, dar încercam o satisfacție sadică, jubilam închi-puindu-mi ce figură va face când va afla că l-am ucis.

— I-ați enunțat dinainte intențiile dumneavoastră?

— Bineînțeles. Şi tot bineînțeles nu m-a crezut în stare, m-a persiflat în mod sângeros. Dacă prima întâlnire cu dumneavoastră n-ar fi avut loc la noi acasă, v-aş fi făcut o declarație cinstită chiar de la început. Aşa, ea auzea ce vorbim. Eram fericit că aude. Citise faire-part-ul din ziar, dar parcă încă se mai îndoia. După ce ați plecat, mi-a spus o singură vorbă. „De, băiete, se pare că tot ai moştenit ceva vână de la noi, Dumeştii.”

Rodica Ojog-Brașoveanu

— De... Ciudată satisfacție să-ți știi fiul asasin, şi nu prea comod de explicat acolo sus, că eşti practic autorul moral al celei mai crunte fărădelegi. Să reluăm deci filmul zilei de sâmbătă, din unghi total opus: cel al inocentului!

— De acord, făcu medicul. Tot ce v-am declarat cu ocazia primei noastre întâlniri rămâne valabil până la un anumit punct. Adică în primele ore ale dimineții am făcut curățenie, după care am mers la Boteanu pentru slujbă.

Făcu o pauză, îşi duse arătătorul la buze şi, timp de o secundă, maiorul îl avu în fața ochilor pe băiețelul Alfred cu breton şi flutu-raş de catifea la cămăşuța îndantelată, fragil, îngrijorător, reflexiv.

— După aceea, reluă, m-am dus la Dragu acasă.

Deşi Cristescu ştia că în principiu o depoziție nu trebuie întreruptă, nu se putu împiedica să constate ironic:

— Aha! Ați avut deci grijă să obțineți în prealabil OK-ul divin.

Mircescu trecu peste observație.

— Am găsit uşa deschisă.

— Scuzați-mă, la ce oră?

— 12. Era ora rendez-vous-ului. fixat. Când am dat ochi cu cadavrul lui Dragu, am avut un şoc. Câteva clipe, poate minute, nu ştiu exact cât a trecut, am rămas paralizat de groază şi surpriză... Şi iar nu ştiu cum am ajuns în stradă. Am urcat într-un taxi o şansă! l-am găsit imediat şi am venit acasă. Restul nu mai interesează.

„Mda, gândi Cristescu. Aceeaşi placă. Mielu, Olguța, micul Alfred. Am vrut să-l omor, dar mi-a luat-o altul înainte. Şi când l-am văzut pe ăla cu țeasta țăndări, s-o aduni cu pipeta, mi-am amintit că în liceu eram campion la cursa cu obstacole."

— N-ați întâlnit pe nimeni? Mai precis, urcând scările, în apartament sau în secundele vertiginoasei dumneavoastră retrageri?

— Nu!

„Cine minte? Nanu sau ăsta? Ora vizitei lor coincide."

— Pretindeți că nu v-ați recuperat obiectele? Acesta era în fond mobilul esențial al tentativei dumneavoastră.

— Vă jur! Nu mă mai țineau puterile.

— Încerc să vă cred. Nu-mi pot explica însă un fenomen. De ce tocmai lucrurile dumneavoastră lipsesc din inventarul actual al victimei?

— Asta n-o mai ştiu. Dacă existau sau nu în casă, nu mi-am putut da seama. Eram prea îngrozit ca să mai înregistrez ceva. Posibil însă, emit o simplă ipoteză, este ca Dragu să le fi înstrăinat la o dată aterioară. Nu contest că era un colecționar pasionat, dar mai înainte de toate a fost un om de afaceri extrem de iscusit. Sunt încredințat că s-ar fi despărțit chiar şi de cea mai îndrăgită piesă, dacă ar fi obținut un beneficiu interesant.

— Ipoteza cade. Asemenea înstrăinări sunt prea importante, indiferent de patrimoniu, pentru a se efectua fără actele şi formalitățile necesare. Ori între hârtiile lui Dragu, un pedant până la patologic în chestiuni care presupun cea mai neînsemnată operațiune financiară, nu s-a găsit nici un act de vânzare-cumpărare privitor la obiectele respective.

— Ce să vă spun?! Într-adevăr, e curios. S-ar putea ca soția lui să vă poată oferi vreo informație.

— E o soluție, rosti alb maiorul. Îşi luă inima în dinți şi improviza: Întâmplarea face însă că există un martor care v-a văzut părăsind apartamentul victimei. Făcu o pauză şi adăugă: Duceați un mic sac de voiaj.

Maiorul înregistră un singur semn de tulburare. Mircescu clipi de câteva ori, apoi îşi reluă aerul candid, de om pus pe confesiune şi care nu are nimic de ascuns.

„Pentru un hipernervos şi sensibil e de-ajuns să-i priveşti mâinile se stăpâneste extraordinar de bine. Te pomeneşti că o fi vreo chestie cu yoga.”

— Este o minciună. Deliberată sau nu, dar e o minciună.

Cristescu începu să bată cu pixul în sticla biroului.

— Considerați că ar putea fi vorba de o confuzie? Hm, Greu de acceptat ipoteza. Dumneavoastră nu sunteți persoana care poate fi luată drept alta. Şi viceversa.

Ca totdeauna când se făcea vreo aluzie la fizicul lui, medicul roşi violent.

Rodica Ojog-Brașoveanu

— Înțeleg ce vreți să spuneți. Eu n-am contestat că am intrat în locuința lui Dragu, ci doar că aș fi sustras de-acolo măcar un ac.

— Am reținut, spuse la fel de calm maiorul. Același martor, și de data asta nu trișa, v-a văzut în dimineața imediat următoare. Făcu o pauză și accentuă: În zorii dimineții imediat următoare, mai precis orele cinci, ducând un bagaj la locuința doamnei Lupu, unde ați zăbovit circa un ceas. Când ați plecat, țineați amândouă mâinile în buzunare.

Medicul făcu ochii mari, mimând surpriza. Brusc, începu să râdă:

— Mi-am amintit. După cum știți, suntem prieteni vechi, aș zice că o consider ca făcând parte din familie. Pentru mine a fost și va rămâne totdeauna tanti Melania, de parcă ar fi sora mamei. În măsura posibilităților, îi fac mici servicii.

Cristescu, cu degetele încrucișate, se aplecă mult peste masă, arborând o expresie zâmbitoare: „Ce frumos știi să povestești matale!

— În dimineața respectivă, continuă medicul, i-am dus niște rufe pe care le dăduse la spălătoreasă.

— În zori, la ora cinci!

— Pachetul îl scosesem în ajun.

— Îmi închipui! Dar nu înțeleg de ce ați pus ceasul să vă deștepte pentru chestia asta. Ca să fiți la Melania Lupu la ora cinci, înseamnă că v-ați trezit la trei jumătate.

— Știu că vi se pare bizar. Dumneavoastră sunteți un bărbat ocupat, cu vremea drămuită și riguros compartimentată, cu o destinație exactă a ceasurilor. La ora 16 mănânc, la 20 deschid o carte, noaptea s-a inventat ca să dormi. Pentru oameni ca mine, însă, regulile acestea nu mai există. Dacă am chef, mănânc la trei dimineața, dorm toată ziua sau mă plimb la miezul nopții. Iar programul doamnei Lupu c la fel de dezordonat, fistichiu chiar.

„Ce-i drept, aici nu se înșeală.”

Maiorul își sprijini coatele de birou și începu să-și bată vârful degetelor într-o mișcare ritmică.

— Vedeți, domnule doctor, situația dumneavoastră se prezintă în momentul de față în culori nu tocmai înviorătoare. Sunteți suspectat de crimă şi, în plus, v-ați făcut vinovat de furt din avutul particular.

— Prin absurd, replică Mircescu, chiar dacă aş avea de dat cont în fața instanței pentru această a doua învinuire, voi beneficia de circumstanțe atenuante. Mi-am recuperat propriile obiecte, pe care un terț le-a obținut prin fraudă.

— Fraudă din punctul dumneavoastră de vedere. Actul încheiat la vremea respectivă de către doamna Mircescu este perfect legal. Ca o curiozitate juridică dacă vreți, chiar dacă obiectele în cauză s-ar fi aflat doar în depozitul inginerului Dragu, iar dumneavoastră le-ați fi recuperat în absența şi fără ştiința sa, fapta păstrează aceeaşi calificare: furt.

— Într-adevăr, o subtilitate care mi-a scăpat. Oricum ar sta lucrurile, nu eu sunt autorul furtului. În ceea ce priveşte acuzația de crimă, mi se pare ridicolă.

— Vă felicit dacă vă vine să râdeți. Nu vă ascund că, în momentul de față, ocupați pe lista suspecților locul întâi.

Mircescu încercă să pară amuzat:

— Deci mai am colegi. Asta-i perfect, nu mi-a plăcut niciodată să mă simt singur. Sunt şi ei reținuți?

Maiorul se încordă. Întrebarea era puțin comună. Nu te interesează soarta altora decât în măsura în care aceasta poate influența propria-ți situație. Îi veni să-şi pocnească o palmă peste frunte: „Tâmpitule!” Greşise din start considerând neîndoioasă o anumită stare, de fapt, aparentă. Şi anume că... Întrebarea se precipită, se rostogoli singură:

— Cine e complicele dumneavoastră, domnule Mircescu?

77

Maiorul se scărpină discret în creştetul capului.

„După cum arată, nu scot mare lucru de la el.”

Octavian Nanu, străveziu, surâdea. Un surâs care nu se adresa nici uneia dintre persoanele de față, ci cuiva nevăzut şi pe care presimțeai că Nanu îl vede minunat, că-i aduce linişte şi mângâiere.

Slăbise îngrijorător de mult şi, față de cum arăta acum, Nanu, cel pe care-l cunoscuse abia cu zece zile în urmă, putea fi considerat o mostră de bărbat înfloritor. Capul în special se micşorase, şi maiorul îşi spuse că l-ar fi putut lesne astupa cu o batistă de damă. Gardianul Niță reclamase faptul că Nanu refuza să mănânce: „nu de-al dracului, domnu' maior, da' nu poate, zice că parcă înghite sârmă ghimpată...”

Cristescu dispusese efectuarea unui consult serios. Medicul diagnosticase o uremie în stare avansată şi opinase pentru spitalizare imediată. Dar chiar regimul privilegiat hrană, medicamentație, linişte absolută nu izbutise nimic. Omul continua să viseze cu ochii deschişi, să zâmbească imponderabilului şi se părea că nimic nu-l poate scoate dintr-o stare care aducea a transă. Nici măcar compania lui Nelu Cinci Aşi, bişnițar şi jucător de cărți profesionist, poate cea mai simpatică figură a lumii interlope bucureştene, nu reuşise să-l anime.

După două zile de încercări zadarnice de a-l antrena într-un dialog oarecare, Nelu se predase ridicând mâinile: „Ascultați-mă pe mine! Ăsta şi-a făcut mutația. A sărit şi peste Aleea Colivei, acum se dă în căluşei cu flăcăii din cosmos, care au uitat să se mai întoarcă.”

Cristescu se interesă cu blândețe:

— De ce mi-ați ascuns starea sănătății dumneavoastră?

Nanu clipi mărunt. Privirea palidă părea să se întoarcă de departe.

— În ce măsură v-ar fi interesat problema? Este o chestiune personală, ca şi lista creditorilor mei sau a problemelor sentimentale.

— Continuați să susțineți că dumneavoastră l-ați asasinat pe inginerul Dragii?

— Da. Dacă vreți, mai semnez încă o sută de declarații. De ce atâtea formalități? Kilograme de hârtie, tone de timp şi energie pentru situații limpezi ca lumina zilei. Peste tot e la fel. Ce lumină blândă! O simt pe piele. Lăsați-mă să mă odihnesc. Eu, da, eu l-am omorât. Numi pare rău. M-a iertat şi El. Nu-i simțiți prezența? Ce caraghioşi sunt

oamenii. Nu văd nimic. Trec orbi pe lângă El. Şi e aici, printre noi, în fiece clipă. Uitați-vă în spatele dumneavoastră.

Maiorul întoarse capul, de parcă realmente s-ar fi aşteptat să vadă şi altceva decât perdeaua de la fereastră şi „pac-ul" agățat de cremonă, rămas de astă-vară.

Ochii lui Nanu străluciră:

— L-ați văzut, nu-i aşa?

Cristescu închise uşor dosarul.

„Deliregază... N-a asasinat. Ştie, a ştiut că oricum se stinge şi şi-a asumat culpabilitatea. Acoperă şi el pe cineva. Dar pe cine?"

78

Aroganța Ancăi Dragu luase proporții, devenise aproape agresivă, şi maiorul se întrebă când Dumnezeu jucase teatru? Ani de zile se consumase într-un show jalnic față de familie şi prieteni (şi în ce scop?, mai ales că Dragu făcea parte din specia bărbaților care trebuie struniți cu biciul), iar acum dezvolta partituri de personalitate frizând violența. Cristescu se simțea cu atât mai derutat cu cât el unul nu credea în transformări radicale şi nici nu întâlnise vreun singur caz în carieră sau viață personală. O dată depăşită perioada adolescenței, când mutațiile psihice pot avea uneori un caracter extraordinar, acel „nu-l mai recunoşti pe cutare, nici nu-ți imaginezi cum s-a schimbat" (bineînțeles, nu din punct de vedere fizic) îl făcea să zâmbească. Asemenea afirmații le eticheta scurt „legende", încă o manifestare a fascinației pentru senzațional, de care suferă mai toți oamenii, „Probabil nu l-au văzut bine înainte, conchidea, sau persoana a fost îndeajuns de şireată, ca să nu se lase citită."

Acum, în fața Ancăi Dragu, se simțea derutat, având sentimentul că nu ştie cu cine stă de vorbă.

Femeia îşi strânsese părul înnodându-l pe ceafă, şi chipul în formă de „V” cel mai primejdios susţin fizionomiştii (viclenie, vulpe, viperă) se evidenția parcă tras în cărbune pe o coală albă de hârtie.

— Protestez! anunță cu glas ridicat.

Cristescu se simți sâcâit de insolența tonului, dar ştia că cea mai mare greşeală e să te laşi enervat, când interlocutorul nu urmăreşte nimic altceva decât să-ți vadă părul zbârnâind de furie. În consecință, arboră un surâs de casă bună şi de „bine ați venit, oaspeți dragi!”

— Aveți, vă rog, amabilitatea să luați loc şi.

— Protestez!! îl întrerupse Anca.

— De ce?

— Protestez în primul rând împotriva unei arestări şi detenții abuzive. Au trecut de mult cele patruzeci şi opt de ore, termenul legal al unei rețineri în vederea cercetărilor.

— Ridicați un incident aşa s-ar numi asta în limbaj juridic. Liniştiți-vă. Sejurul dumneavoastră la noi a fost prelungit cu avizul şi semnătura procuraturii. Altceva?

— N-aveți nici un fel de probă împotriva mea.

— Decât o tentativă de crimă mă refer la periuța pudrată cu cianură şi sustrageri din masa succesorală. Dar despre asta am mai vobit şi, dacă mai vreți probe, vă informez că s-a mai găsit câte ceva. Există şi alte temeiuri pentru care protestați?

— Da! Sunt suspectă, m-ați făcut şi puşcăriaşă, dar asta nu înseamnă că mi-am pierdut statutul de om. Vă bateți joc de mine!

Ultimele cuvinte le uriaşe.

— Ce anume vă nemulțumeşte?

Tonul era duios, semăna a mângâiere: „Ce vrei tu, fetița tatei?”

— M-ați vârât într-o celulă mizerabilă, alături de nişte ființe mizerabile, scursura cea mai mizerabilă a societății. Meritam oricum alt tratament.

— De ce? Tuți Troleibuz şi Dora Macaroană sunt reținute pentru fapte care pe lângă ale dumneavoastră par un joc de copilițe care sar coarda. În ceea ce priveşte celula, ea îndeplineşte absolut toate condi-

țiile de ordin sanitar impuse de regulament. Poate n-ați observat, dar pe firma de la intrare nu scrie Palace şi nu-s pictate cinci stele. Revenind la societate, ca să punem capăt acestei probleme, cred că nu vă aşteptați să întâlniți aici lumea de la curtea Bourbonilor.

Anca Dragu îl privea palidă de mânie. În ochi ura aprinsese flăcări galbene.

— Mi se pare obligatoriu să se țină seama de condiția socială a celui reținut. Nu mai rezist să ascult conversația acestor căzături. În viața mea n-am auzit lucruri atât de abjecte. Nu mai rezist, înțelegeți?

— Din păcate, oftă maiorul, va trebui să vă obişnuiți. Nu toate chipurile sunt frumoase, nu toate camerele au vederea spre mare.

Femeia răsufla precipitat. Izbucni:

— De ce m-ați chemat? Ce vreți de la mine?

— Vedeți, stimați doamnă şi din nou avu gestul lui caracteristic, de parcă ar fi cântărit ceva în mână obişnuiesc să răspund la toate întrebările, cu condiția ca ele să fie emise într-o manieră urbană. Ținând seama însă de starea dumneavoastră de spirit, voi trece peste principii. N-am înțeles o chestiune: de ce ați abandonat varianta otrăvirii soțului dumneavoastră? După cum am mai remarcat, ideea era excelentă şi avea şanse să se transforme într-o crimă perfectă.

— Poate pentru că, aşa cum presupuneați, rânji Anca, n-aveam cianură.

— Ați avut cianură, replică scurt Cristescu.

— De unde ştiți?

— În dosarul dumneavoastră de cadre figurează o tentativă de sinucidere care a avut loc acum doi ani. Marian Dragu a intervenit în ultima clipă. Vi s-a făcut rău iar el, pierzându-şi un moment capul, a alarmat vecinii. Pe toți i-a izbit mirosul acut de migdale emanat de lichidul împrăştiat pe parchet. Alături se afla paharul căzut din mâna dumneavoastră.

— Nu-i concludent.

— Pentru noi, da. Deci, de ce v-ați răzgândit?

Femeia își frământă mâinile. Respira sacadat şi nu mai încerca deloc să se stăpânească Izbucni:

— Vreți să vă spun ceva? Pe Marian l-a omorât bătrânul Cernat.

— O formulă comodă. Morții nu vorbesc.

— Nu vă mint. Credeți-mă.

— Nu-mi oferiți nici un gir în acest sens.

— Vă spun că el l-a ucis. Îl ura de moarte.

— Nici dumneavoastră nu nutreați sentimente mai creştineşti.

— Sâmbătă dimineață m-am întors acasă. Ați fost bine informat. Am plecat cu trenul de 9,45. La nouă şi zece am deschis uşa, convinsă că Marian şi-a isprăvit toaleta. Voiam să recuperez periuța de dinți.

— Şi? făcu maiorul încordat arc.

— L-am găsit cu capul zdrobit. Vă jur! Am plecat ca o nebună, nici nu ştiu cum am ajuns la gară.

— Şi de ce credeți că Cernat e vinovatul?

— Pentru că Marian nu deschidea niciodată uşa cuiva, nici măcar poştaşului, înainte de a se fi spălat, ras şi de a fi în ținută decentă. Iar în casă se aflau doar el şi Cernat. Concluzia mi se pare perfect logică.

— De ce mi-ați semnalat abia acum situația?

— Mi-a fost teamă să recunosc că m-am întors acasă.

— O teamă fără temei, de vreme ce vă dovedisem că ați plecat cu trenul de 9,45.

— Asta nu presupunem în mod obligatoriu întoarcerea mea acasă, ori de asta mi-a fost frică. Pierdusem trenul şi basta! L-am luat pe următorul.

— Şi dacă mi-aş închipui că dumneavoastră l-ați lovit cu toporişca?

— N-aş fi avut niciodată curajul.

Maiorul începu să bată darabana cu vârful unghiilor.

— Pretindeți în mod categoric că Dragu la ora nouă şi zece era mort'?

— Mă jur!

— Mda... Chestiunea e că Cernat nu putea ucide. Avea mâna dreaptă paralizată.

— Adevărat, făcu Anca Dragu şi dădu de câteva ori din cap, ca pentru a-şi întări afirmația. Dar dumneavoastră nu ştiți că bătrânul era stângaci.

Cristescu începu să râdă.

— Ăsta era ultimul porumbel din joben, aşa-i? Ăla care iese la urmă fluturând panglici tricolore.

— Jur că nu mint. Şi poştaşul se amuza când îl vedea că semnează cu stânga talonul de pensie.

— Nu contest. Dar raportul medico-legal este categoric afirmând că loviturile care au cauzat moartea soțului dumneavoastră au fost aplicate cu mâna dreaptă.

Femeia îl privi zăpăcită.

— Atunci nu mai înțeleg nimic. II cunosc pe Marian, am trăit atâția ani cu el. N-a primit pe nimeni, în viața lui, cu părul zbârlit sau ochii încleiați de somn.

Cristescu rămase pe gânduri. După câteva minute, Anca începu să se foiască pe scaun.

— M-ați uitat?

Privirea maiorului tresări.

— Nu... nu, spuse maşinal. Mă gândeam doar la dumneavoastră. Cum se poate ca într-o femeie cumpătată, o provincială cuminte cu veleități modeste, să se nască dintr-o dată apetitul criminal'?

— Provincială, femeie modestă, adăugați şi monument de candoare şi imens rezervor de afecțiune. Dacă ați fi trăit însă un singur trimestru, nu un an, nu şapte, alături de Marian, m-ați fi înțeles.

— Încerc acum. Dar se pare că încep să am de-a face cu un viciu. După fiu tentativă sau fapt consumat ați intenționat s-o lichidați pe mamă.

Femeia se făcu albă ca varul.

— E o minciună!

— Oricând puteți beneficia de o confruntare cu Lucian Cristea, căruia i-ați propus s-o „sperie", contra douăzeci de mii de lei.

— Minte!

Rodica Ojog-Brașoveanu

— Atunci ce i-ați propus?

— Să-mi vândă câteva obiecte.

— Sunteți chiar atât de presată financiar?

— N-o duc strălucit. Marian îmi lăsa bani de coșniță și atât.

— Mi-ați mai spus-o, dar asemenea obiecte nu se vând dansând tango. Trebuie așteptat un moment propice, cumpărătorii potriviți. Una-i să vinzi o pereche de pantofi italienești, unde ai ca amatoare două milioane de nebune, și-alta piese de muzeu. Și asta, reamintindu-vă că sustragerile din masa succesorală sunt pasibile de pedeapsă.

Anca Dragu sălță din umeri:

— Puțin îmi pasă. Iar cu baba nu vreau să împart nimic. În afară de cadoul de nuntă, o rușine, un serviciu de masă cică Ro-senthal și-un ineluș, în șapte ani n-am primit de la ea un ac. Iar nouăzeci la sută din obiecte au fost achiziționate în timpul căsătoriei. Puteți consulta actele. Și culmea! Mai are obrăznicia să ceară și sechestru! Ei bine, domnule maior, nu va avea nimic. Mă lupt cu ea până în pânzele albe.

— Hm! Deocamdată, în ceea ce vă privește, sunt cam bleumarine. E destul de ciudat, dacă nu incredibil, ca Dragu să nu fi avut un inventar la zi.

— L-o fi avut.

— Chestiunea nu-i chiar atât de simplă. Din toți cei care-l înconjurau, sunteți singura care avea interesul ca acest document să dispară.

— O puteți dovedi?

— Mă străduiesc. Și încă o problemă: vă rog să aveți amabilitatea să-mi alcătuiți lista obiectelor pe care le-ați sustras. Biroul meu vă stă la dispoziție, pixul și un pachet de țigări. Să nu uit, adăugă maiorul luându-și paltonul din cuier. Dați-mi în scris o declarație asupra relațiilor dintre dumneavoastră și Ion Dolga. Cum l-ați cunoscut, în ce raporturi vă aflați etc.

Femeia îl privi înspăimântată. Dintr-o dată păru că se frânge.

79

În dotarea maiorului „m-am pregătit, domnule, atât cât se poate pregăti un om normal, având în vedere că urmează să competiționeze cu o nebună de performanță” intrau de toate: argumente, mărturii insurmontabile (îşi închipuia), amănunte bombă (oare?) culese din rapoartele subalternilor, un vagon de răbdare (există totuşi nişte limite omeneşti), o panoplie de zâm-bete (atenție, nu galbene!), o platoşă (vulnerabilă chiar şi pe vremea turnirelor) împotriva farmecului personal al Melaniei Lupu, başca trei zile de lectură intensivă din literatura şi teatrul absurdului. O întâlnire cu bătrâna presupunea în primul rând un duel cu aberantul în formele lui cele mai impunătoare.

După cum se aştepta, Melania se prezenta proaspătă şi înfloritoare. Îți venea să-i atingi obrajii răcoroşi, să-i sorbi din privire rouă florilor albastre ale zorilor.

Era îmbrăcată în aceeaşi rochie fistichie cu romburi, cuburi şi paralelipipede (cam pe aici osteneau cunoştințele de geometrie plană ale lui Cristescu) în culori stridente, care cam oboseau ochiul. La invitația maiorului, se aşează grațioasă. Dintr-o dată, în ochi i se aprinseră scântei de veselie şi scăpă un chicotit.

„începe bine, îşi zise Cristescu. Alta căreia îi vine să râdă. Încep să mă întreb dacă n-oi fi cumva glumeț de felul meu.”

— Mă bucur că sunteți veselă.

— Vă rog să mă scuzați. Dar când a venit doamna aceea foarte drăguță, mi se pare că o cheamă Dorobanța...

„Aha! Dorobanța!” De fapt o chema Luminița Popeț şi era cea mai solidă femeie gardian din toate penitenciarele țării.

— O persoană foarte drăguță şi feminină, deşi cred că în locul ei aş prefera o altă nuanță de ruj... Când a venit să mă poftească în biroul dumneavoastră, domnişoara Vali Flotanta tocmai îmi povestea ceva grozav de nostim.

— E într-adevăr o persoană spirituală, aprecie maiorul.

— Vă asigur! Ca şi doamna Mioara Tapir. Păcat că are nasul puțin cam scurt. De câte ori o priveşti, ai impresia că-i lipseşte ceva. Dar, în fond, nu eşti obligat să priveşti mai sus de bărbia ci.

— Dumneavoastră veți găsi totdeauna o soluție chiar şi insolubilului.

— Ați avut totdeauna o părere mult prea bună despre mine. Am discutat mereu cu Mirciulică despre chestiunea aceasta. Apropo, îmi puteți da veşti despre el? N-am mizat niciodată prea mult pe capacitatea lui de adaptare...

Îşi ridică senină ochii spre maior, care încercă să descifreze, în petalele proaspete ale privirii albastre, cea mai mică umbră de încordare. „Mă întreabă de motan, ca să afle ce s-a întâmplat de fapt cu apartamentul din Toamnei. E scrum ori ba? Mai corect, mai există sau nu probe?”

Cristescu ocoli răspunsul şi declară evaziv:

— Întâmplător am fost cam ocupat în ultima săptămână şi n-am avut timp să mă interesez. Dar cu proxima ocazie...

— A, nu, vă rog, îl opri Melania ridicând palma roz. Tocmai pentru că vă cunosc programul grozav de încărcat, nu îndrăznesc să vă deranjez. Doar poate că domnul acela dolofan şi atât de îndatoritor, Azimioară, ar putea s-o facă în locul dumneavoastră.

— În regulă. Îi voi da un ordin în acest sens.

— O! La cât este de amabil cred că va fi de ajuns să-l rugați frumos. Îşi coborî pleoapele şi se interesă cu glas ciripit: Ați mai avansat?

Cristescu se holbă. Melania intra în ofensivă, nici măcar nu mai bătea câmpii despre modul desăvârşit în care ştia să servească ceaiul altă zurlie decedată acum o sută de ani sau ce osatură nobilă au mâinile gunoierului care printre altele o debarasează şi de sticlele goale.

— Poftim?

— V-am întrebat dacă ați mai avansat în cercetările dumneavoastră. Rândul trecut v-am găsit cam îngrijorat, ori ştiți bine că neliniştea, stările anxioase nu priesc ulcerului. Acum însă trebuie să re-

cunosc, arătați mult mai bine şi vă asigur că această constatare îmi produce multă satisfacție. Ați progresat deci.

— Da, făcu maiorul, am progresat. A detecta nişte erori inițiale, dacă nu e prea târziu, constituie totdeauna un mare pas înainte. Dar, mai ales, dezvăluirea unei noi perspective. Un obiect privit din toate părțile se înfățişează altfel decât contemplat mereu din acelaşi unghi.

— Încerc să vă înțeleg. Presimt că fiecare cuvânt are mult miez.

Cristescu dădu din mână: „Las-o baltă!"

— Am greşit de la bun început, crezând voiam s-o cred că v-ați liniştit şi că, în sfârşit, renunțând la excentricitățile dumneavoastră, v-ați încadrat în parametrii unei vieți normale. Detest aluziile neplăcute, dar sunteți la o vârstă când asemenea pretenții, consider eu, nu sunt nesăbuite.

— Dar eu m-am îndreptat mult, se indignă Melania Lupu. Am renunțat aproape complet la dulciuri şi nu mă mai duc la filmele cu cow-boy.

— Mi-e egal ce filme vizionați, cert este că nu v-ați astâmpărat. O constat cu durere în suflet, căci de astă dată ați încurcat-o rău. Ce am omis eu, şi-i inadmisibil după ce am consumat patru dosare împreună, e că ochii dumneavoastră vor străluci totdeauna când treceți pe lângă o afacere cu obiecte de artă, iar mintea şi ideile vor începe să vă vâjâie. O altă greşeală, cea mai gravă, a fost că m-am lăsat înşelat de aparențe. Am considerat drept axiomă faptul că cei cinci suspecți din cazul inginer Dragu nu se cunosc bine între ei şi că lucrează independent unul de celălalt. Am exclus deci aprioric ideea de complicitate. Orice fel de complicitate: din start sau intervenită pe parcurs. Colaborarea dumneavoastră cu infractorii se înscrie la a doua rubrică.

Melania Lupu îşi scărpină uşor tâmpla, afişând un aer nedumerit:

— Nu sunt sigură că vă înțeleg la fel de bine ca la început... Îmi permiteți să iau o țigară din pachetul dumneavoastră? Nu sunt o fumătoare, căci colonelului nu-i plăcea să capăt un aer prea îndrăzneț, dar mi se întâmplă să mai aprind câte una, când particip la o discuție importantă. Vă mulțumesc.

Rodica Ojog-Brașoveanu

Maiorul rămase tăcut câteva clipe, apoi oftă până în adâncul sufletului.

— Stimată doamnă, vă învinuiesc pentru complicitate la infracțiunea de furt din avutul particular recte, tăinuirea obiectelor în cauză. A doua învinuire, şi cea mai gravă, o voi formula mai târziu. N-am înțeles niciodată pasiunea dumneavoastră pentru comorile de artă. Colecționară nu sunteți, iar modul de viață pe care-l preconizați nu depăşeşte limitele confortabilului şi civilizatului. Ați dus totdeauna o existență în care nu v-ați privat de nimic dar, în ultimă analiză, modestă. Şi dacă eu mă pricep la oameni, atât cât să deosebesc un băiețandru de o octogenară, atunci dumneavoastră v-ați simțit foarte bine şi, în principiu, perfect mulțumită. Ce intenționați cu aceste semnături ilustre Rembrandt, Goya, acum Picasso habar n-am şi, probabil, nu-mi veți spune niciodată. Fără îndoială însă că, atunci când doctorul Mircescu a depozitat la dumneavoastră obiectele sustrase din apartamentul lui Dragu, ați decis pe loc să vă asigurați un beneficiu oarecare.

Bătrâna îşi strânse buzele ofensată:

— N-am făcut niciodată afaceri cu prietenii.

— Noțiunile dumneavoastră, doamnă, râse încetişor maiorul, indiferent de domeniu, sensul pe care-l acordați termenilor sunt atât de politicos bizare şi neaşteptate, încât chestiunea e discutabilă. N-ați fi încheiat afaceri, dar ați fi acceptat un cadou. E altceva, nu? Şi la fel de bine, „acceptat” se poate transforma în „pretins”. Împrejurările în care Mircescu a apelat la serviciile dumneavoastră creau premise ideale de şantaj.

— Şantaj? Ochii Melaniei se umplură de lacrimi. Eu l-aş fi şantajat pe Alfred, acel copil nefericit, căruia îi cumpăram marți-pane de la Zamfirescu şi caramele de şocolată de la Anghelescu? Ştiți, unde-i acum Albina... Erau de-a dreptul extraordinare, deşi puțin cam lipicioase. Îți smulgeau toate plombele.

— Un mic număr, da? În fond, nu mă interesează cum l-ați fi operat ulterior pe Mircescu. Esențial este că lucrurile au rămas la dumneavoastră cu scopul de a fi tăinuite, scăpate din obiectivul cercetărilor şi, ulterior, valorificate într-un fel sau altul,

— V-a spus, v-a spus Alfred că mi-a dat mie în păstrare.

Cristescu o întrerupse:

— Doamnă, există un martor care l-a văzut pe Mircescu intrând la dumneavoastră cu acelaşi sac pe care l-a scos din apartamentul victimei.

— Dar de unde ştiți ce se afla înăuntru? Iar eu nu-mi amintesc ca Alfred să fi venit cu o sacoşă. Firesc! Probabil eram încă buimăcită de somn, iar atenția şi spiritul meu de observație au pierdut mult în ultima vreme. Chiar dumneavoastră mi-ați pomenit înainte de vârstă. Ştiți la fel de bine ca şi mine că am împlinit săptămâna trecută şaizeci şi cinci de ani şi opt luni.

— Iar Mirciulică şapte ani fără un sfert. Cunosc ambele fişe.

Ochii bătrânei sclipiră de recunoştință:

— Ce drăguț din partea dumneavoastră să vă amintiți de aniversările unor persoane atât de neînsemnate ca noi! Îmi aduc aminte cât eram de afectată deoarece colonelul uita totdeauna să-mi aducă flori de ziua mea. Deşi poate îl judecam pe nedrept şi luam drept lipsă de atenție un gest de economie. Eu sunt născută în martie, după cum bine ştiți, ori florile sunt foarte scumpe la începutul primăverii.

Îl privea în ochi, judecând febril:

„Fii atentă, draga mea. Ştie, dar n-are probe. Chiar dacă a vorbit. Alfred. Nu, nu, imposibil! Vrea din tot sufletul să se stabilească în străinătate ori aceste obiecte constituie unica lui şansă din punct de vedere material."

Maiorul riscă:

— Şi dacă am să vă spun că obiectele au fost găsite la percheziție în locuința dumneavoastră?

Melania îşi coborî iute pleoapele spre a-şi camufla licărul de satisfacție.

„Îți dau voie să râzi, fetițo, dar nu în nasul domnului maior căci, după cum ştii, aşa ceva nu e frumos... Percheziția nu putea avea loc decât în prezența ta şi a încă doi martori... Şi, dacă n-a avut loc, înseamnă că nu putea avea loc. Calm, fetițo, şi ai grijă ce ton imprimi glasului tău."

— Nu, rosti tremurând nu de frică, ci de perplexitate. Nu cred.

Cristescu oftă a neputință:

— Și bine faceți. Ați calculat bine. O percheziție se efectuează obligatoriu de față cu învinuitul. A fost greșeala mea că am amânat-o cu câteva ceasuri. Astfel v-am lăsat timp să organizați un incendiu, din cauza căruia au pierit toate probele. În schimb sunteți vinovată comițând infracțiunea de distrugere de bunuri din avutul obștesc și particular.

— Doamne! Ce de grozăvii îmi puneți în spate! Eu? Eu am distrus bunuri din, în sfârșit, n-am reținut cuvintele acelea complicate. Cum am izbutit așa ceva?

— Prin incendiere. Când v-ați dus în bucătărie să stingeți plita, de fapt ați dat drumul la foc. În apropierea flăcării ați lăsat un produs inflamabil: un insecticid puternic, de exemplu, sau oricare alt spray în al cărui prospect figurează mențiunea „a se evita sursele de foc, căldură etc." Incendiul nu trebuia să izbucnească prea devreme, ci la cel puțin o oră după părăsirea apartamentului de către noi, pentru ca, astfel, să fiți în afară de orice bănuială.

Pe obrajii Melaniei se rostogoliră câteva lacrimi. Plângea frumos, ca de obicei, fără nas umed și gălăgios, fără trăsături boțite.

— Sunteți sigur, domnule maior, că toate aceste orori le-am săvârșit eu? Nu contest că uneori sunt cam distrată și mi s-a în-tâmplat nu o dată să uit câte ceva în priză. În afară de aceasta, eu nu mă pricep deloc la tehnică. Cât despre insecticid, sunt convinsă că asemenea produs nu există în gospodăria mea. Sunt o dușmană înverșunată a gândacilor, și comit un act de barbarism, fără îndoială, căci îi otrăvesc cu acid boric. Știți, îl pun în căpăcelele de staniol de la iaurt. Conchise încântată de propria logică: N-am o singură gânganie în casă, așa că n-am nici insecticid. Spuneți-mi, vă rog, pagubele sunt mari?

Cristescu răspunse sec:

— Din apartamentul dumneavoastră n-au rămas decât două ziduri.

— Dumnezeule mare!

— Faptele s-au consumat în conformitate exactă cu intențiile dumneavoastră. Totul e praf și pulbere, inclusiv probele: obiectele doctorului Mircescu.

„Nu chiar totul, draga mea, dar domnul maior n-are de unde să ştie. Ce a fost mai de preţ ai salvat. Fii atentă acum, mulţi şi-au frânt gâtul ameţiţi de succes, iar din câte ştiu, laurii nu sunt florile tale preferate."

Îşi ridică faţa înlăcrimată.

— Unde am să mă întorc? Poate că prietena mea, Florence, va fi dispusă să-mi acorde azil. Au o odaie la mansardă care s-ar putea amenaja. Din păcate, nu m-am înţeles niciodată prea bine cu Serbănică, soţul ei. Nu are conversaţie şi îşi bagă toată ziua nasul în oale. Detest bărbaţii care mişună în bucătărie. Nu are preocupări intelectuale, iar la radio ascultă doar buletinul meteorologic.

Lăcrima, frântă în faţa lui, ţinându-şi la ochi batista perfect împăturită. Cristescu, plictisit, iritat, îşi plimba ochii pe zigzagurile stridente ale rochiei.

„Ce dracu' i-o fi venit să-şi facă toaleta asta isterică? Apocaliptică. Dar parcă ea e altfel?"

— Şi Mirciulică? Ce s-a întâmplat cu Mirciulică?

Maiorul tresări, fulgerat de un gând! Da! Motanul, slăbiciunea incontestabilă a bătrânei şi pe care nu l-ar fi sacrificat în ruptul capului. E o idee!

— Voi da dispoziţie să fie căutat.

„Îşi bate joc de tine, fetiţă. Mirciulică nu i se pare un personaj îndeajuns de important, încât să mobilizeze o echipă de domni miliţieni care să încerce să-l descopere."

De astă dată se înşela.

80

„Soţul meu se afla de mai multă vreme circa doi ani în relaţii cu Dolga. Surprinsesem câteva convorbiri telefonice; cifrate, desigur, căci păreau fără sens, dar numele era pronunţat clar. Ştiam că raporturile lor se reduc strict la afaceri şi că Marian apela la el doar în situaţii limită. Aşa cum v-am declarat, după asasinarea soţului meu aveam ne-

voie stringentă de bani. M-am gândit să vând unele lucruri. Am încercat întâi prin intermediul lui Cristea, apoi mi-am amintit de Dolga şi i-am telefonat."

Maiorul îşi scoase ochelarii. Îşi rezemă tâmpla în degetul gros şi se uită la femeia din faţa lui.

— De unde-i ştiaţi numărul? Un individ ca Dolga îşi ascunde până şi umbra, în orice caz nu-şi face afiş din adresă şi telefon.

— Lui Marian i l-a dat. Am trăit cu el şapte ani. Ştiam unde-şi notează numerele secrete. Sunt patru în total şi fără nume. Am încercat la toate patru, până am dat de o femeie, probabil nevastă-sa. Prin ea l-am contactat pe Dolga. Am stabilit o întâlnire la mine şi i-am arătat obiectele pe care voiam să le vând. Chiar în pierdere, dar cât mai repede.

— Din nou vă întreb: de ce această grabă? Nu mi se pare justificată de o criză temporară de bani, când practic aveţi comori în casă care pot fi altfel valorificate. De ce? Şi iarăşi nu mă convinge mercantilul, vindicativul „să nu le ia baba!"

O privi din nou atent, de parcă ar fi vrut să-şi dea seama cât cântăreşte, cât valorează ca om, ca femeie. La treizeci şi cinci de ani, părea de cel puţin patruzeci. O prezenţă neînsemnată, pe care n-o observi chiar cătărată pe un soclu. Desigur, machiată, bine dispusă, elegantă, ar fi însemnat mai mult. Avea o siluetă bine desenată, iar chipul putea fi retuşat.

— Din experienţa mea.

Cristescu se opri brusc şi un zâmbet nostalgic îi înflori pe bune. Observase dintr-o dată că, în ultima vreme, expresia revenea tot mai frecvent în conversaţia lui. „Nici nu ne dăm seama când, din şeful, ajungem pentru subalterni, bâtrânul." Oftă şi o luă de la capăt:

— Da. Din experienţa mea, am constatat că oamenii recurg la riscante acrobaţii financiare doar în câteva situaţii determinate. Un viciu extrem de costisitor, cum ar fi stupefiantele, un şantaj dur, acoperirea unor fraude, sau o dragoste nesăbuită. Mă întreb ce rubrică vi se potriveşte.

— Nici una.

Maiorul, cu ochii subţiaţi, calcula de parcă ar fi fost singur.

— Viciu. Hm, adevărat, beți, dar pentru o sticlă de vodcă nu te apuci, totuşi, să comercializezi molarul lui Sinan Paşa. Şantaj? Poate în legătură cu crima. Altfel, funcția dumneavoastră nu oferă material, şi aceasta este valabil şi pentru capitolul eventuale fraude. Rămâne o dragoste nesăbuită... Nu, nu vă văd... L-ați iubit pe soțul dumneavoastră. Această ură înverşunată este doar reversul puternicului sentiment inițial. Dacă v-ați îndrăgostit de altcineva, nu l-ați mai fi detestat pe Dragu cu atâta ferocitate. Elementar şi verificat. Pur şi simplu nu v-ar mai fi păsat de el.

Ridică brusc capul şi începu din nou s-o fixeze concentrat. Avu impresia pe care o încercase şi în discuția cu Melania Lupu, că ține în mână un cristal pe care-l răsuceşte în bătaia luminii. Mereu alte fațete. Culorile se schimbă, ba chiar şi conturul.

— Dragostea, şopti. De ce neapărat vizavi de un bărbat... Sunt şi altfel de... O privi în ochi: Există vreun copil în viața dumneavoastră? Spuneți-mi adevărul. Dacă există sau nu, o pot verifica în câteva ore.

Anca Dragu îi azvârli o privire rătăcită.

— De ce mă chinuiți?

— Există deci, şopti Cristescu impresionat.

Femeia dădu din cap. Respirația sacadată îi ridicase buza superioară, lăsând să se vadă dinții rari.

— Câți ani are?

— Nouăsprezece. L-am avut la cincisprezece ani. Izbucni aproape urlând: Şi tot din cauza maică-mii, această dobitoacă sinistră, această piază-rea uscată, avară şi obtuză! M-a ținut sub obroc! Nu filme, nu prieteni, nici un divertisment, lectură supravegheată. La cincisprezece ani eram cea mai imbecilă adolescentă din toată România. Bineînțeles, nu mai credeam în basmul cu barza, dar eram atât de neştiutoare şi atât de dornică de tandrețe, de un gest, de o prăjitură de cofetărie... Se întrerupse şi începu să râdă sinistru: Dulciurile noastre de casă! „Economice şi proaspete, fără chimicale, făcute de mâna ta, baremi ştii ce pui acolo!" Ăsta era sloganul care camufla o zgârcenie dezgustătoare. Simt şi azi pe gât gustul uleiului din checurile noastre ieftine, din

cozonacii făcuți cu două ouă şi esență de rom. Esența asta o să mă urmărească până la capătul vieții. Era prea scumpă o sticlă de Jamaica. Treizeci de lei!

Se uită la maior cu privire fixă, de nebună.

— Ştiți cu ce m-a păcălit? Cu un bilet la cinema şi o cutie de bomboane de şaptesprezece lei cincizeci. Văd şi azi poza: un coş de răchită cu garoafe albe şi roşii pe un fond albastru. Mă simțeam pur şi simplu amețită de atâta generozitate.

— Ce s-a întâmplat cu bărbatul acela'?

— Era student în anul I, venit în vacanță. Tânăr şi inconştient. Presupun că nici nu s-a mai gândit la mine, că ideea de abandon nici nu i-a trecut prin minte. O seară de vară, o singură seară, petrecută cu o fată în brațe, într-un crâng de la marginea oraşului. Nimic dramatic, nimic tragic. Iar eu, de frica maică-mii, am tăcut. Dacă ea mi-ar fi fost prietenă, dacă m-aş fi putut apropia de ea să-mi mărturisesc „crima", viața mea ar fi fost alta. Când a descoperit însă „nelegiuirea ticăloasă", era prea târziu pentru o intervenție. M-a retras de la şcoală şi m-a ascuns la Vlazi, un sat din Maramureş. Nimeni n-a aflat nimic, iar eu mi-am continuat studiile la seral.

— Desigur, soțul dumneavoastră, sugeră Cristescu imaginându-şi că astfel explică multe din atitudinea lui Dragu față de ne-vastă-sa, cunoştea situația.

— Nu. Iar eu am încercat vizavi de el un permanent sentiment de culpă. De unde şi răbdarea mea de mucenic, puterea de a-i îndura comportarea.

— Înțeleg... Ce s-a întâmplat cu copilul?

— A făcut şcoala elementară la Vlazi, pe urmă l-am băgat intern la Liceul Gheorghe Şincai din Cluj. A terminat anul trecut.

— Mă întreb, spuse încet maiorul, cum ați izbutit să-i camuflați existența atâția ani? Sunt situații care nu se pot ascunde într-o cutiuță.

Anca Dragu râse amar:

— Mie-mi spuneți? Am făcut pur şi simplu acrobații. Cel mai greu mi-a fost însă cu banii. Marian era un zgârcit antologic, cunoştea toate

prețurile mai al dracului decât cea mai a dracului cumătră şi, oricum, din ciupelile de coşniță nu creşti un copil.

— Şi cum v-ați descurcat?

— Am efectuat ore suplimentare şi proiecte pentru studenți. Dar şi aici era nevoie de multă exhibiție, pentru că lucram acasă; camuflând sumele reale încasate, Marian mă trata de cretină şi se oferea să-mi facă el rost de clienți mai generoşi. Adevărat, m-a ajutat mult mama, punându-mi la dispoziție jumătate din salariu, mai târziu din pensie. Pot să vă spun că această existență m-a răpus. Când mă gândesc, toată tinerețea mea a fost un slalom isteric printre zeci şi sute de minciuni mai mari sau mai mici, printre interminabile probleme de conştiință. Remuşcări față de băiat n-a avut copilărie, n-a ştiut ce-i o vacanță petrecută cu maică-sa, o jucărie pe care s-o găsească sub pomul de Crăciun, pomul lui şi numai al lui griji materiale, complexe în ceea ce-l priveşte pe Marian, teama, obsedanta teamă de a nu se descoperi situația.

— Dacă i-ați fi mărturisit înainte de căsătorie.

Femeia îl întrerupse scurt:

— Nu m-ar fi luat niciodată de nevastă. Niciodată! Eram şi influențată de teoriile maică-mii „cine-i prostul să te ia vacă cu vițel?" iar eu mă îndrăgostisem nebuneşte. Hotărâsem că, dacă Marian mă părăseşte, mă sinucid. Şi aş fi făcut-o, categoric. Tăcu o vreme, apoi reluă: Dobândisem oarecare curaj... Îmi ziceam că, dacă atâta vreme am izbutit să ascund existența lui Şerban când m-am căsătorit avea zece ani, voi izbuti cu oarecare abilitate s-o ascund şi mai departe. Şi, ca dovadă că nu m-am înşelat, Marian a murit fără să ştie că am un copil.

— A fost o şansă unică.

— Şansă, poate. Eu i-aş zice o prudență de antologie. Dacă mi-aş imagina măsurile noastre de precauție sub forma unei țesături să zicem, atunci ea ar atinge performanțele de migală ale broderiilor chinezeşti. Serban n-a călcat în viața lui nici măcar la Caracal, habar n-avea că locuiesc în Bucureşti, legătura o țineam prin mama, care se ducea la Cluj o dată, de două ori pe lună. Iar maică-mea este categoric

o capodoperă de discreție. Nu i-a mărturisit nici măcar soră-sii secretul nostru. În schimb, eu mi-am ruinat nervii. Tresăream la orice telefon, la orice sonerie. Din acest punct de vedere, moartea lui Marian mi-a adus un sentiment de eliberare.

Maiorul dădu din cap: „Da, n-a fost prea veselă viața pentru amărâta asta. Un copil din flori tăinuit, o dragoste nefericită pentru un ticălos, economii sângeroase, toate pe un constant fond de teamă! Teama partener fidel, neîndurat, al nopților fără somn, al zilelor neguroase sau aurii, al fiecărui ceas. Şi azi, şi mâine, şi luna viitoare. „

— Deci, conchise Cristescu, băiatul a terminat liceul anul trecut. Ce face acum?

— N-a intrat la facultate, după cum era şi de aşteptat. De unde să iau şaizeci-şaptezeci de mii pe an să-i plătesc meditatori savanți? Când mă gândeam că era de ajuns o singură zdreanță din casă pentru a rezolva totul, că de o icoană ori un petic de pânză ilustrisim semnat atârnă viitorul băiatului, îmi venea să urlu, să mă dau cu capul de pereți. Doamne! Cât urăsc toate boarfele alea! Vreți să ştiți ceva? Eu am distrus inventarul. I-am dat loc.

— Eram încredințat. De ce sumă are nevoie fiul dumneavoastră?

Formulase anevoie întrebarea, cu inima strânsă. Intuia ce se întâmplase. Femeia tresări. Răspunse în şoaptă:

— De cincisprezece mii. Imediat.

— Delapidare?

— Cam aşa ceva. Lucrează la un GAS. Gestionar. S-a înhăitat cu nişte derbedei. A dat de gustul banilor. Începu să plângă: Un copil nefericit. Abia azi înțeleg că n-a avut nici o bucurie, cel toți aceşti ani a tânjit. Din prima chenzină şi-a cumpărat douăzeci de prăjituri „să mă satur şi eu odată!” trandafiri de douăzeci de lei şi un urs galben de catifea. Cât l-o fi dorit sărmanul.

— Ați făcut rost de bani până la urmă?

— Da. Mi i-a dat Dolga.

— Ce i-ați vândut?

— O cană de argint cu capac. Auzisem de la Marian că-i de mare preț. O lucrare de un italian Ceni. Cerini. Nu țin minte.

— Cellini, sugeră Cristescu.

— Da, cred că da... Ştiam cu aproximație cât valorează, dar Dolga n-a vrut să-mi ofere mai mult de douăzeci de mii în două rate. Am acceptat, eram forțată de termen. Vă dați seama ce se petrecea în sufletul meu! Marian mort de câteva zile, Serban amenințat cu puşcăria.

Cristescu o privi fix:

— Dar pe Laura Dragu de ce-ați vrut s-o lichidați?

— Jur că nu-i adevărat! Ticălosul ăla minte!

Maiorul avu un gest de oboseală. Cristea n-avea nici un interes să improvizeze pe temă. Adevărul diamant pur nu-l va cunoaşte niciodată, dar ce importanță mai avea? Dosarul Ancăi Dragu era îndeajuns de consistent, pentru a-i mai adăuga şi o instigare la crimă.

— N-am vrut s-o omor! N-am omorât pe nimeni! Mergeți la mine acasă, hohoti, şi ascultați caseta a treia din stativ. N-am vrut să vorbesc din cauza lui Dolga. Ați fi descoperit că există Şerban. Banii.

Îşi pierduse răsuflarea şi maiorul îi întinse un pahar cu apă.

— Despre ce casetă este vorba?

— O să vedeți. Nu mai pot. Lăsați-mă.

Cristescu rosti cu blândețe:

— O ultimă lămurire, vă rog. Cererea de bani a fiului dumneavoastră a intervenit înainte sau după asasinarea inginerului Dragu?

Femeia rămase cu gura căscată. Apoi se cutremură ca biciuită:

— Ce vreți să spuneți? Că l-am omorât pe Marian ca să-i pot vinde lucrurile?

— Deci înainte, conchise încet maiorul. Completă în gând: „E simplu de verificat."

Anca Dragu îşi înfipse unghiile în gulerul bluzei.

— Nu! urlă. Nu eu l-am asasinat. Vă jur!

Cristescu închise dosarul şi înşurubă capacul stiloului.

81

— Cum vă simțiți? se interesă automat maiorul.

În acelaşi moment, se simți jenat de imbecilitatea întrebării. Nanu arăta atât de rău, încât te surprindea clipitul ochilor pe obrazul cadaveric.

— Ați vrut să-mi vorbiți.

— Da, făcu stins Octavian Nanu.

— Continuați să susțineți că sunteți asasinul inginerului Dragu?

— Da. Nu de asta v-am chemat.

Îşi umezi buzele şi ridică anevoie brațul scheletic. Scoase un plic de sub pernă şi i-l întinse cu mâini tremurânde.

— Vă rog să-l expediați dumneavoastră... E pentru ea.

Maiorul descifră: D-nei Cecilia Vintilescu, strada. Plicul era nelipit şi Cristescu îşi muie degetul în gură. Bolnavul surâse chinuit:

— Puteți să citiți.

— Doar dacă țineți cu tot dinadinsul.

— Oricum v-ar fi spus ea despre ce este vorba. Citiți.

Cristescu descifra cu oarecare dificultate grafismul. Literele erau şovăitoare, neisprăvite, rândurile pierdeau linia orizontală. „Clar! îşi zise. Adresa i-a scris-o probabil asistenta...”

Poți fi mândră Cecilia. Ai distrus doi oameni. Pe mine, demult, sunt zece ani de-atunci, acum pe Dragu. L-am considerat totdeauna autorul diabolic al prăbuşirii mele. dar am greşit: adevărata piază rea tu ai fost. Din pricina ta am devenit azi asasin, iar el e în pământ. Gândul acesta să te apese toată viața. Până la ultima suflare. Să nu uiți. Să nu poți uita.

Nanu urmări chipul maiorului până ce acesta împături scrisoarea, apoi închise ochii. Nu mai răspunse la nici o întrebare şi toate stăruințele lui Cristescu asaltară zadarnic un chip şi o inimă încremenite.

82

— Iar transpiri'?! Parole, eşti senzaţional! Până şi statuile tremură de frig şi tu parcă vii de la baia de aburi. Fantastic!

Expresia maiorului era aceea a individului care nu izbutea să-şi revină din uimire. Azimioară, şi aşa handicapat de ceea ce considera el că ar fi marea lui infirmitate, se simţi brusc fântână arteziană. În mâinile parcă atunci scoase de sub robinet, raportul se umezise.

Cristescu avu un hm! semnificativ, dar nu mai comentă. Răsfoi paginile şi le abandonă. Ridică ochii spre locotenent.

— Am să le citesc mai târziu. Acum glăsuieşte, fiule! Ce-ai făcut, în formulă concentrată!

Azimioară îşi duse mâinile la spate şi Cristescu ştia că, pe măsură ce se va apuca să enumere, îşi va strânge câte un deget în căuşul celeilalte palme.

— Unu! Cristea n-a mințit. În seara asasinării lui Dolga a zăcut în pat. Martora, portăreasa care-i mai deretică prin casă şi are cheia de la apartament, a venit de două sau de trei ori să vadă cum se simte şi l-a găsit în stare de inconştiență. De aceea probabil Cristea nu s-a prevalat de mărturia ei, habar neavând că în timpul leşinului a fost vizionat.

— Corect! aprecie maiorul. De fapt, tot balamucul Cristea, draga noastră Lelița, Tropicalu şi ăilalți exotici or să danseze în alt dosar. Aici n-au făcut decât să ni se încurce printre picioare, făcându-ne semn cu batistele şi țopăind: „Alo! Fraților! Existăm!” Deci, tot ne-am ales cu ceva. Zi mai departe!

— Doi! Ținând seama de sugestia dumneavoastră, am fost la cimitir. Într-adevăr, persoanele sunt rude apropiate. Cele două nume de familie, cu diverse prenume, firește, umplu peretele din interior al cavoului.

— Splendid!

— Trei! L-am găsit pe Doru RFG. Declară că doctorul Mircescu l-a solicitat în chestiunea unei treceri frauduloase de graniță. Amicul Doru nu se mai ocupă de mult de cărăbăneli şi ştim că aşa stau lucruri-

le. O spunea cu nostalgie: „Am îmbătrânit, tinere domn, sunt de două ori bunic şi Delfinul m-a asigurat că, dacă îi mai stric dosarul, mă pune sub interdicție. Da' ce client barosan Mircescu ăsta! Ştiu că-l procopseşte pe ăla de-i rostuieşte un carnet de bal vert-bouteille. „

Cristescu râse.

— Îl țin minte pe Doru Coman. Eu eram pe atunci un puşti cu un an-doi de meserie. Tipul avea o prestanță de ministru. Gomos, pantofi de antilopă cu scârț lucrați la Raul, melon cenuşiu, baston... Fieful lui era Capsa. Acolo negocia. Impresiona, domnule, ce mai! Anchetatori bătrâni şi-i vorbeau cu dumneavoastră. Continuă.

— Patru! L-am găsit pe Mirciulică. L-a adoptat o vecină, doamna Wanda, şi o duce excepțional.

— Eşti sigur că-i el?

Azimioară îşi puse mâna roşie pe piept.

— Îl cunosc mai bine decât pe frate-meu. Şi, pe urmă, maică-sa asta nouă i-a lăsat lănțişorul la gât. Are un mic necaz.

— Adică?

— Şi-a fracturat lăbuța stângă din față.

— Ciudat... N-am văzut pisici şchioape în viața mea.

— Depinde! surâse cu tâlc locotenentul. Cât o fi de acrobată, dacă o arunci de la etajul doi fără paraşută, se mai întâmplă şi accidente.

— Ce vrei să spui?

— Doamna Wanda pretinde că a văzut cu „oroare, cum bietul motan” a fost azvârlit pe geamul bucătăriei care, ştiți bine, dă în spațiul verde din spatele blocului.

Maiorul îl privi fix. Ochii îi străluceau.

— Bravo, băiete!

83

— Dublu asasinat! Ca să fiu sincer, nu vă credeam în stare de asemenea performanță.

Maiorul îşi ţinea mâinile în buzunare şi-l privea atent, cu o curiozitate de profesionist. Mircescu, palid, cu pielea extrem de întinsă pe trăsăturile frumoase, afişa un calm desăvârşit.

„Domnule, îşi propuse Cristescu, trebuie să studiez mai îndeaproape care-i chestia cu yoga. Personajul, categoric, prin construcţie e de tipul isteric. Eu îi aduc acum o acuzaţie de dublă crimă şi se uită la mine de parcă ar vedea un film despre realizările noastre din siderurgie."

— Aveţi probe că aş fi comis măcar una singură?

— Probe! se strâmbă maiorul. Toată lumea mă întreabă dacă am probe. Mi-ar plăcea să trăiesc şi situaţia inversă. Vinovatul să-mi aducă dovezi că-i nevinovat.

— Juridic, încă de la romani citire, anchetatorul trebuie să demonstreze culpabilitatea învinuitului. Parcă aşa reţin eu.

— Aţi reţinut perfect. Oftă: Vă voi aduce probe. Probe certe despre vinovăţia dumneavoastră. Dosarul însă prezintă şi unele aspecte unde voi emite simple supoziţii, dat fiind că unul din personajele centrale ale piesei azi nu mai există. Mă refer la Anton Cernat. El este autorul moral al asasinării lui Dragu. Mă înşel?

— Dacă vă referiţi la bătrânul acela care locuia împreună cu Dragu, trebuie să vă spun că nu cred să-l fi văzut de două ori în viaţa mea...

— Ajunge o singură dată.

— Şi atunci razant.

— Razant sau în picaj, mi-e egal. Afirmaţia face parte dintre prezumţii. Din punctul meu de vedere, constituie însă o certitudine. Mă gândesc mai ales la poziţia strategică pe care o ocupa în casa inginerului. Nutrind împotriva acestuia o ură crâncenă, desigur motivată, pensionar şi tot timpul cu urechea la pândă, era un adevărat spion. În sensul acesta, Dragu a fost imprudent. Când duci o existenţă nu prea ortodoxă, îţi asiguri spatele. Un Cernat e primejdios chiar şi pentru cel mai inocent individ. Dragu însă nu s-a gândit la bătrân decât ca la un parazit incomod care-i ocupă o cameră. „Dă-l încolo de moşneag impotent! Ce o să-mi facă?" Spuneam, dară, că, datorită împrejurărilor şi resentimentelor, Cernat devenise un martor redutabil al existenţei lui

Dragu. Îi asculta convorbirile cu nevastă-sa ori cu terți, pândea telefoanele, ținea în evidență toate intrările şi ieşirile din casă, inventarul amantelor. Astfel a descoperit că inginerul e un colecționar de resentimente, a aflat numele, identitatea celor care le nutresc. Nu, cei cinci suspecți nu se cunoşteau între ei, dar Cernat îi cunoştea pe toți. Sunt convins că intenționa să ucidă el, dar poate încerca un sentiment de nesiguranță asupra potențialului său fizic. Şi dacă mâna lui nu ar fi fost îndeajuns de puternică, între ceilalți patru s-ar fi găsit desigur altcineva care să acționeze în locul lui. Cernat v-a informat pe toți asupra mişcărilor lui Marian Dragu, v-a sugerat că sâmbătă, având SRL e ziua ideală pentru a trece la fapte.

Se uită la Mircescu. Îl asculta în tăcere, cu aceeaşi expresie de linişte pe chip.

— Bineînțeles, m-a şocat de la bun început că toți cei cinci vrăjmaşi pentru achitarea conturilor au ales acelaşi moment, au simțit puseul criminal în aceeaşi zi. M-a derutat al naibii însă faptul că aparent, şi chiar adâncind cercetările, inamicii inginerului nu se cunoşteau între ei. De aici, exclusă şi ideea de complicitate. Mircescu îşi drese glasul:

— Scuzați-mă, dar nici acum nu ştiu la cine vă referiți. Habar n-aveam câți colegi am şi nici azi nu ştiu cum îi cheamă.

— Asupra chestiunii voi mai reveni, spuse maiorul. Pe cel puțin una dintre colege o cunoaşteți.

— Cum doriți. Din nou iertare, dar vreau să elucidez o problemă. Mă interesează prea puțin memoria bătrânului Cernat, dar, apropo de poziția strategică, una la fel de avantajoasă o avea soția lui Dragu.

— Numai pentru că împărțeau acelaşi dormitor. Anca Dragu nu stătea toată ziua acasă, nu asista cu urechea lipită de gaura cheii la toate întâlnirile şi convorbirile bărbatului său, era sfâşiată de probleme personale cumplite care-i cheltuiau energia în altă direcție şi, deşi îl detesta pe Dragu, n-ar fi avut niciodată nervii, răbdarea, capacitatea de a organiza o crimă, în asemenea condiții.

— Şi ce urmărea în fond Cernat?

— Lichidarea cu orice preț a lui Marian Dragu şi, bineînțeles, derutarea anchetei. Ghinionul meu a fost printre altele, că dintre toți cei cinci suspecți nici un personaj nu era cu adevărat normal: Anca, soția, o isterică măcinată, cum spuneam, de frământări cărora cu greu le-ar fi putut face față altcineva, Octavian Nanu, un ratat aflat pe patul morții, nemaiavând nimic de pierdut, o Olga Gabre-lotti, fantastă a existenței şi cu sânge care gâlgâie vijelios în vine, un doctor Alfred Mircescu handicapat, complexat de o mamă tiranică. Toți țăcăniți, toți mărturisindu-şi crima. Şi culmea circului!, eu trebuia să le demonstrez că mint! Că, în ciuda intențiilor şi resentimentelor, nu ei au ucis.

Medicul se interesă fără să zâmbească:

— Şi ați izbutit?

Maiorul se uită la fărâma de om care încerca să stea țeapăn între brațele fotoliului. Picioarele, prea scurte, nu ajungeau la parchet.

— Am izbutit. Esențialul era să descâlcesc motivele pentru care toți îşi asumă o crimă imaginară. De bătrânul Cernat nu mai avem ce discuta. Şi-a simțit moartea aproape şi ne-a lăsat un bilețel precum că el e criminalul. Nu-i mai păsa.

— Hm, pomeneați înainte de un... Nanu dacă nu mă înşel, care s-a autoacuzat aflându-se tot pe patul morții. Izbitoare similitudine, nu credeți? Intâlnită mai cu seamă între coperțile aceluiaşi dosar.

— Lucrurile nu stau chiar aşa. Nanu şi-a ascuns până la ultimul prag fizic starea sănătății. S-a autoacuzat din motive sentimentale. Omul acesta a suferit o crâncenă decepție. Distrus pe plan profesional şi afectiv de inginerul Dragu, a încercat, acum, după zece ani, să se răzbune pe fosta iubită. O răzbunare diabolică, când ai de-a face cu un om sensibil. Nu ştiu dacă este cazul cu femeia respectivă, dar Nanu a opintit s-o silească să aibă pe conştiință două vieți distruse. A lui Nanu, criminal, şi a lui Dragu, ucis pentru că odată, cândva, a fost preferat, iubit, în ciuda canalismului său. Nanu nu i-a iertat niciodată nimic femeii acesteia, nu doar pentru că l-a abandonat. L-a durut mai presus de orice lipsa de credit, în vreme ce celuilalt i-l acordase cu generozitate şi fără nici un discernământ. Şi dacă şi-a ascuns starea sănătății este tocmai pentru ca

doamna în cauză să nu aibă satisfacția de a conchide: „Era pe ducă, de aia a avut curaj să facă aşa şi pe dincolo...”

— Sofisticat, dar, din punct de vedere psihologic, plauzibil. Maiorul râse încetişor:

— Ştiți de ce vă spun toate astea? Cred... da, cred că încerc să fac ordine în acest amalgam de situații demente, caractere bizare, reacții smintite. Pentru mine o fac. Iat-o pe Anca Dragu! Şi ea vrea să-l ucidă pe inginer, are motive deosebit de puternice şi, probabil, ar fi făcut-o, dar circumstanțele, spre şansa ei, n-au favorizat-o. Ca sosul să fie bine condimentai, dumneavoastră introduceți în numele Zoiei Dragu o cerere de inventar şi instituire de sechestru asupra masei succesorale, întrucât există primejdia ca obiectele să fie subtilizate.

— Eu? De ce eu?

— Simplu. Ignorând că doamna Zoe Dragu şi-a schimbat locuința, în acțiune ați trecut vechea adresă, la care o vizitaserăți acum cinci sau şase ani, respectiv cea din Bulevardul Gheorghi

Dimitrov. Cât de mult şi-ar fi detestat soacra şi nu s-ar fi prăpădit cu vizitele Anca Dragu, în orice caz, ar fi ştiut exact unde stă. Dar acesta-i deja un fapt subsidiar.

— Ce urmăream?

— Ştiți bine. Întârzierea şi derutarea cu orice chip a cercetărilor. Acesta e şi motivul pentru care ați antrenat-o în joc pe Olga Gabrelotti, verişoara dumneavoastră.

— Verişoara, făcu medicul pe un ton neutru.

— N-are sens să contestați. Dovada rudeniei e înscrisă cu litere mari aurite, în cavoul dumneavoastră, unde apar frecvent numele celor două familii. Gradul înrudirii l-am stabilit la Consiliul Popular.

— N-am contestat. Dar nu văd pe nimeni, de dragul nimănui, exclud sacrificiile părinți copii, jertfindu-se în asemenea măsură. Înțeleg însă că şi ea şi-a asumat paternitatea crimei.

— Pe nimeni, de dragul nimănui, reluă zâmbind maiorul. Aşa e, dar nu când ai de-a face cu o personalitate atât de neaşteptată ca a Olgăi Gabrelotti. Pătimaşă, fantastă, excesiv de voluntară, ires-

ponsabilă, exaltată şi încredințată că-şi poate permite orice, în starea de spirit în care se află, este de acord să se autodenunțe ca ucigaşă. E sfâşiată de dorință neîmplinită, plină de ură (aşa i se pare) față de bărbatul pe care crede ea îl adoră şi, poate, extrem de obligată față de dumneavoastră. Bănuiesc că la mijloc trebuie să fie o poveste de avort clandestin, care a scos-o din încurcătură. Lucrurile acestea le vom stabili ulterior, căci au un rol subsidiar. Pe undeva, Olga se şi joacă. Ştie că, la o adică, se poate dezvinovăți cu uşurință. Toată dimineața fusese blocată în casă de doi meşteri instalatori. La ora 13,00, când a pătruns în locuința lui Dragu, acesta era de mult mort. Trebuie să vă spun că, de la bun început, am suspectat-o că acoperă pe cineva, că vrea să-i salveze capul, iar când dumneavoastră, în cursul unei discuții, m-ați întrebat dacă sunteți singurul suspect reținut o întrebare absolut nefirească pentru cineva care a acționat de unul singur, ideea de complicitate s-a născut ca o consecință directă. Dintre toți cei cinci, ca personaj care camuflează un altul se desemna în primul rând Olga.

— Ce interes.

— Ştiu cum sună întrebarea, îl întrerupse maiorul. Ce interes aveați ca Olga să-şi asume crima. Mereu acelaşi: să întârziați cercetările. Pentru a o implica şi mai mult, i-ați sugerat să vândă o icoană prin consignația. Naiv! Nici ultimul borfaş nu-şi desface public marfa la o săptămână după comiterea infracțiunii. Între timp, dumneavoastră intenționând să părăsiți clandestin țara cât se poate de rapid, ați luat legătura cu Doru-RFG. Propunerile dumneavoastră au fost directe şi oricând vă pot prilejui o confruntare. Tăcu câteva clipe, consultându-şi maşinal unghiile. Da, urmă privind fără să vadă pendula electrică din spatele medicului. Lucrurile s-au complicat şi din pricina unei coincidențe. În sâmbăta fatidică, o bandă de borfaşi decid să-l devalizeze pe Dragu. În apartament se constată lipsa mai multor bunuri. Putea să şi le însuşească aproape oricine: dumneavoastră, nevasta victimei, o membră a bandei superbă hârtie de prins muşte sau unul dintre cambrioleuri. În ultimele două situații, crima ar fi fost în principiu o consecință a furtului. Deplasare de mobil, deplasare de su-

Rodica Ojog-Brașoveanu

biecte infracționale. O presupusă achitare de conturi cu o a doua bandă, rivală, şi care se soldează cu o a doua crimă, pare să încurce definitiv lucrurile.

Se ridică şi îşi îndreptă spatele amorțit. Când reluă, glasul lui păru că vine din altă odaie.

— „Prefer să-l ştiu asasin. Ar fi o dovadă de bărbăție.” Parcă aşa spunea mama dumneavoastră.

— Nu vă înşelați. Ați reținut aproape exact.

— Hm, ricană maiorul. E o frază memorabilă. Ei bine, i-ați dat această satisfacție. Ba chiar ați supralicitat. De două ori asasin! Cu câteva zile înainte de comiterea rimei ați reclamat la miliție furtul autoturismului dumneavoastră, un Renault 16 înmatriculat 2B-1619.

Medicul se aplecă înainte:

— S-a găsit?

— Nu fiți penibil, domnule Mircescu. Ați contat la sigur că maşina se va găsi, machiată şi parcată conform scenariului preconizat. Stratagema făcea parte din filmul asasinatului. După uciderea inginerului Dragu, autoturismul a fost descoperit la două străzi de locuința sa, cu bara de direcție ruptă. În intenția dumneavoastră era ca noi să concluzionăm că asasinul a furat-o în vederea comiterii crimei. Sau şi mai pervers, că prezumtivul hoț şi ucigaş încerca astfel să îndrepte suspiciunile asupra doctorului Mircescu. Intervenind pana pe care ați provocat-o deliberat, maşina a trebuit vezi, Doamne să fie abandonată aproape de locuința victimei. În realitate, Renaultul a fost folosit de dumneavoastră şi numai de dumneavoastră. Şi e foarte probabil că ați venit chiar cu el acasă la Dragii, în ziua crimei.

Ochii catifelați ai medicului străluciră:

— Cum puteți fi atât de sigur?

Maiorul răspunse într-un târziu. Arătă cu pixul spre picioarele scurte ale medicului, care atârnau cam la o palmă deasupra parchetului.

— Sunteți o persoană scundă. Excesiv de scundă. Scaunul şoferului este glisat, apropiat la maximum de volan. Altfel nu puteți ajunge

la pedalele de comandă. Nici o altă persoană n-ar fi putut şofa în aceste condiţii. Insist! Dumneavoastră aţi fost ultima şi singura persoană care a condus autoturismul.

Îl privi atent:

— În ciuda faptului că întâlnirea a fost fixată la prânz, dumneavoastră v-aţi prezentat la ora nouă fără un minut.

Doctorul Mircescu începu să râdă:

— Îmi place acest „fără un minut”.

— O să vă placă şi mai mult când am să vă precizez că aţi comis crima la nouă şi opt minute. E cronometrat exact.

Medicul îl cercetă neîncrezător:

— E un bluf. Şi încă unul ieftin.

— Nu. Vă rog să ascultaţi.

Maiorul scoase din fichet un magnetofon mic Philips şi îl vârî în priză.

...Hârşâit caracteristic, o sonerie, un zăvor tras, paşi, nouă bătăi de pendulă, două glasuri:

„Te-ai grăbit, doctore. Parcă era vorba de ora douăsprezece.”

„Scuză-mă, domnule Dragu. Am fost nevoit să devansez. Mama nu se simte bine şi.”

„De ce n-ai dat telefon?”

„A fost tot timpul ocupat.”

„În fine, despre ce este vorba?”

Mică pauză.

„Vreau să vând inelul ăsta.”

„Interesant... (râs scurt) Parcă ziceai că nu mai vrei să ai de-a face cu escrocii. Sau te-ai convins că nu-s escroc?”

„Ba da. Asta eşti. Şi canalie pe deasupra.”

Hohot de râs:

„Caraghiosule!... Ce zici de comorile dumitale? Nu găseşti că se asortează perfect cu interiorul (glasul devine insinuant), cu personalitatea mea?”

Trilul telefonului.

„Scuză-mă.”

Paşi. Receptor ridicat.

„Alo! Da, Dolga, eu sunt. Nu, nu mă deranjezi. E un mic caraghios la mine. Mircescu. Da, făcătorul de îngeri. Aşteaptă-mă un minut, am numărul în haină.”

Paşi. Un zgomot indescifrabil. Al doilea rând de paşi. Urlet îngrozitor, neomenesc. Greutate care se prăbuşeşte. Paşi alergând. Receptorul pus în furcă. Zgomote indefinite, metalice. Trilul prelung al telefonului. Zgomotul zigzagat, fâşâit, al unui fermoar. Paşi care aleargă. Din nou, obsedant, trilul telefonului.

— Nouă minute în total, sublinie din nou maiorul.

Pentru prima oară, medicul lăsase capul în jos.

— Ştiți bine că imprimările bandă de magnetofon sau casetă nu constituie probe în instanță. Nu sunt luate în considerare.

— Bineînțeles. Din păcate, caseta respectivă se coroborează cu celelalte probe. A fost ghinionul dumneavoastră. Când ați sosit, Dragu probabil se pregătea să imprime ceva. Caseta a găsit-o Anca Dragu care de fapt căuta altceva... Trebuie să recunosc că ați fost provocat. Dragu, insolent, josnic, canalie, ar fi scos şi un sfânt din sărite. Vă înțeleg, dar crima rămâne crimă. Oftă: Trebuie să vă mai spun ce anume a provocat asasinarea lui Dolga? Mă întreb doar dacă el a început imediat şantajul sau dumneavoastră l-ați prevenit, lichidându-l înainte de a opera.

— El a început, făcu răguşit Mircescu. Dragu, după cum ați auzit, îi spusese că sunt la el, auzise urletul şi pe urmă nimic. Telefonul care suna în gol. Dacă mi-ar fi cerut o sumă în limitele rezonabilului, aş fi marşat, dar porcul era dement. Nu aşa se efectuează un şantaj, dacă ții la pielea ta. Ceri în limitele solvabilității celuilalt şi lăsându-i suficient pentru a avea pentru ce lupta. Ştiam unde stă. Am avut cândva o afacere împreună. L-am pândit. A mers mai uşor decât mă aşteptam.

— O greşeală psihologică din partea lui Dolga. El se păzea de un Cristea, nu i-ar fi trecut însă niciodată prin minte să se păzească de dumneavoastră.

— Aşa e, râse chinuit medicul. Cine se fereşte de un pigmeu?

— Nici dumneavoastră n-ați fost cine știe ce prudent. Există un martor care v-a văzut înfigându-i cuțitul în spate. Vorbindu-mi despre o persoană atât de firavă, încât nu era sigur dacă asasinul nu-i de fapt o femeie, m-am gândit imediat la dumneavoastră. Coroborat și cu faptul că nu-mi închipuiam ca un Dolga să se lase atât de ușor dus. „Glonțul", metaforic vorbind, îl aștepta deci din cu totul altă direcție. În sfârșit, mai sunt chestiuni de amănunt, pe care le vom puncta mai târziu. Spuneți-mi acum vă rog care sunt obiectele depozitate la Melania Lupu.

Mircescu îi azvârli o privire rătăcită.

— Ea n-are nici o vină... Am luat-o prin surprindere. Nu știa nimic.

— Sunt convins.

— Păi o icoană cu Sfântul Martin din secolul al XI-lea, o cristelniță de argint de epocă Brâncoveanu autentică, un Lautrec și un Picasso ulei, 30 pe 20.

— Care e piesa cea mai valoroasă și imediat negociabilă într-o piață din. Vest, să zicem?

— Picasso, fără îndoială. Are o cotă stabilă fantastică.

— Da. Puteți să-mi spuneți ce reprezintă?

Mircescu râse:

— Pânza se intitulează „Portul Marseille". Pentru un ochi neavizat însă pictura aceasta n-are nimic nici dintr-un port, nici din orice altceva văzut vreodată de o făptură omenească pe Terra. A fost pictată în 1906, în plină epocă cubistă.

— Cubistă?

Medicul îl privi amuzat.

— Da. Vă spune ceva chestia asta?

— Enorm. Vă mulțumesc.

84

— Nu vă simțiți bine?

Rodica Ojog-Braşoveanu

Glasul pâlpâi, flacără firavă între pereții biroului. Maiorul trase adânc aer în piept, hotărându-se în sfârşit să înfrunte cel mai neplăcut moment al anchetei: ultima discuție cu Melania. O Melanie vinovată, vinovată, de trei ori şi cu majuscule, cât casa de vinovată!

Îşi luă brațele de pe masă şi ridică privirea. Bătrâna îi zâmbea timid, iar privirile decolorate emanau o blândețe şi o nevinovăție înduioşătoare.

— Un cubuleț de zahăr dizolvat într-un pahar cu apă de roze refrişează grozav şi alungă durerile de cap. Ştiu de la bunica mea, care avea migrene insuportabile. Locuia lângă regimentul de dorobanți din oraş, care avea un tambur major foarte energic şi conştiincios.

— Am înțeles. Voi reține remediul.

N-o privea mai sus de bărbie. Îi tremura ca la copii, gata să plângă.

„Trebuie să isprăvesc cât se poate de repede. Altfel înnebunesc."

Îşi drese glasul, apoi, discret, îşi trecu palmele peste reverele hainei, de parcă şi-ar fi căutat stiloul sau portvizitul.

— Rândul trecut îmi cereați veşti despre Mirciulică. Sunt în măsură acum să vă dau unele informații...

Chipul Melaniei înflori instantaneu, obrajii i se acoperiră brusc cu o glazură trandafirie.

— Totdeauna am afirmat că domnul Azimioară este extrem de îndatoritor. Am observat că aceasta este o calitate pe care o întâlneşti constant la persoanele dolofane. Ce v-a spus despre Mirciulică? Ard de nerăbdare să aflu.

— Ei bine, amicul a fost adoptat de o vecină care stă chiar peste drum de fosta dumneavoastră locuință şi dă impresia că se simte bine. A suferit un mic neajuns.

— Despre ce neajuns este vorba?

Inima îi sărise din loc, îi simțeai la modul concret palpitațiile. Cristescu vorbi rar, aproape desfăcând cuvintele în silabe:

— Când i-ați dat brânci pe fereastră, şi-a fracturat o lăbuță.

— Eu i-am dat brânci?! Eu? Ce grozăvie! De ce?

— În primul rând, pentru că nu-l interesa un plonjon de la etajul doi şi deci nu voia să sară singur. Secundo, pentru că dumneavoastră voiați să-l scutiți de o incinerare şi, în consecință, trebuia să-i dați drumul pe stradă şi nu pe scările blocului, unde ar fi avut de suportat acelaşi risc. Eu fiind de față mi s-ar fi părut desigur bizar un abandon la primul colț de uliță, n-ați avut altă soluție...

— Incinerare. Abandon. Nu sunt sigură că înțeleg despre ce vorbiți.

— Înțelegeți perfect. Sunteți autoarea incendiului din strada Toamnei 9 şi vă rog să mă credeți că, de data asta, ați încurcat-o... V-o spun cu lacrimi în ochi şi regret în suflet.

— E... E o concluzie ciudată... Faptul că bietul Mirciulică şi-a frânt o lăbuță...

— Pentru mine nu, doamnă. Mai mult, vecina în cauză a văzut când i-ați făcut vânt pe geam. La sentimentul care vă leagă de motan ar fi părut de altfel ciudat să-l sacrificați fără şovăire. Insist, pentru mine aceasta constituie o dovadă irefutabilă în ceea ce priveşte paternitatea incendiului. Bineînțeles că orice avocat se va avânta cu toate pânzele sus şi râs homeric, făcând țăndări şi ridiculizând o asemenea „probă" prezentată în fața instanței dar, din fericire, mai există şi altele... În ciuda dezastrului, în zidul bucătăriei s-a constatat că ştecărul plitei electrice rămăsese în priză. Or, dumneavoastră mi-ați spus că vă duceți să-l scoateți.

Dar despre aceasta am mai discutat. Supoziția de atunci s-a transformat în certitudine.

— Ştiți, dumneavoastră uitați că stați de vorbă cu o persoană în vârstă. Când ai ajuns să porți protează, devii teribil de distrat şi uneori mâinile tale se mişcă singure, fac cu totul altceva decât intenționai cu adevărat să faci.

Maiorul scoase batista şi îşi şterse figura asudată.

— Este un argument pe care vă sfătuiesc să-l sugerați viitorului dumneavoastră apărător. Probabil că tot din distracție ați introdus între faldurile rochiei dumneavoastră şi pânza lui Picasso.

Privirea bătrânei tresări. O singură clipă. Apoi reluă jocul.

— Poftim?

— O idee excelentă! aprecie Cristescu. Dacă eram ceva mai instruit, aş fi ştiut că Picasso, printre alte epoci, albastre, portocalii sau țunțurlii, a avut şi una cubistă, dar eu, în ignoranța mea, nici măcar nu m-am interesat ce reprezenta tabloul respectiv.

Arătă cu pixul spre rochia Melaniei, care-l privea surâzând încremenită.

„Fii tare, fetițo, nu-ți pierde cumpătul!”

— M-a surprins de la început toaleta dumneavoastră. Vă ştiam o femeie de gust, cu preferință pentru vestminte discrete. Culorile, croiala, accesoriile erau totdeauna rafinate, fără tuşă de stridență. Şi, dintr-o dată, ați abordat un stil cu totul opus. Rochia dumneavoastră îmi amintea de ornamentația sălilor de chermeză din mahalalele de altădată. Lampioane chinezeşti, panglici de hârtie creponată, serpentine, becuri albastre, roşii, verzi. Vă felicit încă o dată pentru idee şi pentru realizare! Pictura se încadrează perfect în desenul țesăturii.

Melania clipi parcă trezită din somn:

— Vreți să spuneți că eu am un Picasso, acum, pe mine?

— Îhâ! Picasso, cea mai prețioasă piesă dintre obiectele pe care vi le-a încredințat doctorul Mircescu. Tocmai de aceea ați păstrat-o şi trebuie să vă fi distrat grozav stând aici, de vorbă cu mine, iar eu, tontul, având-o în fața ochilor şi căutând-o aiurea prin tramvaie, în cimitire sau în lună, ideile dumneavoastră fiind imprevizibile şi inepuizabile. Dacă n-aveți nimic împotrivă, voi dispune expertizarea acestei neprețuite toalete. Probabil, în momentul de față, cea mai scumpă din lume.

„Nu te speria, Melanie. Nu-i prima oară când te prinde cu o minciunică, dar ştii că domnul maior nu e ranchiunos, iar tu reuşeşti totdeauna să te descurci până la urmă... Mai cu seamă, fii atentă la cuvintele tale.”

Cristescu simți dintr-o dată că nu-l mai țin nervii. Silueta fragilă, mâinile neputincioase, privirile de fetiță, lacrimile. Nu, nu! Toate acestea erau cu mult peste puterile sale. Izbucni pe neaşteptate:

— Dumnezeule mare!! De ce?! De ce ați făcut-o? De ce?

Se opri muşcându-şi buzele. Rosti tulburat:

— Vă rog să-mi scuzați ieşirea. Deocamdată atât. Vă mulțumesc.

Apăsă pe buton şi uşa se deschise. Cristescu făcu un semn sergentului. Melania Lupu se ridică. Părea nesigură pe picioare. Făcu câțiva paşi şi întoarse capul.

— La revedere, domnule maior.

— O vodcă! ceru Cristescu, aprinzând țigara de la mucul celeilalte.

Dădu perdeaua la o parte şi se uită prin ferestrele largi ale restaurantului. O ploaie urâtă de iarnă şiroia lacrimi pe sticla verzuie. Zeci de umbrele săltau ciuperci colorate deasupra trotuarelor. La o masă, un băiat şi o fată ar fi dat orice pe lume să fie singuri. Maiorul urmări distrat mişcările barmanului care ştergea expert un pahar. „Oare câte milioane de pahare spală un şmecher din ăsta într-o viață?”

Ospătărița, o junică cu şolduri nervoase şi un canin de argint, îi puse vodca pe masă.

Cristescu sorbi încetişor. Şopti, cu ochii umezi:

— Adio, Melania.

— Ce-i cu ăla? se interesă barmanul, arătându-l pe maior. Pare matolit rău.

Ospătărița săltă din umeri:

— Nu ştiu! Cred că l-a lăsat fufa, una, Melania. Dă-mi două cafele şi o sută Campari.

* * *

CUPRINS

1 1
2 5
3 9
4 13
5 19
6 25
7 29
8 34
9 44
10 48
11 50
12 51
13 53
14 55
15 58
16 61
17 70
18 72
19 74
20 77
21 82
22 85
23 88
24 89
25 93
26 97
27 105
28 107
29 117
30 118
31 120
32 124
33 127
34 130
35 135
36 139
37 142
38 144
39 148
40 153
41 154
42 158

43 162
44 166
45 171
46 174
47 179
48 183
49 185
50 190
51 197
52 198
53 203
54 205
55 209
56 213
57 214
58 218
59 224
60 226
61 226
62 228
63 229
64 231
65 233
66 235
67 238
68 239
69 240
70 246
71 253
72 257
73 258
74 260
75 263
76 267
77 274
78 276
79 282
80 288
81 295
82 296
83 297
84 306
BIBLIOGRAFIE AUTOARE 313

BIBLIOGRAFIE AUTOARE

Rodica Ojog-Braşoveanu s-a născut în Bucuresti; tatăl ei a fost avocat. A urmat primele clase la şcoala „Maison de Français" şi a continuat studiile la liceul „Domniţa Ileana" („Eminescu"). În 1955 a început cursurile Facultăţii de Drept din Bucureşti, dar a fost exmatriculată în 1956 din motive politice. După un an de muncă necalificată la fabrica de medicamente „Galenica" a reluat studiile de drept la Iaşi. După terminarea studiilor de drept a început să profeseze avocatura.

În 1969 a debutat cu un scenariu la televiziune, iar primul roman poliţist «Moartea semnează indescifrabil» l-a scris la insistenţa soţului ei, actorul Cosma Braşoveanu şi l-a publicat în 1971 la editura „Albatros" - colecţia „Aventura". În urma succesului publicistic a renunţat la avocatura, după şapte ani de practică şi s-a dedicat scrisului. Până în 1999 a publicat 35 de romane, în majoritate poliţiste, dar şi câteva istorice şi unul ştiinţifico-fantastic.

A fost, incontestabil, marea doamnă a policer-ului românesc, dar, la o atentă şi savuroasă recitire a operei sale constatăm reale calităţi de scriitoare psihologică. Primul televizor l-a cumpărat în 1990, pentru a putea urmări evenimentele din Piaţa Universităţii. Până atunci nici nu a vrut să audă de un asemenea aparat considerând că „ Televizorul omoară conversaţia".

Din punct de vedere stilistic, romanele din seria istorică sunt absolut unice, limbajul folosit coborând direct din autentice cronici. De remarcat dozarea de mare finete a arhaismelor, astfel încât lectura oferă delicii intelectuale autentice.

Rodica Ojog-Braşoveanu a publicat romane poliţiste, istorice şi alte povestiri, care sunt prezentate în ordinea publicării:

Romane politiste

- *Moartea semnează indescifrabil, 1971*
- *Cocoşatul are alibi, 1973*
- *Ştafeta, 1981*
- *Crimă prin mica publicitate, 1991*
- *O bombă pentru revelion, 1999*
- *Coşmar, 2004*
- *Enigmă la mansardă, 2004*
- *Poveste imorală, 2004*
- *Telefonul din bikini, 2004*
- *Necunoscuta din congelator, 2006*
- *Răzbunarea slugilor, 2006*
- *Apel din necunoscut, 2007*
- *Cutia cu nasturi, 2007*
- *Anchetă în infern, 2009*
- *Un blestem cu domiciliul stabil, 2013*

- *Ciclul Melaniei - prin unicitatea ei Melania este un hoț fără să fure, o escroacă fără să înșele, este acel personaj care, deşi încalcă repetat legea, o face cu atâta candoare şi inteligență încât farmecă cititorul. Maiorul Cristescu are „norocul" de a ancheta cazurile în care Melania este implicată*
  - *Bună seara, Melania!, 1976*
  - *Anonima de miercuri, 2000*
  - *Cianură pentru un surâs, 2004*
  - *Melania şi misterul din parc, 2004*
  - *320 de pisici negre, 2004*
  - *Dispariția statuii din parc, 2004*
  - *O toaletă a la Liz Taylor, 2007*

Romane de spionaj *cu Minerva - Minerva Tutovan este o femeie atipică, extrem de inteligentă, foarte puțin atractivă şi cu un incredibil spirit de observație, care se simte foarte bine în propria piele. Umorul specific romanelor Rodicai Ojog Brasoveanu este obținut în romanele din această serie nu numai din situațiile în care este pusă Minerva - şi originalele ei reacții- dar şi din cuplul pe care îl face cu locotenentul Dobrescu.*

- *Panică la casuța cu zorele, 1977*
- *Nopți albe pentru Minerva, 1982*
- *Minerva se dezlănțuie, 2001*
- *Violeta din safe, 2004*
- *Spionaj la mânăstire, 2007*
- *Omul de la capătul firului, 2007*
- *Plan diabolic, 2007*
- *Stilet cu şampanie, 2007*

Romane istorice *- Ciclul logofătului Andronic*

- *Logofătul de taină, 2002*
- *Ochii jupâniței, 2003*
- *Letopisețul de argint, 2004*
- *Vulturul dincolo de Cornul Lunii, 2004*
- *Agentul secret al lui Altin-Bey, 2008*

Romane istorice (altele)

- *Al cincilea as, 2004*
- *A înflorit liliacul, 2004*
- *Întâlnire la Elysée, 2004*
- *Să nu ne uităm la ceas, 2006*

Povestiri

- *Bărbații sunt niște porci, 2000*
- *Grasă şi proastă, 2006*
- *Povestiri de noapte bună*